This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

HN 5QE2 0

Harvard College Library

FROM THE GIFT OF

MRS. E. C. HAMMER, OF BOSTON

For the purchase of Scandinavian Books and Books relating to Scandinavia

IN MEMORY OF

EMIL CHRISTIAN HAMMER

DANISH CONSUL AT THE PORT OF BOSTON FROM 1859 TO 1894

Received 14 July, 1900.

Udvalgte og samlede

Poetiske Skrifter

af

C. J. Boye.

Tredie Bind.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.
1851.

HARVARD COLLEGE
JUL. 14 1900.
LIBRARY.
Hammer fund

Indhold.

Erik den Syvende, Tragedie.....S. 3.
Den sidste Hohenstaufer, Tragedie.....„ 171.

Erik den Syvende.

Tragedie.

(1827.)

Personerne.

Erik den Syvende, Konge i Danmark.
Stig Andersen, Marsk.
Jacob, Greve af Halland.
Rane Lange, Kongens Skatmester.
Ove Syre, } Adelsmænd.
Arved Bengtsen, }
Tyge Abildgaard, den slesvigske Hertug Valdemars Drost.
Erik, Prinds.
En Hofnar.
Tage, **Thorbern**, og flere Bønder.
Marstens **Kammersvend.**
Riddere og **Riddersvende.**
Agnes, Dronningen.
Ingeborg, Marstens Hustru.
Dronningens **Hoffrue.**

Handlingen foregaaer i og ved Nyborg, og siden i og i Nærheden af Landsbyen Finderup, Aar 1286.

Første Act.

Første Scene.

(Paa Ove Dyres Borg i Nærheden af Nyborg.)

Ove Dyre og Arved Bengtsøn ved et Bord, med Bægere og Viin for sig.

Ove Dyre.

Drik, Ridder!

Arved Bengtsøn (hæver Bægeret).

Hertug Valdemar af Slesvig!

Ove Dyre.

Kong Eriks svorne Fiende!?

Arved Bengtsøn.

Svoren Ven
Af Danmarks Adel!

Ove Dyre.

Nylig sluppen ud
Af Søborg Fængsel! — Ei saa overlydt,
Min gode Arved Bengtsøn!

Arved Bengtsøn.

Ih! Kong Glipping
Har ingen Speider uden Støverhunden,
Og jager ingen Fiender uden Hjorten.

Ove Dyre.

Og smukke Jomfruer.

Arved Bengtsøn.

Gud bedre det!
De flye ham alt for lidt! Han spiller net
Paa Strængeleg og synger Elskovsviser,
Er fiin af Ansigt, og har lokket Haar;
Baldyret Kjortel falder glat om Hoften,
Og smukke Ord end glattere fra Læben —
Hvor kan et Qvindehjerte modstaae Sligt,
Især naar Kronen sætter Krone paa
Det Hele? Tumler han med Gyldensporen
Sin vilde Ganger gjennem Gaderne,
Flux klirrer Vinduet, og Borgerpiger
Og Frøkner skikke Kys og Hjerter efter
Den slanke Rytter. Mener I, der gaaer
En Sommernat, saa kort den er, da ikke
En halv Snees Jomfruer og Fruer drømme
Sig sødeligt i Dannerkongens Arme,
— Mens Hertug Valdemar af Slesvig, Marsken
Af Danmark drømme sig hans Krone til?

Ove Dyre.

Lad ham beholde den! Dens Glands forgylder
Jo vore Herreskjolde.

Arved Bengtsøn.

Og besmykker
Hans Ungdomsluners Egenraadighed
Med Magtens Straaler!

Ove Dyre.

Hvor er Eders Klygt?
Den halve Adel reiser sig mod Kongen,
Fortælles der, med Fordringer og Trusler
Imod hans Fyrstemagt — det, mener I,
Er snildt betænkt? Hans Ungdomsluner vel

Har undertiden leget lidt selvraadigt
Med Herremandens Gods, frataget En
Hvad siden efter han maaskee betalte
En Andens Smiger med — men fylder ikke
Den Plyndrede sin Pung, som Kongen tømte,
Hos Borgermand og Bonde? Kan vi stække
Kong Eriks Arm mod os, og ei afkorte
Vor Egenraadighed mod dem? Af Hjertet
Han er den Ringes Ven; han blier det mere,
Ophidser Stormands Fiendskab ham. Træd Katten
Paa Halen, og den river!

Arved Bengtsøn.

Derfor klippe
Vi Kløerne.

Ove Dyre.

De voxe ud igjen!
— Der er kun eet, som trøster mig.

Arved Bengtsøn.

Og hvilket?

Ove Dyre.

I kaldte Hertug Valdemar en Hjælper;
Og Ingen veed I, som os gavner mere,
Endskjøndt han er vor Fiende meer end Ven?

Arved Bengtsøn.

Hvem mener I?

Ove Dyre.

Fyld Bægeret til Randen,
Og drik tilbunds! — Den kloge Rane Lange,
Skatmesteren!

Arved Bengtsøn.

En Skurk!

Ove Dyre.

En nyttig Skurk!

Arved Bengtsøn.

For Landet ei, og ei for Landets Konge.

Ove Dyre.

Jeg kalder nyttigt hvad der nytter mig.
Musik gjør Dyret tamt, og Smigersang
Fortryller Fyrstesæt. Rane Lange,
Den snilde Mand, forstaaer at dræbe Herrens
Bekymringer og Harm, liig Sommerfluer,
Med Honningsødt. Man fisker aldrig godt
I oprørt Vand, (skjøndt det er gammelt Mundheld)
Kong Eriks Sind maa være roligt Havblik,
Ei vredt og mørkt, skal Ranes Gjerrighed
Faae lokket snildt hans Gavmildhed paa Krogen.
Desaarsag jager han, som Bremser, bort
Af Hallen Menigmand, der vilde flyve
Dumdristigt ind, og surre for hans Øre
Med Klager over os, og prikke ham
I Huden med Samvittighedens Braad.
Ret mange Dages Frist forunde Himlen
Den snue Hr. Rane, samt uskiftet Sind
Og karske Sandser!

En Riddersvend (kommer).

Studeprangeren
Fra Hindsgavl kommer med sin Flok forbi.

Ove Dyre.

Omsider! Er han langt herfra?

Svenden.

Faa Skridt.
Støvskyen dækker hele Landeveien;
Det er en dygtig Mængde Fedeqvæg.

Ove Dyre.

I Hast en halv Snees Mænd bag Pilegjerdet!
Driv Oxæget ind i Gaarden, Prangeren
Herop til mig!

(Svenden gaaer.)

Arved Bengtsøn (smilende).

I kjøber hele Flokken?

Ove Dyre.

For billig Priis!

Arved Bengtsøn.

Det er en nyttig Kunst,
At slutte Handel uden Penge. Nogle
Vil sige, det er Røverværk!

Ove Dyre.

Fy, Bengtsøn!
Det er et Uqvemsord; det bruger man
Om Ulven, ei om Herremænd.

Arved Bengtsøn.

Gjør vi kun
Tilsidst ei Bonden selv til Ulv!

Ove Dyre.

Mit Slot
Har Vold og Grav. Bag dem jeg ligger roligt,
Og hører Bæstet hyle udenfor.

Arved Bengtsøn.

Hvor gaaer jeg hen? I har ei Vidner nødig
Til denne Handel, tænker jeg?

Ove Dyre (aabner en Dør).

Herind!
I hører der ei meer, end selv I lyster.

(Arved Bengtsøn gaaer ind i Sideværelset.)

Med eet saa varsom!?

(Thorbern Bonde føres ind.)

Hvorhen driver du
Dit Oveg?

Thorbern.

Til Nyborg, Herre.

Ove Dyre.

Jeg kan spare
Dig Veien; jeg behøver dine Øxne.
Hvormange har du?

Thorbern.

Der skal holdes Thing
I Staden, som I veed nok selv, Hr. Ridder.
Hvert Høved er alt solgt.

Ove Dyre.

Jeg spurgte dig
Om Tallet!

Thorbern.

Fyrgetyve — Smaat med Stort.

Ove Dyre.

Lad Rigets Herrer faae de tyve Stykker.
Den mæskede Prælat har allerede
Forspiist sig hjemme, han behøver Intet;
Og Borgere og Bønder kan faae Been
Af Herremandens Fad at gnave paa.
Den halve Deel af Flokken tager jeg.
Jeg venter Gjæster hid fra Dannehoffet;
Du indseer altsaa, at jeg ikke godt
Kan have Mindre.

Thorbern.

Ikke Alt er mit.
Desuden har jeg givet Ord og Løfte.

Ove Dyre (haanligt).

En Bondes Ord og Løfter!?

(giver Svendene et Wink, at gaae.)

Kan du skrive?

Thorbern.

Mit Navn, knap læseligt — ei meer.

Ove Dyre

(lægger et Blad for ham, og rækker ham en Pen).

Saa mal det

Paa dette Blad!

Thorbern.

Og satte jeg det her,

Hvad vilde I da skrive ovenover?

Ove Dyre.

At du har solgt mig tyve Høveder,

Og egenhændigt hævet til Betaling

En Sum, du kan bestemme selv.

Thorbern.

Og saa?

Ove Dyre.

Saa drager du uhindret bort; og tæller

I Tankerne paa Veien dine Penge

Saalænge til du troer, jeg har betalt dem —

Som jeg forresten ikke har isinde.

Thorbern.

Jeg giver ei mit Navn til saadan Brug.

Ove Dyre

(peger med det dragne Sværd paa Bladet).

Her sætter du det — her, paa denne Plet!

Thorbern.

Jeg skriver ikke!

Ove Dyre.

Veed du, hvor du er?

Skal nævne Savnet af din Støi og Glimmer
I Ensomheden — tusinde vil flyve
Tilbage hid til ham, der skikker ei
Et eneste med kjærligt Svar tilbage
Til hende, der udsendte dem!
— Han kommer?
Da rust dig, Qvindestolthed, med din Styrke!
Jeg haardt er krænket; thi min Kjærlighed,
Skjøndt tro som ægte Guld, har Letsind hensslængt,
Liig værdløst Glimmerstøv. Det vil jeg mindes,
At ikke Mandens favre Blik skal vinde
En hastig Seier, og forraade Hjertet.

(Dronningens Kammerfrue træder ind.)

Dronningen.

Det er ei ham! — Er Alt beredt til Reisen?

Kammerfruen.

Ret snart, min Dronning.

Dronningen.

Længes disse Taarer
Alt hid tilbage, før vi drage bort?

Kammerfruen.

Ei mig beklage de. Jeg saae endnu
Det glade Haab, at I blev lykkelig
Ved Kongens Side.

Dronningen.

Haabet er en Snog,
Der snoer sig, ukaldt, mellem Sommergræsset.
Den smukke Ham er falsk. Den smutter bort,
Vil Haanden gribe den, og lader dig
Beholde Braaden.

Kammerfruen.

Dog I elsker ham
Ei mindre høit, end før!

Dronningen.

Nei; høiere,
Om muligt var!

Kammerfruen.

Og ikke frygter I,
At Længsel efter ham i Eensomheden
Vil blive altfor stærk mod Eders Kraft?

Dronningen.

Nei! nei! Min Kjærlighed er stadig voxet,
Som Foraarsdagene mod Sommersolhverv;
Med heed Midsommer-Ild begyndte hans,
Men tager af, som Dagene mod Høsten.
Kan ei min Flamme smelte ham, hans Vinter
Skal ikke, kold, forhaane den! Vel veed jeg
Hvad listig Hofmands Lokken kan formaae;
Men talte her da ingen Røst for mig
Mod dette Mundsveir? Er jeg da saa ulig
Hiin Agnes, han engang, forelsket, bad
Om Haand og Tro? — Ak ja! maaskee jeg er det!
For tidligt furet Rynke bliver Skrammen,
Vi bringe hjem fra Kamp mod Verdens Sorger;
Og Manden hylder ikkun Skjønheds Magt.

Kammerfruen.

O! Eders Skjønhed vil han atter hylde —
Det Haab maa følge Jer.

Dronningen.

Nu atter Haab!
Haab ei, elsk ikke, ønsk dig ingen Glæde —
Og saa maaskee du bliver lykkelig!
— Jeg vil ei blive her; dog eller ikke
For langt herfra! Der trække Skyer op
Mod Kronens Herskerstraaler — naae de ham

(Som Gud forbyde!) da er jeg ham nær;
Blier troløs Smiger taus, vil Troskab høres,
Og truer Had, da seirer Kjærlighed!

(Idet hun vil gaae, møder Rane Lange hende.)

Rane Lange.

Med Smerte hører jeg, at Eders Naade
Forlader Borgen!

Dronningen.

Og med Smerte veed jeg,
At I blier her tilbage!

Rane Lange.

Hvormed har jeg,
Ulykkelig, fortørnet Dronningen,
At hendes Vrede straffer mig saa haardt?

Dronningen.

Hvormed har jeg, langt meer ulykkelig
End I paa Jorden, skjøndt (det venter jeg)
Ei saa ulykkelig engang histoppe —
Hvormed har jeg fortørnet Rane Lange,
At han saa haardt forfulgte mig?

Rane.

Forfulgte?!

Dronningen.

Ved Navnet gyser I, men gøs dog ikke
Ved Tanken, ei ved Gjerningen?

Rane.

Tilsteder
Ærbødigheden ei en Undersaat,
Med Ord at føre lydeligt sit Forsvar
Imod en Dronning —

(med Haanden paa Hjertet.)

— Her jeg har en Talsmand,

Der vidner for mig, og frikjender mig
For Eders Naades krænkende Beskyldning.

Dronningen.

Jeg veed, at Eders Embede, som Smigrer,
Har ikke tjent ved Hoffet uden Løn;
Men er I rig nok til at underkjøbe
Det strenge Vidne der i Eders Barm,
Saa maa I have solgt ei Løgn alene
Til Kongen, men vel ogsaa Eders Sjæl
Til Fristeren!
— Nu, hvad er Eders Ærinde?
Siig frem, Hr. Rane!

Rane.

Kun at spørge ydmygt:
Befaler I, at Eders Reise meldes
Kong Erik?

Dronningen.

Ei ved Jer! Min Kummer blev
Til Latter kun paa Eders glatte Tunge.
Og dog — et Budskab skal I faae, saafremt
I ei fortier det.

Rane.

Ei vover jeg
En slig Forbrydelse!

Dronningen.

Saa siig da Kongen,
At dette var min Afsked: langtfra ikke
Jeg hader ham, endskjøndt jeg drager bort;
Men intet Værd jeg har, undtagen det,
Min Elskov gier mig; nu da den er falden
I Prisen, vil jeg gaae.

Rane.

Hvor høiligen
Miskjender I hans Naades Sindelag —

Dronningen.

I vil dog ikke tale til hans Forsvar?
Saa dybt, det veed jeg, kan han aldrig falde,
At I skal vove at forsvare ham!
— Tie lidt, og hør mig ud! — Siig vid're dette:
Hans værste Fiende hedder Rane Lange;
Ham er det, ham, der lagde sig, som Slangen,
Om Kongens Hjerte, for at drikke ud
Dets bedste Kraft, og helde Gift istedet:
Og det er ham, der, som et tvehvast Sværd,
Har stillet sig imellem Herskeren
Og Dronningen, imellem Mand og Hustro,
Imellem hans og hendes Kjærlighed:
Og han er den, som helder Olie til
Hans Lidenskabers Ild, for selv at plyndre,
Imens det brænder —

Rane.

Intet, høie Dronning,
Af dette —

Dronningen.

Vil I melde ham? Og nys
I kaldte det Forbrydelse at tie!
Siig Kongen og min Herre da tilsidst:
At Agnes' Bøn skal altid gjælde ham,
Hans Held og Rolighed; men siig tillige:
Jeg frygter stærkt — dog nei, jeg veed det sikkert —
Blier Lykken utro, da blier I den Første,
Som følger den paa Flugten, Rane Lange!

Rane.

Ei ringeste Forbryder dømmes uhørt;
Og I fordømmer mig!

Dronningen.

Den Ringes værste
Forbrydelser er stundom saare Lidt
Imod de Stores snart undskyldte Brøde.
Beviis mig Eders bedre Sindelag,
Saa skal det ei fornedre Dronningen
At tilstaae Rane: jeg var uretfærdig.

(Hun gaaer med Hoffruen.)

Rane.

Farvel, Frue Alvor! Hendes Naade var
Unaadigt stemt — Desbedre at hun reiser,
For hendes Klagemelodi forstemmer
Den muntre Konge!

(eftertænksom.)

Men hvorledes melde
Ham nu hvad her er skeet, at ei hans Jilsind
Omskifter Kulden med Fortrydelse?

Hofnarren

(kommer ind, og betragter den grublende Rane).

Nu — saa være Himlen Land og Konge naadig!

Rane.

Hvad er der paafærde?

Narren.

Hr Rane Lange grubler jo! Naar Skyerne have den Farve, blier det Tordenveir. Hvor har I nu isinde at staae ned? I en Bondes Lade, eller i en Ridders Borgspiir?

Rane.

I er en — Nar.

Narren.

Det er en Æresbestilling; thi den halve Deel af Ver-

den beiler til den. Forresten er jeg den Eneste i Kongens Gaard, der egentlig er hvad min Bestalling lyder paa.

Rane.

Hvorledes mener I, Hr Nar?

Narren.

Alle de Andre lønnes, for at være vise og ærlige — uddrag nu Lærdommen selv; og kan I det ikke, saa tag Eders Samvittighed til Hjælp! I gjør den sjelden Uro, og den kan faae sin Helsot af den megen Lediggang.

Kongen (træder ind).

Nu, Nar! hvorledes gaaer det med din Hjerne?

Narren.

Tak, min gode Skatmester! Jeg staaer just nu, og øver den paa din Konge — Ih! hvad sagde jeg? — Tak, min Konge, mente jeg, jeg øver den paa din Skatmester! — Med Talen er det maadeligt bevendt ved dit Hof, min gode Erik; din Nar fortaler sig selv, og alle dine Hofmænd bagtale hverandre.

Kongen.

Saa vranten, Rane? — Hvorfor dette Blik?

Narren.

Enten er der hændet Andre en Lykke, eller ham selv en Ulykke; det kan du være vis paa.

Kongen.

Hold dig i Skranken, Nar!

Narren.

Der har jeg længe staaet; men der er Ingen, som vil møde mig.

Kongen.

Formodentlig fordi du er en Nar?

Narren.

Der er Ingen, der kan lide min Vaabenherold — det er Sagen, Herre.

Kongen.

Og hvad hedder han?

Narren.

Hans Navn er: Sandhed. Den arme Svend! Han kan aldrig faae Tjeneste andetsteds, end hos Børn og Narre. For Alting, fæst ham ikke, Erik! Gjorde du det, løb alle dine Hofmænd deres Vei. Men han (vendende paa Rane) blev En af de langsomste paa Flugten.

Rane.

I mener dog?

Narren.

Ja vist, Hr Skatmester — af Nødvendighed. Det er ikke let at løbe, naar man har Lommerne fulde.

Kongen (leende).

Hvad svarer I dertil, min gode Rane?

Narren.

Sandt er det, du har i ham en fortræffelig Sparebøsse, Konge: Alting kan rummes i den, og ikke een Skilling falder ud. Jeg vilde paa Landets og dine egne Vegne ønske, at du var i Pengetrang.

Kongen.

Et herligt Ønske! Og hvorfor?

Narren.

Naturligviis, fordi du saa blev nødt til at slaae Sparebøssen itu, for at komme til dine Penge.

Rane
(med underdrykt Uvillie).

Hvor saare smerter det mig, ædle Herre,
At maatte standse ved min Tidende

Det muntre Lune, denne Nar saa møisomt
Har lokket frem.

Kongen.

Hvad er det?

Rane.

Hendes Naade
Er dragen, vred, fra Borgen.

Kongen.

Agnes har
Forladt mig? — Naar? — Ha! det er ikke godt!

Rane.

Hun gav mig nu sin Afskedshilsen til Jer.

Kongen.

I Vrede? — (afsides) Muligt har hun Grund dertil!
(høit) Lad sadle Hestene! Hvor drog hun hen?
Hun maa tilbage!

Rane.

Helst jeg ønsked mig
Fritagen for at melde hendes Bud
Til Kongen.

Kongen.

Ei forlangte hun at see mig?

Rane.

Det var min Bøn; dog mødte den et Afslag,
Saa haanligt fast, og fulgt af sligt et Blik,
At ikke tiere jeg vøved paa
At nævne dette Ønske.

Kongen.

Og hvem gjældte
Da hendes Haan?

Rane.

Med ydmygt bøiet Knæ
Jeg bad den ædle Dronning høre mig —

Narren.

Men hans Bøining rørte hende ikke. Hun vidste nok, det Træ er tidligt krøget, som god Krog er vorden: hans Knæ er smidigt, saa det smerter ikke, det er saa ledeløst, som Bondens Vogn, der ager Kornlæs ad Fyens Vinterveie. Der gaaer det op og ned, Erik, ligesom med dit Rige.

Kongen (afsides).

Er det den Kjærlighed, hun praler med?

Rane.

Jeg mindte hendes Naade om, hvor dybt
Et saadant Forsæt maatte saare Kongen.

Kongen.

Og dertil svarte hun?

Rane.

Kun med et Smiil.

Kongen.

Et Smiil?

Rane.

Men hvad hun dermed vilde sige
Forstod jeg ei — om det var Bitterhed
I Sjælen, Vrede, der vel stundom ogsaa
Paatager sig en venlig Skikkelse,
Imedens den formørker Sindet — eller —

Narren.

Lad mig være Fortolker! Der er ingen viis Mand saa klog paa Menneskenes Tanker, som en Nar, thi de Flestes Tanker ere nær i Slægt med hans, uagtet de nødigen ville vedgaae det. Dets Indhold var følgende: „det

glæder mig, Hr. Rane, at sige Jer Farvel; naar I engang forlader Kongen, ved hvis Side I har hængt Jer fast, som en Borre, saa haaber jeg der atter vil blive Plads for mig." — Det var et saare indholdsrigt Smiil; men det var ogsaa en Dronnings. Naar en Ædelfrue smiler, betyder det kun enten Ja eller Nei, eller ogsaa begge Svar paa eengang; og smiler en smuk Borgerkone i sin Dør, da veed Ridderen, der gaaer forbi, at Manden er ude i Skoven, for at samle Hjortehorn til sin Urtebod.

Kongen (afsides).

Min Kulde dadled hun, og med et Smiil
Forlader hun mig nu! Skal dette kaldes
En Qvindes ædle Stolthed, der har følt
Sin Kjærlighed og Troskab haardt fornærmet?
Nei! kold Selvkjærlighed, der praler med
Sin Dyd — en frossen Vinterurt paa Ruden,
Der stiller sig forfængelig til Skue,
Og mørkner Stuen med de brede Blade —
Og ingen Vaarfiol, som dufter venligt,
Skjøndt uforsigtig Vandrer traadte den
I Græsset.

Rane.

Vil I ride strax?

Kongen.

Nei!

Rane.

Muligt
I træffer Dronningen ei langt fra Byen.

Kongen (afsides).

Hun skal ei glædes ved, at have voldt mig
Bedrøvelse! (høit) Hun reiste til sin Gaard?

Rane.

Ja, Herre!

Kongen.

Lad Jagtfølget være færdigt!

(Rane gaaer.)

Det muntre Valdhorn skal fortælle hende,
At Erik ei fortvivler over Sligt!

Narren.

Rid efter din Dronning, Erik! Rane Lange ønsker det i Grunden ikke; og altsaa er det godt.

Kongen.

Hvi stikler al din Tale kun paa Een?

Narren.

Fordi jeg med eet Smæk slaaer tvende Fluer. Den ene er en Spyflue, der klækker sin Yngel ud i Statens raadne Kjød, og flyver saa, dumdristig, hen paa Kongens Næse — vil han slaae den, rammer han sig selv.

(Rane kommer tilbage.)

Narren.

Der kommer Fluen surrende!

Rane.

Grev Jacob venter udenfor.

Kongen.

Hvad vil
Den strunke Springfyr?

Rane.

Dersom Eders Naade
Vil høre velmeent Raad, ophids ei nu
Den unge Herres Letsind.

Kongen.

Lad ham gaae!
En anden Gang! — Nu er min Sjæl i Oprør!

— Dog nei —! før ham herind! Jeg veed det vel:
Han ei er Dannerkongens Ven af Hjertet,
Og Undersaattens Troskab er der Tvivl om —
Det skal han høre!

Rane.

Han har grundet Fordring
Paa Eders Skat: Indkomsterne af Halland
Forholdtes ham — det veed I selv.

Kongen.

De skal
Erstattes ham.

Rane.

Det er ei muligt nu.
Med Rette kalder I hans Troskab tvivlsom;
Letsindig og forfængelig, behøver
Han kun et ringe Paaskud at besmykke
Sit Frafald med; ei hele Danmarks Adel
Er roligsindet, det er vist; Grev Jacob
Blier altfor let en farlig Medforbunden,
Hvis han fornærmes.

Kongen.

Han er Hallands Greve,
Og jeg hans Konge. Før ham ind!

(Rane gaaer.)

Hvad frygter
Han nu igjen med sin Forsigtighed?

Narren.

Der maa sidde en Hund i den Hule, siden ikke Ræven tør gaae ind.

Kongen.

Min Adel er urolig? — Rigets Marsk,
Den mægtige Stig Andersen, fik mange

Og vægtige Beviser for mit Venskab,
Han vil ei svigte mig; og uden ham
De Andre kun er Arme, uden Slagsværd,
Kun blanke Hjelme, tomme, uden Hoved.

(Rane kommer med Grev Jacob af Halland.)

Grev Jacob.

Hil Eder, høie Herre!

Kongen.

I har ladet
Os længes efter Eder ved vort Hof.
Hvor har I øvet Eders Ungdomslune
I al den lange Tid, min muntre Greve?

Narren.

Tillad mig, ædle Herre, at jeg maa være Eders Pandser mod Kongens hvasse Spørgsmaal! — Han har været hos Norges Konge, det er sandt; at denne er den danske Eriks Fiende, kan eller ikke benægtes; men troer I derfor, at hans Sind ikke er ærligt, tager I høiligen Feil. Al hans Forretning var, at overbevise den norske Erik Præstehader om, at hans Had til Jer er ugrundet, saasom I ikke er Præst. De fortræffeligste, høist redelige Hensigter, min gode Greve, kan ofte faae Udseende af uredelige Handlinger.

Grev Jacob.

Ved Norges Hof man plages ei af Narre!

Narren.

Da skulde I være bleven der; thi mangengang staaer det grevelige Vaabenskjold sig saare slet mod Narrens Træsværd.

Kongen.

Og hvilken vigtig Sag er det da nu,
Som fører Eder hid?

Grev Jacob.

Kun dette, Herre:
Med sømmelig Ærbødighed at kræve
Min Fordring fyldestgjort — I kjender den.

Kongen.

Hvad mener I? Jeg veed, at I, Grev Jacob,
Er Danmarks Krone Lydigheden skyldig
Og Troskab som Vasal; men dertil er vel
Ei den forpligtet mod en Undersaat!

Grev Jacob.

I oppebar Indkomsterne af Halland
I flere Aar; min Trang undskylde I,
Der fordrer dem!

Kongen.

Den oppebaarne Indtægt!!
(leende) Ja, hvor er nu den Snee, som faldt ifjor?

Narren (viser paa Rane).

Der seer I den, Grev Jacob, skjøndt forvandlet! Hans Naades Kongesol har smeltet den til Vand, der atter har forvandlet sig til Taagedunster. Han er en Taagesky, Herre; pas nøie paa, saa skal I see, han forandrer Skikkelse ved enhver Vind.

Kongen.

Ha! ha!

Grev Jacob.

Min Ret er grundet, og mit Krav
Alvorlig meent; ei sømmer det en Ridder,
At høre Lattersvar paa Alvorstale,
Og ei en Konges Mund at give det!

Kongen.

Om Eders Riddersind vil Ingen tvivle,
Da Ridderslaget af det danske Sværd

Var Eder ikke nok. Hvor høit betalte
I Norges Konge denne gyldne Kjede?
Saa dyrt, jeg haaber, har I ikke kjøbt den,
At Eders Herre tør ei vide Prisen.

Grev Jacob.

Hans Naade fandt mig denne Hæder værdig.

Kongen.

Unaade havde hædret Jer langt mere
Af ham, det danske Riges bittre Fiende!

Grev Jacob.

Det var han dengang ei.

Kongen.

Han var det da,
Som nu han er!

Grev Jacob.

Jeg kjender godt hans Sind,
Og veed med Vished, at han var det ikke.

Kongen.

Men ei I vidste, skjøndt I var hans Tankes
Fortrolige, at snart den vilde skifte
Fra Ven til Avindsmand, fra Fred til Strid?
— Umoden, ung er Eders Dømmekraft;
Men dog I maatte vide, synes mig,
Hvor liden Tillid Den er værd, som haaner
Religionen, og med ussel Nidskhed
Udhungrer Kirkens Tjenere!

Grev Jacob.

Det hørte
Jeg Intet om. Han freder Adelsvænget
Mod Klostermarkens slugne Hjord; ei leed han
At see dem, vraltende, som fede Gæs
Paa Stubbemarken, vælte Traven om,

Og æde Kornet, før det kom i Laden.
Den Lov er priselig!

Kongen.

Kun liden Tak
Fortjener denne Roes. Mistænkelig
Er slig Hengivenhed for Rigets Uven;
Og førend Eders Krav kan fyldestgjøres,
I stille Borgen for Jer Troskab! Ellers
Vi maatte vel befrygte, at I kjøber
Os Fiender for vort eget Guld?

Grev Jacob.

Hvad? Borgen?
Er jeg umyndig?

Kongen.

Ei saa harmfuld, Greve!
Den mørke Mine klæder ikke godt,
Saalænge intet Skjæg sig kruser, mørkt,
Omkring den ungdomshvide Jomfruhage.

(Klang af Jægerhorn udenfor.)

Narren.

Hører I, velbyrdige og høist fortørnede Hr. Greve?
Nu blæser Kongens Valdhorn Jer et Stykke!

Kongen.

Følg med, og skyd en Hare! — — Vil I ikke?
Nu vel — vi hade Tvang. Farvel, Grev Jacob!

(han gaaer med Rane.)

Narren.

Jeg ønsker Jer en Nars Taalmodighed! „Det er en Overgang", sagde Ræven, da Jægeren trak ham Pelsen over Ørene. (gaaer.)

Grev Jacob

(efter et Øieblikks stumme Forbauselse).

Det har jeg taalt? — Slog Vreden mig med Lamhed?

Min Ungdom spotted han, og stilled mig
Til Maal for Narrebrixens Drilleslag? —
Ja — ved mit ungdomshede Blod! han skal
Fortryde det!
(besinder sig) — Det vil jeg! — hen til Marsken!
Stig Andersen er Eriks Fiende nu,
Skjøndt før han hykled Venskab. — At han staaer
I Spidsen for et oprørsk Forbund mod ham,
Er blevet ofte nok tilhvidsket mig —
Hvad før jeg afslog har jeg Grund til nu!
Du skal fortryde denne Stund, min Konge!
(gaaer.)

Tredie Scene.

(Et Værelse hos Marsken.)

Marsken
(kommer ind, alvorlig og grublende).

— Nei! — ingen venlig Følelse forsvarer
Dig her, Kong Erik! Kom den end til Hjertet,
Jeg vil, jeg bør ei lyde den. Mit Fiendskab
Er bedre Hegn om Danmarks sunkne Vælde,
End denne Rosenhæk af ussel Smiger,
Der snoer sig op ad Borgens sprukne Muur!

Kammersvenden
(med et stort, sammenrullet Pergament).

Haandfæstningen!

Marsken.

— Vær taus!

Kammersvenden.

Som Graven, Herre!
(han gaaer.)

Marsken.

Haandfæstningen! — Det er mit eget Værk!

Naar tyve ridderlige Segl i Rustning
Sig stille her med oplukt Hjelmvezir,
Og lydt udraabe disse Fordringer,
Skal Erik nødes til at høre dem!
Ei klinge disse just saa truende;
Men vænnes Øret først til ukjær Klang,
Det lærer snart at taale selv den værste.
— Mit Navn maaskee han vented ei at læse
Paa dette Blad. Her skal det staae! — Han skjenked
Mig Gods og Borg; men det var sagtens kun
Betaling for det Meget, han fratog mig.
Har Ondskab ei paaløiet ham en Brøde,
Imedens den vanæred mig, da har
Jeg Grund til Had; thi da bevang han, lumsk,
Min Hustroes Hjerte med sit sledske Ord,
Mens jeg tvang Fienden med mit gode Slagsværd.
Ei veed jeg vist, om det er skeet; dog siges
Det høit blandt Folk — og det er værst af Alt!

Ingeborg kommer.

Marsken.

Er hun en falden Engel? — Kjærlighed
Hun gav mig aldrig; men hun svor mig Troskab.

Ingeborg (træder hen for ham).

Der skumle Drivsky staaer igjen for Dagen?
I er jo Mand i Livets Sommersthrke,
Og laer April med dens Ustadighed
Beherske Sind og Aasyn? Vi kan altsaa
Nu frit undskylde vore Qvindeluner
Med Dannermarskens Ubestandighed?

Marsken.

I kjender Stig kun lidt, ifald I mener,
Han lystrer Lunets Vink. Det tør ei han,

Hvis Bud skal styre harmhvid Bølgevrimmel,
Naar Slagets Storm er vakt. Men Tanker er der,
Som, tidt bortviste, komme tidt tilbage
Endogsaa til den Stærkes Sjæl.

Ingeborg.

Jeg kjender
De Tanker godt, som nu hjemsøge Jer!

Marsken.

Saa lad os ikke spilde Ord derpaa!

Ingeborg.

De angaae mig!

Marsken.

Jeg saae, desværre! sjeldent,
At I bedrøvedes ved mine Sorger.

Ingeborg.

Det veed I ikke. Mangen Hustroes Taarer
Har Natten hørt, skjøndt Andre saae dem ei.
Mistanken ruger, mørk, paa Eders Pande,
Og hjælper Nedrigheden at beskygge
Mit gode Navn. Forlænge har jeg tiet,
Nu maa det siges! Naar en Mand fornærmes,
Da fælder han Bagtalelsen i Tvekamp
Og stander frank og fri; det kan jeg ikke!
Lad Eders Ord da vorde mig en Kæmper!
I fulgte, speidende, min skyldfri Gang, —
Jeg saae det godt — I leied Lurere,
At lytte bag min Dør; I vogted hvert
Mit Øiekast, ethvert af mine Suk,
Om intet af dem var fornærmeligt
For Ægteherren — Svar: hvad saae, hvad hørte
Stig Andersen?

Marsken.

Før jeg besvarer dette,
Saa siig I mig, Fru Ingeborg: naar jeg
Anklaged Jer med noget Ord?

Ingeborg.

Med Ord?!
Der gives Blik og Miner, som forstaae
Langt mere tydeligt end Tungens Sprog
At skabe Rygter, og at føde dem!
Træd ud for Folket, som I tidt har gjort,
Med dette Aasyn, og Enhver, der seer det,
Beklager villigt den bedragne Mand,
Og dadler strengt Bedragersken!

Marsken.

Enhver?
Saalidet har I værget om Jer Ære?

Ingeborg.

Saa liden Omsorg har I havt for min!
Et ondt, letsindigt Ord, undsluppet Drengen,
Beleet af usle Mænd, kan plette Qvinden,
Skjøndt reen hun er, som Himlens Engle selv.
En Nidings Mundsveir aanded paa min Æres
Speilblanke Glar, idet han nævned mit
Og Kongens Navn i samme Aandedræt;
Men denne Plet var vegen bort saa snart
Den kom, naar Eders mørke Miner
Med Tvivl og Uro ikke havde hjulpet
Bagtalelsen! Var dette mandigt handlet?
Er det den Ømhed, Stig, I loved Bruden
Til Trøst, da hendes Taarer fulgte med
Det tvungne Ja, I tog imod?

Marsken.

Ja — tvunget!
En Daare den, der handler saa!

Ingeborg.

Jeg gav
Jer aldrig Aarsag til at angre det.
Jeg tro har været; det har Himlen seet;
Og Kjærlighed I kunde dog ei kræve?

Marsken.

Og var I hvid, som nattefalden Snee
Paa Fjeld, jeg maatte sagtens folde Panden
I Furer, tænker jeg, naar Rygtet sagde mig,
I var det ikke!

Ingeborg.

Og det troer I sandt?
Har frygtet det et Øieblik?

Marsken.

Hvor veed jeg,
Om falsk det er?

Ingeborg.

I har ei meent det! Nei!
Spørg kun Jer selv, og svar oprigtigt selv,
Saa skal I høre, at I troer det ikke!

Marsken.

Sværg ei den sidste Ed paa det!

Ingeborg.

Umuligt,
At I har kunnet tænke saa! I, Herre,
Navnkundig Helt, stout Ridder, Marsk af Danmark,
Saa æresyg, som høit I bliver æret —
I skulde handlet, som I har, naar Dette
Var Eders Tanke? I kom hjem fra Sverrig

Med laurbærkrandset Heltesværd, og Digtet,
At Kongen havde favnet Eders Hustro,
Modtog Jer — nu jeg veed det, dengang ikke
Jeg ahned Sligt! — og dog I knælede
For ham, der altsaa var en troløs Niding,
Hvis hiint var sandt, gik nærmest ved hans Side,
Og sad med venlig Mine i hans Raad,
Tog Borg og Land til Gave, Hæderstegn
Til Løn! — Umuligt, Stig! I maatte blues
For Eder selv, ifald I havde tænkt
Mig skyldig!

Marsken.

Kronen bøied jeg mit Knæ for,
Men ei for Kongen; Fædrelandet gav
Mig Seierslønnen, ikke han; som Marsk,
Men ei som Ven, jeg gik ham nærmest; Danmark
Var det, jeg tjente med mit Raad.

Ingeborg.

I udsprang
Af Absalons berømte Slægt. Naar hiint
Vanrygte havde syntes Eder Sandhed,
Da var I traadt for Erik frem paa Thinget,
Blodrød af Harm, liig Solen, naar en Taage
Vil rive Straalekrandsen af dens Krone:
Paa Ridders Viis I havde undsagt ham,
Der listede sig ind paa Eders Borg,
Og der blev Eders Æres Banemand —
Men gjorde I det vel? Og hvorfor ikke?
En halv Snees Aar er rundne siden den Tid;
Og naar det syntes Eder altfor meget,
At træde aabenlyst mod Erik frem,
I kunde søgt ham, veed jeg, i hans Kammer,

Og foreholdt ham Rygtet; — har I gjort det?
Og har I tilspurgt mig, den svart Mistænkte?
Saa vant til Synd, saa ublu er maaskee
Min Sjæl, at Kinden skulde glemt at rødme,
Naar Synd blev nævnet? — Kom! følg med til Slottet;
Stil mig mod Kongens Blik, og hans mod mit;
Og seer I ham da blegne, mig at rødme,
Saa kald mig en Forbryderske! Hvis ikke —
Da, Stig, er Eders Brøde stor imod mig!

Marsken.

Til Slottet Haand i Haand med Eder, Frue,
Som Borgermanden med sin utro Qvinde
Til Retten?! Jeg staae frem i Kongens Hal
Til Latter for den lede Narreklynge
Omkring hans Throne! — Giv mig Eders Ord for
At han besteg min Ægteseng, modtagen
Af ukydsk Eiskov, eller som en Voldgjæst —
Og inden Døgn er endt, skal Danmark høre
En blodig Tidende fra Kongeborgen!
— Men ellers tie om denne Sag for evigt!
Mit Blod blier Ild og mine Tanker Storm,
Naar denne Tale hviskes nær mit Øre!
Tie derfor! Der er Tunger nok i Danmark,
Som vil fortælle det, om I er taus!

Ingeborg.

I frygter Narres Latter, og forlanger,
At jeg skal være rolig?

Marsken.

Aldrig gaaer jeg
Med Jer til Kongens Hal! — Jeg kjender ham,
Den Qvindegjek med sine Leflekunster!

Ingeborg.

Det vidste Marsken, og betroede dog
Sin Hustro til hans Varetægt engang,
Da selv han drog i Felten? — Var det Daarskab
Og Dumhed altsaa af den kloge Marsk?
Thi friste vilde han dog ei sin Hustro?
Og ikke var det syndig, trædsk Beregning
Paa Qvindens Svaghed og paa Eriks Elskov,
Fordi han ønsked sig en Grund til Fiendskab
Mod Kongen?!
— I vil ikke følge mig
Til Borgen? Jeg med Taarer har bejamret
Min Æres ranede Klenodie;
Og I vil ikke fordre det tilbage,
Endskjøndt I kan? Saa veed jeg hvad det er,
Der ryster Eders Sjæl! Skinsyge —? Nei,
Stig Andersen! Nei, Herskesyge hedder
Den Lidenskab, der plager Jer! For Verden
I lyve kan, men ei bedaare mig!
Jeg kjender Eders Hu!

Marsken.

Hvo lærte Jer
Den Viisdom?

Ingeborg.

Sorrig skærper Sjælens Øie;
Og har mit Liv ei været Sorg og Taarer?
Den haardt Fornærmede udforsker let
Fornærmeren, og seer hans Hjertes Feil.
(seer ham stift i Øiet.)
Der samles Mænd ved dybe Nattetide
Paa Marskens Borg! Om Ægtemandens Hevn
De raadslaae der maaskee? Ha! Kongens Krone
Det gjælder om, og ikke Marskens Ære!

Marsken.

Affindig er Jer Tale!

Ingeborg.

Blunder I,
Da er det for at drømme hvad I, vaagen,
Har fore. Vildt I farer op fra Leiet
Med udrakt Arm, som om I vristed Spiret
Af Kongens Værge, raaber høit i Søvne:
„Ræk mig det, Erik! Jeg kan føre det!"
Fra søvndødt Øie lyner Flammen atter,
Og rædsomt falder Lampens røde Skær
Paa Eders blege Ansigt: Had og Oprør
Og Majestætsforbrydelse fortælle
De vilde Miner om!

Marsken.

Med kunstlet Vrede
I vil afvæbne mig? Paadigter mig
En Feil og Skyld til Skjul for Eders egen?
Det lykkes ei hos mig, Fru Ingeborg;
Jeg kjender Qvindehjertet og dets Ænker!

Ingeborg.

Saaledes ønser I ved Nattetide;
Men skinner Dagens Lys, det ei er Kongen
I hader meer, men Eders Hustroes Elsker!
Ei sandt, Stig Andersen? Fjernt være Oprør
Fra Heltens ædle Sjæl!

Marsken.

I frygter kjærligt
For Kongens Sikkerhed!

Ingeborg.

Som hver bør frygte
For Herskeren!

Marsken.

Ei meer?

Ingeborg.

Velan! I spørger,
Som Mand og Herre: jeg vil svare Jer
Oprigtigt, som det sømmer sig en Hustro.
Jeg kan ei fryde Jer med denne Trøst,
At Erik nogensinde elsked mig,
Langt mindre, at han bad mig om min Elskov;
Men dersom dette tykkes Eder nok,
Saa hør det nu: at Erik var min første,
Min sidste Kjærlighed! ham elsked Pigen,
Og Konen elsked Ingen efter ham!

Marsken.

Og dette tilstaaer I? — oprigtig er I!

Ingeborg.

Nu veed I Grunden til min Hjertesorg,
Da Faderhaanden voldsomt føied Eders
I min. Jeg ligned Eder med Prinds Erik;
Og maatte sukke dybt! Paa Bryllupsdagen
Med Taarer jorded jeg min Kjærlighed;
Og har min Tanke siden dvælet ved den,
Det var Erindring uden Lidenskab,
Hellig, som den er, der besøger hisset
En hedenfaren Ven. Treen Døden ind
I denne Stund, og bød mig vandre did,
Hvor intet Skjul der er for vore Tanker,
Jeg gik herfra med denne Ed paa Læben!
— For Brudens Savn fik Moderen Erstatning;
Men ogsaa Hustroen har Rettigheder;
Og jeg vil hævde dem! Forhaanes I
Som Ægtemand, I hædres dog som Helt;

Men hvad har Qvinden vel tilbage mere,
Naar ei hun kaldes kydst? Men Danmark, Stig,
Skal kjende min Uskyldighed, — om ogsaa
Jeg nødes til at blotte Dannermarskens
Forræderſind mod Kongen! (gaaer.)

Marsken.

— Skjulveziret
Skal løftes snart! Her er mit Feidebrev;
Mit Forsvar Kjærlighed til Danmark; Hevn
Min Vaabensvend! — Den klare Taare tvang hun
Af Øiet til Beviis for hendes Uskyld?
De Vidner troe en Dreng, som ikke kjender
Det kolde, falske Qvindehjertes Kunst,
At græde, naar det vil! Hvor kjæk og ildfuld
Var hendes Tale! Det er Qvindens Vaaben,
Naturen hende gav mod Mandens Styrke;
Naar kun det ikke brugtes bedst til Forsvar
For Falskhed! Mig forvirrer Klangen ikke;
Den klinge sødt, som Qvidder, eller strengt,
Som Bølgebrud mod stenig Strand ved Flodtid!
(falder ud.)
Vogt Hallen vel — Enhver, som fordrer Adgang,
Skal nægtes den, — — Nu falder Skumringen;
Dens skjulte Værk skal snart see Dagens Lys!

Grev Jacob (udenfor).

Tilside, Svend! — Vil du forbyde mig?

Marsken.

Hvo er det, som dumdristigt trænger ind
Imod min Villie?

Grev Jacob (kommer).

Er Hallands Greve
For ringe Gjæst i Marskens Hal?

Marsken (med hemmelig Glæde).

Vist ikke!

Uventet Gjæst er ikke altid ukjær,
Og I vel allermindst!

Grev Jacob.

Lad Høflighed
Ei spilde Tiden! Jeg er kommen, Stig,
At hente Hevn hos Eder over Erik!

Marsken.

Hos Marsken over Kongen?

Grev Jacob
(griber hans Haand).

Der er sluttet
Et Adelsforbund mod Kong Erik — Marsken
Er ei den sidste Mand i denne Kreds!

Marsken (rolig).

Det veed I vist?

Grev Jacob.

Den halve Underretning
Gav Rygtet mig; og før jeg gaaer herfra,
I selv har sagt mig Alt. Slip kun Jer Falk,
Imens jeg seer derpaa; jeg veed jo dog,
Hvor Heirereden er.

Marsken.

Paa Fælledsjagt
I altsaa nok vil gaae? — Den raske Falk
Fra Hallands Klipper er af ægte Art;
Men ung den endnu er; og mangen Ungfalk
Steg høit i Sky, men glemte at slaae ned.

Grev Jacob.

Fornærmet er jeg — blodigen fornærmet!
Min Fordring til hans Skat betalte han

Med kaade Ord, og gav mig Narregloser
Til Rente — Tugtes skal han!

Marsken.

Eders Vrede
Er billig.

Grev Jacob.

Giv mig Deel i Eders Anslag;
Og er det farligt, saa betroe kun mig
Det Værste! Var I tusinde i Tal,
Jeg lægger min Forbittrelse alene
Mod Eder Alles, og den sænker Skaalen!

Marsken.

Fra Norge kom I nylig, har jeg hørt?

Grev Jacob.

Den norske Konge hædrede mig høit.

Marsken.

Og denne tunge Kjæde hang han naadigt
Om Eders Hals?

Grev Jacob.

Med egen Haand. Jeg tog den
Med Tak og Glæde. Erik Præstehader
Er bedre Drot, end Erik Glipping er;
Og aldrig skal I høre mig fornægte
Hans Ridderslag. Lad Dannerkongen kun
Fortørnes! Dette Guld skal blinke ham
I Øinene, saatidt han møder mig,
Og bringe ham hans Uven i Erindring!

Marsken.

„Uventet Gjæst" jeg nævned Eder før —
Det var et sletvalgt Ord! Det var min Glæde,
Som overraskeb mig; thi længe vented

Vi Hallands Greve i vor Forbundskreds.
(giver ham Haandfæstningen.)
Læs dette Skrift!
(afsides, medens Grev Jacob læser.)
Forbittrelsen er ærlig.
Han er ei snu nok til Forstillelse.
Der vovES Intet; og hans Navn og Segl
Er vigtigt her. — Hvorlænge denne Stemming
Behersker ham, er uvist; thi hans Vrede
Er snar til Angreb, som en Hagelbyge,
Og driver over pludselig, som den.
Men før den har udraset, haaber jeg,
Har Eriks faldne Høihed følt den.

Grev Jacob (idet han læser).
Dette
Er Intet!

Marsken (afsides).
For det taageblinde Øie
For lidet — nok for den, der skuer mere,
End hvad der ligger nærmest.

Grev Jacob.
(giver ham Haandfæstningen).
Riv det over,
Og slæng det bort! — Lad Eders Skriver komme! —
Seer dette ud, som Trusel? Er det Alvor?
Lad mig tilsige Pennen hvad der her
Skal foreskrives!
(tager den atter af Marskens Haand.)
„Kirken skal han holde
I Agt og Ære, frede Klosterne —"
Det gjør han jo formeget alt! — „Skal styre
Sit Land retfærdigt efter Valdemars

Forordninger og Love —" Er det meer
End Pligten kræved før? Ei Kongens Magt
Forringes, vor forsøges ei et Gran
Ved disse Fordringspunkter uden Indhold.
Og saa det Dummeste af Alt —!

Marsken (utaalmodig).

Hr Greve —?

Grev Jacob.

Det mindst Fornuftige — om saa I vil!
I sørger godt for Bonden! Er det ham,
Kong Erik meest fornærmer? Det er os,
Os, Dannerigets adelsbaarne Herrer.
Og derom meldes knap et flygtigt Ord?

Marsken.

Ei hver en Tanke sladdrer Tungen ud;
Ei Alt, hvad klog Mand taler, er hans Tanke.
En Børnerangle kun er disse Ord
Om Bonden; lad dem staae! Det klinger smukt,
Og døver Øret for vor rette Hensigt.

Grev Jacob.

Hvortil den hele Spøg? Han leer Jer ud,
Og handler, som han vil. — I kalder dette
Haandfæstning! Saa er ogsaa Bøgetoppen
Et Fangebuur for Skovens Fugl, og Marken
Et Ræveſængsel!

Marsken.

Svar mig paa et Spørgsmaal,
Grev Jacob: overtraadtes aldrig før
De her gjentagne Lovens Fordringer
Til Kongens Magt?

Grev Jacob.

Hvor kan I spørge derom?
Det veed I selv saa godt som jeg!

Marsken.

Og troer I,
At dette skrækker ham derfra?

Grev Jacob.

Nei, derpaa
I frit kan sværge!

Marsken

Og hvorledes straffes
En Træl, der trodsigt slider Lænken over?

Grev Jacob.

Sit Liv han har forbrudt — til Galgen med ham!

Marsken

Ei førstegang — det var for strengt. Man smeder
Ham fastere til Blokken. Det er Straf nok.

Grev Jacob.

Hvad vil det sige her?

Marsken.

En lænket Arm,
Hvis Led er stivt af Jern, kan ikke føre
Det kongelige Scepter. — Fatter I
Nu Meningen?

Grev Jacob.

Det tænker jeg, Hr. Marsk;
Saa dum er ei min Hjerne.

Marsken.

Og I roser
Ei Planen?

Grev Jacob.

Nei. Den Vei er mig for krum;
Jeg sætter heller over Grøft og Gjerde.

Marsken.

Og brækker Halsen, dersom Dyret snubler!

Grev Jacob.

Godt! godt! — En Pen! — Min Utaalmodighed
Skal gaae i Skridtgang! — Jeg vil sætte her
Mit Navn jevnsides Eders.

(udenfor høres et dæmpet Slag paa Skjoldet.)

Marsken.

Det er Tegnet —
De Medforbundne!

(han aabner en Lønsdør, en Deel Riddere, hvoriblandt Tyge Abildgaard, træde ind, med nedslaaet Hjelmgitter.)

Grev Jacob (afsides).

Der gaae flere Gange
Til Marskens Hule, mærker jeg!

Marsken (til Ridderne).

Grev Jacob
Af Halland er vor Ven!

(Ridderne slaae Beziret op.)

Tyge Abildgaard
(afsides til Marsken).

Det veed I sikkert?

Marsken.

Vær ubekymret, Tyge Abildgaard!

Tyge Abildgaard.

Velkommen, ædle Greve, i vor Kreds!
Med Længsel har vi ønsket Eder hid.

Grev Jacob.

Og har hans Naade, Hertug Valdemar
Af Slesvig, Kundskab om vort Forbund? Er han
Dets Ven?

Tyge Abildgaard.

Af Hjertet sikkert!

Marsken.

Endnu ikke
Har skriftligt Tilsagn lovet os hans Hjælp,
Om Nøden kræver den. I bringer Svar
Fra Hertugen om dette fælleds Ønske,
Formoder jeg?

Tyge Abildgaard.

Jeg veed, hans Hjerte nærer
De bedste Ønsker for den gode Sag;
Og hver Mand kundbart er hans Had til Kongen.

Grev Jacob.

Hans Navn skal ikke staae paa dette Blad?

Tyge Abildgaard.

Det kan ei skee! I kjender Valdemars
Feilslagne Haab om større Deel i Riget;
I veed, hvor ilde Følgen blev af dette
Mislingede Forsøg. Paa Søborg Slot
Han maatte bøde haardt, som ringe Fange,
For dette Vanheld, døie Nød og Skam.
Omsider mildnedes Kong Eriks Sind;
Dog fik han ei sin Frihed, før han havde
Besvoret helligt med corporlig Ed,
At være Kongen tro, at røbe Alt,
Hvad kunde sigte til hans Brøst og Tab.
Hvor misligt derfor at betroe til Pennen
En Sag, som denne! hvor ugjørligt altsaa
At give her med Navnet Land og Frihed,
Ja Livet selv maaskee til Priis for Kongens
Forbittrelse!

Marsken.

Og hvis nu Erik slutter

Fra Eders Underskrift til Hertugens
Deeltagelse?

Tyge Abildgaard.

Saa kan han sidde roligt
Og vente, til Beviset vorder fremlagt.

Grev Jacob.

Fy, ædle Herre! Er det ridderligt?
Vil Slesvigs Hertug skjule sig bag Drosten,
Og bruge ham til Skjold og Sværd?

Tyge Abildgaard.

Jeg deelte
Hans Fangenskab; min blege Kind kan vidne,
Jeg er ham tro. Vær derfor rolig, Herre:
Hans Ære, som hans Fordeel, vogter Ingen
Saa godt, som jeg.

Marsken.

Det tvivler Ingen om;
Mod ham er Eders Troskab just saa stor,
Og Eders Klogskab saa berømt, Hr. Tyge,
At fast jeg tvivled om Oprigtigheden
Mod os — —

Tyge Abildgaard
(afbryder ham, fornærmet).

Det siger I —?

Marsken.

Nei — nei! I faldt mig
I Talen — Netop denne blege Kind
Forvisser os, at Eders Had mod Kongen
Er ei forstilt; jeg veed, I glemmer ikke
Saa hastigt Hungeren, I leed i Fængslet!
(tager Haandfæstningen)
Nu Haand paa Værket! Følg mig, ædle Herrer!
Lønkamret passer bedst til vor Forretning. (De gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

(I Marsk Stigs Hal.)

Marsken (træder ind).

Nu veed jeg det! Nu skal ei Tvivl forvirre
Min Sjæls Standhaftighed, mit Forsæt mere!
Han var her — hemmeligt — min Æres Fiende,
Den trædske Konge! Og den falske Hustro
Har frøk indbudet ham til Mødet selv!
I Løndom meente hun at skjule atter
Sin Brøde, som hun ofte vel har gjort;
Det er ei lykket nu; min Kammersvend
Er klog, som han er tro — Nu har jeg Vished!
(Kammersvenden kommer.)
Fortæl: hvad hørte du? Hvad saae du? Skjul ei
Det Mindste!

Kammersvenden.

Budet kom med Ja fra Kongen.

Marsken.

Og Erik fulgte strax?

Kammersvenden.

Ja, uden Ophold.

Marsken.

Som Elskeren!

Kammersvenden.

Een Hofdreng kun var med.
Frue Ingeborg treen ud i Haugen med ham;
Jeg sneg mig efter, som I havde budet.
I Buegangen under Hæslerne,
Hvor Skyggen falder tættest, standsed de.

Marsken.

Til Mørket tyer Misgjerningen! Hvad blev
Der talt imellem dem? Dølg Intet!

Kammersvenden.

Nei! —
Frue Ingeborg er ei sin Herre tro —

Marsken.

Den ublue Qvinde!

Kammersvenden.

Deri har I feilet,
Hr. Marsk; det er ei hermed hun forseer sig
Imod Jer.

Marsken.

Utro, sagde du jo selv?
Hvad mener du?

Kammersvenden.

Hun Kongen gav et Vink
Om Adelskabets Stemming, lod ham gjette
Et Udbrud af dets Misfornøielse
Imod ham. Qvindeklygtig, vidste hun
At bruge Leiligheden — bad ham „ikke
Fortørnes over hendes Dristighed
I en saa farlig Stund, da al hans Tanke
Og Tid var sysselsat", formoded hun,
„Med Landets Uro." Dette klang ham fremmed;
Da bad hun ham, at høre vel paa Rygtet,

Og vogte sig for Farer. Dette var det,
Jeg kaldte hendes Brøde. Ikke nævned
Hun Eders Navn, — dog Intet sagde hun,
Der kunde lede Kongens Mistro bort
Fra Eder. Ubevæget, som det syntes,
Han hørte hendes Raad; men troligt er det,
Han gjemte dem i Sindet.

Marsken.

Men om Elskov
Blev ikke samtalt? ei med kjelne Blik,
Og ei med ømme Ord?

Kammersvenden.

Nei, ingenlunde.

Marsken.

Saa har de mærket Lureren.

Kammersvenden.

Det var
Ei muligt.

Marsken.

Eller troer du mig for svag til
At høre Alt?

Kammersvenden.

I har alt hørt det Værste.

Marsken.

Det var ei stort!

Kammersvenden.

Hun er uskyldig, Herre,
For den Utroskab. Her har Ondskab myntet
Det falske Rygte.

Marsken.

Det kan ei bevises
Af denne Sammenkomst — bevises ei!

Kammersvenden.

Nu spurgte Kongen —

Marsken.

Der skal stærkere
Beviis til Sligt!

Kammersvenden.

— Hvad hendes Ønske var,
Der havde kaldt ham hid? Da blussed stærkt
Undseelsens Blodrødme over Panden,
Og længe fængsled bly Forvirring Talen
Paa Læberne — Omsider brød den frem,
Men langtfra ikke om uteerlig Elskov.
Med dybe Suk, med uforstilte Taarer
Bejamred hun sit Navns Vanærelse;
Da gav Uskyldigheden hende Kraft,
Det hørte jeg! Veltalende i Smerten,
Hun skildred ham sin Kummer, ved at vide
Sig mistænkt af sin Mand, miskjendt af Verden;
Og stolt ved Følelsen af egen Reenhed,
Hun bad ei Kongen, nei, hun bød ham det:
At træde frem, som hendes Æres Forsvar
Imod Jer, Herre — det besvor hun ham,
Saasandt han freidigt kunde gjøre det,
Saasandt det er en Konges Pligt, at reise
Den haardt nedtrykte Dyd, saasandt en Ridder
Bør holde Skjoldet over Qvindens Ære —!

Marsken.

Og han —?

Kammersvenden.

Han havde stundom afbrudt hende
Med smukke Ord, som Ridders Høflighed
Saa ofte smigrer Damens Øre med;

Men da han hørte, at Beskyldningen
Traf ogsaa ham, da blev hans Mine streng,
Hans Tale heftig. Om nu det beviser,
At ei engang hans Attraa nogensinde
Forsynded sig paa denne Vis mod Eder
Og hende, dette veed jeg ei — men aldrig
Har Eders Hustro hvilet i hans Favn!

Marsken.

De saae dig ei?

Kammersvenden.

Som før jeg sagde, Herre:
Det var ei muligt. Eller ikke havde
Hun da advaret ham.

Marsken.

Du derimod,
Du hørte Alt?

Kammersvenden.

Hvert Blad, der faldt til Jorden,
Hver hvisket Tale hørte jeg.

Marsken.

Du vil ei
Bedrage mig — det veed jeg.

Kammersvenden.

Nei! Saa sandt
Jeg haaber paa min Sjæls Lyksalighed!

Marsken.

Jeg troer dig. — — Meld mig, naar de ædle Herrer
Er samlede i Hallen.

(Kammersvenden gaaer.)

Marsken (eftertænksomt).

— — Altsaa er hun
Uskyldig? — Muligt er det. Kammersvenden

Var hende stedse hadelig, og derfor
Desmere høit betroet af mig; og aldrig
Bedrog han denne Tillid — —
(efter et Ophold.)
— Desto bedre!
Jeg vil ei gruble mere over dette;
Saa har ei smaalig Lidenskab sin Andeel
I dette Værk; saa er det ei mig selv,
Jeg hevner paa en svag, uværdig Konge,
Saa er det Landets Vel jeg virker for!
Du kan ei maale dig med mig, Kong Erik!
Letsindig Vaklen mod selvstændig Kraft,
En Baad paa Bølgen mod den ranke Stavn,
Er du, den danske Drot, i Ligning med
Den danske Marsk!

Kammersvenden (træder ind).

Nu ere Herrerne
Forsamlede. (han gaaer.)

Marsken.

Ærgjærrig Herskesyge
Hun kalder min Forbittrelse mod Erik;
Og muligt Andre dømme den ei bedre.
Vel! Lad dem skjelde! Det er Ødenavnet,
Som Svaghed gier den herrebaarne Styrke:
Den Mand skal herske, der fik Herrekraft!
(gaaer.)

Anden Scene.

(Skovegn, i Nærheden af Ove Dyres Borg.)

Tage og flere væbnede Bønder.

Tage.

Gaae du omkring til vore Poster, Esbern,

Og see, om Alt er roligt. Ubesindigt
Maa Ingen løbe frem med Vaaben; slig dem,
Vort Bud er sendt til Ove Dyres Slot,
At fordre Thorbern, uden Krænkelse
Og fri, tilbage med hans Eiendom.
Afslaaes det, saa holde Hver sig færdig;
Saa prøve vi en Rendedyst mod Volden.
(En Bonde gaaer. Trompetklang udenfor, fra Venstre.)
Hør — der er vort Opfordringsraab til Borgen
At høre vor Begjæring.

Anden Bonde (efter et Ophold).

Intet Svar?

Tage.

Det kommer vel.

(Opfordringen gjentages.)

Der blæses andengang.

(efter et Ophold.)

De vil ei høre? vil ei svare os?
Er dette Ringeagt imod vor Styrke,
Saa kan de nødes til at angre det.
Den hele Skov er fuld af vrede Bønder,
Der, Hver for sig, har Krænkelser at hevne,
Forbittrelse at fyldestgjøre.

(der blæses atter.)

Dette

Var trediegang!

Anden Bonde.

Den sidste!

(efter et Ophold.)

Hørte du?

Tage (i Forbittrelse).

Jeg hørte det!

Anden Bonde.

Det var en Skoggerlatter,
Der svarte ham fra Muren!

Tage.

Det var Latter!

Anden Bonde.

Nu samler jeg til Angreb!

Tage.

Endnu ikke!
Vi først vil høre Sendebudets Ord.

Anden Bonde.

Vi veed jo Nok.

Tage.

Det er en blodig Gjerning,
Hvortil vi her staae rustede. Ei før
Den maa begyndes, før vi uden Løgn
Kan svare Landets Lov, at vi blev tvungne
Til Selvforsvar.

Anden Bonde.

Han kommer.

Tredie Bonde (kommer).

Lad nu Raab
Og Buens Klang forkynde dem vort Budskab!
Forhaanelse var alt det Svar, jeg fik
Paa Fredstrompetens Tale.

Tage.

Det var alt?

Tredie Bonde.

Først Latter kom der, saa en halv Snees Pile,
Der hang sig i mit Skjold; ei Ord blev vexlet,
Men let er deres Mening at forstaae.

Tage.

Foragt mod Bonden — det er Meningen!
Velan! Saa lad os lære dem at føle
Vor Kraft, som Mænd, naar ei de vil erkjende
Vor Ret, som Borgere!

(Thorbern kommer.)

Bønderne.

Ha! — Thorbern her!

Tage.

I Frihed?!

Thorbern.

Hvad har samlet Jer i Vaaben?

Tage.

Dit Fangenskab.

Thorbern.

Tak, vakkre Venner! Tak!

Tage.

Hvorledes blev du fri? Har Ove Dyre
Fortrudt sin Nedrighed? Fortæl!

Thorbern.

Fortrudt den?
Det ei er Ove Dyres Sag at angre,
Før Straffen lærer ham Fortrydelse.
Jeg laae i Nat paa raadent Straa i Selskab
Med klamme Tudser — aldrig har jeg vaaget
Saa lang en Nat! Imorges kom hans Svende
Og førte mig til Hallen. Ove tænkte,
Jeg havde skiftet Sind og vilde føie
Hans Fordring.

Tage.

Hvad forlangte han?

Thorbern.

Mit Navn
Og Haandsegl, til lovmæssigt Vidne om
At mine stjaalne Oxne var betalte
Af Røveren. — Ulænket førte man
Mig over Gaarden; jeg saae Porten aabnes,
Slog Vagten med et kraftigt Stød til Jorden,
Sprang ned i Voldens Grav, og svømmed over.

Tage.

Din Eiendom er endnu i hans Vold?

Thorbern
(med stigende Heftighed.)

O! det er ei det Værste! Ove Dyres
Mishandling kunde vel forvindes, Tabet
Af Hjorden glemmes — men — hvad nu der fulgte,
Det er formeget for mit Sind at bære!

Tage.

Hvad hændte da?

Thorbern.

Udplyndret, haardt fornærmet,
Jeg søgte Tilflugt der, hvor Loven boer,
At fordre dens Beskjermelse. Jeg kom
Til Kongens Gaard. Jeg listed mig forbi
Drabanterne, og naaede Hallens Dør.
Jeg vilde vente Kongen, fordre Straf
For Røveren, Erstatning for mit Tab,
Og male ham med frie og kjække Træk
Den danske Bondes Kaar. Da kom den lede,
Fordømte Skurk, den sledske Rane Lange:
Jeg bad om Adgang til Kong Eriks Kammer;
Han sledsked for mig, til jeg sagde ham
Mit Klagemaal; og da han hørte det,

Foer arrig Skjelden fra hans Mund, han kaldte
Drabanterne, jeg stødtes voldsomt ud.
„Forvorpne Trældyr!“ — „usle Bønde!“ lød
Det efter mig!

Tage.

„Forvorpne Trældyr!!“ — ha!

Anden Bonde.

Og „usle Bønder“ skjeldes vi!

Thorbern.

Hvormange
Er her forsamlede?

Tage.

En mægtig Flok
Staaer hist, fordeelt i Skoven. Vil de lyde
En fælleds Høvding, ikke styrte frem
I Overilelse og uden Orden,
Vi nok skal nøde Ove Dyre til
At udlevere dig dit Gods, og tvinge
Hans Overmod til Agtelse for Bonden.

Thorbern.

I veed det Alle: urosindet var
Jeg aldrig, stedse raaded jeg til Fred,
Endogsaa da, naar Krænkelser opfordred
Til Forsvar for vor Ret. Jeg vented stedse
En bedre Tid — Det Haab er nu forbi!
Til Angreb, Brødre!

Bønderne.

Op mod Røverslottet!

Tage.

Hiin Skovmark er vor Samlingsplads. Paa den
Beraadslaae vi om Stormen.

Thorbevn.

Trældyr kalde
De Stolte os — Det vil ei Bonden hedde!
Skal vi ei agtes Mennesker, som de,
Saa lad os være Tigere og Ulve!

(de gaae ud til Venstre.)

Et Par Riddersvende komme noget efter speidende frem i Baggrunden; de belure Bønderne, og gaae derpaa tilbage.

Ove Dyre
(kommer med flere Svende).
(Til den Ene:)

Jil op til Borgen — snig dig gjennem Skoven!
Ti Svende til behøver jeg herude.
Fornye Befalingen, jeg gav: saasnart
Det første Skudangreb er endt, skal Broen
Gaae ned paa Skrømt, som overgav de sig;
Naar saa den halve Flok er sluppen ind,
Opheises Vindebroen, Porten lukkes, —
Saa har vi dem! Hvis Nogen udenfor
Gjør Modstand, skal vi spidde dem paa Spæret!

(Svenden gaaer.)

(Til en Anden:)

Kryb du bag Buskene saa tæt du kan
Til Bondeflokken, og flyv hid med Bud,
Naar Broens Kjeder rasle, og du seer
Min Krigslist udført.

(Svenden gaaer.)

Det forvorpne Pak
Skal dyrt betale hver en bortskudt Piil,
Der bliver sødet paa det! Jeg vil ikke
Beleires paa mit Slot af disse Bønder,
Hvergang de faae det tjærethykke Blod
I Kog — Eet Nederlag, saa er det gjort!

(Vaabenlarm og Blæsen til Angreb udenfor.)

Hør, hvilken Hundetuden!

Raab af Bønderne
(udenfor, i lang Fraستand).
Op mod Borgen!

Ove Dyre.

Det er paa Tide!
(Raabenlarmen vedvarer en kort Tid, og ophører derpaa.)
Bulderet er endt!

Svenden (kommer).

Nu er det skeet — Den halve Flok er inde,
Den halve udenfor.

Ove Dyre.

Til denne Side!
De andre Svende komme hist. I Ryggen
Paa Skurkene, imens de endnu staae
Med oplukt Mund og dumt opspilte Øine,
Og gloe paa Vindebroen, der gik op
Igjen for deres Næser. Følger mig!
(gaaer, med Svendene, ud til Høire.)

Thorbern
(med Tage og flere Bønder fra Venstre).

Forbandede Selvraadighed, der aldrig
Vil høre Andres Mening, end sin egen!
Ei Bud, ei Bøn de vilde agte paa!
Jeg mærked Listen — Nu det er for silde!

Tage.

I Ulvegraven ligge de!

Thorbern.

Derfra
Vi kan ei frelse dem; og vi maae lide
Med dem for deres Ubesindighed.
Nu vil han kroe sig! Urostiftere
Betitler Loven os, og Røveren
Den haardt Fornærmede! Til Spot og Spee

Paa alle Herreborge blier vor Gjerning,
Og pralevoren Feighed føies til
De andre Vrængenavne, vi maae høre!

(Haandgemæng udenfor.)

Tage.

Et Udfald?

Thorbern.

Det er muligt! Lad os kæmpe
Os Døden til — et Liv, som dette, bliver
Ei værd at leve!

(De gaae. Haandgemænget forstærkes udenfor. Efter kort Tid kommer Ove Dyre og Svende ind med den afvæbnede Thorbern.)

Ove Dyre.

Saa vi skulde mødes
Saa snart? Du takker ei for sidst? Var Straaet
Ei blødt nok? Vandet ikke godt, og Skoften
For haard maaskee for svage Tænder? — Ei!
En stolt Foragt er alt hans Svar! — Velan!
Ifald du ei vil tale, hænger man
Dig uden Skriftemaal; det maa du selv
Forsvare! — Op til Borgen! lad ham tage
En kjærlig Afsked først med sine Stude!

(Alle gaae.)

Tredie Scene.

(Værelse hos Kongen.)

Kongen, Rane, Marsken og flere Riddere (træde ud fra den store Hal; Marsken med Haandfæstningen i Haanden).

Kongen (med spøgende Spot).

Nu, tænker jeg, er I tilfreds, Hr. Marsk,
Med Kongens føielige Villie?
Dog ønsked jeg at kjende ham, der klygtig

Opfandt den nye Skik: at lade Kongen
Bekræfte andengang det givne Løfte?

Marsken.

Kun Eders Naades egen Sikkerhed
Var her min Hensigt.

Kongen.

Eders? Altsaa I
Var den Opfindsomme?

Marsken.

Besværinger
Og Klager førtes høit paa Folkemøder,
Gjentoges hemmeligt, og spredtes om
I Landet. Misfornøielsen maa stilles,
Det indseer Eders Viisdom. Meer lemfældigt
Kan intet Middel findes, end just dette,
Ei meer uskadeligt.

Kongen.

Tilvisse — nei!

Marsken.

Dog, Oprørssygens vilde Feberhede
Formaaer dets Kraft at dæmpe, venter jeg.

Kongen.

Er Sygdommen saa svar, som Eders Skildring,
Da bør I roses høit, hvis Eders Middel
Slaaer an; men Lægens Skik det er at gjøre
Det Onde værre, at hans Kunst maa synes
Os desto bedre. Bruger ikke I
Den samme Viis, min gode Stig? — Nu, dette
Vil Tiden lære.

Marsken.

Sikkerlig — det vil den!

Narren (kommer).

En deilig Morgenstund! Ikke sandt, høibaarne Marsk Stig?

Marsken.

I feiler, Nar — det lakker snart mod Aften.

Narren.

Saa er jeg for dum til at være din Hofnar, Erik; har jeg, Taabe, vidst andet, end at det er Morgen, naar Solen gaaer op!

Kongen.

Sov Rusen bort af Hjernen, Nar! Hvor er
Den Morgensol, du seer oprinde nu?

Narren.

Nu! du er allerede blændet, mærker jeg. Der (peger paa Marsken) — der staaer den jo!

Kongen (leende).

Og hvad er jeg da, naar min Marsk er Solen?

Narren.

Du er den samme Erik som du altid har været! Din Skygge er fornemmere, end du; thi den kalder man Konge. Endnu er den temmelig stor, saalænge denne beskedne Sol staaer saa lavt i Østen; men pas paa, jo høiere den kommer op, desto mindre bliver Skyggen. Hvor liden den vil være i Middagsstunden, vil din Marsk kunne fortælle dig: efter mit eenfoldige Begreb vil den omtrent blive saa stor, som din Skarpsindighed, og saa liden, som Stig Andersens Ærlighed.

Kongen (spøgende).

Hvad svarer I hertil, Stig Andersen?

Marsken.

Hvor Intet bliver sagt kan Intet svares,
Min høie Konge — det er Narremundsveir.

Narren.

„Det er ikke Alting, man skal svare paa," sagde Ulven, der tjente i Faarestien, da Dommeren spurgte ham, hvorfor han bed Hovedet af sine Herrer.

Marsken.

Vi vente Kongens eget Bydende,
Hvad denne Sags Kundgjørelse betræffer.

Kongen.

Min Drost har kaldet Dannehoffet sammen.
Var Alt saa let, som dette blier at ordne,
Da var det Leg at styre Land og Folk.

Marsken.

Vi anbefale os til Eders Gunst.

Narren.

Det er I allerede — I har den allerfortræffeligste Anbefalingsskrivelse i Haanden.

Kongen.

Naar denne Statssag er i Rigtighed,
Jeg har en Sag, ei offentlig, dog vigtig
For Eder, mig, og En foruden os,
At handle med Jer om, Stig Andersen.
Kom det ihu, naar der blier Tid til Saadant.

Marsken.

Jeg skal erindre det, min Herre Konge.

Kongen.

Gjør det! Og dermed Gud befalet!

Rane (i Vrede — afsides).

— Ha! —

(Marsken og Ridderne gaae.)

Rane (med udbrydende Forbittrelse).

I Sandhed, Herre! Dette kolde Blod
Fortjente varm Beundring! Var jeg rolig,

Som Eders Naade nu, jeg skulde sikkert
Ophøie den med smukke Ord.

Kongen.

Hvad nu?
Kan dette Paafund — ei ærbødigt nok
Maaskee, dog latterligt, som ubeskedent —
Forvirre Rane Langes Rolighed?
Lee du, som jeg! Det er ei mere værd!

Narren.

Saa lee dog, Rane! Lee! Hvor tør en Hofmand see suurt, naar Kongen er lystig? Og hvad er det Hele? Marsken veed, at der skal en fast Haand til at føre Kongespiret med; derfor gier han Kongen en Haandfæstning! Nu har han fæstet dig, Erik; tjen ham nu som en trofast Træl! En klog Herre faaer du, det er sandt; var jeg andet end Nar, holdt jeg en Lovtale over ham.

Kongen.

Og hvorfor kan ei Narren det, Ordspiller?

Narren.

Fordi der nu ikke holdes nogen Lovtale mere, uden at der er Løgn i den; og den strider mod min Embedspligt. — „Ordspilder," siger du? Ja, Gud bedre det! Sandheden er altid spildt. — Forresten, naar Kongen spiller med sin Værdighed og Magt, har hans Tjenere vel Lov, at spille med Ord!

Kongen.

Tie, tøileløse Nar! Hold dig i Ave!

Narren.

Nei, tøilebundne Konge! Min Bestalling lyder paa at jeg skal tale.

Kongen.

Pak dig — afsted! Hvis ei, du faaer af Pidsken!

Narren.

Sandheden har slaaet dig, hører jeg; hvorfor skulde du ellers slaae den igjen? Farvel, Konge! nu gaaer jeg til Marsken, og forklager dig! (gaaer.)

Rane.

Idag jeg ønsked mig for førstegang
At være Kongens Hofnar!

Kongen.

Og hvorfor?

Rane.

For, plump og grov, med ubehøvlet Sandhed
At tirre Sindet til Forbittrelse!
Lee kan jeg ikke, om I bød mig det
Ved Tab af Eders kongelige Naade.
En uærbødig, ubeskeden Spøg kun
I holder dette for?!

Kongen.

Hvad er det andet?
Og Uærbødigheden skal jeg vide
At sætte Skranker for ved Tugtelse!

Rane.

Saaledes, Herre, spøger Katten med
Den fangne Muus!

Kongen.

En herlig Lignelse
Om Majestætens Værdighed og Magt!

Rane.

Dens Sanddruhed undskylde Dristigheden!

Kongen.

Hvor stod et Ord, hvor gaves der et Vink,
Som tyded paa min Kongemagts Indskrænkning
Ved mere snevre Grændser, end der alt

Var sat den før? Kedsommelig Gjentagen
Af Lovens gamle Bud var det jeg hørte,
Ei mindste Tillæg, som min Høihed kan
Fornærmes ved.

Rane.

De Tillæg vil I sikkert
Faae nøie Kundskab om den næste Gang!
I hørte Reinmar tidt og flere Skjalde
I Eders Slotshal synge Kæmpeviser;
Saa traurig Ende Visen ogsaa fik,
Begyndelsen var altid uden Sorg.
Det Samme, venter jeg, skeer ogsaa her!

Kongen.

Den Tid, den Sorg! naar ei det lyster mig
At høre meer, maa Visen være ude!
Jeg veed ret godt: jeg fandt ei Mesterviisdom
I hvert et Lovens Bogstav, saae jeg Grund
Dertil, jeg afveg stundom fra dens Tvang,
Og fulgte frit mit eget Sind og Skjøn.
Men er det denne Frihed de vil hindre,
De gode Herrer har forregnet sig
Med deres vise Raad! — Mod Præst og Kloster
Forbyde de mig egenmægtig Vold?
Hvor taabeligt! Min Fader efterlod mig
I Arv sin Stridighed med Rigets Bisper;
Min strenge Moder, medens jeg var ung,
Gik altfor vredt og haardt tilværks imod dem —
Har ikke jeg gjort Fred med Geistligheden?
Den er mig tro, det veed jeg; og den har
Ei Grund til Klage. — Og nu det om Bonden!
Der sad paa Danmarks Throne mangen Drot,
Som skatted viseligt hans Værd, og var

Ham huld og god; men bedre Ven, end mig,
Har ei den vakkre danske Bonde havt
Paa Kongeborgen! Er det dette just
De harmes over, disse stolte Herrer?
Ih — lad dem det! Uskadelig er Vreden,
Som ikke yttrer sig paa anden Viis.
Som kaade Børn de lege Skolemester,
Laer Pinden være Ferle, og vil tvinge
Den spæde Stemme til at tale huult,
Men kan det ikke! — Uærbødigheden
Skal blive tugtet — Sagen selv er Leg!

Rane.

I borde tugtet strax — det skulde I!
En Leg —? Med eet forvandler Spaanen sig
Til Tugtekjep! — Saa meente Marsken ogsaa!
Det saae man let. I smilte ligegyldigt
Ved hvert opregnet Punct — hans Mund fortrak
Sig ogsaa hemmeligt —

Kongen.

Hans Adfærd vil
Jeg vogte paa fra denne Dag!

Rane.

— I hver
Hans Mine stod der læseligt: „Smiil kun,
Kong Erik — du skal komme til at græde!“

Kongen.

Saa løi hans Mine drøit, min kjære Rane!
Men give Agt paa ham, det vil vi nu.
En saadan Adfærd sømmer ei den Mand,
Der tog Velgjerninger og sneg sig ind
I min Fortrolighed! Skinsygen er det
Maaskee, der gjør ham glemsom — Dog, han skal

Ei høre nu min kongelige Ed,
At den er grundløs. Marsken maa ei troe,
At Kongen frygter ham!

Rane.

Det give Gud
I havde viist ham før! Jeg mangengang
Forgjeves har advaret Jer, min Konge.

Kongen.

Du haded altid Marsken, elsker mig;
Det stemmer dig til altfor onde Tanker
Imod ham. Overgiv din Harme nu
Til Søvnen; ikke, haaber jeg, skal denne
Tildragelse fordrive min. (gaaer.)

Rane.

Ha! — Kan
Du blunde nu, saa er du ikke værdig
At vaagne meer, ei værd at være Konge!
Fordømte Ligegyldighed, som aldrig
Vil see sin egen Fare, aldrig høre
Paa Andres Raad! Et kraftigt Vredesord,
Og disse stolte Herrer havde følt
Hvo Rigets Hersker er! Jeg forudseer
Hvad nu vil komme! Skeer det — saa Farvel,
Kong Erik! Rane Lange kalder ikke
Den Mand sin Herre, som er Andres Træl!
(gaaer.)

Tredie Act.

Første Scene.

(Aaben Plads udenfor Kongeborgen.)

Thorbern
(omgiven af Vagt, føres til Døden).

Saasandt I ønsker Fred i Eders Dødsstund,
Stands her, og und mig kun en stakket Times
Opsættelse!

Anføreren for Vagten.

Det tør ei skee.

Thorbern.

Gaae med mig
Til Kongens Gaard!

Anføreren.

I finder ingen Naade!
I meente, bondestolt, at staae for lavt,
Naar Herremandens Magt stod over Eder —
Kom! Kom! nu skal I blive selv ophøiet!

Thorbern.

Jeg er beredt til Døden, agter ikke
At trygle om mit Liv; men nu jeg har
Et vigtigt, alvorsfuldt Farvel at sige
Paa Borgen; under I mig Ro i Graven,
Saa lad mig lette Hjertet, før jeg døer,
Ved denne Afsked!

Anføreren.

Følg os!

Tage

(kommer med en Deel væbnede Bønder).

Viger Pladsen,
Forvorpne Bøddelsvende! Vil I liste
Jer gjennem Dæmringen med Byttet? Bonden
Er tidligt oppe. Strax slaaer Lænkerne
Af Fod og Haand!

(Vagten vil gjøre Modstand.)

Der flokkes Bønderskarer
Paa hvert et Hjørne — Lyster I, at prøve
En Dyst paa aaben Gade?

Anføreren.

Lyster I
At gaae imorgen samme Gang, som han
Maa vandre nu?

Tage.

Du skal ei komme til
At følge mig til Galgen. Kald paa Hjælp,
Saa har du talt dit sidste Ord! lad komme
Hvad komme vil!

(til Thorbern:)

I Havnen ligger færdig
En velbemandet Baad — Til Vaaben, Thorbern,
Mod Undertrykkerne!

Thorbern.

Din Hjælp i Nøden
Er velmeent; men —

Tage.

Betænker du dig paa
At frelse Livet?

Thorbern.

Jeg vil frelse meer
End det, ifald det lykkes mig. Tving disse
Ved Overmagten, saa de føre mig
Til Kongens Borg — en bedre Tjeneste
Du ei kan vise mig.

Tage.

Du skal ei bede
Om det, du kan erholde uden Bøn.
Et Stød i dette Horn, og Torvet vrimler
Af Landser!

Thorbern.

Bede vil jeg ei.

Tage.

Hvad vil du
Hos Kongen da?

Thorbern.

Der siges jo, at Røster
Fra Gravens Dyb formaae at tvinge Hjertet,
Som Verdens Lyst og Letsind har fordærvet,
Til stadig Alvor og til frugtbar Anger;
Og er det saa, maaskee en Døende,
Hvis Tilraab taler til Letsindigheden
Fra Randen af hans egen Grav, kan vække
Den Sjæl til Eftertanke, som var døv
Mod andre Varselsstemmer.

Tage.

Spild dog ikke
Dit Liv, min Thorbern, paa en frugtløs Gjerning!
Der gaaer ei Vei for os til Eriks Øren.

Thorbern.

Medlidenheden med en dødsdømt Mand

Og Klangen af dit Sølv vil trænge gjennem
Drabanterne; og naaer jeg Kongens Hal,
Jeg gaaer ei førend jeg er hørt.

Tage.

Du kaster
Dit Sædekorn paa græsgrønt Overdrev,
Hvor Ploug og Harve aldrig kom; og bliver
Din Tale hørt, den blier ei agtet paa.

Thorbern.

Mit Haab er bedre. Selv den barske Sømand
Blier rørt, og holder Snoren slap i Haanden,
Naar Svanen qviddrer, døende, paa Dybet.
Forhærdet er ei Eriks Sind; kun døsigt
Og sløvt har disse lede Snoge gjort det,
Der hvisle deres Ja til hvert hans Ord,
Og synge Hymner om enhver hans Gjerning,
Den være Kongen værdig, eller ikke.
Den djærve Sandhed uden falske Triller
Har muligt endnu aldrig sunget ham
Sin Kæmpevise for om Fortids Kraft,
Om Frode og om Knud; og lignet hiin
Med disse Tiders Vanmagt. Hvad der sjeldent
Blier hørt, bevæger dybt!

Tage.

Det vil du vove?

Thorbern.

Mit Liv tilhører Loven alt. Du ønsker
Mig Redning, vakkre Frænde — har da Danmark
Saa frydeligt et Syn at byde nu,
At værd det er at leve for at see det?
Og om jeg agted Livet høit, mit Ønske
Om Danmarks Redning er mig mere vigtigt.

Tage.

Det er ei Vennetjeneste, jeg gjør dig.

Thorbern.

Tilvisse, jo, — og een foruden denne
Jeg fordrer af dig: har du aabnet mig
Borgporten hist, saa overlad mig til
Min Skjebnes Førelse, hvad enten nu
Den gaaer til Livet eller Graven. Dæmp
Forbittrelsen blandt Bønderne, tilraad dem
Taalmodighed endnu en Stund; maaskee
Det viser sig, at Kongen har fornummet
En ærlig Bondes Raad.

Tage.

Jeg føied aldrig
Et Ønske med saa tungt et Hjerte før.
Men dine Tanker, dine Ord er bedre,
End vore; Alle see vi op til dig,
Og hvad du vil det veed vi er det Rette.

Thorbern.

Jeg er ei bedre. Men min Ungdom, veed du,
Jeg leved meest i Sanct Albani Kloster;
Der tjente jeg Prioren, en gudfrygtig
Og boglærd Mand; han fik mig kjær, som Søn.
Jeg skulde været Munk; jeg blev det ikke.
Men meget lærte jeg af ham: hans Alvor,
Hans vise Ord indpræged sig i Sindet;
Og derfor vel jeg tænker anderledes
Om mange Ting, end Andre, mine Lige.
— — Kom nu!

Tage (til Vagten).

Til Kongens Gaard!

Anføreren.

Jeg viger, tvungen,
For Overmagten.

Tage.

Det har bedre Mand,
End du og Dine, ofte maattet gjøre!

(alle gaae.)

Anden Scene.

(Værelse paa Slottet.)

Narren og Rane Lange komme ind.

Narren.

En vandkold Morgenstund! Der er ikke mere Varme i mit røde Blod, end der er rødt Guld i Kongens Skatkammer.

Rane.

Hvad vil I da saa tidligt over Senge?

Narren.

Ikke varme mig ved Eders Hjerte! — Lad os synge en Sang til Tidsfordriv! — Kunde jeg nu blot erindre en — „Der var sig engang" — saaledes maa den begynde, ligesom alle vore Lirum-Larum-Viser, hvormed disse tydske Bønhaser af Sangere have fortrængt de gode gamle, danske Helteqvad — lutter falske Noder og Unoder! — — Nu har jeg en:

(synger)

„Der var sig engang en Konge bold;"
„Han havde saa ærlig en Svend" —

Rane.

Hold inde, Nar! I tuder, som en Ugle.

Narren.

Det er bedre, end at stjæle som en Ravn, Hr. Rane.
„Han havde saa ærlig en Svend" —

Rane.

Tie — siger jeg Jer! Vil I smage Pidsken?

Narren (som før).

„Han havde saa ærlig en Svend" —
Hvad kommer den Vise Jer ved? Den er ikke digtet og rimet om Eder, veed jeg!

Rane.

I veed, at Kongen sover nær herved;
Og, kaad, forstyrrer I hans Morgensslummer!

Narren.

Naar hans Skatmester synger ham i Søvn, kan jeg ikke indsee, hvorfor hans Nar ikke skulde vække ham.

(lyttende)

Hvad er det for et Raab?

Rane.

Blev Kongens Navn ei nævnet? — Hørte I det?

Narren.

Og Eders med! Der maa være Oprør paafærde! Skjul Jer, Hr. Lange! — faae de fat paa Jer, bliver I et Hoved kortere!

(begge gaae.)

Kongen (træder ind).

Fra Gaarden raaber man paa Kongens Navn!
Er det Stig Andersen, der kommer atter,
Dumdristig, med sin stolte Oprørs-Flok,
At haane mig ved nye Fordringer?
— For roligt saae jeg disse løfte Hoved
Og Haand imod min Herre-Værdighed! —
Jeg var for rolig — alt for rolig! — Natten

Har, søvnløs, vakt min Sjæl til Eftertanke;
Nu harmes jeg ved min Letsindighed!
— — Kun Svaghed gier dem Styrke; Styrken tvinger
Den reiste Nakke ned igjen fra Skyen.
— Ei før skal Leiligheden byde Haanden
Til Hjælp, før jeg skal gribe den!

(Narren kommer.)

Hvo raabte?

Narren.

Gaae du hen, og læg dig, Erik! det var kun en Bonde.

Kongen.

Hvad vil han? hvorfra raabte han paa Kongen?

Narren.

Han snakkede om Noget, som han kaldte Ret og Retfærdighed — men, som sagt, det var kun en Bonde!

Kongen.

Forvovne Nar! Er ei Retfærdighed
At finde for Enhver paa Eriks Borg?

Narren.

Jo altid — naar ikke Tjeneren nægter den hjemme, eller Herren i Huset har Andet at more sig med. Hvad ellers denne uforskammede Bonde angaaer, som understod sig at vække Majestæten op af Søvne, er jeg tilbøielig til at holde ham for en ærlig Mand.

Kongen.

Og hvilke Grunde har din Viisdom dertil?

Narren.

Tre Grunde: for det første, havde han et bedre Ansigt, end dem, du og jeg pleie at see: for det andet, vil din Skatmester jage ham bort: og for det tredie, er han dømt til Galgen — Thi, med Forlov, Kong Erik, saalænge jeg seer alle dine fornemme Slyngler gaae uhængte,

har jeg en vis Formodning om, at det er en ærlig Sag at blive hængt.

Kongen.

Du er en bitter Nar! — Lad Rane komme!

Narren.

Og du er en altfor sød Konge! Deraf kommer den Mængde Orme, der vrimle i Statens Tarme — Hør et godt Raad: tag malurtbitter Vrede, læg dertil Kongeværdighedens Alvor, rør det sammen med dit Scepter, og giv det ind paa Bladet af dit Glavind! Det hjælper, kan du troe! Der er nu saa megen Sygdom i dit Rige, at din Nar har maattet lægge sig efter Lægekunsten. — Lad ikke de høibaarne Herrer faae Fingre i dit Scepter og Sværd, thi saa slaae de sig til Riddere paa Kongen! og giv eller ikke din Krone til Staaderne, thi saa bliver du ikke saa meget som Staaderkonge engang! Vær nu en klog Mand, Kong Erik! To Narre ere for meget ved eet Hof!

Kongen.

Gaae! gaae! Lad Rane føre Bonden hid!

(Narren gaaer.)

Jeg kunde fristes til at tage Narre
Paa Raad, og lade Hofmænd gaae med Brixen.
Der ligger mere Viisdom i hans Spøg,
End ti af disse kloge Herrers Snak
Er svanger med.

(Thorbern kommer med Rane og Narren.)

Hvad er din Fordring, Bonde?
Saa stærkt et Hastværk har den, at den ikke
Kan oppebie Dagen?

Thorbern.

Der er Nat
Om mine lukte Øine, før det dages

Tilgavns paa Eders Slot. Ei Fordring har jeg,
Kun Bøn; og dog maaskee, naar I har hørt den,
I selv vil kalde den et billigt Krav,
Min høie Konge.

Rane.

Det er denne Bonde,
Der førte nys en væbnet Flok til Storm
Mod Oves Borg. Paa Veien til sin Straf
Han har formaaet Vagten til at følge
Ham hid. Hans feige Tryglen om Benaadning
Er uærbødig Mistro imod Kongens
Retfærdighed — thi Døden selv er fast
For ringe Straf for Gjerningen.

Thorbern.

Tillad mig
Et billigt Forsvars-Ord mod denne Mand!
Benaadning ei jeg beder om; men harmes
I, Herre Konge, ved min Dristighed,
Da svarer jeg: at havde Kongens Hal
Ei været lukket før for mine Klager
Mod Ove Dyre, var hans Borg ei bleven
Bestormet, ikke jeg fordømt til Døden,
Og I, Kong Erik, ikke bleven vækket
Af Eders Ro ved mine Raab!

Kongen.

Hvo lukked
Min Dør for Klagen?

Thorbern (vifende paa Rane).

Han — den gamle Slagbom
Paa Folkets Vei til Tyrsten!

Kongen.

Rane Lange!
Du veed min Villie — og tør handle saa?

Rane.

Jeg havde hørt om Bondeflokkens Oprør;
Og da nu derhos denne Mands Begjering
Blev ei beskedent fremført, i hans Øie
Var farlig Ild, og Trods paa furet Pande,
Afslog jeg den.

Thorbern.

Ei meer formastelige
Var mine Ord, mit Blod ei meer i Kog,
Mit Bryn vel ei saa rynket, at det ikke
Kan godt undskyldes! Kom jeg ikke hid
Fra Ove Dyres sorte Fangekjelder
At søge Lovens Hjælp? og blev jeg ikke
Viist bort med Skjeldsord?

Kongen.

Hvorfor fængsled han dig?

Thorbern.

Fordi hans Røverflok var stærkere
End jeg med mine Øxne, da jeg drog
Hans Ridderborg forbi, og vented mindst
Et Overfald.

Kongen.

Guds Død! Er dette skeet?
Og hvorfor prøved du ei oftere
At finde Vei til min Retfærdighed,
Som Denne, mod sin Ed og Pligt, forbød dig?

Thorbern.

Hvorfor, Kong Erik? — Der er Blod, ei Jis
I mine Aarer! — Dennes Haan og Eders

Drabanters Skjeldsord raabte Hevn i Hjertet;
Jeg rev mit Glavind ud, og gjorde det,
Der borde blevet ugjort. For min Haand
Sank fire Riddersvende. Retten dømte
Min Gjerning, ei dens Grund. Men han
(pegende paa Rane.)
skal hedde
Min Morder, dersom ellers ei I selv
Vil bære høitbetroet Tjeners Brøde
Paa Eders egne kongelige Skuldre!

Rane.

Saa fræk, som oprørsk!

Thorbern.

Eders Dom er falsk,
Som Eders Tjenersind! Betroe mig, Herre,
I Eenrum Eders Øre — jeg kan muligt
Fortælle Jer hvad aldrig før I hørte.

Rane.

Nei! giv ei Eders dyre Liv, Kong Erik,
I trodsig Vredes Vold!

Thorbern.

Saa bind min Haand —
Jeg vil kun tale.

Kongen.

Træd tilside, Rane!
Forsvare skal du hvad du har forbrudt! (Rane gaaer.)

Narren.

Jeg anbefaler Dannerkongen til din Oprigtighed, min gode Broder Sanddru! Det er Skade, at du skal hænges: thi af dig kunde der blive en dygtig Hofnar med Tiden, og allerhelst her i Landet. (gaaer.)

Kongen.

Tal frit! Hvad har du at betroe mig, Bonde?
Dit Ansigt er for ærligt til at skjule
En Løgn.

Thorbern.

Gud være lovet! Der er Trøst
I Eders ædle Vrede for den arme
Fortrykte Stand, der kjører Plougen for
De Andre, medens disse spændte helst
Os selv i Kobb'let med jevnsides Øget.
Nu hørte jeg, det ei er Eders Villie,
Som trykker Bondens Nakke ned i Skarnet
Dybt under gyldensporet Hæl!

Kongen.

Det Sind
Kan ingen ærlig Dansk anklage mig for.
Misbrug den Frihed ei, jeg gav din Tunge!

Thorbern.

Jeg vilde frydes ved at kunne sige:
Jeg var den Eneste, der kom herhen
Med Suk, og maatte bortgaae uden Trøst!
Men nei! vel Tusinde har høit forbandet
Det lede Hegn af golde Snylteplanter,
Som stjæle Kraften bort fra Landets Rod,
Og vende Tjørnebraaden mod den Ringe,
Der kom at kaare din Retfærdighed
Til Voldgiftsmand. O, gid I havde hørt
Ulykkens Jammerskrig her udenfor,
Mens Folket sanked sig i Kreds, og lytted
Med Sorg og Harm!

Kongen.

Og hvilke Ord faldt da

Blandt denne Mængde? Kongen blev ei sparet —
Det kan jeg tænke!

Thorbern.

Lidet lystelig
Var Talen der; og altid endtes den
Med svare Længsler efter Estrithsøn
Og Knud og Valdemar og Eders Navne,
Vor Erik Eiegod.

Kongen.

Og mig maaskee
De skjeldte saa den Onde? — Utaknemligt
Er hvert et Jordens Folk imod sin Hersker!
Er det den danske Troskab!?

Thorbern.

Last ei den!
Høitelsket var I selv engang.

Kongen.

Og dette
Er Troskab, at jeg ikke blier det mere?

Thorbern.

Der var en Tid, da ingen Læbe nævned
Jert Navn, og ei tillige nedbad til Jer
Langt Liv og et lyksaligt Regimente.
O, Herre, det var lykkelige Tider
For Danmark og for Eder!

Kongen.

Du skal ikke
Fortælle mig, at denne Tid er værre,
End hiin! Men aldrig endes Bondens Klage.
Kan Himlen selv ei gjøre ham tilmaade,
(Og naar kom Sol og Regn i rette Tid
For ham?) — hvad Roes tør saa vel Kongen haabe

Af hans Tilfredshed? Jeg har været selv
I Hytterne — jeg saae ei Armod ligge
Paa raaddent Straa, ei Hunger skreg om Føde.
Din Tale tyder hen paa Nød og Jammer,
Og jeg fandt Velstand, hvor jeg kom.

Thorbern.

Falst Glimmer
Var al den Herlighed, man viste Kongen —
Uægte Diamanter, slige Perler,
Som ligge strøede over Morgenengen
Og glindse smukt, men smelte hen til Vand,
Naar Solen ret beseer dem! I var nylig
Paa Jagt ei langt fra Staden — ikke sandt?
Og der I førtes til en Bondes Huus,
Og Synet af hans Velstand frydede Eder:
Gak nu derhen, naar ei I bliver ventet,
Saa skal I see den nøgne Armod sidde
Ved tomme Borde! Det var Flyttegods
I saae — det havde Rane flyttet ind;
Han lod det bære hjem, da I var reden!

Kongen.

Nei, Bonde! nei! — Det er kun Hevn mod Rane!

Thorbern.

Det troer I neppe, dersom nogensinde
I har med Alvor tænkt Jer Døden nær.
Med Had i Hjertet og med Hevn paa Læben
Bereder Ingen sig til Hedenfart;
Og min er nær — det veed I!

Kongen (kalder).

Rane Lange!
Træd ind!

(Rane kommer.)

Beskyt dit Navn og Liv mod denne
Dumdristige!

Rane.

Hvad skal jeg svare til?

Thorbern.

Til den Beskyldning —

Kongen.

Tie! — Hvis Gods var det,
Jeg saae i Bondens Huus hiin Dag paa Jagten?
Vig ei fra Sandheden; den er nu let
At finde!

(Rane tier overrasket.)

Hvi forstummer du?

Rane.

Min Konge —
Min ædle Herre — naar uskyldig List
Har ærlig Hensigt — — Eders Sind var mørkt —
Og Kongens tunge Pligt udkræver Ro
I Sindet —

Kongen.

Saadan førtes jeg bag Lyset!!

Rane.

Kald ikke det Bedrag, som tro Bekymring
Har gjort til Pligt!

Thorbern.

Og lad Jer ei fortælle,
At dette var den første Gang, man bandt
Jer Sølvmorsbind for Øiet, lod Jer gaae
Omkring iblinde! Hele Landet veed,
Hvor ofte det er skeet. Lettroende,
I mærked ei de Vink, man langtfra gav Jer;
Og nær omkring stod denne falske Klynge

Af Smigrere med sænket Arm og Hoved,
Som Hængebirke, surrende med Løvet
Ved hvert et Vindpust af Kong Eriks Glæde!

Kongen (dybt bevæget).

Og mig de hade! — Hade mig, fordi
Jeg blev bedaaret!!

Thorbern.

Hades I, min Herre,
Da er det af den Mægtige, I gav
For meget, ikke af den Fattige,
Som Intet fik. Bedrøvelse og Vrede
Er ikke Had, skjøndt Tiden ofte gjør dem
Til Hadets Fosterfædre.

Kongen (ved sig selv).

Meget bør
En Konges stærke Sjæl formaae at bære —
Kun ikke Folkets Had! Tag dette bort,
Saa skal jeg ikke klage!

(til Thorbern)

Du skal leve!

(til Rane)

Lad Ove Dyre hente! (Rane gaaer.)

Thorbern.

Ikke frygter
Jeg Døden, ædle Herre —

Kongen.

Kjæk og dristig
Du er, men ikke skal du lade haant om
At tage Fred af Kongen! — Ove Dyre
Er Røver, ikke Ridder!

Thorbern.

Er der da

En Ridder i dit Land, som ei er Røver?
Hør ærlig Tale, og betænk den, Erik!
Som Kat bag Gjerdet, lure Nogle paa
Den trygge Vandringsmand, og mere grumt
Seigpiner ikke hiin det fangne Dyr,
End disse lege med et Menneske.
Og skyer en Anden aaben Stimandsfærd,
En Røverkule sidder dog i Hjertet,
Hvor List og Trædskhed holde Raad mod os.
Før kjendtes ingen Trælle her, undtagen
Krigsfangne Vender — nu, Kong Erik, holdes
Fribaarne Mænd i Trællestand. Har Vildtet
Ædt Kjernen ud af Axet, Herremanden
Nedtrampet Halmen under Hestehoven
Og hidset Hunden mod det sidste Lam,
Saa sælger Fæstebonden ham for Spotpriis
Det Eneste, han endnu har tilbage —
Sin Frihed! — Oxen ligger paa hans Nakke,
Og Hundelænken om hans Hals! Snart tæller
Jert Land kun trende Stænder: Munk og Ridder
Og — Træl! og som et Sagn der vil berettes,
At før engang fribaarne Bondemænd
Har styret Plougen paa den danske Mark!

Kongen.

Din Fiendes Gjerning maler du med Vredens
Ildrøde Glød, og dine Venners Sorg
Med Nattens Farve.

Thorbern.

Ikke mere sort,
End netop Hullet under Dyres Borg.
Jeg Intet kunde skimte gjennem Mørket

Dernede, uden hvide Knokkelbeen
Af dem, hvis Gravsted denne Hule var!

Kongen.

Og ikke gav han ranet Hjord tilbage?
Han bød dig intet Vederlag derfor?

Thorbern.

Jo, Pidskeslag paa blodig Ryg! — De feire
Mit Gravøl nu med Brad af mine Øxne!
Drag om i Landet, see med egne Øine,
Og hør med egne Øren; bortviis Frygten
Ved Eders Blik, indbyd Oprigtigheden
Til Gjæst ved Eders Taffel — Jammersagn
I da vil faae at høre, malurtbittre,
Saa Vinen blier i Bægeret til Galde,
Og Eders Nattesøvn en blodig Drøm!

Kongen (afsides).

Ja — ja! det kan vel være! Gud tilgive,
At ei jeg tør beskylde disse Ord
For Løgn og Falsk, ei sigte denne Bonde
For majestætsforbryderisk Dristighed!
Men, stolte Adelsmod, din Time slaaer!
Jeg lod mig lokke ned til Thronens Skammel,
Men Trinet op til Høisædet jeg kjender
Endnu! Jeg aldrig deelte ranet Gods
Med disse Røvere; og ikke vil
Jeg dele Folkets Had med dem!

Thorbern.

O, troe mig!
Saa let det er for Herskeren, at blive
Høitelsket trofast af den simple Mand.
Eet Smiil kan tusind Hjerter kjøbes for,
Og for et Naadesord er tusind Liv

Tilfalds for ham, naar kun Retfærdighed
Er Broder til hans Mildhed!

Kongen (med inderlig Følelse).

Jeg skal kjøbe
De danske Hjerter til min Eiendom!

Thorbern.

For nogle Dage siden stod jeg ved
En gammel Bondes Sotteseng; paa Læben
Sad Døden alt; han bad for dig, min Herre,
Bad Gud, at tage Mørket fra dit Øie,
Og tale til din Sjæl, at Herskerkraften
Maa atter vaagne — bad om Held og Hæder
For Thronen, og om Lykke for dig selv!
Hans hele Slægt stod dybtnedbøiet over
Hans Bortgang, sysselsat med egen Sorg;
Men Alle bad de: „Amen!" til hans Bøn
For dig; og da først han befalede
Sin Aand i Herrens Hænder!

Kongen.

Amen! Amen,
Du fromme Gubbe!

Thorbern.

(kaster sig paa Knæ for Kongen, og kysser hans Haand).

Tak, Kong Erik! Tak
For denne hellige Taare i dit Øie!
Nu springer aftenlukket Blomster op
Igjen paa Danmarks Vang, thi Morgenduggen
Er falden paa dets Blad! Der gav du mig
Velsignelsen paa Veien til min Grav!

Kongen (ved sig selv).

— Han bad, at Kraften atter maatte vække
Min Sjæl, og Mørket falde fra mit Øie!

Ja! — bort, du falske Egenkjærlighed,
Der lefler med vor Svaghed, og har stedse
Undskyldning færdig til enhver vor Feil!
Jeg lod mig lokke for af Smiger-Ord,
Og daare af Bedrag! Jeg har ei været
En Konge, som jeg borde! — Kom kun, Anger!
Og bortjag Søvnen fra mit Natteleie,
Letsindig Sværmerglæde fra min Dag!
Din Braad er skarp, og strengt du tvinger Hjertet
Til blodig Graad. Men jeg vil bede Gud
Forunde mig Bestandighed og Haab —
Naar du har virket, kommer Himlens Fred!
(til Thorbern:)
Vent her en Stund — Lønkamrets Eensomhed
Skal styrke Sjælen. Jeg vil tænke nu,
Et Aar gik hen, og saa et nyt begynde
Med kraftigt Forsæt og med ydmyg Bøn!
(gaaer.)

Thorbern.

Det høre Himlen, og hans Forsæt voxe
Hver Dag i Kraft! Nu er min Gjerning gjort!
Hans Hjerte følte, og hans Øie græd!
— Jeg skylder Loven mit forbrudte Liv;
Jeg vil ei tage det som Skjenk, thi dette
Gav Voldsmand Klagegrund mod Kongens Retfærd.
Maaskee det atter vorder Fryd at leve
I Danmark nu — det er mit store Haab,
Og at jeg hissetfra skal kunne see det!
Den Sidste være jeg, hvis Liv forraades
Af Adelstyrani! I svage Timer
Min Død kan minde Kongen om hans Pligt
Imod den Ringes Liv!
(Idet Thorbern gaaer, komme Ove Dyre og Rane.)

Ove Dyre.

Ei blege Dødsfrygt
Der var paa Kinden — endnu var der Trods
I Øiet, som tilforn! Har Kongen taget
Blodhevnen fra en Ridder, for at give
En Drabsmand Naade?

Rane.

Det I vil faae høre.

Ove Dyre.

Men ei taalmodigt vil jeg høre det!

Rane.

Jeg raader Jer til Sindighed. Rør varligt
Ved Kongens Vrede!

Kongen
(træder ind, uden strax at lægge Mærke til Ove Dyre og Rane).

— Der er Kraft i Bønnen!
For den maa Egenkjærligheden blues
Og flye, naar Tanken søger Gud; og oplyst
Ved Himlens Straaler, finder Sjælens Øie
Heel mangen useet Brøst i Hjertets Vraa;
Besmykket Feil staaer nøgen i sin Styghed
Og skrækker os; men dette just er gavnligt,
Thi hvad vi gyse for det maae vi undflye!

Ove Dyre.

I bød mig komme hid.

Kongen.

Ha! — Hvor er Bonden?

Rane.

Han gik med Vagten.

Kongen.

Hent ham strax tilbaze!
(Rane gaaer.)
Ei han skal lide Straf!

Ove Dyre.

Hans frække Gang
Gav ei tilkjende, at Samvittigheden
Besværedes af Mord. Hans Sind er farligt;
Jeg kjender det. I er for viis, min Konge,
Til, skaanselsmild mod denne Bondes Liv,
At være grum mod den, som han har kaaret
Til Uven; og sin Fiende kalder han
Hver ædel Ridder.

Kongen.

I tør raade her,
Hvorhen I kaldtes for at høre Dom?
Med frække Klagemaal begynder I,
Istedetfor med ydmyg Læbe selv
At betle hos vor Mildhed! Dog — den skulde
Ei høre Jer!

Ove Dyre.

Kald denne Sag en Spøg,
Min Konge — halvt alvorlig, for saavidt
Som Skrækken skulde være Tugtelse
For Trælle-Overmod. Kun dette var det,
Som gav en ringe Ting saa slet et Udfald.

Kongen.

I spøger blodigt! — Det en ringe Ting!?

Ove Dyre.

Kun Eders egen Vrede gjør den vigtig!
Saalænge Mængden knurrer under Svøben,
Det ei er viist at agte deres Skrig.

Kongen.

Umuligt! Saa kan Danmarks hele Adel
Ei tænke — Bærmen kun, det tykke Bundfald!

Ove Dyre.

Saa tænker hver, der ei foragter selv
Sit gode Vaabenskjold; og gjør han det,
Da var hans Skulder ikke værd at røres
Af Ærens Sværd! Den være Træl, som fødtes
Dertil! Den Herre, som er herrebaaren!

Kongen.

Ha! Tidselen groer ogsaa, herrestolt,
Paa Mark og Ager, hvor den bliver taalt!
Der er ei Føde i den bittre Kjerne,
Ei Næring i dens Stængel; dog forkuer
Den hver en nyttig Vært, og overmodig
Belæsser Vinden med sit uldne Frø,
At ingen frugtbar Plet skal bære Grøde.
I — I er Tidslerne paa Danmarks Vang
Og Vænge! Dybt i Landets bedste Muld
Har Roden trængt sig ind, og Rugen visner
Og bliver gold bag Eders brede Blad.
Med pigget Hjelm og braadfuldt Pandser vil I
Beskjerme Jer mod Eiermandens Haand?
Han lod Jer groe for frit; nu trækker han
Jernhandske paa, og I skal op med Rode!

Ove Dyre.

Hvad mener I, min Konge? Jeg har ikke
Forstaaet Eders Ord.

Kongen.

O! der er værre
Bebreidelse mod mig i Eders Studsen,
End selv maaskee I tænker —

(Raine kommer.)

Følger han?

Rane.

Det frække Stivsind fulgte ham i Døden,
Og vraged haanligt Eders Naadebud.
Jeg Vagten bød at føre ham tilbage;
Da drog han frem en Dolk, han havde skjult
Ved Barmen — „Bed Kong Erik aldrig glemme
Min Død!" udraabte han; og sank til Jorden,
Igjennemboret af sit eget Staal.

Ove Dyre (afsides).

Til Helved' med ham!

Kongen (rystet).

Nei! ved Himlen! nei!
Jeg skal ei glemme det! Med blodrød Skrift
Jeg tegner det paa min Erindrings Tavle,
Og læser det hver Dag! Som Trolddomstegn
Paa kraftig Amulet, skal det bevare
Mit Sind mod Fristelsen! Nei! nei! jeg vil,
Jeg skal ei glemme det! I, Røver meer
End Ridder, gaaer i Fængsel! Denne Retssag
Jeg selv vil høre, selv vil dømme i!

Ove Dyre.

I Fængsel, Konge? — I vil bringe hver
Fribaaren Ridder til at studse saa — —

Kongen.

At Kongen skulde vorde bleg ved Synet
Af denne Studsen, mener I? — I feiler!
Lad hver en Ridder stivne af Forundring,
Kridhvid i Kinden, som den norske Fos,
Der, naglet fast af Frosten, hænger maalløs
Paa Klippens Side — eller, naar hans Studsen
Er optøet, lad ham buldre, som en Bjergstrøm
Med alle Vaarens stegne Floders Skum,

Og styrte sig imod mig! Ikke vorder
Hiint Gjenfærdssyn mig rædeligt, og ikke
Forfærder denne Støi mig nu! —
(kalder.)
Drabanter!
(Drabanterne træde ind.)
Ledsager Ridderen til Fangetaarnet!

Ove Dyre.

Ha! dette Bud vil reise tusind Fiender
Imod din Throne!

Kongen.

Lad det gaae, som Varsel
Og lovligt Kald til Eders Vaabenbrødre!
Jeg vil ei snige mig paa Eders Ryg;
Det gjør kun den, der tvivler om sin Styrke.

Ove Dyre.

De komme! — De vil møde Jer!

Kongen.

Jeg dem!
(Ove Dyre gaaer med Vagten.)

Rane.

Vil Eders Naade høre mig?

Kongen.

Hvortil? —
Maaskee undskylde dig? Nei! Den, som eengang
Beløi sin Herres Tillid, naar han bad
Om Sandhed, har forbrudt sin Ret til Forsvar!
Du vil Forladelse? — Den har jeg ikke
Endnu at give! Mod mit Land og Folk
Du har forbrudt dig, mens du leged med
Min blinde Tillid, og drev Gjek med — ja,
Med Rødmen nævner jeg det! — med min Svaghed.
Forviist du borde være fra min Side,

Som du er bortviist fra min Kjærlighed
Fra denne Stund; men al den Brøst, du kjendte,
Og dulgte dog, den skal du aabenbare,
At jeg kan læge den — Du bliver paa Borgen!

Narren (kommer).

Lev vel, Kong Erik, paa nogle Dage! Jeg vil ud paa Reiser.

Kongen.

Hvorhen?

Narren.

Jeg vil omkring i Landet, og fortælle alle Folk, at du har ladet en adelig men høist uædel Herre sætte i Taarnet — der er Ingen, som troer det, naar ikke en Nar fortæller det.

Kongen.

Slæng Brixen bort! tag Narrehætten af
Og læg din Skjemt tilside med din Kaabe!
Jeg har ei Stunder meer at høre Spøg,
Og Kongen skal ei lee, naar Tusinde
I Landet græde! Lad dig række Sværd
Og Hjelm, og tjen mig tro som Vaabensvend.
Med Alvor truer Tiden, og med Alvor
Jeg gaaer at møde den — Forviist er Smilet
Fra denne Læbe, Glædens Ild mit Blod,
Til Folket kalder mig sin anden Eiegod! (gaaer.)

Rane (afsides).

Min Tjeneste blev opsagt, og jeg skal
Dog tjene ham? — Min Iver skal viist ikke
Faae Aarsag til at kalde Lønnen karrig!

Narren
(der har lagt Brix og Narrehætte bort).

Farvel, Frue Sanddruhed! Nu er jeg Væbner

I Kongens Følge, ikke Hofnar meer.
En saadan pjaltet Skytsgudinde passer
Sig ei for den, der klæder sig i Staal,
Med prægtig Hjelm, og Billeder i Skjoldet.
(til Rane:)
Saa dybt i Sorg, Hr. Rane! Hvor det smerter
Min Sjæl at see den ædle Rane Lange
Med dette Veemod i det fromme Aasyn!
Thi, Herre! med Forlov af Eders blye
Beskedenhed! min Agtelse for Eder
Gaaer Haand i Haand med Landets Kjærlighed,
Som denne holder Følgeskridt med hiin.
Og kan det undre Nogen? Er der ikke
Tilfulde Plads for dette Hædersfølge
Paa Eders Dyders brede Landevei,
Hvis Sommerstøv neddæmpes ved en Skylregn
Af Taarer, som Taknemligheden græder —?

Rane.

Hvad vil I nu med Eders tomme Gloser?

Narren.

Om deres Tomhed maa I dømme selv;
Men jeg har kastet Narren bort, Hr. Ridder,
Og nødes til at øve mig i Løgn! (gaaer.)

Rane.

Et lystigt Indfald midt i Eders Alvor,
Kong Erik! Høitbetroet, som jeg var,
I veed nu at bruge mig til bedre
Forretning, end just den at pege selv
Med Æsels-Taalmod paa min egen Lyde,
At tvinge Kinden til at hykle frem
En Anger, Hjertet ikke kjendes ved!
— Den plumpe Bonde traadte med sin Jernhæl

Paa Eders Lunes Strængeleg; den kan
Vel neppe spilles meer af mig, som før.
I kan ei bruge mig? — jeg ikke Jer!

Marsken (kommer i Heftighed).

Er Ove Dyre fængslet?

Rane.

Fængslet!

Marsken.

Ha! —
Før mig til Kongen! — En velbyrdig Herre —
Og uden Sag og Dom!!

Rane.

Den venter ham!

Marsken.

Siig Rane: har ei Eders utroe Moder
Paalsiet Manden Faderret til Eder?
Ei Adelsblod der er i Eders Aarer,
Ifald det nu ei brænder Jer som Ild
I Hjertet! Dog — maaskee var dette Raad
Just Eders eget!

Rane.

Eders Heftighed
Seer feil, Marsk Stig — Mit Raad har faaet Afsked.

Marsken.

I Naade dog?

Rane.

Min lange Tjeneste
Har Krav paa større Løn, end den har faaet.

Marsken.

(afsides) Saa var det sandt! (høit) Men bliver dog hos Kongen?

Rane.

Tilladelsen dertil er netop Lønnen,
Min Troskab blier betalt med.

Marsken.

(afsides) Der er Had
I disse korte Svar — Det skal jeg bruge!
(høit) Saa gav Kong Erik ringe Vederlag
For Eders Tjener-Troskab: den var større,
— Fortørnes ei paa min Oprigtighed! —
Var mindre hæderlig, end den, som anstaaer
En gjev, fribaaren Ridder!

Rane.

Denne Tale
(lægger Haanden paa sit Sværd.)
Udfordrer Svar af denne skarpe Tunge!

Marsken.

I vraged før vort Broderskab; det hued
Jer meer at være fornem Fyrstetræl,
End medforbunden Ven af Rigets Herrer.
I har ei valgt det Bedste, Rane Lange —
Det har nu Tiden viist Jer. Ræk mig Haanden,
Og tag den Plads, der hædrer Jer, som I
Vil hædre den. At kaldes Kobler for
En Konges Lyster, Gangerdreng for alle
Hans kaade Luner anstaaer ingen Mand!

Rane.

Og Sligt I siger mig!?

Marsken.

Jeg gjenta'er kun
Hvad Rygtet sladdrer om. Den hele Adel
Har seet med Harme og Bedrøvelse

En høit begavet Aands erfarne Klogskab
Berige fremmed Magt, og ei dens egen.

Rane.

Ih! Smigerbalsom paa det aabne Saar!
— Hans Magt skal ikke jeg berige meer!

Marsken.

Og dersom Eders troe Samvittighed
Behøver flere Grunde, har jeg een
At give den: I længtes efter Hæder
Og Heltenavn, og trygled om Forlov
At følge Hæren paa det svenske Tog:
Med Uret regnede I mig til Onde
Det givne Afslag — det var Eriks Brøde!
„Hvad vil I, Marsk," saa lød hans Svar til mig,
„Hvad vil I med den vevre Svend i Krigen?
„Han passer bedre til at vimse om
„Paa Kongens Slot, og holde Alt i Orden."
— Det var hans eget Ord!

Rane.

Jeg takker Jer!
I sørger godt for min Samvittighed.

Marsken.

De gamle Stridsmænd loe —

Rane.

Og Marsken med
Formodentlig? — Lad det nu være glemt! —
Forund mig Eders Broderskab og Forbund,
Stig Andersen! Mæld Herrerne min Hilsen:
Ei bedre Ven skal deres Planer finde,
End mig!

Marsken.

Nu, Rane, tænker I, som Ridder!

Rane.

Træd ikke frem for Kongen nu: hans Sind
Er heftigt; det er ikke Tid endnu
Til aaben Feide. Eller ikke tjenligt
Det er, at Nogen seer vort gamle Fiendskab
Med eet forvandlet til Samdrægtighed.

Marsken.

Bliv her paa Slottet; det os gavner bedst.

Rane.

Det vil jeg just. Maaskee jeg endnu finder
En Lokkeorm til Krogen, og kan fange
Paa ny den lunefulde Herres Tillid.
Jeg agter den kun lidt; men bruges kan den,
Som ringe Smaafisk til en større Dræt.

Marsken.

Et sikkert Bud skal gaae imellem os.

Rane.

I Hjertet Venner — Fiender dog, som før,
For Eriks Øine!

Marsken.

Det er klogt og tjenligt!

Rane.

For os, Hr. Marsk — men ikke for Kong Erik!

(De gaae ud til forskjellige Sider.)

Fjerde Act.

Første Scene.

(Værelse hos Marsken.)

Tyge Abildgaard
(tager et Brev frem).

Fra Hertugen — sandsynligviis det har
Et Indhold, som er ikke just beregnet
Paa Marskens Øie.

(seer sig forsigtig om, bryder det, og læser:)

Ja — saaledes er det!

(læser:)

„Hvad end I afgjør, hold et vaagent Øie med Marsk Stigs Ærgjærrighed, at den ikke tillister sig et Raaderum, hvorfra vi ikke kunne siden fordrive ham."
Mit eget Forsæt just! min egen Tanke!

(læser:)

„I øvrigt er jeg uden al Bekymring, da Eders Klygt min ædle Drost, er prøvet, som Eders Troskab."
— Høist naadigt sagt, min gode Valdemar!
Min Roes I gier mig forud; nu — jeg skal
Fortjene den, saafremt det staaer til mig.
— At nytte Misfornøielsen i Landet,
At skille Kongen ved Regjeringen,
At styre Riget med Formynderskab
For Prindsen men med egenraadig Haand:

Ja — det er jo din Plan, min snilde Marsk! —
Grev Jacobs Mod og Hertug Valdemars
Anseelse skal tjene dig heri.
Din Mening er at bruge Danmarks Rige
Til Boldhuus, os til Boldtræer, Kongemagten
Til Spillebold; og har du slaaet den
Udover Grændsen, os du slænger efter
Som udtjent Legeværk! Heel klygtig er du,
Stig Andersen, men vel saa klog er den,
Der Listen seer, og taus belurer den.

(han skjuler Brevet, da Marsken og Grev Jacob træde ind.)

Grev Jacob.

Nu, Tyge Abildgaard, — nu veed jeg da
Forsigtigheden har havt Stunder til
At veie Vovesthkket mod Gevinsten!
Hvad vælger Eders Varsomhed?

Marsken.

Det gjælder
At bruge Tiden, medens den er vor.
Idag den tjener os, maaskee imorgen
Den hjælper vore Fiender.

Tyge Abildgaard.

Trygt jeg stoler
Paa Eders Iver for den gode Sag,
Og skatter Eders Viisdom høit, Hr. Marsk;
Dog synes mig en Deel af Eders Plan
Endnu betænkelig.

Grev Jacob.

Kom, Stig! Lad ham
Betænke sig, saa vil vi handle! Drosten
Er En af dem, der staae det hele Foraar
Og kige op mod Himlen efter Veiret;

Sin Ager pløier han om Sommeren,
Og saaer sin Vaarsæd en Septemberdag —
Det gier en herlig Høst ved Juletider!

Marsken.

Hvad finder I betænkeligt? Selv dem
Blandt Adelen, hvis lave Rovnatur
Ei følte hidtil Standens høie Kald,
Har Ove Dyres Fængsling vakt til Tænken;
Bag vor Forening see de Sikkerhed,
Ei andetsteds. Hvad Almuen betræffer,
Da har den endnu ei — Tak være Ranes
Rovgjærrighed! — saa kjærlig Hu mod Erik,
At vi har Grund at frygte den — endnu ei!
Men rygtes det, hans Sind har skiftet Lød,
Saa faae vi Fiender i hver Bondegaard.

Tyge Abildgaard.

Heel rigtigt overveiet! — Min Betænkning
Betræffer Dronningen. At hun maa drages
I Forbund med, udfandt vi er nødvendigt —

Marsken.

Vistnok! at ei vor Fremfærd skal see ud
Som egenraadig Herskelyst.

Tyge Abildgaard.

Men har
I speidet saa i hendes Hjertes Kroge
— Og dem har Qvindehjertet mange af —
At I med Vished veed, det gjemmer ikke
En Rest af Kjærlighed for hendes Herre?
Umuligt er det ei!

Marsken.

Hvad er umuligt?

Grev Jacob.

At kjøre i Gallop med Spand af Snegle,
Og faae Hr. Tyges Villie bragt i Trav!

Marsken.

Har ei hans Kulde drevet hende bort!
Naar saae I Roser groe i Vintersneen?
Den Kjærlighed, fornærmet Kone tager
Fra Manden, giver hun sit Barn, og elsker
Det doppelt. Naar vi krone Sønnen Erik,
Vil Eriks, hendes Herres, nøgne Lok
Ei volde hende selv en Times Kummer.

Tyge Abildgaard.

Det anstaaer ei maaskee min ringe Klygt
At lære Marsken Viisdom! men i dette
Saa store Værk kan selv Forsigtigheden
Ei føle sig for nøie for. Bedst er det,
At En udlytter hendes Stemming først.

Grev Jacob.

Skal denne Frygt bortkyse Leiligheden?

Tyge Abildgaard.

Min Herres Sikkerhed det er, ei min,
Der gjør mig frygtsom. Ikke gaaer jeg videre,
Før denne Vei er funden tryg og aaben.

Marsken.

Og hvo af os skal rygte dette Hverv?

Grev Jacob.

Jeg ikke!

Marsken.

Dronningen — det har jeg mærket —
Har ingen Tro til mig.

Grev Jacob.

Ih! Sligt kan ikke

Betroes bedre Følehorn, end Drostens.
Men træk dem ei tilbage, om I støder
Imod et vissent Løv! Gjør ikke Tuen
Til Fjeld, ei Bækken til et Ocean!

Tyge Abildgaard.

Jeg villigt gaaer, saafremt I ønske det.

Grev Jacob.

Rid! rid, Hr. Drost! Taalmodigheden løber,
Mens I gaaer Eders Skridtgang!

Tyge Abildgaard.

Overveier
Imidlertid vort Forbunds Hovedpuncter
Om Magtens Deling, Rigets Styrelse,
At vore Navne kan bekræfte dem,
Og anbefale Værket, før det læses.
— Og nu et kort Farvel!

Grev Jacob.

Og saa et snart
„God Dag" igjen! Farvel!

(Tyge Abildgaard gaaer.)

Marsken.

I mærked vel
Hans Mistro?

Grev Jacob.

Om jeg saae den, spørger I?
Den gode Hertug kunde aldrig valgt
En bedre Mægler til at underhandle
Med Leiligheden om sin Æres Fordeel
Og Vinding for sin Magt.

Marsken.

Et Kjøbmandskab,

Som Intet vover! Thi gjør Lykken Sag
Med Kongen, blier hans Tab kun Drostens Hoved;
Sit eget gjemmer han! Men vindes her
Udbytte, tager han sin Trediedeel.

Grev Jacob.

Det er ei ridderligen tænkt!

Marsken.

Ei billigt
Forlangt!

Grev Jacob.

Nei!

Marsken.

Lige Indskud pleie kun
At give lige Fordeel.

Grev Jacob.

Saadan bør
Det være! Ja — det vil jeg sige ham:
Han strax skal høre det, saasnart han kommer!

Marsken.

Nu ikke! dertil kommer bedre Tid.

Grev Jacob.

Den bedste Tid er dog vel nu, før Alting
Er afgjort?

Marsken.

Da først! — I fik Breve nylig
Fra Norge?

Grev Jacob.

Gav jeg Jer dem ikke?

Marsken.

Nei!

Grev Jacob.

Fordømte Glemsomhed!

Marsken.

I skal ei vredes
Paa Eder selv for dette. Sagtens var de
Af samme Venskabs-Indhold, kan jeg tænke,
Som mine.

Grev Jacob.

Eders?

Marsken.

Tunge af Forsikkring
Om Norges Gunst og Løfter om dets Hjælp —
Ei sandt?

Grev Jacob (bebreidende).

Det er jo førstegang jeg hører
Om Eders Venskab med den norske Konge!
Det har I jo fordulgt mig! Er det ærligt?

Marsken.

Jeg har ei sagt Jer det? — Jeg lider ogsaa
Af Glemsomhed imellemstunder. Undskyld
Den ringe Feil! — Nok: Norrig er vor Ven,
Og vel saa stærk, som Hertug Valdemar!
Og hvilken Slutning heraf kan udledes
Er let at finde.

Grev Jacob.

Jeg har fundet den.
— Kom nu! til Hest! Saa kan vi spare Drosten
Den halve Hjemvei.

Marsken.

Som I vil. Jeg henter
Haandfæstningen.

Grev Jacob.

Skal Dronningen besværge
Dens Indhold selv i Prindsens Navn?

Marsken.

Det maa hun!
(De gaae.)

Anden Scene.

(Værelse hos Dronningen.)

Dronningen og hendes Hoffrue træde ind.

Dronningen.

Saaledes taler Rygtet — siger du?

Hoffruen.

Just saa, min Dronning. Ikke hemmeligt
Det hviskes mere.

Dronningen.

At jeg, krænket, drog
I Vrede bort fra Kongen nytte de
Imod ham? Hidse Hadet, ved at vække
Medlidenhed med mig? Tilgiv mig, Erik,
Min Brøde! Jeg har ikke handlet kjærligt,
Som Pligten byder det.

Hoffruen.

Hvad kan I da
Bebreide Jer?

Dronningen.

Har ikke jeg forladt
Min Mand og Herre? Egenkjærlig var
Min Kjærlighed, min Kummer feig — Nu er
Jeg straffet!

Hoffruen.

Skal ei Kongen underrettes?

Dronningen.

Det skal han.

Hoffruen.

Jeg vil kalde strax en Svend.

Dronningen.

Hvad tænker du? En Svend til Mellembud
Imellem Mand og Hustro? — Nu er han
Den Krænkede. Jilsindet gik jeg bort;
Med Anger bør det mig at gaae tilbage,
Og byde Haand og bede om Forsoning.
I denne Time vil vi bort herfra.

En Riddersvend (kommer).

Hr. Tyge Abildgaard! —

Dronningen.

Hvem, siger du?
Den utroe Hertugs Drost?

Svenden.

Han, Eders Naade.

Dronningen.

Og han vil gjæste mig?

Svenden.

Det er hans Ønske.

Dronningen.

Sad ikke Tyge fangen med sin Herre?
Og hader Valdemar ei Erik? — — Herligt!
— Lad Drosten komme!

(Svenden gaaer.)

Den Forvovne! Venligt
Mod Kongen kan hans Budskab ikke være,
Og vover dog at gaae til mig dermed!
Det er en blodig Krænkelse!

(til Hoffruen:)

Forlad os,

At ingen Frygt for Vidner binder fast
De trædske Ord paa Tungen!

(Hoffruen gaaer.)

Nu lad Minen
Fortælle Sorg, og Læben være utro
Mod ham, mit Hjerte elsker meest af Alle!
Jeg lokker Falskhed ud paa egen Jis,
Og styrter den i Strømmens aabne Rende!

Tyge Abildgaard (kommer).

Min Herres Hilsen melder Eders Naade
Sin dybe Ærefrygt.

Dronningen.

Jeg takker Eder!

Tyge Abildgaard (afsides).

I dette Blik er Sorg nok for min Plan.

Dronningen.

Hvad taler I for Eder selv, som jeg
Maa ikke høre?

Tyge Abildgaard.

Dybt jeg sørger over
Den ædle Dannerdronnings Hjertesorg!
Er denne glædeløse, tomme Hal
En værdig Bolig for saa mange Dyder?
Det dybt har smertet Hertugen, min Herre,
At vide Agnes fjernet fra et Hof,
Der fik sin bedste Prydelse af hende.

Dronningen.

Var denne Trøst ei Smiger, da fortjente
Den al min bedste Tak.

Tyge Abildgard.

Forsonet, veed I,
Er Valdemar med Kongen. Høit han ønsked

At vise sin Hengivenhed for ham
Og Eder — derfor byder han ved mig
Sin Mægling mellem Eders Naades Vrede
Og Eriks svare Uret, høist lyksalig,
Saafremt min Dronning agter ham den Ære
Og Glæde værd.

Dronningen.

(afsides.) Er dette List?

Tyge Abildgaard.

(afsides.) Fortørnet?

Saa bort med Tvivl!

Dronningen (med forstilt Fortørnelse).

Ei dette vented jeg
Af Hertug Valdemars trofaste Tjener!
Ei vil jeg dadle just hans fromme Sind —
Det være langt fra Dronningen, at laste
En Undersaats Ydmygelse for Kongen!
Hvo maa ei rose dette? Ellers trives
Forbittrelsen jo bedst i Mulmet; Dryppet
Fra Fængselsmuren qvæger den som Dug,
Og Hunger føder den — den ædle Hertug
Har lært Forsonlighed, hvor Andre lære
At hade!! Min Beundring, som min Tak
I melde ham for denne Sjælestorhed!

Tyge Abildgaard.

Tilgiv, min Dronning —

Dronningen.

Men kun slet forstaaer han
At dømme om en krænket Qvindes Ret
Til Vrede.

Tyge Abildgaard.

(afsides.) Denne Stolthed lover godt.

Dronningen.

Hvad tænker I? — Dog, dømme mig, hvo vil,
Med Strenghed! Hvor beklager jeg, at ikke
Den fromme Hertugs fredelige Ønsker
Kan være mine! — — Der var dem, min Drost,
Hvortil jeg neppe havde svaret Nei.
Meld Hertugen: jeg skal forsøge paa
At ligne hans Taalmodighed! — Lev vel!
Umag Jer Ganger og Veltalenhed
Ei tiere med dette!

Tyge Abildgaard.

Noget Mere,
End dette, dersom I vil høre det,
Betroede Valdemar min Fuldmagt.

Dronningen.

Hvilket?

Tyge Abildgaard.

Hiint angik Eriks Viv — Er Eders Naade
Nu ikke Hustro meer —

Dronningen (afbrydende).

Det er jeg ikke!
Ei Mennesker bør skille ad hvad Himlen
Har sammenføiet — men ei min var Brøden!

Tyge Abildgaard.

Det veed Enhver. I er som Svanens Snee
Mod skyfort Bølge, lignes I med ham!

Dronningen.

Den Foraarsblomst, som Træet rysted af,
Fastknyttes ei til Grenen meer — mit Hjerte
Til Erik ei!

Tyge Abildgaard.

Men I er ogsaa Moder!

Dronningen.

Der er min Trøst. Med mine Sønner lever
Mit hele Haab paa Jorden. Er det dem
I tænker paa, da mødes vore Ønsker.

Tyge Abildgaard.

Vel muligt, dersom ikke det er sandt:
At gammel Elskov aldrig ruster ganske.

Dronningen.

Et usselt Ordsprog, falsk, som det er gammelt!
Forsmaaet Kjærlighed er Hadets Moder.
Jeg aldrig elsked Kongen høiere,
End nu jeg — — —

Tyge Abildgaard.

Hader ham?

Dronningen.

I traf det næsten!
Det vilde nødigt over mine Læber.

Tyge Abildgaard.

Nu tør jeg tale frit og uden Skjul.
Saa klogt et Blik, som Eders, har jeg ikke
Behov at vise Danmarks Brøst og Vunder!
De gabe vidt og bløde stærkt
(med hadefuld Iver.)
Naturligt!
Ei blot sin Dronnings Hjerte saarer Erik:
Hans Villie snart er Egenraadighed,
Og snart udlaaner han sin Kongemagt
Til Piil paa Ondskabs Bue. Landets Sorg
Istemmer Jammersskrig til Eders Klager,
Og kalder Kongen Viv og Spiir uværdig!

Dronningen
(som i Spøg, med undertrykt Bevægelse).
Ei ganske, hører jeg, har Drosten glemt
Sit Fængsel!

Tyge Abildgaard.
Skjeld mig Niding, om jeg glemmer
Een eneste af Eders hede Taarer
Og eet af Valdemars aftvungne Suk!

Dronningen (halvhøit).
Ja — det er Nedrighed!

Tyge Abildgaard.
Det er den Lov,
Som Tiden giver ham. Hans Eftermæle
Vil sige, os til Roes, at Eriks Fiender
Var Fædrelandets Venner.

Dronningen.
Og en Konge,
Som han, skal herske?

Tyge Abildgaard.
Dette Spørgsmaal ønsker
Min Hertug Eders Naade vil besvare,
Som Dronning, og som Moder.

Dronningen.
Kan han tvivle
Om Svaret?
(sagte:) Lær nu du, min Kjærlighed,
Forbittrelsen at holde Masken for
Mit Aasyn!
(til Abildgaard:)
Sønnen Erik, mener I,
Kan vorde det, hans Fader borde være?

Tyge Abildgaard.

Og Dronningen veilede ham til Maalet!
Ei noget Budskab, mere frydeligt
End Eders Ja hertil, kan bringes Hertugen!

Dronningen.

Og for at naae til dette Ja, I lod
Jo Talen gaae en Omvei, Ridder Tyge,
Der næsten havde ledt mig vild? Hvor klog,
Hvor listig er I dog! Har Valdemar
En saadan Tjener for enhver sin Hensigt,
Da maa han kunne gjøre Underværker!
Er Planen god, som Eders Viisdom er,
Da blier den ogsaa min. Tal ud, Hr. Drost,

Tyge Abildgaard.

Som Kjærlighed til Landet fødte den,
Vil Landets Had mod Kongens Usselhed
Bestyrke let dens Kraft. Det nærmere:
Om Stund og Sted, om Regimentets Form,
Skal forelægges Eders egen Viisdom
Til Prøvelse i denne Dag; og finder
I Alt tilbørligt, skifter Danmark Hersker
Om føie Tid, skjøndt Herskeren ei Navn;
Af Thronen stiger Svaghed ned, og Sønnen
Indtager Pladsen der ved Eders Side!

Dronningen.

Hvem tælle vi, som Medforbundne?

Tyge Abildgaard.

Faa —
Det raadte fælleds Sikkerhed. Men mange
Er disses Venner, Hjælpen vis. Grev Jacob
Af Halland kjender Alt, saa og Marsk Stig —

Dronningen.

Stig Andersen —?

Tyge Abildgaard (prøvende).

Han har ei Eders Gunst
Og Tiltro?

Dronningen (forsigtig).

Har han Hertugens —?

Tyge Abildgaard.

Ei ganske.

Dronningen.

Ei eller min. Han raader heller selv,
End giver Raad.

Tyge Abildgaard.

Ja, Eders skarpe Blik
Har fundet Sandheden!

Dronningen.

Hvor megen Tillid
Tør Nogen sætte til en utro Tjener,
Der sveg sin Konge? — — I forstaae mig ret:
Sin Konge, mener jeg, hvis blinde Venskab
Han kræved Skat af for sin egen Høihed!
I, Ridder, Hertug Valdemar og jeg,
Vi har vel Grunde nok, der kan forsvare
Vor Handling, om den trængte til et Forsvar —
Han ingen!

Tyge Abildgaard.

Hvilken Tillid — spørger I —
Vi kan betroe ham? Ingen! Eders Taarer
Beloe han, kold, ifald de ikke gavned
Hans æresyge Høihedshaab — tænk ikke,
Han elsker Valdemar —!

Dronningen.

Og dette Sind,

Saa farligt, som det er, I giver dog
Et saadant Raaderum? En Herre-Skare
Staaer hos ham, der ved Slag paa deres Skjolde
Kan overdøve vor Modsigelse,
Saa tidt hans Egenmyndighed behager
At trodse os.

Tyge Abildgaard.

Just det, der syntes farligt,
Tilraadte dette. Denne Herreskare
Blev værre Fiende mod vort store Værk,
Naar ei vi kaldte Stig vor Medforbundne.
At lokke hines Hu og Troskab fra ham,
At vende deres Magt imod ham selv,
Naar dette synes klogt, formaaer dog vel,
Det haaber jeg, min Herres høie Byrd,
Om Eders ringe Tjeners Snildhed ikke
Var dette Arbeid voxen. Har den stolte
Stridshingst udtjent hos Ridderen, min Dronning,
Saa spænder Borden den for Ploug og Harve.

Dronningen.

I Sandhed, Eders Mesterklygt beskæmmer
Min hele Klogskab! — Ræk mig Eders Haand,
Hr. Tyge! Ja! den Overmodige
Skal see sin Overmand, den Herskelystne
Skal nødes til at lystre Herskeren,
Den Listige skal fanges af vor List!
Saaledes er det meent — ei sandt?

Tyge Abildgaard.

Een Bøn
Tillader I mig! Marsken træder snart
Med Hallands Greve for Jer —

Dronningen.

Jeg skal dølge
Min Vrede, mener I? O, frygt kun ikke!
Tungnemmet just I ei skal kalde mig,
Endskjøndt I er min Mester! Ikke skal
Han see mit rette Ansigt, før det er
Den rette Tid! — Det er jo Danmarks Frelse
Det gjælder!

Tyge Abildgaard.

Intet Mindre!

Dronningen.

Han skal bære
Dets Krone, som har Arveret dertil,
Og Falskhed styrtes i sin egen Grav!

Tyge Abildgaard.

Det skal den! — Nu et kort Farvel, min Dronning!
I seer mig snart igjen!

Dronningen.

Velkommen er I
Af ganske Hjerte!

(Tyge Abildgaard gaaer.)

Ha! — Nu kan jeg lette
Mit Bryst! Nær havde Vreden brudt sit Fængsel,
Og hugget Skurken i hans falske Aasyn!
Tak, Kjærlighed! du talte venligt til den,
Og gjorde Hjertet klogt!

(Hoffruen kommer.)

Kald nu en Svend,
Som veed at sadle Stormen til sin Ganger
Til Eriks Borg!

Hoffruen.

Skjalm, tænker jeg, er tro
Som hurtig.

Dronningen.

Bring ham til mig!

(Hoffruen gaaer.)

Himlens Naade
Er mild mod vore Feil. Som Tordenskyen
Bær Frugtbarhed til Jorden i sit Mulm,
Saa føder tidt vor Harmes vilde Gjæring
Velsignelse, og Striden bringer Fred.
At jeg forlod min Herre frelser ham
Af denne Fare, og vor korte Tvist
Kan værge Danmark mod langvarig Jammer!

Hoffruen (ilende).

Han kommer selv, min Dronning!

Dronningen.

Hvo?

Hoffruen.

Kong Erik!

(lyttende.)

I kjender dog hans raske Skridt!

Dronningen (bevæget).

Han kommer
Til mig!!

(Hoffruen gaaer, idet Kongen træder ind.)

Kongen

(rækker Dronningen Haanden).

Tilgivelse!

Dronningen.

Har du tilgivet?

Kongen.

O! jeg har Intet at tilgive Agnes;
Men du har maattet græde over mig!

Dronningen.

En utro Viv din Agnes var; ukjærlig

Var min Fortørnelse. — Men skal der strides
Om dette, maa det skee en anden Gang.
En vigtig Nyhed skal du høre nu.

Kongen.

Jeg hører Intet, førend jeg har hørt
Tilgivelsen forkyndt!

Dronningen.

Er det din Villie?
Nu vel! Hvad Ondt er hændet være glemt;
Hvad Godt er skeet, det vil vi altid mindes!

Kongen.

Tak, Agnes! Tak! — Nu hører jeg din Nyhed!

Dronningen.

O, den er langt fra Skjemt!

Kongen.

Saa gjætter jeg den.
Du hørte Ondt fortælles om Marsk Stig?

Dronningen.

Han kommer selv, at sige mig det Værste
I denne Dag!

Kongen.

Til dig?

Dronningen.

Til Dronningen!
Den trædske Tyge Abildgaard gik hid,
Som Forbud. Og hvad mener du de vil
Tilbyde mig? — Din egen Krone!

Kongen.

Agnes!
Er dette Alvor? — Og dit Svar?

Dronningen.

Var: Ja!

Kongen.

Det var forstilt — du vilde fange dem
Med dette Ja! — Du er en trofast Hustro!

Dronningen.

Beskæm mig ikke med din Tak! Hvad var jeg,
Ifald jeg ei var tro?

Kongen.

Ha! — De Forvovne!

Dronningen.

En Konges Krone byde de tilfalds,
Og tænke ringe om en Dronning!

Kongen.

Vogt dig,
Du falske Hertug!

Dronningen.

Hallands Greve gaaer
I Ledtog med dem.

Kongen.

Han kan have Grund
Til saadan Adfærd — Hine har den ei.

En Svend (kommer).

Grev Halland, Tyge Abildgaard og Marsken! (han gaaer.)

Kongen.

Et Nidingshastværk! Jeg skal møde dem!

Dronningen.

Det nu er bedst, at være mere snild
End djærv. Lad mig afsure Folderne
I deres Sjæl den fulde Rænkeplan,
Og lokke deres Navne til at vidne
Imod dem paa det falske Pergament,
Der sælger mig dit Spiir.

Kongen.

Jeg veed alt nok!
Jeg vil dog see, naar Kongen træder ind,
Om ei Forræderhjertet vorder sygt,
Og Kinden feberrød, mens Hjertet skjælver.

(De gaae ind i Sideværelset. Marsken, Grev Jacob og Tyge Abildgaard komme.)

Grev Jacob (efter et kort Ophold).

I har jo sagt, hun venter os!

Tyge Abildgaard.

Besindigt,
Min raske Greve! Overlad til Marsken
Og mig at tale. Slagdjærv, som I er,
I bruger Sværdet bedre vist end Tungen.

Marsken.

Hun kommer!

Kongen træder ind. Marsken og Tyge Abildgaard træde, overraskede, tilbage; Grev Jacob studser et Øieblik, men bliver med Djærvhed staaende.

Kongen (med stolt Roligheed).

I forfærdes, saa I glemme
Ærbødighedens Hilsen

(De hilse Kongen.)

Hvad er det,
Der fører Eder hid? — — Den kjække Tunge
Er bleven lam af Skræk? — Tal I, Grev Jacob;
I var jo ellers altid mundkaad nok!
Min Dronnings Kjærlighed betroede mig
At underhandle selv paa hendes Vegne
Om denne Velfærdssag. Hvad er der aftalt
Imellem Jer, I Rigets ædle Herrer?

Grev Jacob.

I veed det, seer jeg! — Vil I vide mere,

Saa spørg Hr. Drosten; han forbød mig nu
At tale her.

Kongen (til Tyge).

Du blege Niding! Kaldt
Og blodløst er dit Hjerte, som din Kind!
Godmodig løste jeg din Fangelænke,
Som Hertug Valdemars, endskjøndt hans Brøde
Var stor nok for et evigt Fangenskab;
Og det er Eders Tak? — Du Sendedreng
For Andres Rænker! Rænkespinder selv!
Ei tro som Undersaat, og falsk som Ven!

(til de Andre:)

En værdig Hjælper har I Eder valgt
Til Eders falske Værk! I skikke ham
At handle om min Krones Bortforpagtning;
Og han bedrager Jer, og slutter Kjøbet
For egen Regning!

(til Tyge:)

Gaae herfra! Din Aande
Skal ei forpeste denne Hal, hvor Troskab
Og Kjærlighed har fældet hellige Taarer.
Gaae! Du er ikke værdig til at høre
En Konges Vrede tale!

(Tyge Abildgaard gaaer.)

Nu, Marsk Stig!
Nu frem med Eders Forsvar!

Marsken.

(der har fattet sig — med Kulde).

„Danmark" hedder
Mit Løsen!

Kongen.

Ikke Danmark, stolte Marsk!

Grev Jacob.

For Magtens Vægt er Eders Arm for slap,
Kong Erik. Landet løfter høit sit Raab
Imod Jer. Takke skulde I dog just
Vor Troskab mod den gamle Herskerstamme.
Hvi harmes I saa svart paa os? Vi give
Jo Sønnen Eders Arv, som ei I veed
At bruge selv; og Landets gjæve Herrer
Er Landets fødte Værger, tænker jeg?

Kongen.

I give Raad, og tale fyndigt —? I,
Hvis hede Hjerne brænder hver en Tanke
Til Kul, og puster ud i Vindene
Det lette Askefnug med Eders Mundsveir!

Grev Jacob.

Nu atter Spot, som før i Eders Hal?

Kongen.

Min Uret var den største da, som Eders
Er nu. Til Vederlag, tilgiver jeg
Den frække Tale, I har ført; men hvad
I halvt har gjort, halvt agted nu at gjøre,
Skal Folket være Dommer om!
(til Marsken:)
Stig! Stig!
En Utaknemlig er I! Var ei Vreden
Saa stærk, den maatte qvæles af min Sjæls
Bedrøvelse!

Marsken (halvthøit).

Nu er vi Fiender, Erik!

Kongen.

Et usselt Forsvar for en Redrighed!
Var Danmarks Velfærd Eders rette Løsen,

Da var I kommen dristigt som en Ven,
Og havde vogtet Eriks Fod for Fiiltrin.
I saae mig heller snuble, derfor kom
I aldrig til mig med et ærligt Raad!

Grev Jacob.

Lad Isen briste, naar den ei kan bære —
Men revner den, saa skal den knage!
Ei mere harmer Kongens Skjelden mig,
End denne feige Taushed!

Marsken (afsides).

Lad ham tale!
Nu veed jeg hvad der skeer!

Kongen.

I stod engang
Paa Danmarks Slette som en herlig Eeg,
Stig Andersen; og Fienden flygtede
Med Skjælven fra den danske Kyst, saa tidt
I rysted, vred, den grønne Busk i Hjelmen.
Uhædret stod I ei og uden Løn!
Jeg hegned om Jer med en Konges Venskab.
Skovskaderne kom mangengang, og sladdred
Om Uglereder i den tætte Krone;
Men aldrig agted jeg paa deres Skrig.
— Det grønne Løv er frisk endnu paa Grenen,
Og Kæmpearmen knudret, stærk; men huul
Er Stammen vorden, Hjertemarven raaden;
Nu vrimler den af giftigt Kryb, og Øglen
Udklækker der sin Yngel mod mit Liv!

Grev Jacob.

Lad mig da føre Marskens Sag og vor!
(river Haandfæstningen af Marsk Stigs Haand.)
Her, Konge, staaer dit Navn! — Læs her din Pligt!

I Bolt og Jern du lagde Ridders Haand,
Og brød dit Tilsagn. Vore Adelsvaaben
Staae her at vogte paa det. Kom ihu:
Haandfæstet var du ved dit givne Ord;
Og gaae ei meer irette med vor Handling!

Kongen
(river, heftig, Haandfæstningen over).

Nu er det kraftløst, som en lammet Arm,
Dets Vaaben gavnløst, som en spaltet Væbners!
Min Haand er fri!

Marsken.

Hm!

Kongen.

Vil I binde den
Paany, saa møder mig paa Viborg Thing!
Did gaaer jeg nu — Prøv der for Folkets Øine
Om det vil lykkes Eder!
(sætter Foden paa' Bladet.)
Indtil da
Jeg kaster Eders Vaabenvagt i Støvet,
Og tramper Eders Hovmod med min Hæl!

Grev Jacob.

Mit Riddersegl I træder paa!! — Ha — Erik!
(slaaer paa Sværdet.)

Kongen.

Bort, Dreng, med Haanden fra din Sværdeknap!
Du staaer for Kongens Høihed! — Veed du ikke
Hvad Drotten er, og hvad hans Navn betyder?
Guds Fuldmagt bær han med det gyldne Æble,
Statholder er han over Herrens Jord!
Hans Krones Kreds er Billedet af Himlens,
Og Ædelstenens Glimt af Stjernens Ild.
Desaarsag skal du bæve for hans Vrede;

Thi dennes Røst er Gjenklang af Guds Torden,
Og Flammen i hans Øie minder dig
Om Herrens Straffelyn! — Skjælv, lumske Trods!
Du syndet har, og Kongen er din Dommer!

(Kongen vender sig bort.)

Marsken (afsides).

Nu er han Dødens Mand!

(gaaer med Grev Jacob.)

Dronningen (træder ind).

Forkyndt er Striden!

Kongen.

Hver Dag maa kæmpe mod den lede Nat,
Mod Taagen Solen, Stavnen imod Strømmen!
Naturens Liv er Kamp — hvi frygte den?

Dronningen.

Mod Godt staaer Ondt, og List er Vaabenbroder!

Kongen.

Vort næste Møde seer det danske Folk;
Der nødes Vaabenbroderen at flye.
Et dydigt Forsæt har en himmelsk Kraft;
Den tager Smerten fra Fortrydelsen,
Og aabner Øiet for et helligt Haab!
Nu vil jeg vaage og arbeide!

Dronningen.

Danmark
Vil lønne dig!

Kongen.

Og du, min Agnes! du!
— Jeg lytte vil ved Bondens Dør, og høre
Min Roes. Ei Een erindrer hvad jeg var;
Kun hvad jeg er velsigne de, og lære
Det spæde Barn at stamme Kongens Navn

I Aftenbønnen. Ydmyg, og dog stolt
Af Glæde, drikker da mit Øre Jordens
Og Himlens Salighed. Saa iler jeg
Til Agnes med min Lykke; og vi feire
Den bedste Fest ved Dannerkongens Hof!

(De gaae.)

Tredie Scene.

(Værelse hos Marsken.)

Tyge Abildgaard (kommer).

Hvor er nu Sikkerhed? — — Dog, ikke den
Skal søges nu. Nei — Hevn! — Han bjæffed glubsk
Imod mig, som en Hund ad Tiggeren.
— — Død Hund kan ikke bide!

(Marsken og Grev Jacob komme.)

Ja, nu skal
Vort Forbund være ærligt meent.

Marsken.

I er her!

Grev Jacob.

Tak Eriks Vrede, at han spared Eder
For Ærgrelsen, at see den stolte Marsk
Langmodig — uden Mod!

Marsken.

Hvad veed I deraf?
Jeg havde større Ting at tænke paa,
End tomme Svar. Jeg stod og maalte Længden
Af Glippings Grav!

Tyge Abildgaard.

Just den besaae nu jeg!

Grev Jacob.

Han sparked skident Fodstøv paa min Haandskrift!
Han maa ei leve!

Ove Dyre (kommer).

Hvo har Tak tilgode
Af Ove Dyre for hans Frihed?

Marsken.

Jeg!
Mit Guld sang Vagtens Høvedsmand i Blund.
— Nu er I vor!

Ove Dyre.

Og Eders Fiende min,
Som mine Venner Eders!

Marsken.

Nævn mig dem,
Vi trygt kan lide paa!

Ove Dyre.

Niels Hallandsfar,
Hr. Palle —

Tyge Abildgaard.

Disse kan vi troe?

Marsken.

Det tør jeg.

Ove Dyre.

Hr. Bengtsøn, Aage Kagge, Peder Porse
Er eet med mig i Sind og Ønsker —

Marsken.

Nok!
Jeg kjender dem, og veed at deres Tanker
Er vore. Nu skal Erik Glipping døe!

Ove Dyre.

Det maa han!

Tyge Abildgaard og Grev Jacob.

Han skal døe!

(De lægge deres Haand i hverandres.)

Rane Lange

(der er traadt ind, og har nærmet sig dem, lægger sin Haand over de Andres).

Kong Erik døe!

— Til Viborg iler han imorgen alt.

Marsken.

Vi følge ham i Hælene!

Grev Jacob.

Det vil vi!

Han satte Hælen paa mit Vaabenskjold!
Giv mig vor fælleds Hevn — han skal ei slippe!
Jeg skyer ei Farer, ikke Død!

Marsken.

Om dette
I Nat!

Ove Dyre.

Ved hvilken Time?

Marsken.

Naar det helder
Mod Midnat. Efter den begynder Dagen,
Og Haabet kommer. Førend Eriks Fald
Er fast besluttet, lysner ei vort Haab!

(Dækket falder.)

Femte Act.

Første Scene.

(Stue i en Bondegaard nær ved Finderup.)

Tage og flere Bønder sidde om et Bord, hvorpaa Kruus og Bægere.

Første Bonde.

Nei — nei! I skal ei faae mig til at elske
Kong Erik!

Anden Bonde.

Du — har du da aldrig feilet?

Tage.

Ei Kiv og Vrede! Hviler ikke Thorbern
I Dødens Fred? Kun fredelige Ord
Maa tales til hans Minde.

(Kongen træder, ubemærket, ind.)

Første Bonde.

Kongen var
Hans onde Fiende; det var ham, der jog
Den gjeve Thorbern i hans Uvens Vold.
Du skal ei rose ham.

Tage.

Han bød ham Livet!

Første Bonde.

For silde! Hvorfor hørte han ham ikke

I rette Tid? Den Faldnes Slægt er vi;
Til Regnskab tør vi kræve Kongen for
Hans Død paa Thing imorgen. Jeg er nærmest
Hans Frænde; Ingen vil forundres over
Min Klage.

Tage.

Nu forbittrer Sorgen dig.
Tal ei saa haardt om Erik. Lidet glæder
Du Thorbern i hans Himmel, kan han høre
Dit hadefulde Ord. Som ærlig Stridsdreng
For-Høvdingen, han styrted sig jo selv
I Døden for sin Konge. Det vil Erik
Ei glemme! Vel os, at det minder ham
I Svagheds Timer om hans Fyrstepligt!

Første Bonde.

Det venter du!

Tage.

Mit Haab er frydeligt.
Alt vidner om, at Kongens Sind er nu
Forandret. Blev ei Ove Dyre fængslet?
Er Erik ei forligt med Dronningen?
Ei meer han hører Ranes onde Raad,
Og kraftigt har han tugtet Dannermarsken,
Den stolte Stig! — Du fatter bedre Tanker,
Min vakkre Frænde, naar din Sorrig giver
Dig Tid til Overlæg. — Nu Bægeret fyldt!
Vi kom, at tømme Thorberns Minde-Skaal!

Kongen (træder frem).

Ræk ogsaa mig et Bæger!

Bønderne (reise sig forfærdede).

Kongen er her!

Kongen.

Jeg hørte, I var samled' her, at hædre
Den faldne Thorbern — Derfor kom jeg. Ingen
Har større Grund til Sorgen over ham,
End Dannerkongen; Ingen sømmer det
Saa godt, som mig, at tale, dybt bevæget,
Et Hædersord til hans Erindring!
— — Alle
Forstumme I? — Har Eders Konges Aasyn
Forfærdet Jer, da staaer det ilde til
Med Folk og Konge!

Tage (bevæget).

Denne Mildhed! —

Kongen.

Bonde!
Hvad var det der du talte? Eriks Mildhed
Har överrasket Jer!? — Du førte nylig
Saa godt din Konges Forsvar, og nu saarer
Du dybt hans Hjerte!

Tage.

Nei — saaledes var
Ei Ordet meent!

Kongen.

Gik Erik Estrithsøn,
Min fromme Navne, ikke ofte ind
I Bondens Stue? Da der blev en Glæde
I Gaarden! Smaae og Store klynged sig
Omkring ham; ei det mindste Barn blev bange.
— Jeg hidtil ei var nogen Eiegod,
Det veed jeg vel; men hvad man ei har været,
Det kan man blive, naar man vil med Alvor.
Gud veed, jeg vil det!

Første Bonde (afsides).

Hørte han min Tale?
Nu tvinger han mig til Fortrydelse!

Kongen (til første Bonde).

Vend ei dit Ansigt bort — Jeg maa forsone
Dit Sind med Erik, før jeg gaaer herfra.

Første Bonde.

I kan tilgive mig?

Kongen.

Det maa jeg vel.
Din Smerte glemte Billigheden — Ak!
Jeg veed jo selv, hvor hastig Vreden er
Til overilet Dom. — Din Haand, saa er vi
Forligte!

Første Bonde
(kaster sig for hans Fødder).

Alt for naadig er I!

Kongen.

Stille!
Kun Gud har Naade. Alt, hvad Kongen har
At skjenke bort er Kjærlighed og Mildhed!
Du skal ei knæle. Lad et ærligt Haandtryk
Besvare mit, saa veed jeg, jeg har vundet
En ærlig Ven; og har en Fiende mindre!
— Men Thorbern glemte vi.
(løfter Bægeret.)
Det er hans Minni
Vi drikke nu.

Første Bonde.

Tak, Erik Eiegod!

Kongen.

En Bonde var han, lige med den Bedste

Af Danmarks adelsbaarne Herrer! Vee mig,
Ifald jeg glemmer ham!

Første Bonde.

Nu er du hædret,
Min gjeve Frænde, i din Grav! Der faldt
En Konges Taare i dit Mindebæger!

Tage
(fylder et af Bægrene).

En Skik endnu foruden hiin var Brug
Hos vore Fædre, naar de mindtes kjærligt
Den Hedenfarne. Løftets Bæger fyldtes,
Og hver besvor derpaa et helligt Tilsagn.
Ræk Haanden ud mod dette! I vort eget,
I alle danske Bønders Navn vi love
Kong Erik Troskab, Bistand mod hans Fiender!

Bønderne.

Det love vi ham!

Kongen.

Nu er Erik tryg.

Tage.

Din Tillid gjør vor Glæde stolt!

Kongen.

Mit Løfte
Har Himlen hørt. Det danske Folk i Kreds
Om Thingets Steen skal høre det fornyet.
Det gjælder Bondens Vel og Danmarks Fred.

Tage.

En Nidingsflok vil blegne ved din Tale;
Ti Gange tusind Mænd vil juble ved den!
Vee Overmodet, om det frækt tør vove
Et uærbødigt Ord mod Kongen!

Bønderne.

Vee det!

Kongen.

Dets Trods skal fældes af vor Enighed!

Tage.

Fordærvelse slaae alle dine Fiender!

Kongen.

To Fiender — og de værste! — er betvungne:
Den sløve Ligegyldighed, der nynned
Min Kongesorg i Søvn, og Herskervillien,
Der trodsed mod Fornuftens Lov — Tilbage
Er nu at ramme Stormands Vold! — Han falde!
Hans Tid er nær! Den kongelige Løve
Har reist sig, kraftig, af sit Blund til Kamp;
Rigsæblet blinker i hans ene Klo,
Den anden fører Scepteret som Slagsværd!

Tage.

Han seirer!

Kongen.

Ja — nu skuer jeg den Tid,
Da atter Danmark, som en deilig Qvinde,
Skal blomstre, fyldig, i sin Sundheds Kraft,
Den favre Rose groe paa favre Kind
Igjen, det grønne Frugtbarhedens Belte
Omvinde Midien under fulde Barm!
Den rige Beiler i sin havblaae Rustning,
Der sukkede saa tidt ved hendes Fod,
Blier atter varmt forelsket, som han var
Tilforn, og skikker sine Bølger bort
Som Tjenere at hente gyldne Skatte
Til Smykker for den Deilige! — Livsaligt
Er du, mit Frydeskyn! Hvor hæver du

Min Tanke! Viis dig i din Morgenglands
For Dannerfolket! Uden Savn de da
Skal mindes Fædrelandets Høitidsdage,
Indviede af Valdemar og Knud
Ved Seierspsalmer og ved Fredens Hymner!

Første Bonde.

Lang Levetid beskjæres dig og Styrke!
Og fuldendt vorder dette Storværk!

Kongen.

Livets
Og Dødens Herre tæller mine Dage!
Min Skyld er stor; men skyldfri haaber jeg
At gaae i Graven. Menneskenes Forsæt
Er just som Vaarens Løfter; smile de,
Da haaber hver at Høstens Fylde kommer!
— Og nu Godnat, I vakkre Mænd! nu veed jeg
At søge hen til Bondens stille Huus,
Naar Herreborgens tomme Glædeslarm
Gjør Brystet trangt.

Tage.

Om denne Aftens Møde
Skal Folket tale, henrykt, med hverandre,
Imens de samle sig paa Thing imorgen.
Og er der Een endnu blandt Menigmand,
Der er dig fiendsk, han vil tilsværge dig
Sin Lydighed, og give dig sin Troskab!

Kongen.

Du spaaer mig Lykken, som jeg ønsker den!

(Han gaaer, fulgt af Bønderne.)

Anden Scene.

(Tyk Skov med en Hytte. Det er Nat.)

Marsken
(indhyllet i en Munkekappe).

Hvad vil du, svage Medynk? Kommer du
I Pagt med Nattens Skrækkebilleder
At stjæle Kraften af min Sjæl? Gak bort!
Mit Forsæt er for stærkt for dine Bønner!
Hvad jeg har villet, vil jeg endnu! — Blodrød
Stod Mars, min Fødselsstjerne, nys paa Himlen;
Den gik bag Skyen i det Øieblik,
Da Blødhed faldt med Nattens Dug paa Sjælen.
(raaber, med dæmpet Stemme.)
Hvo kommer?

Grev Jacob
(kommer, ligeledes indhyllet).

Her er Mænd fra Finderup!

Marsken.

Vort Løsen! — Vi er Bymænd.

Grev Jacob.

Stig!

Marsken.

Grev Jacob!

Grev Jacob.

I grubler og i Eensomhed, som jeg?
Har samme Tanke truffet os maaskee?

Marsken.

Jeg kjender Eders ei. Hvad raader den?

Grev Jacob.

At gaae tilbage!

Marsken.

Det er ikke min!

Grev Jacob.

Jeg er ei feig; men just til denne Gjerning
Forslaaer min Kjækhed ikke, frygter jeg.

Marsken.

I gav Jer Ed!

Grev Jacob.

Giv den tilbage!

Marsken.

Tag den!
Og kald Jer saa en Mand af Ord og Ære;
Men hvidsk det lavt, at Stig ei hører det!

Grev Jacob.

Kan denne fæle Nat ei ryste Sindet?
Et Chor af Ugler hyler os i Øret;
Stormskyen over os udraaber Mordet,
Og Skoven sukker ved at høre det.

Marsken.

Hvad Skyen spaaer skal Jorden høre fuldbragt.

Grev Jacob.

Vi gik for vidt!

Marsken.

Hvor langt er I da kommen?

Grev Jacob.

Til denne sidste Korsvei, hvor vi endnu
Kan vælge — Blodig er den ene Sti,
Den anden reen; den gaaer til Viborg Thing,
Til aabenlys og ærlig Ridderkamp.

Marsken.

Mod Bonde, Borger og Prælat!

Grev Jacob.

Med Erik
Alene jeg har Strid.

Marsken.

Det haaber I?

I veed ei altsaa hvor veltalende
En Konges Taarer er. Der gaaer jo Ry
Og Tale vidt i Landet om hans Sinds
Forandring. Bonden kjøber alt i Tanken
Vort overstrøgne Adelsbrev som Skjøde
Paa vore Herresæder; Borgeren
Tilskyder Pengene mod Aagerrente,
Og Munken smidsker med sin fede Mund
Til denne Handel, hvorved han tilsidst
Gaaer af med Fordelen. Imorgen skrifter
Den fromme Herre sine Ungdomssynder,
Og lover Bod og Bedring — Marskens Ære
Mod Hallands Mandemod i denne Nat!
(Og det er gyldne Grunker mod en Penning!)
Han faaer en naadig Aflad, saa fuldkommen,
Som Munken nogensinde gav en Qvinde.
Vov saa Jert Hoved frem i denne Skylregn
Af kjælne Følelser, stem høit Jer Vrede
Til Tordnens Toner — og titusind Klinger
Vil falde over Jer, og hugge Gnister
Af Hjelm og Pandserplade!

Grev Jacob.

Spot og Skændsel
Slaae Danmarks Herrer, kan de ikke kalde
En Pøbelflok paa Thing til Rolighed!

Marsken.

Om Dagen gjør I kjækt Umuligheder!
Om Natten gyser I!

Grev Jacob.

Hvad er umuligt?

Marsken.

Heel mange Ting, som Uerfarenhed
Anseer for mulige! Fra nu af ogsaa
At stole meer paa Grevers Ridderløfter!

Grev Jacob.

Formeget loved jeg. Min Fordring paa ham
Er stor nok, til at æske den betalt
Med Kamp paa Liv og Død; men ei saaledes!

Marsken.

Hvis Ord var fiendtligst imod Kongens Liv,
Da før vi raadslog?

Grev Jacob.

Dengang rungede
Endnu hans frække Trusler for mit Øre,
Og jog hver anden Tanke af min Hjerne.
I Mulmet vendes Sjælens Øie indad
Imod den selv; og Nattens Stemmer raade,
At ei vi sætte vor Samvittighed
Til Pant hos Djævelen. Besind Jer, Stig!
Oplyses Daaden, er det halsløs Gjerning
Vi har bedrevet; fredløst blier vort Navn
Saavidt paa Jorden som man nævner Danmark.

Marsken.

Hvo kjender vore Miner under Hætten,
Naar ei vi tabe den af Frygt?

Grev Jacob.

Ha, Stig!
Jeg frygter, I vil mindes denne Udaad
Saalænge der er Tanke i Jer Sjæl,
Og evigt ønske den var ugjort!

Marsken.

Er det
Nu Tid at tale saa?

Grev Jacob.

Hør Nattens Varsel,
Og følg mit Raad!

Marsken.

Ryst Eders Kutte, Greve!
En Stump af Munkens sidste Skriftetale
Er bleven hængende i Ærmet.

Grev Jacob.

Vel da!
Saa følg Jer egen Vildsti, og lad mig
Gaae bort til Høire. Sank de Medforbundne,
Der sværme om i denne lede Skov,
Som vi, og løs mig fra Forpligtelsen.

Marsken.

Og gav Enhver sit Ja hertil, mit Nei
Er stærkt, som det! — Det tykke Mulm har gjort
Jer Villie umyndig; jeg vil være
Dens Værge denne Nat. Jeg fordrer opfyldt
Hvad tilsagt er. Og hvis I svigter Eden,
Jeg agter Eders Vaaben værd at brydes
Af Bøddelhaand, Jert Adelstilsagn Løgn,
Enhver Jer Handling raaddent Trælleværk!
En feig Meeneder skal I kaldes lydt;
Den Mand, der byder Jer sin Ridderhaand,
Jeg spytter min Foragt i Øinene,
Og hvert et Bæger skal staae urørt der,
Hvor I gaaer ind som Gjæst! — Saa lyder, veed I,
Med Skjændsel det Farvel, man giver den,
Der lister sig af Lauget med sin Ed!

Grev Jacob.

Jeg veed det, — og jeg bliver!

Marsken.

Bliv! det anstaaer
Den ædle Hallands Greve.

Grev Jacob.

O! forbandet
Den være, som den vorde vil fortrudt,
Den onde Time, da jeg lænked selv
Min Villie saa fast til anden Mands,
At ikkun Meened gjør den atter fri!

Marsken.

Dæmp Røsten!

Grev Jacob.

Nu — Hvad hører I?

Marsken.

En Stemme.

Grev Jacob.

— — Det var ei Mennesker. Der gaaer en Ulv
Og tuder over Heden. Løft dit Hoved
I Vinden, og lad Dannerkongen høre,
Du lugter Liig fra Skoven! Lad ham ikke
Betræde den, før Dagens blanke Piil
Har renset Krattets Skjul fra Mordere!

Marsken.

Han kommer, Greve. Dronningen er alt
I Finderup med Prindsen. Var han kold
Tilforn, saa har han faaet Hede nu;
Han kan ei være hendes Kys foruden
En Dag tilende. Vest herfra boe Frænder
Af hiin forvorpne Bonde, der blev dømt
Som Oprørsfører imod Ove Dyre;

Der er han nu, og trøster Slægten: Rane
Er med, og fører ham ad listig Oværsti
Igjennem Skoven — ei til Finderup,
Men hid i vore Arme!

Grev Jacob.

Vil da Natten
Ei snart faae Ende!

Marsken.

Kald den ei for lang!
Den Nat kan ikke være kortere,
Der afgjør, om den danske Riddersmand
Skal være myndig, eller Kongens Træl.

Ove Dyre (kommer).

Hvo er her?

Marsken.

Mænd fra Finderup.

Ove Dyre

Til Høien!
Nu kom der Flyvebud fra Rane: Kongen
Vil komme, Fakkelblusset bliver slukket,
Og Mørket skiller ham fra Følget.

Marsken.

Rider
Der Mange med ham?

Ove Dyre.

Mængden søger Kringvei
Om Sumpen.

Marsken.

Kongen er til Hest?

Ove Dyre.

Han gaaer
Tilfods; thi Rane fik ham til at troe,

Det er en Springvei kun igjennem Krattet
Til Finderup. Nu op til Samlingsstedet,
At Ranes Vink kan finde os tilhobe
I rette Stund!

Grev Jacob.

De glæde sig til Mordet,
Som Helten til det bedste Manddomsværk!

(de gaae.)

(Et kort Ophold. Derpaa kommer Kongen med Rane, Narren, og et Par Hofdrenge.)

Kongen.

Du fører os paa Vildspor, Rane Lange.

Narren.

Det er ei førstegang.

Rane.

Fortørnes ikke,
Min ædle Herre! Nattens bælne Mørke
Forvirrer mig; jeg kan ei skjelne Stien.
Men snart har Fakkelbærerne tændt Blusset,
Og føre os paa Veien.

Narren.

Nu, Kong Erik,
Viis nu, at du er Hersker! Raab til Skyen,
At flux den træder bort fra Stjernerne;
Fortæl den, at dit Herskerblik unaadigst
Er keed af dette uærbødige Mørke!
— Jeg er ei vel tilmode; altid falde
Mig Stimænd ind, naar Rane nævner Sti,
Og alle Ranes Mænd mig synes Ransmænd.

Rane.

I har ei Narrebrixen meer til Forsvar!
Erindre det!

Narren.

Som I erindrer Veien!

Rane.

Her staaer et ubeboet Skovhuus, Herre;
Her kan I finde Ly, saafremt I vil.

Kongen.

Her er en Bænk.

(sætter sig.)

Her kan jeg sidde. Bliver
Jeg døsig i den kolde Natteluft,
Saa kan jeg hvile mig paa Hyttens Gulv.
En Konge skal ei altid ligge blødt;
Han kjende skal hvorledes Armod ligger.
Gaae, Rane, see om Fakkelbærerne!

Narren.

Nei, Herre — lad ham ei forlade os!

Kongen.

Er Drottens Væbner ræd?

Narren.

Nei — det er Narren,
Som skjælver. — Hørte I? Hans Stemme ryster!

Rane.

I feiler!

Narren.

Læben dirrer jo, imedens
Den siger denne Løgn!

Rane (med tvungen Roligheed).

Mistroer I mig,
Min Konge?

Narren.

Eders Kind er hvid som Snee!

Kongen (leende).

Det skjelner du i dette Ravnemulm?

Rane.

Ved alle Helgen —!

Kongen.

Hvorfor sværger du?
Var ei min Sjæl ukjendt med Frygt og Mistro,
Du kunde stemme den til sære Tanker
I dette Nattemulm ved din Forvirring,
Din Skjælven.

Rane.

Jeg vil gaae — at hente Fakler —

Kongen.

Gjør det! og skynd dig! Jeg har givet dig
Saa meget, at du vel bør haste med
At tjene mine Ønsker.

Rane.

Det er sandt —
Min Herre —

Kongen.

Fremmed lyder mig din Stemme;
Dit Ord er sky Ærbødighed. Jeg var vel
For haard? — Giv mig din Haand! Vi Begge
Har feilet, Rane; Begge maae vi bøde!

Rane.

For naadig er I!

(gaaer; Narren følger ham i en Afstand.)

Kongen (til Hofdrengene).

Søger Eder Leie
I Hytten, Drenge! Eders Sundhedskraft
Er altfor spæd for Nattens vaade Kulde.

(Hofdrengene gaae ind.)

Hvor er du, Nar? — — Er Herskeren alene?
Hvor er nu al hans Magt? Der er ei Een,
Der bøier sig til Jorden for at tage

Hans naadigen henslengte Bud, ei Een,
Der rister for hans vrede Villies Stemme. —
Rundt om mig throner Nattens Majestæt,
Og spotter Kongens Magt! — Hvad er hans Høihed?
En ringe Plet adlyder mig; med taus
Ærbødighed den halve Klode gyser
For Nattens Spiir; og knap tør Vinden synge
Sit hule Chor i Skoven til dens Ære.
— — For tre Døgn siden kunde Ensomheden
Forfærdet mig i dette Mulm; nu ikke!
Thi fromme Kongetanker er mit Selskab,
Og der, hvor Sjælens Øie skuer hen,
Der lysner det!

Narren.

Her er ei godt at være!
Kom — flye!

Kongen.

Hvorhen?

Narren.

Kun ud af denne Skov!

Kongen.

Vær rolig — Det er Sanct Ceciliæ Nat.
Den hellige Marthyrinde gav sit Liv
Til Vidnesbyrd for hendes Tro. Hun vogter
I denne Nat Enhver, der troer som hun.

Narren.

I har dog Fiender!

Kongen.

Marsken er for stolt til
At liste sig bag Nattens Skjold imod
Sin Konges Liv. Jeg lægger trygt mit Hoved

I fattig Betlers Skjød og sover ind,
Mens fremmed Fiende klingrer med sit Guld.

Narren.

I glemmer Eders Faders Død!

Kongen.

Forhadt
Er mig det falske Sagn, du sigter til!
Var jeg hans Søn, og lod hans Morder gaae
Med Fred? Kun Had mod geistlig Mand har digtet
Det onde Rygte for at skade ham.
— Een Konges Drab kun staaer med blodig Skrift
I Danmarks Krønike.

Narren.

I mener Knud,
Vor Helgen!

Kongen.

Aldrig myrded Undersaatter
En Dannerdrot før ham; og ingen Tid
Vil skue meer saa rædselsfuld en Gjerning.

Narren.

Det give Himmelen!

Kongen.

Og jammerfuldt
Som dette Optrin var, forherliget
Det blev ved slig en Troskabs Storbedrift,
At Taaren for den kongelige Vunde
Maa standse lidet, mens vi prise hiin.

Narren.

I gjør min Frygt til Skamme ved Jer Styrke!
(sætter sig paa en Steen ved Kongens Fod.)

Kongen.

I Sanct Albani Chor for Alteret

Nedbøied Knud det kronelose Hoved,
Og ventede sin Død. Skarlagenkaaben
Afførte han sig, og hans hele Rustning
Var Fromhed og Hengivenhed. Oprøret
Brød Portene for Herrens Huus, og ringed
Til Drab og Mord med hellige Kirkeklokker;
Men ikke Een blandt Knuds trofaste Mænd
Forfærdedes ved Drønnet. Ved hans Side
Sang Munkene ham Trøst og Haab, og Sangen
Taug ikke, før den Sidste sank til Jorden.
Da var den ædle Konges Aand hos Gud;
Men atten Hærmænd laae, som kløvne Skjolde,
I Heltekreds omkring ham, og de fleste
Dybtslagne Vunder smykked Benedict,
Den kongelige Broder! — Høitvelsignet
Hans Navn skal være i al Evighed!

Narren.

Ak! Ei formaaede al den Heltegjerning
At skjerme Kongen mod de fule Drabsmænd!

Kongen.

Nu lever han, som Helgen, hist i Himlen!
Der straaler Morgenrøden om hans Bryst,
Og Natten fæster sine blanke Stjerner
Som Nagler paa hans Cherubsskjold — det holder
Han over Dannerfolket og dets Konge!

Narren.

Beskjerm du Erik, hellige Kong Knud!

Kongen.

Du hørte, Helgen, min Fortrydelse,
Og indgik med min Bøn for Thronen hisset.
Din Kraft det er, der fylder mig! Saa stærk
Var aldrig før min Tillid! Lad den voxe

Mod Danmarks Fiender, og lær du mig saa
At være ydmyg, naar min Lykke stiger
Fra Østersøens Bølger i sin Solglands!

(en dyb, høitidelig Pause.)

Narren.

Træd ind i Hytten, Herre; Natteduggen
Er kold og usund. Ikke vil I blunde,
Thi disse fromme Kongetanker, veed jeg,
Maae tvinge Søvnen til at flye; men Legemet
Behøver Hvile.

Kongen.

— Rane bier længe.
Vel — følg mig ind.

(De gaae ind.)

Rane.

(træder frem med Ove Dyre).

Omsider!

Ove Dyre.

Kald de Andre!

Rane.

For tidligt — lad ham sove først en Stund!

Ove Dyre.

Imidlertid gryer Dagen!

Rane.

Stille!

Narren

(træder ud og raaber).

Rane!
Her hvidsked Stemmer, synes mig, i Busken!
— Han hviler trygt derinde, som han laae
Paa faste Borg med Livvagt for dens Port,
Ei midt i eensom Skov, hvor ei engang
En Slaa bevogter skrøbelige Dør.

— Saa træt jeg er, her vil jeg holde Vagt,
Til Dagen blinker Røverne i Øiet,
Og river Mørkets Skjul af deres Forsæt.
Hvo nærmer sig?

Rane (kommer frem).

Gaae ind, og meld Kong Erik,
At her er Mænd med Fakler, der kan lyse
Ham gjennem Skoven.

Narren.

Himlen være lovet!

(Han gaaer ind. Flere Sammensvorne, indhyllede i deres Kapper, komme med et Par Fakler.)

Rane.

Han ligger i det indre Kammer. Derfra
Vi komme gjennem Laagen paa en Skovsti;
Den fører os ihast til Finderup.

(Rane gaaer ind.)

Ove Dyre.

Gaae foran, Stig — I har den største Fordring
Paa Eders Æres Fiende.

Marsken.

Er I ræd?

Ove Dyre.

Snart glimter Dagen!

Grev Jacob.

Saa er Erik frelst!

Marsken.

Det skal han ikke! Hyller Jer i Kappen!
Thi undflyer En af Svendene, der saae
Vort Ansigt, blev vor Gjerning uden Frugt.

Grev Jacob.

Mit Varsel skal han have!

(raaber:)

Op, Kong Erik!
Dødsfiender staae for Døren — Gjør din Bøn!
(De gaae hurtigt ind.)

Tredie Scene.

(En Bondestue i Finderup.)

Ingeborg (træder ind).

(raaber:) Hvo kommer? — Her er Ingen! Og mig syntes
Forvist, jeg hørte Stigs jerntunge Trin
Og Sporehjulets Klirr! —
(aabner Vinduet)
Iflokkeviis
Gaae Borgermænd og Bønder udenfor,
Og tale om hvad der vil skee paa Thinget
Imorgen.
(træder bort fra Vinduet)
Marskens Navn blev ogsaa nævnet! —
Det blev ei udtalt med Velsignelse! —
Ei høre Himlen deres Vredes Bøn!
Min Mand han er og mine Døttres Fader!
— Om Kongen talte Kjærlighed og Troskab;
Dem styrke Gud, at Danmark maa staae fast,
Og Erik vorde lykkelig! — Min Hersker
Han er, og alle danske Hjerters Forbøn
Tilhører Dannerkongen — ogsaa min!
(Marsken og Ove Dyre træde iilsomt ind, uden strax at see Ingeborg.)

Marsken.

I Viborg er min Hustro, mine Børn —
Did rider jeg — og saa afsted til Norge!

Ove Dyre.

Hvor er den stærke Mands Besindighed?
I vækker Mistanken af Nattesøvnen!

Marsken.

I hørte dog vel Rane raabe høit
Mit Navn, da Narren fældte ham til Jorden!
Og Stemmer hujed bag ved os! — Vor Gjerning
Er kundbar, før der vorder Dag paa Himlen!

Ingeborg (forfærdet).

Hvad har I gjort?

Marsken (overrasket).

Hvad fører Eder hid?

Ingeborg.

Jer Kind er bleg, og Eders Læber blaae!

Marsken.

Skaf friske Heste, Ove! — to for mig,
Og, er I klog, saa en for Eder selv!

(Ove gaaer.)

Ingeborg.

Sværdgrebet blodigt! — Hvis er dette Blod?

Marsken.

Det er min Fiendes! Spørg mig ikke mere!

Ingeborg.

I Tvekamp slog I ham?

Marsken.

Nei — nei! Jeg slog ham
I Enekamp!

Ingeborg.

Ha! Dannermarsken Stimand!

Marsken.

Ei flere Spørgsmaal, Ingeborg! men svar!
I har ei elsket mig, som Pligten byder
At elske Manden, ømt og inderligt;
Jert Kys var koldt, og Eders Favntag Jis,
Mod dette varme Bryst har Eders hvilet,

Som riimhvid Frostnat paa den grønne Vaarmark —
Tilgivet skal det være og forglemt
For evigt, vil I svare mig et Ja
Paa hvad jeg spørger om! . .

Ingeborg.

Hvad vil I vide
Af mig? Jeg skjælver for Jert Aasyn, Stig!

Marsken.

Skjælv ei for Svaret! Hvad der maatte før
Slaae glødhed Staalod i min Sjæl, det vil
Nu lædske mig, som Ork'nens Kilde lædsker
Vansmægtet Tiger! — Svar: var Erik aldrig
Din Boler?

Ingeborg.

Stig!! — hvad har I gjort?

Marsken.

Svar, Qvinde!

Ingeborg.

Ved alle Himlens Engle —

Marsken.

Sværg ei saa!
I frygter for mit Blik? — Gjør ikke det! —
Dog nei — I var uskyldig, Ingeborg:
Det troer jeg; mine Tvivl har krænket Eder;
Det skal I nu forglemme og tilgive!
Men han — han var det ei! Undskyld ei ham!
Ei sandt? Fornærmende, han fristed ofte
Uskyldigheden med sit frække Blik?
Han drog Jer hen i Eenrum, sagde Jer
Med Ord og varme Haandtryk, at han ønsked,
At I var mindre kydsk? I var standhaftig;
Men han har fristet Eder!

Ingeborg.

Aldrig! Aldrig!

Marsken.

Besind Jer ret! Tag dette Ord tilbage!
Det skurred rædeligt, som Ørens Hviin,
Naar Bøddelknegten hvæsser den paa Stenen!

Ingeborg.

Hans Sind har Gud kun seet; men aldrig nævned
Han slig Begjering, aldrig har hans Blik
Fornærmet mig!

Marsken.

Ved Helvede! han har!

Ingeborg.

Ved Himlen! Nei!

Marsken.

I mødte ham bag Krattet
I Haugen — mindes I det ikke mere?
Ha, Ingeborg! advared I ham ikke
Mod Fiender? Dette skal I ikke fragaae!
Du brød din Troskabspligt mod mig, din Herre
Og Ægtefælle — hvad du har forbrudt,
Det skal du sone fromt; det anstaaer Alle,
Og Qvinden meest. Det Nei, du svor ved Himlen,
Var falsk; det har ei naaet dig endnu,
Kald det tilbage, og din Svig mod mig
Skal være dig forladt!

Ingeborg.

Jeg kan det ikke!

Marsken.

Ha! jeg skal kysse Svaret fra din Læbe,
Og evigt elske dig for dette Ja!

Ingeborg.

Jeg kan det ei, om end det gjaldt din Fred
Paa Jorden, og din Salighed i Himlen!

Marsken.

Just dem maaskee det gjælder!

Ingeborg (med Rædsel).

Kongemorder!

Marsken.

Kun Morder! Kongespiir og Krone var
Han aldrig værdig!

Ove Dyre (kommer).

Kom — Jeg følger Eder!
Det onde Rygte farer om blandt Mængden,
Og mumler vore Navne.

Marsken.

Vil I følge
Jer Husbond, Ingeborg, saa kom!

Ingeborg.

Hvorhen?

Marsken.

Til Norge — der er Sikkerhed!

Ingeborg.

Med Eder
Til Eriks Fiende!?

Marsken.

Hvor er mine Børn?

Ingeborg.

Derinde slumre de.

Marsken.

Væk dem ihast!
Jeg savner ikke Jer, er de kun med mig;
Og barnløs skal den falske Hustro vorde!

Ingeborg.

I faaer ei Børnene! Det Sværd, I stødte
I Kongens Hjerte, overskar hvert Baand,
Der binder Jer til Fædreland og Børn!

Ove Dyre.

Kom — kom! Paa Flugten!

Marsken.

Giv mig mine Børn!

Ingeborg.

I faaer dem ikke! — Aldrig! — Vil I klappe
Uskyldighedens røde Barnekind
Med Eders Morderhaand?

Ove Dyre.

Saa kom dog, Stig!

Marsken.

I dette Kammer slumre mine Døttre;
Den Ene tager I paa Eders Arm,
Den Anden bærer jeg — og saa til Hest!

(Marsken vil med Ove Dyre gaae ind i Kammeret.)

Ingeborg (stiller sig for Døren).

Ved Englene, der vogte deres Slummer,
I faaer dem ikke! Træder du derind,
Da raaber jeg dit Mordernavn til Flokken,
Der vrimler udenfor og jammerklager
I Natten over deres slagne Konge!

Ove Dyre (vil drage Stig bort).

I vil, at Hundeflokken udenfor
Skal sønderslide os?

Marsken (griber hendes Haand).

Jeg skal velsigne
Dig, Ingeborg! Du kan ei være haard!

Ingeborg.

Nei — jeg er Moder! — Flye, Ulykkelige!

Marsken.

Den Ene af dem, Ingeborg! Den Ældste
Du give mig! Hun ligner meest sin Fader,
Og hænger kjærligst ved ham — Intet Nei
Til denne Bøn! Den Ene har jo du!

Ingeborg.

Jeg kan, jeg tør det ei!

Marsken.

Du skal ei flye
Fra Fædrelandet — du kan boe i Danmark;
Jeg er landflygtig!

Ingeborg.

Ved en Moders Side
Maa Datteren opvoxe! — Frels dig, Stig!
De komme! Flye!

Ove Dyre (seer ud).

De slutte Kreds om Huset!
Drag Sværdet! Vi maae hugge os igjennem!

Marsken
(slipper Ingeborgs Haand).

Steenhaarde Hjerte med din falske Dyd,
Som ei kan føle!

Ingeborg.

Ræk mig Haanden, Stig,
Og giv mig dit Farvel!

Marsken.

Før visne Armen,
Og Læben blive stum! — Vaagn op, min Kraft!
En Qvinde skal ei fælde dig! Jeg er

En barnløs Fader, men mit Navn er Stig;
Det Navn og Svaghed passer ei tilsammen!
Ha! vogt dig, Danmark, for at skænde det
For haanligt! Jeg tør rive Øxen af
Den norske Løves Klo, og hærge Kyst
Og Land og By, og fælde dine Mænd!
Og du skal bløde, som din Konge blødte!

(Stig gaaer med Ove Dyre.)

Ingeborg.

Farvel — for evigt!

(lytter ængsteligt ved Vinduet.)

— Uden Hinder ride
De bort! — Farvel, ulykkelige Stig!
— O! er der En blandt Himlenes Hærskarer,
Med strenge Blik men Naaden i sin Haand,
Der fører Synderen paa Smertens Sti
Til Anger og Fortrydelse, da vogte
Han Stigs ukjendte Vei, og lære ham
At sone fromt sin Brøde her paa Jorden!

(Døren aabnes.)

— O, milde Himmel! Kongen føres hid!
Hans Morders Hustro tør ei see ham døe!

(styrter ind i Sidekammeret.)

Kongen ledes ind, bleg og blodig. Bønder og Væbnere omringe ham.

Kongen.

Jeg naaer ei længer — det er Dødens Smerte!

(de sætte ham ned.)

— For tidligt kommer den —! Min Skyld er ikke
Betalt endnu — og jeg skal gjøre Regnskab!
Forsmædelige Død! mit fromme Forsæt,
Min Angers Haab du knuser med din Haand!

Kun tomme Løfter kan jeg bringe med
Til Forsvar mod Anklageren histoppe!
O —, Smerte! Smerte! —
— Hvor er Dronningen?
Hvor er min Søn?

En Bonde.

De komme snart!

Kongen.

Snart! snart!
Jeg har ei Styrke nok mod disse Piinsler!
(i Feber-Vildelse.)
— Hvordan staaer Slaget —? — Tabt? — Ha! det er Marsken,
Der vender Banneret imod os nu —
Her er jo Mulm og Nat — tænd Lynet, Sky,
At vi kan see at kæmpe — Nu, fald an!
Oprøret segner — Seieren er vor —!
(synker tilbage i dyb Afmagt.)

Dronningen
(kommer med den unge Prinds Erik).

Hvor er han? Lever han?
(Bliver Kongen vaer.)
Guds hellige Engle!
(styrter ned for hans Knæ.)
Død — myrdet! — myrdet!

Erik.

Fader — du er bleg —
Din Haand er kold!

Dronningen.

Her staae I ørkesløse?
Er Læben stum, der sidder Herskerhøihed
Endnu paa denne Pande — Efter dem!

Hør, Blodet raaber fra den aabne Vunde!
— — O, Erik! Erik!

Kongen (kommer til sig selv).

Agnes — er det dig,
Som kalder mig tilbage? — — Er du her,
Min Søn! —

Dronningen.

Han lever!

Erik.

Tak, du Himlens Herre!

Dronningen.

Tilgiv mig, Gud! jeg gik i Rette med dig!

Kongen.

Bedaar dig ikke med et stakkels Haab,
Min Hustro — elskte Søn! — O, det er Døden,
Jeg føler det, som lægger lindrende
Sin kolde Haand paa mine Saar —

Dronningen.

Nei — nei!
Nu døer du ikke!

Kongen.

Ak, min Agnes — var
Der Livshaab end, da var der ogsaa Smerte!

Erik.

Ak, Fader — hvorfor vil du ikke lève?

Kongen.

Forstyr mig ei ved dine Taarer, Agnes!
Forvir ei mine Tanker ved din Jammer!
Een Herskerpligt jeg endnu har tilbage.
(til Mændene.)
Træd nærmere!

(Alle træde i en Halvkreds om ham.)

Græd ikke, danske Mænd!
Jeg har et vigtigt Ord at tale nu!
Døv ei min svage Røst med Eders Klage!
— Jeg var ei stedse den, jeg borde været —

En Bonde.

Nævn ikke det, Kong Erik!

Kongen.

Gud har seet
Min hede Anger og mit Forsat —

Dronningen.

Gud!
O! Gud! forlad mig ikke!

Kongen.

Disse Saar
Har udøst blodigt Soningsoffer for
Min Brøde — uden Rædsel kan jeg døe,
Hvis Dannerfolket hører mig i Døden!

En Bonde.

Kræv hvad du vil!

De Øvrige.

Tal! tal!

Kongen
(reiser sig med Anstrængelse).

Her staaer min Søn,
Min Førstefødte — Hævd hans Herreret
Mod mine Drabsmænd!

Mængden.

Med vort Liv og Blod!

Kongen.

Hold fast ved Kongesønnen! Svar Forvirring
Vil ødelægge Riget, skeer ei dette!

Hans Moder styre, som Formynderske,
Hans første Ungdom! Vee mit arme Danmark,
Om Kongemordere kom til at raade!

En Bonde.

Frygt ei for det!

Mængden.

Nei! nei! — Det skal ei skee!

Kongen
(til en gammel Bonde).

Dit Haar er graat — ærværdigt er dit Blik —
Bær du mit Bud til Viborg Thing imorgen!
Siig hvad du saae — fortæl hvad du har hørt:
At Fædrelandet var min sidste Sorg,
Min sidste Bøn for det og for min Søn!
Det lover du?

Bonden.

Saasandt der er en Herre
I Himmelen!

Kongen.

Og Alle sværge I,
At værne om hans Ret?

Mængden
(med oprakt Haand).

Det sværge vi!

Kongen.

Jeg bringer Eden op til Ham, der straffer
Meenederen!
(tager Erik i sine Arme.)
Min Kjærlighed velsigner
Dig! Himlen styrke dig med Viisdoms Kraft
Og plante Fromhed i dit unge Hjerte!
(Han synker, kraftløs, ned.)

Dronningen.

Nu blegner du, mit Haab!

Narren

(kommer langsomt, støttende sig til Sværdet).

God Nat, min Konge!

Kongen.

Du arme Dreng!

Narren.

Den onde Rane slog jeg;
Men Marskens Arm var mig for stærk. — Det er
Forbi, Kong Erik, med din Nar!

Kongen.

Du er
En ærlig Tjener!

Narren.

Altsaa tør jeg lægge
Mit Hoved her til Hvile ved din Fod!
(lægger Skjoldet ved Kongens Fod, og synker døende ned paa det.)
God Nat, min Herre! Her er godt at døe!

Dronningen.

Misundelige Død! Hvi nægter du
Min Bøn hvad du har skjænket denne Svend!

Kongen.

Din Søn — min Agnes! Kom din Søn ihu!
— Dit Afskedskys — vær hans og Dannarks Moder!
De snart er Begge faderløse!

Dronningen.

Vee os!

Kongen.

Det lysner — synes mig! — Er det et Glimt
Af Himlens Herlighed, der hilser mig!

Den gamle Bonde.

Dagskjæret dæmrer.

Kongen.

Smertens Nat er endt —
Straal, Danmarks Haab! — Du er min Morgenrøde!
(Kongen døer.)

Den sidste Hohenstaufer.

Tragedie.

(1821.)

Personerne.

Carl af Anjou, Konge i Neapel.
Conradin af Hohenstaufen, Hertug af Schwaben, retmæssig Arving til Neapel.
Frederik af Østerrig, hans Frænde.
Robert af Flanderen, Fetendart, Alard de Valtri, } Carls Feltherrer.
Henrik af Kastilien, Roms Senator.
Meinhard.
Frangipani, Lancia, Capeci, Gualvano, } Neapolitanske Adelsmænd.
En pavelig Nuntius.
En Biskop.
Guido af Inzarra, en Retslærd.
Julia Frangipani.
En keiserlig Gesandt.
Neapolitanere.
Franske.
Romere.

Handlingen foregaaer i Italien. Tiden er 1268.

Første Act

Første Scene.

(I Livorno. Værelse med Altan.

Conradin og Fred

Frederik.

Saa tankefuld, saa mørk, min Conr

Conradin.

Hist henne, fjernt bag Havet ligger

Frederik.

Du har alt Hjemvee, troer jeg?

Conradin.

De

Mig til Jerusalem. — Maaskee jeg
Seer mine Fædres Land igjen — Je
Den sidste Hohenstaufer; falder jeg
I fremmed Egn, da synker Borgen
Og reiser sig ei meer!

Fred'erik.

Drag ikke

Naar disse Tanker møde dig alt her
Foragt ei Varselsstemmen i dit Hjer

Conradin.

Den tie maa, naar Ærens Kampra

Frederik.

Nødvendigt ei, ei eller overlagt
Er dette Palæstinertog, min Prinds.

Conradin.

Jeg maa til Palæstina — fører jeg
Ei Navn af Konge til Jerusalem?

Frederik.

Du Navnet har, og Riget eier Tyrken.

Conradin.

Ved Arv jeg Hædersnavnet fik; vort Mod
Skal vinde Riget. For en Tornekrone
Stred Jordens Frelser jo mod Mørkets Skarer;
Jeg kæmper kun mod vantroe Mennesker,
Og faaer til Løn det favre Diadem,
Trindt om besat med Perler og Rubiner.
Og bød end ikke dette gyldne Haab
Mig kaste spæd Turneringslandse bort
Og gribe Ridderspæret, skulde jeg
Da stedse leve ukjendt, uberømt?
Staae kun som Vanskud paa den ædle Stamme,
Hvoraf jeg udsprang? som en vissen Qvist
Blandt disse friske Kæmpegrene? Nei —
Forgjeves skal ei Eftertiden søge
Om Barbarossas Ætmand!

Frederik.

Saadan sømmer
Det Conrads kongebaarne Søn at tænke;
Men Heltenavnet kan du vinde her,
Hvorfor da fjernt i Østerland? En Krone
Du her tilkæmpe kan — hvorfor da søge
Den hist blandt vantroe Folk?

Conradin.

Den største Fare
Belønnes altid med det største Navn;
Den djærve Barbarossa fletted der
Sin bedste Seierskrands om Keiserkronen.

Frederik.

Og fandt sin Grav i Bølgerne!

Conradin.

Ha! det
Er intet! Bølgerne lød Skjebnens Villie;
De lukkede sig over Heltens Hoved,
Men Krandsens Blade bare de med Sang
Til alle Verdens Kyster.

Frederik.

Manget Værk
Han efterlod ufuldendt her.

Conradin.

Var her
Da ingen Strøm, hvori han kunde synke?
— En voldsom Undergang bestemtes Mange
Blandt Hohenstauferslægten; Philip døde
Ved Morderdolk, af Gift min Fader Conrad;
Mig og maaskee blier voldsom Død beredt,
Men ei en navnløs Yngling maa den ramme!

Frederik.

Saa vind dig Navn af Fader for dit Folk;
Hvad bedre Hædersnavn kan du vel ønske?

Conradin.

Mit Folk? — Jeg eier intet.

Frederik.

I Neapel
Staaer dine Fædres Throne, Conradin.

Conradin.

Er den da ubesat?

Frederik.

En Ransmand sidder
Paa Keiser Conrads Herskersæde.

Conradin.

Folket
Har sat ham der.

Frederik.

Nei, Paven — Paven var det,
Der kaldte ham, mod Lov og Ret, til Konge;
Og slavisk Frygt aftvang Neapels Pøbel
En nedrig Bifaldshuien — — Folket? — Hvem
Er Folket? — Kalder du en ussel Flok
Forsultne Lazaroner med et Navn,
Der giver Krav paa Rettighed og Stemme?

Conradin.

Har ei Neapels Stænder hyldet Carl?

Frederik.

Nødtvungne — ja! Med Læben, ei med Hjertet!

Conradin.

Ei meer om det, min Frederik, ei meer!
Dit Ønske for min Høihed, for min Hæder
Er ærligt meent, det veed jeg —

Frederik (med Varme).

Det er kun
Det samme Ønske, der saa ofte før
Opflammet har dig selv. Som Yngling glemmer
Du hine fyrstelige Rettigheder,
Som Drengen Conradin med Stolthed kjendte.
Det snart er nu for flide, naar vi styre
Sicilien forbi, og trygt fra Stranden

Carl af Anjou med sine kaade Skarer
Tilraabe dig et haanende Farvel!

Meinhard (træder hurtig ind).

Du veed det alt?

Conradin.

Hvad?

Meinhard.

Har du ikke hørt det?
Det rygtes over hele Landet — Opstand
Er udbrudt i Neapel; mange Stormænd
Har sammensvoret sig imod Kong Carl.
Der bli'er det lystigt, Conradin! Riv Korset
Af Skulderen, nu har du faaet andet
At tage vare!

Conradin (bevæget).

Sammensværgelse!

Frederik.

Opstand!

Conradin.

Ulykkelige Land!

Frederik.

Saa iil,
At frelse det!

Meinhard.

Hvad —? du betænker dig?

Frederik.

Agt Himlens Vink!

Meinhard.

Ja — ad Neapel til!
Det vidste jeg, før hjemmefra vi drog,
At vi fik ei Jerusalem at see.

Conradin (bestemt).

Jeg drager did — mit Forsæt staaer urokket.

Frederik.

O Conradin!

Meinhard.

Det er hans Alvor ei;
Saa kan ei klog Mand handle.

Conradin.

Som jeg siger,
Vi gaae til Palæstina.

Meinhard.

Vi — ? — Jeg ikke!
Det var min Mening ei, da jeg drog ud,
At følge dig paa sligt et Fjantetog.

Conradin.

Du bryder Løftet?

Meinhard.

Kald det hvad du vil!
Ifald ei du forandrer dine Tanker,
Forlader jeg dig med min Hær.

Conradin.

Saa gaae!

Meinhard.

Er dette din Beslutning?

Conradin.

Ja, Grev Meinhard.

Meinhard.

For sidste Gang: er det din faste Villie?

Conradin.

For sidste Gang: det er det!

Meinhard.

Saa Farvel!
Gud styrke din Forstand — jeg drager hjem
Med mine Tropper. (gaaer.)

Frederik.

Gaae, Foragtelige!
Det vidste jeg — han aldrig var din Ven
Af Hjertet; Haab om Fordeel lokked ham —
Dog, det han nu dig raaded, det var godt.

Conradin.

Du vredes, Frænde?

Frederik.

Nei, men jeg bedrøves.

Conradin.

Du bliver hos mig?

Frederik.

Jeg blier ei til Niding,
Fordi du trodsigt vender Lykken Ryggen.

Conradin.

En ærlig Ven du er. — Din ædle Iver
Affordrer mig Oprigtighed til Gjengjæld.
Du skal ei troe, jeg handler uden Grund,
Af Trods mod Andres Raad, af Svaghed; hør mig
Min Frederik! Du skal erfare hvad
En dunkel Følelse mig hidtil bød
Fortie — Ja, med Stolthed, som du sagde,
Jeg kjendte alt som Barn min Fyrsteret.
Og ikke blot i Leg var det min Tanke;
Med Harme hørte jeg om Manfreds Svig,
Og strømmeviis randt Vredens hede Taarer,
Og Hevnlyst glødede i min Barm, da Paven
Bortgav mit Arveland.

Frederik.

Den ædle Flamme
Er slukt for tidligen — ha, brændte den
Endnu, da Vee den franske Munketrøl!

Conradin.

Den ei er slukt, fordi den ikke blusser
Saa vildt, som før — hør mig! Engang — det er
Nu næsten to Aar siden, du var dengang
Fraværende — jeg sad i Eensomhed
I Vaabenhallen paa den øde Borg
I Tyrolskoven; det var henved Midnat —
Jeg sad ved Egebordet, læste der
Min Stammes Krønike om Slægtens Kamp
Mod Vold og nedrig List for Tydsklands Ro
Og for Europas Folk om Aandens Frihed.
Med hævet Røst, som om der havde lyttet
En Kreds af mine Svende rundt omkring mig,
Jeg læste mangen Heltedaad, og blussed
Af høie Følelser — jeg læste Gvelfers
Forhadte Svig, og Pavens blodige
Fornærmelser: forbittret sprang jeg op
Med kraftigt Slag i haarden Egeplade,
Og svor at vorde Mand, som mine Fædre,
At vorde deres Hevner! See! Da stod
Med eet en Skikkelse foran mig — trued
Med rynket Brøn, der skygged blege Ansigt:
Det var den dræbte Philips Aand; hans Brynie
Blodplettet var af Morderdolkens Stik,
Og hvert hans Træk jeg kjendte grant igjen
Af Billedet i Salen. Langsomt skred han
Forbi mig, og igjennem øde Gang
Lød dumpe Fodtrin —

Frederik.

Ved den hellige Jomfrue,
Høist underfuldt, høist rædsomt!

Conradin.

Ei for Spøg,
Ei for at skræmme Jordens Levende,
Gaae Aander frem af Graven.

Frederik.

Altsaa troer du
Bød Philip dig forglemme arvet Adkomst
Til dine Fædres Magt?

Conradin.

Nei, ikke det!

Frederik.

Og dog bortskrækker dette Syn dig fra
Neapel!

Conradin.

Skrække mig? — Jeg veed ei hvad
Der er at frygte! — Nei, men i min Sjæl
Fremkaldtes nu heel mangen Alvorstanke,
Der hidtil havde slumret. Ei forgjeves
Advared mig min gode Genius,
Et Sendebud fra mine Ahners Grave.
Før blændede kun Kronens Straaler mig;
Nu seer jeg og den jammerfulde Vei,
Der fører til den — Ei med Voldsmands Haand
Jeg vil tiltvinge mig Neapels Rige!

Frederik.

Hvo vil bebreide dig, at kjækt du hævder
Din Arveret? — Gud kalder Kongerne.

Conradin.

Ved Folkets Røst han kalder dem til Thronen;
Til Folkets Vel han gier dem Spiir i Haand.

Frederik.

En uomtvistet Adkomst du betvivler?

Conradin (med Varme).

Jeg kjender ingen Adkomst til at hærge
Et Land, fordi engang det adlød Mine.
I ærlig Feide kan det nu ei vindes;
Ei blot mod Fremmede, mod frække Ransmænd
Blev Striden nu — usalig Tvedragt maatte
Jeg nære, vække Borgerkrigens Rædsler.

Frederik.

Har de glemt deres Pligt, glemt Conrads Søn,
Saa lad dem bøde for det!

Conradin.

Frederik,
Dit Hjerte veed ei hvad din Læbe siger!
Et mere frygteligt Uhyre fødte
Ei Helved i sit Dyb, end Borgerkrig!
Nei — nei! et hærget Riges Jammerskrig
Skal ei tilraabe mig, at jeg er Konge!
Naar, træt af uretmæssigt Herredømme,
Neapel mindes jeg er Conrads Søn,
Og kalder mig med enigt Raab til Thronen,
Da skal jeg vise Paven, vise Carl,
At jeg er ei vanslægtet; de skal føle,
Jeg har en Arm, der trættes ei i Striden,
En trofast Ven, der hjælper mig at slaae!

Frederik.

Den Mulighed du snart bortfjérner selv,
Naar Velskland du forlader.

Conradin.

Naar jeg kommer
Med Hæder hjem, staaer Haabet nærmere.
Den ubersmte Conradin skal vinde
Sig Heltenavnet; Troubadourens Sang,

Der qvæder om vor fromme Daad i Østen,
Naaer og til Velskland, og med trofast Længsel
Neapels Folk skal mindes hvo jeg er.
Ved kjæk Bedrift en Krone vindes bedre,
End ved tilfældig Arveret.

(En Svend træder ind.)

Er Vinden
Endnu imod?

Svenden.

Det blæser skarpt fra Nord.

Conradin.

Saa lad mit Banner reises.

Svenden.

Eders Naade —
Alt meer og meer udbreder Rygtet sig
Om Sammensværgelsen —

Conradin.

Lad mine Mænd
Indskibe sig!

Svenden.

Som I befaler, Herre! (gaaer.)

Frederik

(griber med Fyrighed hans Haand).

Forlad ei nu Italien!

Conradin.

Jo — jo!
Jeg vil ei høre deres Raab i Nøden,
Ei see dem bløde, naar jeg ei kan hjælpe.

Frederik.

Maaskee du kan!

Conradin.

Troer du, vort Sværd kan dæmpe
Det vilde Baal! — — Korstegnet Vimpel vaier —

Ombord, min Frederik! over viden Hav
Vi gaae til Seier —

Frederik.

Eller til vor Grav!
Jeg skal ei svigte — blier kun Seiren din,
Jeg klager ei, om Graven vorder min.

Conradin.

Nei — møder Skjebnen os med fiendtlig Arm,
Da see os Døden ved hinandens Barm!
Men Haabet lyser paa den Kjækkes Sti,
Han spotter Faren, og den gaaer forbi;
En Omvei kun til Lykken jeg betræder,
Til arvet Magt og Ære den mig leder!

Svenden

(træder ind, idet de vil gaae).

To Riddere udbede sig den Gunst,
At stedes strax for Eders Naades Øine.

Conradin.

Korsfarere-formodentlig, der agte
At støde til os — de ere høist velkomne.

Svenden.

De kalde sig Gesandte fra Neapel.

Conradin (hestigt bevæget).

Gesandte fra Neapel!?

Frederik.

Fra Neapel!
— Nu seer jeg Herrens Finger! — Lad dem komme!

(Svenden gaaer.)

Conradin.

Gesandte fra Neapel! — og just nu!

Frederik.

Din Skjebne vinker, Conradin!

Gvalvano og Capeci træde ind.

Capeci.

Ja — det
Er Keiser Conrads Søn!

Gvalvano.

I har hans Træk —
I hvert af dem hans ædle Sjæl staaer præget!

Conradin.

I søge mig?

Capeci.

Neapel søger Frelse
Hos Eder, Prinds!

Conradin.

Neapel? — Der er Conrad,
Der er hans Slægt alt længe glemt.

Gvalvano.

Nei, Herre,
Med trofast Sorg det mindes ham endnu.

Capeci.

Og trøstes kun, fordi han har en Søn.

Frederik.

En Søn, der er ham værd!

Conradin.

I kalder Eder —?

Capeci.

Conrad Capeci.

Gvalvano.

Ferdinand Gvalvano.

Conradin.

Der nævned I mig velbekjendte Navne!
I var min Faders gjeve Mænd.

Gvalvano.

I Fred
Og Feide vil vi ærligt tjene Sønnen,
Som vi har tjent vor store Keiser.

Capeci.

Ofte,
Min Prinds, har disse Arme baaret Eder
Igjennem Hæren førend Slaget stod;
Og Alle smilte da ad Dødens Farer,
Thi trøstigt sined de i Jer den Helt,
Der skulde kjækt beskytte deres Sønner,
Som Eders Fader dem.

Conradin.

Det var ei mig,
Der svigted dette Haab.

Capeci.

Jeg føler, Prinds,
Hvad disse Ord vil sige. O, men dadle
Ei alt for strengt et ulyksaligt Folk,
Der veg i Trængslerne for Overmagten!

Gvalvano.

Døm ei for haardt dets brave Mænd, der stred
Forgjeves mod indgroet Fordoms Magt;
Lad dem ei bøde for den blinde Hobs
Letsindighed — den er alt straffet nok!

Capeci.

Ja, Herre, hevnet er I — grusomt hevnet!

Conradin.

Hvad vil Neapel mig? Hvad søger det
Hos den, som Skjebnen røved Alt, kun ikke
Hans Ets berømte Navn, hans egen Kraft?

Capeci.

Det søger Frelse og Beskyttelse.

Conradin.

Kan Carl ei hævde hvad han vandt saa let?
Hvi laaner han Bandstraalen ei fra Rom,
Hvor egen Arm ei rækker?

Gvalvans.

Imod ham,
Mod Undertrykkeren, imod Tyranen
Vi raabe om Beskyttelse.

Capeci.

O, saae du
Dit Riges Kummer, hørte du dets Raab,
Du ilte, som en vældig Vredens Engel
Med draget Slagsværd, at beskjerme det!

Gvalvano.

Det er ei meer det lykkelige Folk,
Der blomstred rigt ved dine Fædres Mildhed
I sikker Velstand — Bag den tunge Ploug
Gaaer trætte Landmand sukkende; hans Sved
Ei lønnes meer, thi Markens Grøde røves
Af Herskerhaand fra sultne Børneflok —
Bandlyst er Fædrenelandskjærlighed,
Fredløs er Sandhed; hver Mands Ord belures,
Og den er skyldig, der har Gods og Guld —
Samvittigheden er i Munkevold,
Tilfalds for Penge — intet Tilflugtsted
Har Dyden meer, thi Lasten boer derinde.

Frederik.

O skændigt! skændigt!

Conradin.

Den Elendige!

Har Lovene da ingen Hævder mere?
Hvor er min Faders Mænd?

Capeci.

Alt er forandret!
Et raadent Bolværk kun er Lovens Værn,
Nedtraadt af Tyraniet — Leiesvende,
Forrædere har overgivet det;
Den gjeve Mand ei gjælder mere nu —
Jo slettere af Sind, jo mere fattig
Paa Dyder, desto høiere i Ære,
Des rigere paa Fyrstegunst og Lykke!

Conradin.

Mit arme Fædrerige!

Capeci.

Svar Ugjerning
Undseer sig nu ei længer, søger ikke
At dølge sule Ild bag Mørkets Slør —
Selv vildest Rovdyr oppebier Natten,
Men her gaae Voldsmænd ud ved høilys Dag,
Og plyndre Værgeløse, røve frækt
Uskyldigheden!

Gvalvano.

Og naar gamle Fader
Staaer dybt bevæget ved den brudte Blomst,
Der blegned i forrædersk Skændselsfavn,
Da agter Ingen paa det, Ingen røres
Ved al hans Jammer, thi Enhver har nok
I egen Sorrig!

Conradin.

Tie, o tie! — I knuse
Mit Hjerte!

Frederik.

Vee Thronrøveren!

Gvalvano.

Vee ham,
Hvis du er Mand, Prinds Conradin!

Capeci.

Det er du!
Du vil ei svigte nu dit arme Folk.

Frederik.

Det vil du ei — du vil ei hevne strengt
Fornærmelser paa de Ulykkelige.

Conradin.

O, Hevn kom aldrig i min Tanke — kunde
Jeg frelse dem, jeg skulde ikke dvæle.

Frederik.

Du kan, du maa, Prinds Conradin!

Conradin.

Hvad kan jeg
Udrette der, hvor Gvelfer, Gibelliner
Staae haardt med fiendtlig Hu imod hverandre?
Naar disse slaae for Hohenstauferen,
Vil hine reise sig til blodigt Forsvar
For Paven og for Carl. Tilkæmpes og
En uvis Seier, den kan ei helbrede
De friske Saar, som Fredens Haand maa læge.
Min Vei til Thronen blev ei blomsterstrøet;
Den flod med Borgerblod — Ulykkeligt
Er nu Neapel, tifold ulyksaligt
Det sukked da!

Gvalvano.

Held os! Held Fædrelandet,
Ifald kun dette standser dig! Hver Strid
Er endt; ei Gvelfer staae mod Gibelliner

Som Uven meer — een Fiende kun har Alle,
Eet Ønske kun, eet Haab!

Conradin.

Du taler Sandhed!?

Capeci.

Den fælleds Nød har sonet gammel Tvist.
Den ædle Gibelliner, Lancia,
Staaer ikke langt fra Grændsen med en Hær
Af Misfornøiede; ved dennes Side
De Gvelfers Hoved, Johan Frangipani,
Kun venter dig, min ædle Prinds! O følg os!
Til enig Daad forenes Alt ved dig;
Staaer du ei hos os, splitter Tvedragt snart
Forbundne Kraft — og Hevnen knuser os!

Conradin.

— Ha! var det Himlens Billie! — — Mine Venner,
Forlader mig et Øieblik — uventet
I overrasked mig. Min Hu stod nu
Til Palæstina, ikke til Neapel —

Capeci.

Et Skjebnens Vink, at ei vi kom forsilde!

Gvalvano.

Neapels Engel lede din Beslutning!

(Capeci og Gvalvano gaae.)

Conradin

(efter et Ophold).

— Med Ungdoms Kraft, med Helte ved min Side,
Jeg stod beredt for Troens Sag at stride;
Mod Korsets Fiender drog jeg ud at slaae —
Til Hjælp mig æster mine Fædres Rige;
Tør jeg mit Løfte bryde? tør jeg svige?
Tør jeg i Kamp mod mine Fiender gaae?

Med Tanken vendt fra Smertens Tornekrone,
Forlade Korset for en jordisk Throne?
— Et Folk, velsignet rigt med Himlens Gaver,
Har Frækhed kuet, tvunget haardt til Slaver;
I Trældoms Nat gaaer Lastens Hydra frem —
Naar Vold bekæmpes, Synd og Udaad vige,
Udbredes jo paa Jorden Herrens Rige —
Han vredes ei — jeg strider jo mod dem!
Velan da! ud til Kamp, til blodig Fare!
Jeg blegner glad, kan jeg mit Folk forsvare!
— Ja — ja! jeg vil!

Frederik
(der med spændt Opmærksomhed har betragtet ham — med udbrydende Glæde:)
Saa være Himlen lovet!

Conradin.
Gaae, kald Gesandterne, min Frederik!
(Frederik iler ud.)

Conradin.
— Loddet
Er kastet! — Modigt gjælder det at stride!
En Jordens Jupiter med Lynets Piil
Staaer, truende, ved mine Fienders Side.
Ha! lad ham tordne! Mat skal Straalen glide
Fra blanke Plade med forgjeves Jil:
Hver ærlig Kæmpes Skjold er en Ægide —
Han venter Slaget med et roligt Smiil!
(Frederik kommer med Capeci og Gvalvano.)

Gvalvano
(bøier Knæe for ham).
Min Konge!

Capeci (ligeledes).
O min Konge!

Conradin.

Ikke saa!
I mine Arme, Venner! ved mit Hjerte!

Frederik.

Nu er Neapel frelst!

Conradin.

Det skal det blive!
Gud seer min Id, og Kraft vil han mig give!
Vi seire skal — Uskyldighed betrygges,
Ved Lov og Retfærd Landet atter bygges!
Fra Hadets Grav fremspirer Enighed!
Af Fredens Green Velsignelsen beskygges,
Og Frihed blomstre og Lyksalighed!

(de gaae.)

Anden Scene.

(Aaben Plads ved Havet, opfyldt med Korssoldater og neapolitanske Søfolk; ved Stranden flere Skibe. Alle see hen mod den Kant, hvorfra Conradin med Følge kommer — efter et kort Ophold træde disse ud — Frederik foran med Hohenstaufernes Banner.)

Gualvano (til Folket).

Ombord!

Meinhard (kommer hurtig).

Tilgiv min Ubesindighed,
Mit Jilsind! — Lad mig følge dig — mit Sværd
Er dit, og alle mine Mænd!

Frederik.

Gaae, Meinhard!
Naar Lykken vinker, kommer I — vi har
Ei Eders Hjælp behov. Hvis Nøden truer,
Saa blier I den, der svigter først.

Conradin.

Nei, Frederik —
Berøv mig ei hans Arm! En tapper Mand
Er Kongens Forsvar og hans Riges Smykke.
Kom, Meinhard, deel min Fare, deel min Lykke! —
Nu til Neapel!

Capeci (til Mængden).

Hilser Eders Fyrste!

(Conradin gaaer under Folkets Jubelraab med Sine ned til Stranden.)

Anden Act.

Første Scene.

(Kong Carls Hof i Kapua.)

To franske Riddere i Samtale. Derpaa Robert af Flanderen; siden Carl, Letendart og Alard de Valtri.

Første Ridder.

Ha, ha! En Haandfuld Tydske skulde slaae
En Hær af Provencaler!

Anden Ridder.

Ørnen vige
En Spurveflok!

Robert (kommer).

Er Kongen underrettet?

Første Ridder.

Om Sei'ren over Boisalve, som Rygtet
Har slaaet ved Orezzo?

Robert.

Give Gud
Det kun var Rygtet!

Første Ridder.

I forglemmer ganske
At Boisalve, at Letendart er franske

Hærførere, at deres brave Tropper
Er Galliens Sønner.

Robert.

Har I prøvet Styrke
Med Schwaberne? — Jeg tænker der er Forskjel
Paa dem og paa den sultne Tiggerskare,
Der lod sig jage af os uden Sværdslag.

Anden Ridder.

Man mærker let, at Flanderne, min Greve,
Er nærmere i Slægt med deres Nabo
Mod Østen, end med dem mod Syd.

Robert.

Fordi
Jeg ei af ubesindigt Overmod
Foragter Fiendens Magt? — Paa Jer man mærker,
I nys er sluppen ud af Fægterskolen,
Veed endnu ei hvad Krig er! Troer I Sei'rens
Gudinde agter paa hvad Sprog I snakker?
Udtænk med rolig Klygt en sindrig Plan,
Og lad saa Staalets rappe Tunge tale,
Saa følger hun Jer, var I end en Tyrk,
Hvis ikke, vender hun Jer Ryggen, skjøndt
I er en Franskmand.

Anden Ridder
(med Haanden paa Kaarden).

I fornærmer?

Robert.

Sandhed
Maa ei fornærme Jer, er I Soldat —
Stik Kaarden ind! nu er der ikke Tid
Til Sligt; en anden Gang, om Eder lyster!

Anden Ridder.

Jeg skal ei glemme!

Robert.

Godt, faa mind mig om det!
— Jeg finder Kongen her?

Første Ridder.

Hans Majestæt
Vil være ene.

Robert.

Jeg maa tale med ham.

Carl

(træder ud af et Sideværelse).

Hvad er paa Færde? Er Alard tilbage
Med Underretning?

Robert.

End ei — men jeg frygter
Vort Uheld vil kun alt for snart bekræftes.

Carl.

Det kan I troe? I sætter ogsaa Lid til
Et troløst Rygte, sammensmedet for
At lokke vægelsindet Hob til Oprør?
Det er en ussel Løgn — Umulighed!

Robert.

At troe det Værste muligt, frygte Intet,
Det er mit Valgsprog, naar jeg er i Felten —
See, der er Letendart!

Carl.

Han kommer ene?

(Letendart træder ind.)

Robert.

Hans mørke Blik er intet Seiersbud.

Carl.

Saa ramme Pest og Død ham!

(Carl farer hen mod Letendart.)

Tal! hvad vil I?

Tving Blodet op i Eders feige Ansigt,
Og bring et bedre Bud, end det, der skjælver
Paa disse blege Læber!

Letendart.

Vi er slagne —

Carl.

I raser! — slagne!

Letendart.

Boisalve er falden —

Carl.

Og I er flygtet? Veed I ikke bedre
Hvad Eders Pligt er?

Letendart.

Vi har stridt, som Mænd;
Jeg selv er saaret.

Carl.

Slagne af en Hob
Landstrygere!

Letendart.

Nei, Konge, men af Mænd,
Der stred, som vilde Dyr for deres Liv.

Carl.

Ja — Eders Frygt omskabte dem til Tigre —
Troløse!

Robert.

Dom ham ikke uhørt, Konge!
— Beret os Eders Uheld, General.

Carl.

Fortæl!

Letendart.

Vi mødte Fienden ved Orezzo;
En øvet Hær, ei, som vi havde ventet,

En sammenløben Skare uden Orden.
Dens Midte førte Conradin; hos ham
Stred Frederik af Østerrig og Meinhard;
Paa Fløiene Gvalvano og Capeci —

Carl.

Gvalvano og Capeci? — De Forrædere!

Letendart.

Med dem en Skare af Neapels Adel.

Carl.

Ha! de skal bøde!

Letendart.

Boisalve gik frem
Med Bueskytterne. De kjækt holdt Stand;
Men pludseligt veg Fiendens Landserækker
Til begge Sider, og en Rytterværm
Fremstormed mod os — Hohenstauferen
Og Frederik, som Himlens Dioscurer,
I Staalets Glands, paa hvide Gangere
I Spidsen — Alting veg — forgjeves ilte
Jeg Boisalve til Hjælp — han sank, nedhugget
Af Conradin. Nihundred faldt med ham,
Og ingen Trusel mere var istand til
At standse dine Skarer.

Carl.

Evig Skændsel
Brændmærke dem! Kampvante Skarer flye
Som Harer for to skjæggeløse Drenge!

Letendart.

Det var ei de, vi stred mod — Conradin
Slog som en Helt, der kæmper for en Krone;
Hans Krigere, som han.

Carl.

Det, mener I,
Besmykker Eder? — Gaae! — Der er Alard.
(I det Letendart gaaer, træder Alard ind.)

Carl.

I er vel ogsaa et Ulykkesbud?

Alard
(pisende paa Letendart).

Naar han er her, I veed det ene Uheld —
Skjøndt ei det værste.

Carl.

Veed I noget værre,
Saa siig det kun — min Throne vakler alt;
Et Stød endnu, saa styrter den — siig frem!

Alard.

Grev Lancia og Johan Frangipani
Har hyldet Conradin. Han er paa Veien
Til Rom — paa Kapitol vil Henrik af
Kastilien, som Roms Senator, række
Ham Fyrstekronen.

Carl.

Hvor er Paven? svigter
Han mig i Nøden?

Alard.

Han er i Viterbo;
Forbi ham drager Conradin til Rom,
Og agter ei hans hele Magt et Slag værd.

Carl.

Nu veed jeg nok; nu kan I spare Resten —
Tilbage til min Hovedstad!

Alard.

Neapel

Er ikke roligt meer, min Konge. Eders
Præfekter har ei vidst af skaansom Mildhed,
Til Gjengjeld vil ei Folket skaane Jer.

Carl.

Saa til Sicilien — bryd op med Hæren;
Her er ei Tid at dvæle.

Alard.

Fra Messina
Er sendt Gesandte alt til Conradin;
Sicilien er Fiendens.

Carl.

Tie! I gjør mig
Affindig!

Robert.

Taber I Besindigheden,
Det kolde Mod, og tænker paa at vige,
Er Alting tabt.

Carl.

Hvad har jeg meer at tabe?
Forræderi bestyrker Conradin;
Hvor er jeg tryg for ham, for mine Egne?
Jeg skal vel bie til jeg blier hans Fange,
Og trækker hans Triumphvogn? — Nei — afsted!

Alard.

Kun hurtig Modstand frelser Eders Throne;
Fremad, og ei tilbage maa I gaae!

Anden Ridder.

I glemmer Eders Konges Sikkerhed,
Grev Flanderen.

Første Ridder.

En Konges Liv og Ære
Er ingen Bold at lege med.

Alard.

Hans Ære
Er det just vi vil frelse — Troer I, Æren
Vil møde os paa Flugten?

Robert.

Sikkerhed?
Det er vel Eders egen, ikke hans,
I tænker paa!

Carl.

Hvad skal jeg da? hvad er her
At gjøre meer? Vil ikke svigfuldt Oprør
Snart gjøre hvert Tilbagetog umuligt,
Og spærre Veien for mig til Provence?

Alard.

Did skal I jo ei eller — der I bliver
Til Spot for Eders Egne!

Robert.

I maa vove
En Træfning — Lykken følger kun den Kjække.

Alard.

Det maa I, Konge; Seiersrusen har
Gjort Fienden overmodig, uforsigtig.

Carl.

Og stærkere — jeg kan ei stole paa
Min Hær, naar Frangipani er Forræder.

Robert.

Just derfor maa der hastes. Dvæler I,
Blier Opstanden almindelig; I er
Ei elsket i Italien, Kong Carl.
Den Seierriges Fane følge Alle —
Vind Lykken, før den sværger Fienden Troskab!

Alard.

Her er ei andet Valg — hver Vei er spærret;
Her voxer Eders Fare Dag fra Dag.
Til Kamp, min Drot! skal end det Værste hende,
Saa fald som Helt, det er en herlig Ende!

Carl.

I raader ei af Svig? — vil ei forraade
Mig til min Fiende? tør jeg troe Jer?

Robert.

Selv
Du er din værste Fiende, hvis du tvivler.

Carl.

Velan da! jeg vil vove Kampen — kom!
Vi rykke fremad.

Alard.

Det var mandigt talt!

Robert.

Som Seierherre komme du tilbage!

(De gaae.)

Anden Scene.

(Rom. — Kapitoliet.)

Romere og Neapolitanere.

En Romer.

Hist komme de!

En Neapolitaner.

O herlige Triumphtog!

Romeren.

Ha — det er ham, den seierkronte Kriger!
Vor Conradin, den kongelige Helt!

Neapolitaneren.

En lynsnar Cæsar! Rygtet vilde sjunge

Hans Hædersdaad; men gjennem slagne Skarer
Han baned Vei og hented Rygtet ind.

Romeren.

Hos ham gaaer Henrik af Kastilien;
Men hvo er hist den ridderlige Yngling,
Der følger ham?

Neapolitaneren.

Frederik af Østerrig,
Hans Frænde — værd at være det!
— See hist — o glade Syn! Grev Lancia
Og Frangipani, forhen svorne Fiender,
En Gibellin og Gvelfer Haand i Haand!

Romeren.

Og favre Piger gaae i yndig Rad
Ved deres Side.

Neapolitaneren.

Frangipanis Datter
Er deres hulde Førerinde; hun
Skal række ham den friske Seierskrone —
Af Skjønheds Haand maa Heltens Lok bekrandses!

Romeren.

To Riddersmænd med Bannere!

Neapolitaneren.

Det ene
Rev Conradin med egen Haand fra Fienden
I Kampen ved Orezzo — Boisalve,
Carls Høvding, bar det selv — Som Hagelslag
Fra Vinterskyen, hvined franske Pile
Mod Heltens Skjold; men kraftigt traf hans Landse,
Og kjækt han rev sit første Seierstegn
Af Fiendens Haand.

Romeren.

En Oltids Heltedaad!

Neapolitaneren.

De nærme sig — Snart jubler Kapitol!
Fornyet vorder nu dets fordums Hæder.
I stolt Triumphtog efter mange Aar
En sei'rrig Imperator det betræder!

(Folket gaaer tilside.)

(Marsch — Conradin kommer, ledsaget af Henrik af Kastilien og en Biskop — derpaa Frederik af Østerrig, Meinhard, Capeci og Gvalvano — til Høire Johannes Frangipani og Lancia, med neapolitanske Damer, i hvis Spidse Julia Frangipani. Bagved Biskoppen to unge Adelige med Kronen og Scepteret. To Høvedsmænd med erobrede Faner. I Baggrunden danne Soldater og Folket en Halvkreds, naar Conradin med Følge er kommen fremad, hvorpaa Marschen tier.)

Henrik af Kastilien.

Held, Held dig, Conradin af Hohenstaufen,
Jerusalems, Siciliernes Konge!
Held dig paa Kapitol, som Imperator!

Mængden

(under Paukers og Trompeters Lyd):

Hil Conradin, vor Frelser og vor Konge!

Henrik.

Med Ørnens Flugt paa seierrige Vinger
Du naaet har dit Fædreriges Grændser.
Hidkaldt af Dines Suk, du kom høimodigt,
En vældig Frelser i den svare Nød.
Du styrted fiendtligt Banner med din Haand,
Snart styrter du Tyrannen fra den Throne,
Han røved dig og skændede med Vold.

Thi spørger jeg dig i Neapels Navn:
Vil du, som Drot, tilgive lidte Uret?
Ei hevne dig paa de Ulykkelige,
Der glemte dig, din Ret og deres Ed?

Conradin.

Jeg kan ei mindes at jeg er fornærmet —
Hver trofast Daad staaer præget i mit Hjerte,
I min Erindring ingen Uvens Navn!

Henrik.

Saa griber du dit Spiir med værdigt Sind;
Modtag det her da, før din Fod betræder
Neapels Grund — af Rigets bedste Mænd
Det rækkes dig, at du som kaaret Konge
Gjenseer det Land, du fødtes til at styre!

Biskoppen.

Din Ærkebisp tilkom det efter Loven
At indvie dig til høie Værdighed;
Han vægred sig som trolös Undersaat,
Miskjendende sin Pligt — thi vover jeg
At kalde dig med Kongenavnet, lydig
Mod Folkets Bud — Guds Røst er Folkets Stemme!
For Alteret i gudindviet Tempel
Skal Fredens Engel salve dig engang
Med hellig Olie — her modtage du
Dit Scepter og din Krone, at Enhver
Maa mindes hvo du er, hvad Magt du eier,
Hver Fiende vige for din Majestæt!

(Paa hans Vink træde de frem, der bære Insignierne.)

Biskoppen

(i det han paasætter ham Kronen).

Modtag da Kronen fromt med ydmyg Aand —
Dens Glands er rig, men svar er og dens Byrde!

(rækker ham Scepteret.)

Før tunge Spiir i Fred med sikker Haand —
Ved denne Stav du vorder Folkets Hyrde!

Conradin.

Tak, Tak, Ærværdige! — — Nu er jeg Konge!

Mængden (som før).

Lev længe Conradin, Neapels Konge!

Conradin (knæler).

— Din Vei er underfuld, stor er din Magt!
Den Undertrykte reiser du til Ære,
Omgjerder ham med dine Skarers Vagt,
Og styrter ned i Støv hans Fienders Hære!
I Ringheds Dragt mig saae din Naades Aand;
Bønhør mig, Herre, i min Høiheds Smykke!
Tildeel mig Viisdom af din høire Haand,
Og lad min Fromhed voxe med min Lykke!
Du, Kongers Konge, du kun hjelpe kan —
Muld er min Krone kun mod dine Straaler;
Send du din Seraph til mit Folk, mit Land,
Med din Velsignelse i Fredens Skaaler.

Biskoppen.

Bønhørt du vorde!

Følget.

Ja — det skee!

Folket.

Det skee!

(Naar Conradin har reist sig, træde frem Gesandterne fra Neapel og Sicilien i hvis Spidse Ordræerne Lancia og Frangipani.)

Frangipani.

Med Kraft bestaale Zebaoth din Landse,
Og stedse vandre Seier for din Fod!

Lancia.

Snart mættes Krigen ved din Fiendes Blod;
Og Fredens Haand dit Fyrstenavn bekrandse!

Frangipani.

Italien ved mig sin Hylden bringer.
Fra Terracinas Grændse, Trontos Vande
Til dybt mod Syd, hvor Appeninerne
Har fæstet Foden mellem Bølgers Fraad,
Og binde kraftigt Velskland til Europa,
Fra Adriatersøens lune Kyster
Til Middelhavets ynderige Bred —
Tilraabes dig med Glædens stærke Toner:
Vær hilset Conrads kongebaarne Søn,
Som Folkets Fører, Fædrelandets Frelser!

Lancia.

Mig bød Sicilien gaae dig imøde,
Forkynde dig en Gjenlyd af dens Fryd.
Tre er dets rige, lykkelige Dale —
Der græsser Hyrden nu sin Hjord i Ro,
Og synger om din høie Stammes Hæder;
Og tre dets Støtter imod Havets Vælde —
Dem iler nu den glade Stavn forbi
Til Velsklands Bred med Længsel dig at skue;
Trinacria dig trefold Hilsen sender,
Som Folkets Fører, Fædrelandets Frelser,
Som tvende Haves mægtige Beherster!

Conradin.

Bring, hver især, dem Tak, som Eder sendte,
Tilsiger dem vor fyrstelige Gunst!
Og Eder Tak, som deres Hylding bringe!
Med doppelt Glæde nu jeg hilser Eder,

Fordi I komme enige, som Venner,
Skjøndt Gvelfer du, og du en Gibellin.

Frangipani.

Det vare vi!

Lancia.

Nu er vi Alle dine!

Frangipani
(rækker Lancia Haanden).

Vor Drot er Eders!

Lancia.

Eders Konge vor!

Frangipani.

Vort Haab er Eet!

Lancia.

Og fælleds er vor Lykke!

Conradin
(lægger sine Hænder paa Begges Skuldre).

Held mig da, at jeg midt blandt Vaabenbulder
Fuldbringe kan et Enighedens Værk!
Ei nævnes meer som Fiender Eders Navne;
Ei vække de Stridshornets Klang paa ny!
De staae som blodbestænkte Mindestene,
Uskadelige, varslende med Gru;
Dybt præge de i fjerne Slægters Hu:
At Rigers Held er Enighed alene!
(Gesandterne gaae tilside, og Julia træder frem — med hende de øvrige Damer, hvoraf Een bær et Sværdskjærf, en Anden en Krands.)

Julia.

Neapels Jomfruer lykønske dig!
Af stille Glæde Pigens Hjerte banker,
Naar Fædrelandet frelses i dets Nød;
Den tappre Mand staaer skjøn for hendes Tanker,
Hun elsker ham, som Trældomslænken brød;

Hans Navn, hans Daad hun nævner høit med Glæde,
Men rødmer bly, skal hun for Helten træde!
(Tager Skjærset.)
Modtag med Gunst den Gave, vi dig bringe!
Med bange Jomfruehaand vi virked den.
For Kongens Majestæt er den for ringe;
Til Uskylds Frelser række vi det hen.
Dets Himmelblaat med Troskab vi dig bringe,
Dets hvide Skær er viet Dydens Ven —
(rækker ham det.)
Dit Glavind, ridderlige Helt, det bære,
Naar kjæk du gaaer, at vinde Seirens Ære!

Conradin.

Tak, Tak, du hulde Pige! Tak, I Skjønne!
O! troer mig, Eders Gave gjør mig rig!
Til Eders Ridder har I kaaret mig —
Med ærlig Daad jeg Eders Gunst skal lønne!

Julia (tager Krandsen).

Saa fletted vi en Krands af Laurens Grene,
— Den dragetvingende Apollons Pryd —
Dog Landets Fader er ei Helt alene;
Thi bandt vi Egens Løv for Borgerdyd.
Hvor Heltekraft med Retfærd sig forene,
Der blomstrer Lykken, jubler Landets Fryd;
O, vil han, spurgte vi, sin Tinding smykke
Med simple Blad, et Vidne om vor Lykke!
Men som vi bandt, steg vore stille Sukke,
Og mindte os om Livets bedste Lyst;
Da ilte vi en Myrthegreen at plukke,
Og tog den friske Rose fra vort Bryst;
Med den vi dristigt monne Krandsen lukke,
Mens fromt vor Bøn fandt Salighedens Kyst:

Lykkelig snart din bedste Søn du finde —
En blid og skjøn og elskelig Fyrstinde!
(hun sætter Krandsen om hans Krone.)

Conradin.

Hun ligne dig, saa høres Eders Bøn!
— Hvem er du huldе Pige? hvem har lært dig
Forstaae det skjulte Ønske i mit Bryst?

Julia
(visende paa Frangipani).

Min Fader seer I hisset, ædle Konge.

Conradin.

Din Datter, Frangipani? Du er rig —
Du har en Skat, som jeg misunder dig!
Godt, at du er en Hædersmand! thi feiled
Du nok saa svarligt, disse Læber vilde
Beskytte dig imod Retfærdigheden.
— Du Hulde (tyser hende) dette takke dig! — Nu er
Jeg rigt belønnet, mens jeg skulde takke!
— Min kongelige Gunst, I favre Piger,
For Eders Ønske — snart det vorde opfyldt!
(Julia med dem, der fulgte hende, træder tilbage, og en keiserlig Gesandt kommer.)

Gesandten.

Held Eder, høie Konge! Varigt grønnes
Det Vældens friske Skud, I kjækt har plantet;
Det vorde stærkt, og bære Blomst og Frugt!
Med dette Ønske hilser Eder kjærligt
Min ædle Herre, Richard, Tydsklands Keiser,
Og byder Eder Fred og varigt Forbund.

Conradin.

I bringer mig velkomment Bud, Hr. Ridder;
Skjøndt sei'rrig nys ved egen Kraft i Nøden,

Jeg rækker Keiseren min Haand til Venskab;
En doppelt Skjoldborg vorde det os begge!

Gesandten.

Mod fælleds Fiende udi fælleds Kamp.
Opløst i Splid og stridende Partier
Er Tydskland. Richards Ven er Pavens Uven;
Med Avindshaand og fæle Trolddomsord
Opflammer denne Hadets stærke Ild,
Urørt ved Tydsklands nære Undergang,
Naar blot hans stolte Magtsprog vorder frygtet,
Og Peters Skat beriges ved vor Nød.

Conradin.

Ei mindre Uret voved han mod mig —
Europa kjender den.

Gesandten.

Retfærdig Hevn
Det snart skal vorde Vidne til —

Conradin.

Det skal det!

Gesandten.

Forenet Kraft, min Drot, fremskynde Værket!
Sin Vaabenmagt tilbyder Richard Eder,
Imedens I tilkæmper Jer Neapel;
Mod Kong Alphons I staae fore'nt med ham,
Og føre fælleds Herreskjold i Marken!

Conradin.

Velan — det skee, som Eders Herre ønsker!

Gesandten.

Saa bringer lige Møie lige Fordeel.
Dog er der eet, som Keiseren forutsætter
I ei vil afslaae, at Foreningen
Maa vorde bygt paa tryg og varig Grundvold.

Conradin.

Hver billig Fordring skal jeg billige.

Gesandten.

Nedtrykt af Livets Uro, Livets Sorger,
Har Richard — Himlens Villie maa skee! —
Bortvendt sin Hu fra Haab om mange Dage
Paa Jorden — Ei han frygter for sig selv,
Men for sit Riges Vel, og for sin Slægt.
Til begges Baade er det han af Eder,
Min Konge, ønsker ridderlig Forsikkring
Om trofast Bistand for sin Søn og Arving
Til at erholde Keiserværdigheden,
Naar selv han er fra Thronen stegen ned
I Graven.

Conradin.

Nei! det er umuligt! — Nei!
Det kan ei skee! — Jeg vil ei svige ham
Med Løfter, som jeg ikke tør, ei kan
Opfylde!

Frangipani.

Ædle Drot, afslaae det ikke
Uoverlagt!

Conradin.

Hvad skal jeg overlægge?

Meinhard.

Dit eget Bedste, Konge. Tydsklands Venskab
Vil fremme det, mens du befæster Tydsklands.

Conradin.

Jeg kjender godt hvad dette Rige baader!
En vældig Magt maa Tydsklands Keiser eie;
Thi fattes Styrken denne, da regjerer
Hver Enkelts Villie til det Heles Tab.

Gesandten.

Ved Forbund er det Richard søger Styrke;
Fore'nt med Eder trodser han Enhver.

Conradin.

Dog bedre blier det, naar den samme Haand
Bær Tydsklands Scepter og Italiens.

Gesandten.

I dette Svar, min Konge, ligger Feide,
Og ikke Fred!

Conradin.

Ei skal jeg voldsomt rane
Den Krone, Richard bærer; men naar han
Nedlægger den, da sætter jeg den paa,
Hvis Rigets Stænder byde den til mig.
Fem Keisere, udsprungne af min Æt,
Har baaret den, og styrket Rigets Kraft.
Tveegget Sværd de bar i mægtig Haand,
Italien fordoppled deres Vælde.
Fra Carl den Store regner jeg min Stamme;
Ei ham, ei Hohenstauferne uværdigt
Jeg virke skal! — Jeg staaer paa Kapitol,
Hvor Romas Herrer strakte vældig Arm
Ud over hele Jordens Kreds — ei kan,
Ei tør jeg anderledes handle nu!

Gesandten.

Min Fuldmagt er til Ende — jeg beklager
At den forgjeves blev mig givet, Konge.

Conradin.

I, Ridder, gjorde Eders Pligt — jeg min!

(Gesandten træder bort — en pavelig Nuntius kommer.)

Frederik (til Conradin).

En pavelig Legat — det gjælder dig.

Conradin.

Min Fiende kommer — i hans Blik er Krig.

Nuntius.

Jeg søger Conradin, Hertug af Schwaben.

Henrik.

Jerusalems, Siciliernes Konge!

Frederik.

Han staaer for Eders Øine.

Nuntius.

Kirkens Fader,
Langmodig til at vredes, sender mig
Til Eder, Conradin — advarende
Istedet for at straffe, kjærligsindet
Hvor Andre hade, byder Kirkens Herre
Jer faderlig Tilgivelse og Fred.

Conradin.

Vil Paven ærlig Fred, jeg tager mod den,
Thi unødvendigt Fiendskab baader ei. —
Tilgivelse? den har jeg ei Behov;
Den maa I ubrugt bringe ham tilbage.

Nuntius.

Forlad Italien, som uden Grund
I har betraadt med Sværd i Haanden, Hertug,
Saa har I Fred, og Paven er forsonet.

Conradin.

Min Grund I kjender ei? — Neapels Mænd,
Forklarer mine Rettigheder for ham!

Lancia.

Hans Fader, Conrad, var vor Konge — han
Retmæssig Arving var ved Conrads Død.

Gvalvano.

Ved uretfærdig Magt blev ham berøvet

Den Værdighed, der tilkom ham; Nationen
Erkjender den, og kalder ham til Riget.

Nuntius.

Tie, Lancia! og I, Gvalvano! Eder,
Troløse Oprørsmænd, det sømmer ikke
At føre Ordet!

Henrik.

Oprørsmænd? — det tør
I sige!

Capeci.

Dette Navn fortjente vi,
Dengang vi, tvungne, hylded Carl, ei nu.

Conradin.

Nu kjender I min Adkomst, Nuntius;
Forklar nu I os Eders Herres Ret
Til egenmægtigt mod Nationens Villie
Mod Guds, Naturens, Folkerettens Love
At give Kronen i en fremmed Haand,
Der trykker Landet, ikke styrer det —
Misbruge Kirkens Magtsprog, for at spærre
Den Odelsbaarne Adgang til hans Rige!

Nuntius.

I spørger uklogt, som den unge Daare;
Den hellige Petri Efterfølger skylder
Kun Gud i Himlen Regnskab for sin Gjerning,
Ei nogen Dødelig.

Conradin.

Ja — Regnskabstimen
Vil komme! Undertryktes Skrig vil vidne
Imod Sanct Petri Eftermænd — Nationers
Og Fyrsters Raab anklage dem! De skulde,
Som Herrens Tjenere, udbrede Fred

Paa hele Jorden, liig den store Mester,
Der sendte Petrus ud til Hedninger
Med Fredens Evangelium — dertil
De bleve kaldte, og hvad har de gjort?
Splid har de fremkaldt, udstrøet Tvedragts Sæd,
Og ranet blodig Frugt med Glæde — de,
Der skulde føre fromt Arbeiderne
Til Himlens Høst, naar Markerne staae hvide!
— Ja, Regnskabstimen kommer, Munk, og Vee —
Vee da de Vældige! — I Himlen er
Retfærdighed!

Nuntius.

Din frække Ordstrom rokker
Ei Klippens faste Fod, forvovne Yngling!
— Mit Bud var Fredens, og jeg bragte det;
Skjøndt han, der sendte mig, indsaae, som jeg,
At Mildheds Haand oplodes uden Nytte —
I er en Hohenstaufer!

Conradin.

Derom minder
I mig, og taler dog om Fred, om Mildhed?
Det Navn, I nævned nu, opreiser evigt
En fiendtlig Muur imellem mig og Paven;
Det minder strengt om hver Fornærmelse,
De vovet har imod min ædle Stamme.
Nævn en Forbrydelse hvortil ei de
Ophidsed vore Fiender? nævn en Udaad,
Som Vatikanets Bifald ei besmykked,
Naar denne Slægt det gjaldt? — En Hohenstaufer
I nævned mig — det Opraab er til Kamp! —
O, der er nok at hevne! — Hvem indvied
Den Stimandsdolk, der myrded Philip? hvem

Tillaved Giften, som min Fader drak?
Hvo lønned hvert et Snigmord, der har ødet
Min Slægt, saa jeg staaer ene nu tilbage?
— Blandt Tyrols Bjerge synger Hyrden rørt
Sit Sørgeqvad om Hohenstauferne,
Om svare Uheld, Skjebnens tunge Slag,
Der ramte dem; og ukjendt hørte jeg
Min egen Kummer i veemodigt Qvad.
Den sidste af en vældig Herskerstamme
Bejamred de, og tvang hvert Bryst til Taarer!
— Hvem stifted alt det Uheld, al den Jammer?
Den kom fra Rom: den skulde ramme Slægten,
Fordi med Heltekraft den værnede
Om Aandens Frihed, kasted Aaget af
Europas Nakke! — Dette var dens Stræben;
Den ogsaa vorde min! — Jeg skal ei svigte!
Mod Dragen skal jeg kæmpe, mens jeg hevner
Mig selv og al min Æt!

Henrik.

Dit Ord, o Konge,
Er mandigt, som din Daad!

Nuntius.

For sidste Gang
Adspørges Eder, Hertug Conradin,
I Kirkens hellige Navn, som I har krænket:
Vil I med skyldig Lydighed Jer bøie
For ham, der synlig styrer den paa Jorden?

Conradin.

For ham i Himlen bøier jeg mit Hoved
I Ydmyghed, og lægger bort min Krone,
Thi han er Kongers Konge, er min Herre;

Men ingen jordisk Magt adlyder jeg,
Ei Paven — han en Tjener er, som jeg.

Nuntius.

Saa har I valgt! — I, Biskop, træd tilside;
I skyldig er, men kjærligt søger Hyrden
At bringe det vildfarne Faar tilbage,
Før Ulvens Strube sluger det. Vær lydig,
At ei Fordømmelsen skal træffe Jer!

Biskoppen.

Min Plads er her — her staaer jeg hos min Konge.

Nuntius.

Saa bliv, Forhærdede! Du doppelt bøde,
Som Loven veed, og agter ei dens Ord!
(vender sig mod Folket.)
Træd bort Enhver, der ei vil dele Straffen,
Guds svare Straffe med den Skyldige!
(Ingen rører sig; kun Meinhard og Frangipani blegne, og stræbe forgjeves at skjule deres Skræk.)

Frederik.

Paabyd ham Taushed, Konge, byd ham gaae!

Conradin.

Hvorfor? Unyttigt Mundsveir er hans Ord;
Her, veed jeg, bæver Ingen for hans Vrede.

Nuntius.

Saa hører mig, og skjælver!

Henrik (spottende).

Hjælp os Gud —
Nu brister Skyen, Tordnen buldrer ud!

Nuntius.

I Kraft af den ham givne Magt paa Jorden
Forkynder Kirkens Fader gjennem mig:
At Kirkens Band skal hvile tungt paa Eder,

Hertug af Schwaben, Conradin, paa Eder,
Der følge ham, og styrke frækt hans Id!
Fra nu af aabnes ingen Tempeldør
For Eder, naar I, trætte, banke paa!
Ei Livets Spise rækkes Eder meer,
Naar, angrende, I hungre efter Naade!
Ei Trøstens Olie skal styrke Jer,
Naar Dødens Time kommer med sin Smerte!
Ei hvile Eders Been i viet Jord,
Den vrede Storm adsprede skal Jer Aske!
Ei ender Døden Eders Jammerklage —
Hist tordner Eder Dommens Røst tilbage!

(han gaaer bort mellem Folket, der viger ærbødigt tilside for ham. Dyb Stilhed.)

Frederik (med udbrydende Harme).

Den Hovmodsdjævel!

Henrik.

Og du kunde taale
Hans Frækhed, Konge! Han bespotted dig,
Bespotted Himlen!

Conradin (med rolig Høihed).

Stille, mine Venner!

(tager Kronen af, og giver den og Scepteret til de Hosstaaende.)

Tag Kronen hen — tag Scepteret tilbage!
Den Troskabsed, I svor mig, være løst
Fra denne Stund, hvis Eders Hjerter frygte!
Forlader mig — I hørte Vredens Ord;
Det styrter Eder i Fordærvelse,
Hvis Lykken viger — Jeg vil ikke kjøbe
Mit Haab for Eders Fred — Nei, bedre da,
Skjøndt Kongesøn, at leve ubekjendt
I Ringhed, høre sorrigfulde Sang
Om Lykken, som jeg fødtes til, men aldrig

Fandt her paa Jorden — Ingen Steen betegne
Den sidste Hohenstaufers sjunkne Grav!

Julia.

O Konge, Konge! hvem vil svigte dig?

Capeci.

Tag Kronen atter! hvo forlader dig?

Gvalvano.

Grib Scepteret! hvem vil ei følge dig!

Biskoppen (mod Folket).

Forsager ei! Jeg Veien aabner Eder
Til Jordens Trøst og Himmerigets Glæder!

Henrik.

See, dybt bevæget staaer dit brave Folk —
Din Tvivl, o ædle Conradin, det saarer!

Frederik.

Den fromme Sorg er deres Hjerters Tolk —
En evig Troskab sværge disse Taarer!

Lancia.

Vi Alle følge dig i Liv og Død!

Følget.

I Liv og Død!

Mængden.

I Liv og Død!

Conradin.

Mit brave Folk! Saa er jeg atter Eders!
(griber Scepteret — sætter Kronen paa.)
Ud da til Kamp! End eengang Staalet blinke!
Ei tomme Gjøgleord skal sløve det!
Med mig I slaae for arvet Land og Ret —
I ærligt Slag skal Seieren mig vinke!

Paa blodig Val den gramme Fiende blegne,
Og Friheds Sol bestraale Fredens Egne!

Folket.

Held følge Conradin, Neapels Konge!

(Marschen begynder atter. — Naar Conradin med Følget er kommen ud, falder Dækket.)

Tredie Act.

(Ved Tagliacozzo.)

Første Scene.

(Carls Leir. — Værelse.)

Carl.

Det sidste Dagsglimt blegner, døende,
I Nattens Arm — snart er det nu forbi med
Min Fare, eller ogsaa med min Høihed.
(til Robert, der træder ind.)
Blod flyde skal, før Spiret vristes mig
Af Haanden, Purpurkaaben af min Skulder!
Din Frygt var falsk; jeg ræddes ei, min Frænde.

Robert.

Dit Bud er fuldbragt, Hæren er i Orden;
Kun venstre Fløi kan ei udvides ganske —
Landsbyen er i Veien.

Carl.

Brænd den af!

Robert.

Det synes ei nødvendigt. Under Slaget —

Carl.

Nødvendigt?! — Det skal skee! — Formangen Fordeel
Har Fienden alt; her er ei Grund til Skaansel.

Robert.

Den opfyldt er med Oldinger og Børn.

Carl.

Med Børn, hvis Fædre blev Forrædere,
Med Oldinger, hvis Sønner slaae for Conrad!
Paa alle Hjørner skal den tændes an,
Naar Natten bryder frem — Maaskee det var
Min Lykkes Sol, der sank bag Havet nys;
Saa tænde Hevnens Flammer Aftenrøden
Paamy, og lyse mig til Striden!

Robert.

Hør mig,
Kong Carl! Din Hersterhaand har hvilet tungt
Paa dette Land — vær skaansom! — hvorfor hærge
Med unsdvendig Grumhed nu?

Carl.

I hørte
Min Villie, General; og indestaaer for
At den blier opfyldt!

Robert.

Frygt kun ei — jeg finder,
Desværre, Bødler nok blandt dine Mænd! (gaaer.)

Carl.

Nu trodser Alt, da Faren leer mig ud! —
Min Haand har været tung? — Gier Himlen Seier,
Med doppelt Vægt den Overmodet tvinge,
Og knække trodsigt Oprørs stive Hals!

Den pavelige Nuntius
(som imidlertid er traadt ind).

Misbrug ei Himlens Mildhed, ei dens Gunst,
Der ved sin Bøn nødbeder den for Eder!

Carl.

I her? Jeg havde alt opgivet Haabet
Om mine Venner.

Nuntius.

Eders Tillid aldrig
Var Klippens Ceder liig; som ringe Vidie
I vakler, svag, med vankelmodig Hu.
Det sømmer ei en Konge, ei den Mand,
Som Kirkens Herre faderlig beskjermer.

Carl.

Beskjermer mig? — Forladt jeg staaer og ene,
Nødt til at vove uden Haab om Fordeel.
Det var ei skeet, — undskyld min Sanddruhed,
Legat — hvis Paven ei ved iilsom Flugt,
Ræd, havde aabnet Veien for min Fiende.

Nuntius.

Glem ei Ærbødigheden, Konge!

Carl.

Mind
I Paven om, at han engang har været
Min Undersaat, saa blier Ærbødigheden
Til Overflod.

Nuntius.

Nu er han Eders Herre!
Jilsindet Mundsveir ændser ei den Kloge;
Det baader Eder nu, Kong Carl. I vover
Bebreidelser? — Hvad kaldte Conradin
Herhid? Det var den Grumhed, hvormed I
Har ført det tunge Jernspiir!

Carl.

Og hvem nødte

Mig dertil? — Mener Paven jeg kan bringe
Ham Millioner uden Tvang og Haardhed?

Nuntius.

Han bød Jer, Konge, yde pligtig Lehnsskat;
Men bad Jer ei omslibe Dommerstaalet
Til Bøddelsværd, ei tænde Røverfaklen
Frækt ved Retfærdighedens Altarild.
— Dog, jeg er ikke kommen for at spilde
Den dyre Tid med unødvendig Trætte;
Jeg bringer Eder Hjælp.

Carl.

Den kommer silde;
Og ret beseet, den baader vel ei stort.

Nuntius.

I er en uviis Mand; i Lykken svulmer
I stolt af Overmod, fortvivler strax
I Nødens Time. Ubetænksom stormer
I fremad mod en overlegen Fiende.

Carl.

Hvad Andet er at gjøre?

Nuntius.

Vil I træffe
Et farligt Maal, saa maa I spænde Snoren
Med roligt Sind; I skyder qvær forbi,
Hvis Blodet syder hedt og Haanden rister.
Ved Eders Fod Afgrunden gaber vidt;
Rav frem i Blinde, og I styrter ned!
Søg varsomt Breddens Sti, saa bliver det
Jer Uven selv, som ligger knust i Dybet. —
I kjender Fiendens Antal?

Carl.

Det er fuldt

Saa stort, som Mines; doppelt fordeelagtig
Er deres Stilling.

Nuntius.

Og I haaber?

Carl.

Intet —
Dog vil jeg vove Alt!

Nuntius.

Og tabe Alt?
— Dog nei, det skal I ikke! — Eders Jilsind
Tilgiver Paven, rækker Jer, forsonlig,
Sin Haand til Frelse. — I ærværdigt Raad
Sad den Ærværdige, da Conradin
Med haanlig Jubel drog forbi Viterbo.
Da blegned mangen viis Prælat af Frygt
For Kirkens Sikkerhed; men med et Smiil
Forkyndte roligen den hellige Fader
Hvad Tiden skulde bringe: „See, der gaaer
Et smykket Offerdyr til Alteret!"
Saa lød hans Ord, og de skal sandes nu.

Carl.

Den Vished er ei mulig her.

Nuntius.

I kjender
Neapels Folk; ustadigt, svigter det
Hvem Lykken svigter — Vandt I dette Slag —

Carl.

Saa vandt jeg let Italien tilbage.

Nuntius.

Og muligt var det Slaget kunde vindes,
Ifald de Tydskes Standplads ikke var
Saa gunstig fremfor Eders?

Carl.

Da det var
At haabe.

Nuntius.

Havde I den trange Bjergdal —

Carl.

Da stod jeg vel selv mod en doppelt Styrke.

Nuntius.

Til Lykke da med vunden Strid, Kong Carl!

Carl.

I spotter — Schwaberne har Passet inde.

Nuntius.

Meinhard, den tydske Greve, har besat det.

Carl.

Saameget destoværre!

Nuntius.

Destobedre!

Carl.

Hvad mener I?

Nuntius.

Paa Kapitol indvied
Jeg Conradin, som Kirkens svorne Fiende,
Med Alle hans til Undergang og Død.
Med trodsigt Blik saae han det dybe Svælg,
Jeg aabned for hans Fod. Kun to der var
Iblandt hans Mænd, som blegnede ved Faren:
Meinhard og Frangipani —

Carl.

Den Troløse!

Nuntius.

Nu er han atter Eders. Tilgiv ham!
I har jo selv Tilgivelse Behov.

Carl.

Hvor er han da? hvi søger han mig ei?

Nuntius.

I fiendtlig Leir han gavner Eder meer,
End her.

Carl.

Og Meinhard?

Nuntius.

Tiden føied snildt
Min Plan. Jeg traf dem hver for sig, afmalte
Dem Straffens Helvedqval saa rædselfuldt,
At Skrækkens Dæmon rysted deres Sjæl
Med Dødens Gys — da viste jeg dem huldt
Den rige Naadens Sol med Livets Straaler,
Og ydmyg Bøn fandt Talsmand i vor Mildhed.

Carl.

Og Meinhard vil forraade Conradin?

Nuntius.

Thi Conradin forraader Christenheden —
En hellig Daad er hiins Forræderi.

Carl.

Og herpaa tør jeg lide?

Nuntius.

Med mit Ord
Jeg borger for ham — Jeg modtog hans Ed.
Naar Kampsignalet lyder, drager han
Sin Trop tilbage mellem Bjergene.
— At-nytte Tid og Sted er Eders Sag.

Carl.

Jeg vide skal at bruge dem til Kirkens
Og til mit Riges Gavn. — Min fromme Fader,
Hvorledes skal jeg takke?

Nuntius.

Pavens Gunst
I værdig blier ved Lydighed. Hans Viisdom
Vil altid lyse klart for Eders Fod;
I seer mig atter, naar I atter vakler —
Til da Guds Fred!

Carl.

Jeg takker Eder, Fader.

(Idet Nuntius gaaer, komme Alard, Robert og Letendart.)

Nuntius (til Generalerne).

Til Lykke, Stridsmænd for den gode Sag,
Med vunden Seier efter mandigt Slag!
(gaaer.)

Robert.

Hans Spaadom vorde sand!

Alard.

Det give Himlen!

Letendart.

I Kongens Øie lyser Haabets Ild.

Carl.

Du seer ei feil — Min Stjerne var ei dalet;
Den straaler atter bag den deelte Sky.
Kom, følger mig i Marken, Generaler;
Her er ei Tid at spilde. — (til Alard.) I din Haand,
Min gjeve Valtri, lægger jeg min Lykke;
En udvalgt Trop skal følge dig, min Garde
Og tusind af de bedste Ryttere.
Kom nu — derude løser jeg Jer Gaaden,
Som skal faae Fiendens Hjerner til at briste!
(de gaae.)

Anden Scene.

(Conradins Leir.)

Frangipani og Meinhard (træde varsomt ind fra forskjellige Sider).

Meinhard.

Just Eder søgte jeg.

Frangipani.

Og Eder jeg.

Meinhard.

Jeg bringer Jer Legatens Hilsen.

Frangipani.

Den
Han gav mig med til Eder. — Vi forstaae
Hinanden, tænker jeg.

Meinhard.

Saa kan jeg altsaa
Da sætte Lid til Eder?

Frangipani.

Tvivler I?

Meinhard.

Den Velske aldrig var Germanen god.

Frangipani.

Med samme Paaskud kunde jeg besmykke
Min Mistro imod Eder.

Meinhard.

Eders Troskab
— Tilgiv min Frihed — Conradin har kjøbt
Saa dyrt med Guld og Hæderstegn, at —

Frangipani.

Undskyld

Mit Spørgsmaal — er I ei hans Slægt, Hr. Meinhard?
Mig tykkes jeg har hørt det — er det saa?

Meinhard.

— Langt ude — ja —

Frangipani.

Netop saa langt, som min
Hengivenhed er fra ham.

Meinhard.

Var jeg end
Hans Broder, ei jeg kunde skaane ham;
Min Salighed i Himlen kan jeg ikke
Opoffre noget Menneske.

Frangipani.

Saa mener
Just ogsaa jeg.

Meinhard.

Jeg svor ham Troskab; men
Den Ed er uden Kraft. Jeg lagde Haanden
Kun paa hans Sværdsod — Nu jeg svoret har
Paa Krucifixet, at jeg ei vil svigte
Kong Carl, og Kirkens Sag, han strider for.

Frangipani.

Hiin Ed har Paven løst.

Meinhard.

Og givet Aflad.

Frangipani.

Saa overgier I Passet til Alard?

Meinhard.

Naar Tiden kommer, ja — saasandt jeg vil
Min Sjæl skal vorde frelst. Og mine Tropper
Jeg skal ved gyldigt Paaskud fjerne langt
Fra Slaget.

Frangipani.

Godt! — Jeg selv skal vogte Tid
Og Leilighed til Fordeel for Kong Carl.
— Jeg hører Nogen — gaae til Eders Post!
(de gaae bort til forskjellige Sider.)

Conradin
(kommer ud fra sit Telt — seer hen over Leiren).

Trygt hviler haardfør Kriger paa sit Skjold;
Indsnørt i trange Plade, hviler han
Sødt, som paa bløde Dunn — et Vink af mig —
Stridshornet gjalder — vildt han farer op,
Og Dødens gramme Aasyn stirrer paa ham.
For mig vil alle disse Skarer slaae;
For mig forlod de fredelige Arne,
Og favre Børneflok, der grædende
Sig hang om Faders Knæ, og holdt ham fast.
— Og dette store Gjeldsbrev skal jeg indfrie! —
Ja! Romas Titus vil jeg vorde liig,
Og kalde tabt hver Dag, der ikke saae
Mig gjøre godt mod disse mine Brave!

Frederik (kommer).

Slagfærdig alt, min Conradin?

Conradin.

Hvad Tid
Er det paa Natten?

Frederik.

Det er ikke langt
Fra Midnat, tænker jeg.

Conradin.

Saa galer snart
Den røde Kampens Hane. — Men hvad Mismod
Nedslaaer din Sjæl, og gjør dit Blik veemodigt?

Frederik.

Et dristigt Lykkespil er denne Leg,
Vi vove nu — Ei for mig selv jeg frygter.

Conradin.

Hvo vinder vel, naar ei han vover kjækt?
Frygt ei for mig! Høit slaaer mod hvalte Brynje
Det muntre Hjerte. Nys jeg vaagned af
Et kort, men venligt Blund; da syntes mig
Jeg fremad skred med vældigt Skridt paa Valen;
Foran mig svæved Seierens Gudinde,
I Aasyn liig den hulde Julia,
Der rakte mig sin Krands paa Kapitol;
Hun bar mit Banner, som, høitflagrende,
Nedvifted Dødens kolde Aande paa
De rædde Fiender. — Scenen skiftede:
Og fulgt af Velsklands glade Jubel, drog jeg
I rigt Triumphtog til Germania,
Og satte mig paa Keiserthronen, knytted
Et evigt Baand imellem begge Riger,
Og vingestækked Roms rovgridske Glente,
Der praler stolt med Ørnens laante Fjædre.
Sligt venligt Syn paa Kampens Lykke tyder —
Før Nat er endt os vunden Seier fryder!
See, mine Høvedsmænd!

Frangipani, Lancia, Capeci, Gvalvano og Henrik af Kastilien (komme).

Conradin.

Det er paa Tide!

Lancia.

Du har besluttet, at begynde Slaget
Endnu før Daggry?

Conradin.

Før den næste Time
Nedstyrter denne dybt i Vestens Hav,
Har vi fulgt mangen Franskmand til hans Grav.

Henrik.

Faa Timers Marsch herfra, jeg veed med Vished,
Staae mine kjække Saracenere.
Giv ikke Slagsignalet, før de komme;
Det er en prøvet Hjælpehær. Hvis ei du
Vil bruge dem i Marken, lad dem dække
Os Ryggen — klog Forsigtighed er aldrig
Unyttig.

Conradin (spøgende).

Du med dine Hedninger!

Henrik.

De hjalp mig bedre tidt, end feige Christne.

Conradin.

I Stilling, som i Antal er vi jo
De Franske voxne; hver en væbnet Mand,
Der kommer til, forringer Sei'rens Ære,
Og hvad er rigest Seier uden den?
Hvert Øieblik, vi dvæle, føder Tillid
I Fiendens Bryst; tvivlraadig staaer han nu
Med frygtsomt Blik mod os, med Tanken vendt
Til sikker Flugt. — Derfor, til Eders Poster!
Trompeten snart skal kalde Jer til Slaget.
Vi samles atter her. Vort Feltraab være
„Neapels Frelse!"

Gvalvano.

Det skal tordne Skræk
I Fiendens Øren!

Henrik.

Saa vi hugge ned
For Fode!

Conradin.

Skaan de Flygtende — vi tørste
Ei efter Blod.

Lancia.

Gud være med dig, Konge!

Frangipani.

Det vil han vist.

Conradin.

Farvel saalænge, Venner!
(Generalerne gaae.)
— Du, Frederik, bliver hos mig?

Frederik.

Slagets Tummel
Skal ei formaae at skille mig fra dig.

Conradin.

Klart tindre Nattens Lys; vi vil ei dvæle —
Befal min Landsegarde rykke frem.
(Frederik gaaer.)
Den store Time slaaer — o du, som hører
Fortryktes Raab, hvis Sag mit Glavind fører,
Hærd Staalet du om mine Kæmpers Barm!
Naar du er med os, trættes ei vor Arm;
Snart synger da din Lov mit frelste Rige
Og Voldsmænds Skrig, som for dit Aasyn vige!
(En krigersk Marsch høres. Schwaberne rykke frem.)

Frederik (kommer).

Nu, Conradin!

Conradin.

Nu gjælder det, min Frænde!
(til Schwaberne.)
Fremad med mig! Jeg Seiren har ihænde!
(de gaae.)

Tredie Scene.

(Et Sted af Valpladsen — i Baggrunden Skov, der skjuler Slaget — Vaabenbulder til alle Sider.)

Carl og Robert (træde ind).

Carl.

— Mit Syn er sløvt — jeg kan ei kjende Mine.
Hvor fægter Provencalerhæren?

Robert.

Hisset
Til Høire.

Carl.

Hvor slaaer Letendart med Sine?

Robert.

Jeg kan ei skjelne dem imellem Mængden.

Carl.

De holde Stand? — — Du blegner Robert! — Ha!
Saa vige de?

Robert.

Den venstre Fløi, min Konge,
Blier trængt tilbage — Schwaberne gaae fremad;
En Skov af Landser rynster staalklædt Top,
Og truer med at knuse os i Faldet —
Bag Skoven komme Conradin og Frederik
— De falde Provencalerne i Flanken —

Carl.

Og mine Skarer flye? — De feige Harer!
De laer sig slaae for deres Konges Øine!

Robert.

De stedes haardt i Nød.

Carl.

Saa kom — til Slaget!
Hvis saa ei Skammen holder dem tilbage,
Jeg hugger ned den første, jeg seer flye!

(De gaae. Slagtummelen vedvarer.)

Conradin, Frederik, Frangipani, Gvalvano
(komme fra Slaget).

Gvalvano.

Nu staaer din Throne fast, min Konge!

Conradin.

Himlen
Har undt os Seier.

Frederik.

Himlen, og dit Mod,
Min gjeve Frænde!

Conradin.

Ærligt har I kæmpet
For mig og Fædrelandet, mine Venner —
Ei tomme Ord skal Eder takke her;
Snart, haaber jeg, er stormfuld Tid forbi,
Da skal jeg trofast Daad med Daad gjengjælde.
Hvo savnes end af mine Høvedsmænd?

Gvalvano.

Jeg mødte Henrik af Kastilien
I Slagets Tummel — Ild var i hans Øie,
Og Blod paa Sværdet; overlydt han raabte
Paa Provencalerkongen, æsked ham
Til Kamp, og hver en fiendtlig Riddersmand
I pragtfuld Rustning, som han stødte paa,
Ham hug han ned, og spurgte: est du Kongen?

Conradin.

Hvortil? jeg ønsker ei min Uvens Død;
Lad ham i Fred hjemdrage til Provence.
— Men Lancia, Capeci —? hvo har seet
Dem sidst? hvo traf paa Meinhard under Striden?

Frangipani.

Han, troer jeg vist, staaer endnu med sin Trop

Bag Bjergene, som du befoel ham, Konge;
Hans Mænd kom sikkert ei i Slaget med,
Det var alt vundet før hans Hjælp var nødig.

Conradin.

Saameget bedre!

Gvalvano.

Og de tvende Andre
Jeg skjelned grant blandt de Forfølgende.

Conradin.

Saa traf ei Døden dem — Gud være lovet!
Saa savnes Ingen af de Hædersmænd,
Der staae min Throne nærmest! — Mangen Brav
Er sagtens falden — det er Kampens Krav;
Paa blodig Val med Sorg vi dem opleder,
Og lægger dem i Grav med krigersk Hæder;
Var En af Eder, Venner, tabt i Dag,
Kun halvt jeg havde vundet dette Slag!

Frederik.

Hør — Vaabenbraget kommer atter nær.

Gvalvano.

Det er den tappre Hær, der kommer fra
Forfølgelsen; høit laer de Spyd og Skjold
Fortælle deres Seier, deres Glæde.

Frangipani (afsides).

Det Gud forbyde!

Conradin.

Vi vil møde dem.
(Lancia kommer hurtigen.)

Conradin.

Hvortil det Hastværk, brave Helt? Hvis ikke
Jeg havde seet Seiersguden bære

Mit Banner frem i Marken, i dit Ansigt
Jeg vilde læse Nederlag og Flugt.

Lancia.

Til, til, min Konge — Kampen er fornyet!

Frederik.

Hvorledes?

Lancia.

Uhørt, sort Forræderi
Har hævet Fiendens faldne Mod — Grev Meinhard,
Den lumske Skurk, har svigtet dig!

Conradin.

Umuligt!

Lancia.

Han har belsiet Sine, overgivet
Sin faste Post til Sanct Alard de Valtri,
Carls Høvedsmand, som luret har fra Passet
Paa gunstig Leilighed — nys brød han frem
Med friske Tropper, og udbreder Død
Og Ødelæggelse imellem Dine,
Der uden Orden fulgte Fiendens Flugt.
Nu samle sig de Flygtende paany;
Fra alle Sider trues vi.

Capeci (ilende).

Tilbage,
Min Konge! Leiren blier omringet; spar
Dit dyre Liv — til, til, de nærme sig!

Conradin.

Jeg frelse mig? jeg spare Livet? Nei!
I Slaget ud igjen! Forræderiet
Maa ikke see os blegne — Hvem vil følge
Til Kamp for Conradin og for Neapel?

Alle.

Til Kamp for Conradin! og for Neapel!

(de følge Conradin, undtagen Frangipani.)

Frangipani.

Nu lakker det ad Enden — jeg maa speide
Forsigtig efter Udfaldet. Undkommer
Han levende, forener jeg mig med ham,
Og leder ham paa Veien til mit Slot —
Og saa — — Tilside, at det kan see ud, som
Jeg fægted med.

(Han gaaer — efter et kort Opholds, hvori Tummelen nærmer sig mere og mere, kommer Conradin, saaret, uden Hjelm — han ledes med sin Villie ud af Slaget af Frederik — kort derpaa Frangipani.)

Conradin.

Ei videre — standser her —
End har jeg Kraft nok til at bøde for mig —
Døe vil jeg, ikke flye — ræk mig en Hjelm —

Frederik.

Dit Saar er dybt, du kan ei føre Værget —
— Han segner, Frangipani; lad os føre
Ham bort i Sikkerhed.

Frangipani.

Naae vi mit Slot
Astura, er han reddet.

Lancia og Capeci komme.

Lancia.

Frels ham!

Capeci.

Hurtigt!
De trænge ind — vi standse dem en Stund —

Lancia

(griber Conradins Haand).

Farvel, min dyrebare Helt!

Capeci.

Farvel —

Vi sees vel aldrig mere! — Frels ham! Bort!

(Frederik og Frangipani føre Conradin bort.)

Lancia.

De komme.

Capeci.

Vi skal møde dem, som Mænd!

Lancia.

En Stund, min Broder, holde vi vel Stand.

Capeci.

Saa lad os døe for Drot og Fædreland!

(Fienden vil trænge ind — Capeci og Lancia møde dem.)

Capeci.

Tilbage hver, som lyster ei at døe!

Lancia (falder En).

Med dig det er forbi — saa styrte hver,
Der nærmer sig!

Capeci (falder).

Staae fast — min Lancia!
— Jeg kan ei meer — (døer.)

Lancia.

Nok! — nu er Kongen frelst —

(han falder, og Fienden trænger ind.)

Carl, Alard, Robert og Meinhard (træde ind).

Carl.

Undslupne os? Saa har vi maaskee stridt
Forgjeves! Hvem var da de Rasende,
Der spærred Veien fot os?

Robert (seer de Faldne).

Lancia —

Capeci — ikke Fler'?

Alard.

Saa har de kæmpet
Som Oldtids stærke Romerhelte, ikke
Som vore Dages svage Mænd.

Carl.

Du roser
Meenedere?

Alard.

Maaskee de feiled Begge
I deres Mening om Neapels Vel;
Men ærligt har de holdt den Ed, de svore
Den Drot, de kaared selv.

Carl.

Kast deres Liig
For Ravn og Krage!

Meinhard (til Soldaterne).

Bringer disse bort!

Robert.

Hvem byder her? — Hvad? I vil tale med?
I rødmer ikke, naar I hører nævne
Forræderi?

Alard.

Frydløs er denne Seier;
Thi ei paa ærlig Viis den vunden blev.

Meinhard.

Er det min Løn? Kong Carl, tør dine Mænd
Ustraffet haane mig?

Carl.

Nu ingen Kiv!
Vil I, saa afgjør Eders Strid, naar Tiden
Blier rolig — Alt er ikke gjort endnu.
Til alle Kanter skal der sendes ud

At søge Conradin — hver Havn skal spærres.
Undgaaer han mig, ophidser han paa ny
Italien imod mig. Rig Belønning
Vi skjænke den, der gier ham i vor Vold.
Saalænge han kan aande frit og trygt,
Er dette Hjerte svart beklemt af Frygt —
Kom — i mit Telt os festligt Lag beredes;
Vi Seier vandt — og spørge ei: hvorledes!

(De gaae.)

Fjerde Act.

Første Scene.

(Have ved Astura — til Venstre Slottet — i Baggrunden Søen.)

Julia.

I Nat har Slaget staaet — saa har Himlens
Hærskarer stridt, ushynlige, paa Jorden,
Thi Dydens Helt slog for Uskyldigheden.
O lykkelig var du, min Fader! du
Stod nær din elskelige Konges Side!
— — Ak, Konge — ja! — I Purpur er han klædt,
Og kun en Kongedatter tør han elske!
— Han borde ikke trykt det hede Kys
Paa mine Læber — ønsked ikke jeg
Ham Himlens Salighed? — og han bortkysset
Al Jordens Fred af dette hede Hjerte!
— — En from og yndig Brud han snart vil finde,
— Hver Blomst groer villig paa den Kjækkes Vei!
Men var hun Jordens ypperste Fyrstinde,
Hun aldrig, aldrig elsker ham, som jeg!
Dog skal jeg gaae, om frodigst Myrthe lede
Til hendes Brudekrands i Havens Bed,
Og Blad for Blad skal mine Taarer væde,
Men ei misunde hendes Salighed.
Og naar jeg saa har lyst med festlig Kjerte

Til trofast Kongebryst den glade Brud,
Jeg slukker al min Fryd med Faklen ud —
Da dø hvert Haab! da brist du knuste Hjerte!
(med Sværmeri.)
Dog, nei, o nei! — Jeg vil ei kalde Døden!
Ei hende kun, og mig han hører til —
For hele Jorden straaler Solens Ild,
Hver Læbe tør jo prise Morgenrøden!
Min Fyrstesal skal Klosterhallen være,
Jeg vorde vil en trofast Himlens Brud;
Den lange Dag jeg synge skal Guds Ære,
Og flittigt bede Perlesnoren ud.
Men naar om eenlig Celle Aft'nen hviler,
Da tør jeg uden Brøde tænke ham;
Til ham, til ham med Vanken Hjertet iler,
Og alle mine Længsler møde ham!
Og sødt skal venlig Drøm mig ofte lede,
Som smykket Brud, til Kongeborgens Glæde!
(hun gaaer tilside i Haven.)

Conradin og Frederik (fra Slottet).

Conradin.

Endnu ei noget Budskab! Mere piinlig,
End Tabet selv, er denne Angstelse
For Mines Skjebne.

Frederik.

Tænk dog paa din egen,
Og paa din Sikkerhed!

Conradin.

Her er vi trygge.
Den vakkre Frangipani! trofast oplød
Han Borgen for os, skjøndt han derved aabned
Sin Dør for egen Fare, ja for Døden.

Frederik (advarende).

Meinhard —!

Conradin.

Nævn ham ei! nævn ham ei, den Niding
Skal ei saa tidligt røve mig min Tro
Paa Mennesker! — Een Skurk maa ikke gjøre
Os uretfærdige!

Frederik.

Paa denne Kyst
Faldt Marcus Cicero, hiin store Romer,
For utaknemlig Stimandshaand; og Frederik
Den Stridbare, din egen Slægt, fandt her
En Frangipani, som forraadte ham —
Johannes Frangipani er en Gvelfer.

Conradin.

Hvad Skjebnen vil bortkyser ingen Trusel
Fra fordums Dage, ingen Varselsrøst.
Har den et Forsæt plantet i vor Sjæl,
Formaae ei Aander, Gravens Dødninger
At rokke det med Rode. Vi vil spare
Vort Sind for unødvendig Angstelse;
Og lad saa komme hvad der skal!

(Gvalvano kommer til.)

Gvalvano! —
— Hvad Budskab bringer du?

Gvalvano.

Ei trøsteligt
Er det jeg bringer.

Conradin.

Det er og for tidligt
At søge Trøst. — Capeci —? Lancia —?

Gvalvano.

De døde herlig Heltedød.

Conradin (efter et Ophold).

Mit Liv
Er dyrt betalt! — Kastilien —?

Gvalvano.

Er fangen.

Conradin.

Saa tør vi beklage Hines Lod;
Fred er med dem — den venter ikke ham.

Frederik.

Og Hæren?

Gvalvano.

Er tilintetgjort. De Velske
Fik ei Pardon — de brave Schwabere
Forkasted den.

Conradin.

— Nedsablede! — — dog, de
Har udstridt godt; vi staae endnu tilbage
Paa Kampladsen!

Frederik.

O Conradin, saa staaer
Du atter ene og forladt!

Conradin.

Forladt! —
Jeg har mit Mod endnu, mit Sværd og Eder.

Gvalvano.

To Skibe ligge nær herved for Anker,
Seilfærdige, saasnart det blæser op.
Det ene søger Genua, det andet
Sicilien.

Conradin.

Saa gaae da, min Gvalvano.
Prøv Skibscaptainens Troskab; byd ham Guld,

Beisnninger, Alt hvad han vil, ifald
Han bringer os i Aften til Palermo.

Gvalvano.

Jeg kjender ham — du trygt kan stole paa ham.

Conradin.

Gaa selv ombord; send Skibsbaaden iland,
Og lad en Vimpel vaie til Signal,
Naar Tid det er; fra Taarnet hist vi see det.
Rask Daad, veiledet af snarraadigt Sind,
Skal atter hente flygtig Lykke ind!

Gvalvano.

Jeg iler med dit Bud ombord, min Konge. (gaaer.)

Frederik.

Hvad vil du paa Sicilien?

Conradin.

Kun der
Er Redning nu at finde for Neapel.

Frederik.

Og Undergang for dig!

Conradin.

Mit Liv tilhører
Mig ikke meer; for Kronen bortgav jeg
Hver egenkjærlig Fordring for mig selv.

Frederik.

I Tydskland rækker Keiseren dig Haand
Og villig Hjælp.

Conradin.

En Hohenstaufer trygle
I Nøden om forsmaaet Bistand? Nei!
I Purpur kun skal Tydskland see mig atter!
— Og disse, som med Tillid reiste sig
Mod Tyrannet, dem jeg skulde svigte?

Det Altar, frelst Tyran opbygger for
Sin vundne Seier, er Skafottet, Galgen
Er det Trophæ, hvormed han smykker sin
Triumphvei. Frygten kun formaaer at gribe
Myrdlysten, løftet Arm — Mit Kampraab fra
Sicilien skal frelse hine Brave.

Frederik.

Ustadigt er de Velskes Sind; hvem borger
For deres Troskab nu? Hvem gier dig Vished
Om heldigt Udfald?

Conradin.

Vished —? — hvo har den,
Naar han er dødelig? — Den, Himlen kalder
Til Kamp paa skjærfuldt Hav i Farens Nat,
Ham Undergang kan vente, eller ogsaa
Gaaer lyse Morgen frem i doppelt Glands,
Og smykker Kraftens Søn med sine Straaler.
Derfor maa Ingen blegne, naar han æskes —
Hiint hændes kan, men ogsaa dette!

Frederik.

Var der
Retfærdighed i Himlen, lønned den
Dit Heltemod.

Conradin.

Vi tør ei meer forsage,
Min Frederik! Som Ynglinge vi droge
Fra faderlige Hjemstavn; kun i Lystkamp
Vi havde svunget lette Ridderspær —
Den korte Tid har modnet os til Mænd,
Tændt svage Glød til vældigt Flammeblus,
Og vakt hver Kraft, der slummed i vor Sjæl.
Et Døgn, som dette sidsthenrundne, rigt

Paa Lykkens favre Løfter, som paa Svig
Og Uheld, slaaer den Svages Mod til Jorden —
Os, Frederik, har det giort Aarskifter ældre!
Hidtil vi sad i Mag ved trygge Mast,
Og venlig Luftning krused Vovens Top
For Spøg — nu stormer det, Lynblusset er
Vor Ledestjerne, Havets hule Døn
Vor Stridssang — nu, nu gjælder det at tvinge
Det stærke Ror med senesvulmen Arm
Til Lydighed, og holde stivt paa Land.
Vort Mod maa ikke synke førend Vraget —
Om Øiet end ei seer hvad nu skal hænde,
Begyndte Kamp maa kæmpes kjækt til Ende!
(gaae ind paa Slottet).

Frangipani og Julia (fra forskjellige Sider).

Frangipani
(søger at dølge sin Forvirring).
Min Datter — jeg har søgt dig —

Julia (omfavner ham).
Hvorfor er
Dit Øie mørkt, du Lykkelige — du,
Som bød dit stærke Bryst til Værn for ham
Mod fiendtlig Landse?

Frangipani.
— Vi er slagne.

Julia.
Slagne — ?
— Nei! — havde Lykken svigtet ham, hvor var
I Nat da Herrens vældige Cheruber?

Frangipani.
For Sei'ren raader Himlen.

Julia.

Overvunden!
Frihedens store Stridsmand overvunden!
— Ja, saa har Mørke dækket Himlens Øie,
Mens Lastens Fyrste leied Nidingsdolk
Imod ham! — Vredens Straffedomme knuse
Den Nedrige, der sveg ham!

Frangipani.

Datter! Datter!
Forband ei ham!

Julia.

Og du, min Fader, lever,
Naar han er død! — død! — ja, saa ryst din Top,
O Laure, kun ved Stormens Sørgetone!
Spred hen dit sidste Blad i gule Støv!
Nedbøi for evigt falmende din Krone,
Du hellige Olietræe, og kast dit Løv!
— Den sidste Helt har Døden overmandet,
I Graven nu nedstiger Fædrelandet!

Frangipani.

Han undkom — han er her —

Julia.

Her, siger du?
Bedrag mig ei med tomme Trøsteord! —
Og du, min Fader, du har reddet ham,
Da overmandet Helten sank til Jorden?
Du greb i Dødens Arm med staalklædt Haand
Og rev ham af dens Favn? — Du store Mand!
— Er Saaret farligt? Jeg vil pleie ham!
Slaae dybe Skrammer, det kan Mandens Sværd,
Men kun den smme Qvindehaand kan læge.
I snart paany den frelste Helt skal følge,

Som Svaner flokkes tusindviis med Klang
Om sneehvid Fører over Havets Bølge,
Naar Lund og Mark istemme Vaarens Sang!
Som vældig Ørn fra Alpens høie Tinde
Slaaer ned paa Skaren i den trygge Dal,
Med ham I atter flokkes skal paa Val,
Og styrte frem, og knuse trodsig Fiende!

Frangipani.

Dertil er ingen Udsigt — Kongen veed,
Han er her.

Julia.

Kongen? — Hvem tilhører da
Neapel, uden ham?

Frangipani.

Carl af Anjou
Har seiret — han vil søge ham hos mig.

Julia.

Og du vil være troløs? overgive
Din Konge, som du kæmped for?

Frangipani.

Det koster
Din Faders Liv, hvis Conradin undkommer!

Julia.

Kun Livet — ikke Æren! Ham tilhøre
Dit Blod, dit Liv! — Lad Carls Drabanter komme!
Hvad kan de vel, naar jeg og du, min Fader,
Forsvare ham?!

(Imidlertid have franske Soldater viist sig af og til mellem Buskene — en Baad nærmer sig paa samme Tid Strandbredden.)

Frangipani.

— Det er forskilde!

Julia.

Nei! —
Adlyd din Pligt — du er hans svorne Mand!
(Conradin træder ud fra Slottet med Frederik.)

Conradin.

Nu ned til Stranden!

Julia (iler imod ham).

Frels dig, Konge, frels dig!

Conradin.

Min Julia —!
(Idet Drabanterne nærme sig, komme flere Soldater, anførte af Gottfred ud fra Slottet, og omringe Frederik og Conradin.)

Gottfred.

Giv Eder!

Julia (kaster sig imod ham.)

Ha! — Tilbage!
(Frederik og Conradin overmandes af Mængden.)

Frederik.

Vi er forraadte!

Julia (med udbrydende Smerte).

Ja — det var for silde!

Conradin (til Frangipani).

Forfærdeligt! det er dit Nidingsværk,
Du Nedrige!

Julia (forfærdet).

Min Faders!?

Gottfred
(kaster en fyldt Pung hen til ham).

Din Betaling!

Frangipani.

Mig det!!

Gottfred.

Dit Hoved var forbrudt, og du
Faaer Guld — hvad har du saa at klage over?

Julia.

Du — Fader — du! — det kunde du! — Vee mig,
Og dig!

Gottfred.

Tilgiv en gammel Svend, min Prinds,
Der lyde maa sin Pligt, hvor tung den er!

Frederik (fortvivlet).

Vor bittre Fiendes Fange!

Conradin (fattet).

Hvorhen skal
I føre os?

Gottfred.

Til Fængslet i Neapel,
Saafremt I ei vil heller gaae til Leiren,
Og fremstaae selv for Kongens Domstol der.

Conradin.

Carls Domstol? — Hvem gier Greven af Provence
Ret til at dømme Konger? — Jeg vil føres
Til Fængslet — Kom, min Fredrik — uforsagt!
Gud har sat Grændser for Tyranners Magt!

Gottfred.

O, at jeg ikke var din Fiendes Tjener!

(de gaae med Vagten.)

Frangipani.

Han gaaer til Døden — jeg har myrdet ham!

Julia

(griber Frangipanis Arm).

Dit Blik er ondt! — Nei — det var ingen Drøm!
Bevar min Sjæl fra Vanvid, milde Himmel!
— Det var min Fader, som forraadte ham!

(vender sig med Afsky fra ham.)

Viig bort — bort!

Frangipani.

Vee mig! Hevnens Arm er snar!

(følger hende.)

Anden Scene.

(I Carls Leir — Værelse.)

Carl træder ind. — Guido af Juzarra følger ham.

Carl.

Guido af Juzarra?

Guido.

Ja — det er
Mit Navn.

Carl.

Neapels Ædle nævne Jer
Med Tillid, som Retfærdighedens Tjener.

Guido.

Det er et herligt Vidnesbyrd — det bedste,
Jeg ønsker mig.

Carl.

Og hvorfor saae mit Hof
Jer aldrig før, Guido?

Guido.

Hoffet, Konge,
Er ei det Sted, hvor min Stand hører hjemme;
Ei Herskeren, men den Beherskede
Har Talsmand nødig.

Carl.

Unddrag Eder ikke
For Fremtiden. Vor Gunst vil lønne Jer —

Guido.

Jeg tjener Staten,

Og Eder, naar I byder. Rang og Høihed
Attraaer jeg ei; og Kongegunst er ofte
Ugunstig for Retfærdigheden, Herre —
Den bedste Mand er kun et Menneske.

Carl.

I taler frit!

Guido.

Undskyld en gammel Vane,
Min høie Herre — jeg kan ikke smigre.

Carl.

Godt! godt! Glem kun ei det er Statens Vel,
Der handles om i Dag!

Guido.

Det skal jeg ikke.
Dens sande Vel bestaaer ved Ret og Sandhed.

(Alard, Robert og tre franske Riddere træde ind.)

Carl.

Mit Krigsraad er forsamlet — tager Sæde!

(Han sætter sig øverst ved et grønt beirukket Bord — de Øvrige til begge Sider.)

Vort Riges vigtige Anliggende
Hidkalder Eder, mine Mænd, hvis Hjælp,
Næst Himlens Gunst, jeg takker for dets Redning.
Svart rystet var dets Grundvold, Thronen vakled,
Og hærjende frembruste blodigt Oprør,
Liig ildrød Lavastrøm hist fra Vesuv.
I min Vold er forbryderst Udaadsmand,
Der aabned dristigen Vulkanens Ildsvælg.
Vor Tryghed fordrer, at ved hurtig Dom
Han hindres fra at skade Landet atter,
Naar Tid forundtes vankelmodig Mængde
Til svag, forræderst Medynk. — Derfor dømmer
Med pligtig Strenghed Hertug Conradin

Af Schwaben! — dømmer ham, som vise Mænd,
Der veed mit Riges Tarv, og vil mit Vel!
— I, Ridder, staaer som Klager, i mit Navn;
I har min Fuldmagt, veed min Villie.

Første Ridder.

Træd frem for Skranken, Conradin af Schwaben!

Carl.

Guido af Juzarra taler for ham —
Saa har vi af særdeles Gunst tilladt det,
At Loven ei skal egenmægtigt krænkes.

Guido.

I Lovens Navn jeg takker Eder, Konge!
— Siig Klagen frem, Hr. Ridder; jeg skal svare.

Første Ridder.

I Carl, min fyrstelige Herres Navn,
Neapels og Siciliens Beherskér,
Anklages Hertug Conradin af Schwaben,
Som blodig Oprørsmand, paa Liv og Død —

Alard.

I overskrider Eders Fuldmagt, Ridder!

Robert.

Paa Liv og Død?

Alard.

Det er ei Kongens Bud!

Carl.

Vor kongelige Villie!

Guido.

Klageren
Forhindres i sin Pligt! Med skjellig Grund
Og Lovens Kraft bestyrke han sin Paastand!

Første Ridder.

Med dybe Vunder havde Manfred slaaet

Den svage Stat i sin forvovne Rasen.
Han sank for Kraftens Haand, der, tung i Striden
Og mild i Fred, ved klygtig Lægedom
Tilbagelokked fordums Sundhedsstyrke.
Da kom i ubesindigt Overmod
Hidstormende fra Tydskland, Conradin,
Tilskyndet selv af utæmt Herskelyst,
Vildledt af Egennyttens falske Raad,
Med Svig til Følge, Løgn til sin Herold,
Der udbasuned trodsigt Manifest
Om digtet Arv og Rettighed til Riget.
Ved Haanord, udstødt mod retmæssig Hersker,
Forgyldte Løfter, svare Straffetrusler,
Nedslog han Rolighedens unge Spire,
Som Hagel dræber nysfremskudte Vaarsæd,
Men smelter bort til Intet, naar den først
Har skadet nok. Selv Enighedens Fiende,
Udbredte han Oprørets fule Smitte
Fra Sted til andet — frøk Ulydighed
Bespotted Kirkens Band — uskyldigt Blod
Flød strømmeviis i Kampen — Riget skjalv
For nære Undergang; thi Overmagten
Rev gyldne Ring en Stund fra salvet Isse.
Dog, Himlens Haand beredte Fienden Lænker;
Død venter Oprørsstifteren — det fordrer
Hans onde Gjerning, Rigets Sikkerhed!

Robert.

Og Eders egen! — Hvis I altid havde
Saa djærvelig brugt Eders sløve Staal,
Som nu den hvasse Tunge, havde I
Vel neppe siddet her i Dag —

Carl.

Til Sagen!

Guido.

En pyntet Tale! Ikkun Skade for den,
At Sandhed har en mægtig Tryllestav,
Der kogler al dens Glimmer bort. — Som skyldig
I Oprør altsaa stilles Conradin
For sine Dommere?

Første Ridder.

Det mener jeg.

Guido.

Det vil da komme an paa, om hans Handling
Fortjener Oprørsnavnet.

Carl.

Derom kan
I tvivle?

Guido.

Ja — og plat benægte det;
Thi Lovens Ord benægter det med mig —

Carl (afbrydende).

Hvad her med Lovens Bogstav?

Guido.

Maa dens Aand
Ei kjendes af dens Ord!

Carl.

Et farligt Vaaben
Den vorder let i svet Fægterhaand!
I denne Sag er ærlig Villie nok
Og sund Forstand — Ei Rabulisteri
Kan frelse Fædrelandet.

Guido (med Varme).

I er Konge —

Maa agte Loven! Den er Thronens Grundvold;
Med egen Fare rokker I dens Ord.
Skal den ei høres, vorder Dommersalen
Ei Tilflugt mere for Uskyldigheden,
Ei Rædselssted for Lasterne — den bliver
En aaben Gjenvei for de Mægtige
Til Uretfærdighed og Tyranni!

Carl.

Min Fiende
Skal lide Dom, som Oprørsmand — det er
Min Villie!

Guido.

Det kan det ikke være,
Thi det er uretfærdigt!

Carl.

Tie, Forvovne!

Guido.

Det tør jeg ei — Forræderi mod Eder,
Min Konge, som mod den, jeg skal forsvare,
Var Tausbed her. For Oprør kan I dømme
Neapels Mænd, der reiste sig mod Jer,
Ei ham — han er ei Eders Undersaat.

Carl.

Hvor dyrt har Rigets Fiender kjøbt din Mening,
Guido?

Guido.

Den er ei tilfals for Penge —
(med Eftertryk.)
Saalidet som for Fyrstegunst og Løfter —
Det veed I selv.

Carl.

I skal ei blive fristet.

Spar Eders Forsvar — det er ikke mere
Nødvendigt her.

Guido.

Naar Eders Majestæt
Har fældet Dom i egen Sag, da er det
Til Overflod; dog eller ikke før.

Carl (til de Øvrige).

Giv Eders Stemmer, Dommere!

Alard.

For Oprør
Kan Conradin ei dømmes.

Robert.

Han er din
Krigsfange kun, ei oprørsk Undersaat.

Carl.

I ogsaa sammensvorne med min Fiende —!
— Det skal ei frelse ham!

Anden Ridder.

Han skyldig er.

Tredie Ridder.

Hans Udaad æsker Døden.

Carl.

Dødsstraf skal
Han lide! — Ved vor kongelige Magt
Bekræfte vi afsagte Dom.

Guido.

Den er
Ugyldig. Uden Overvægt af Stemmer
Fordømmes Ingen.

Carl.

Mener I? — Læs, Ridder!
(rækker Klageren et sammenlagt Pergamentbrev.)

Første Ridder (læser).

„Clemens den Fjerde, Guds Tjener, Christenhedens Overhoved, sender dig, vor troe Lehnsmand, Carl, Konge af Sicilierne, vor apostoliske Velsignelse, og ønsker dig til Lykke med din Seier. Du stred for Kirkens Sag; thi vil dens Herre veilede dig med sin Viisdom: Conradins Død er Carls Frelse — Conradins Liv er Carls Undergang."

Robert.

Adlyd ei det! selv velmeent Raad kan skade.

Carl.

Lehnsherrens Raad er Lov.

Guido.

Saavidt gaaer ikke
Din Lehnspligt, Konge.

Carl.

Tie! — — Spidsfindig Klygt
I oprørsk Sind fremkalder grundet Frygt —
Forviist I er fra denne Stund vort Rige!

Guido (rolig).

Jeg gaaer — For Magtens Bud maa Sandhed vige.
Dog, hvis med sorgfuldt Blik jeg gaaer herfra,
Mit Land, ei mig, min Sorg beklager kun
Hvor Haan og Vold tør Lovens Magt forringe,
Gaaer ingen ærlig Dannemand paa Thinge!

(gaaer.)

Robert.

Tilbagekald din strenge Dom, Kong Carl;
Han har kun gjort sin Pligt.

Carl.

Han er forviist —
Og Conradin skal døe!

Alard.

O nei, min Konge!
Forbandelse og Had vil stige frem,
Som dine bittre Fiender, af hans Grav.

Carl.

Et Folk, som dette, kues bedst ved Frygt;
Naar kun de lystre, maae de gjerne hade.
Mit Bud skal staae!

Robert.

Og Efterverd'nen kalde
Carl af Anjou Tyran?

Carl.

Det var for dyrt
At kjøbe Efterverd'nens tomme Roes
For egen Sikkerhed — Nu intet Ord
Om denne Sag meer! — Pavens Villie,
Neapels Fare og mit Bud afvæbne
Hver Forbøn, med hvad Grund den end besmykkes —
— Fuldendt er vor Forretning — Raadet hævet!

Robert.

Tov lidt, min Drot — Lad mig Farvel dig sige!
Og mig forviser denne Dom dit Rige.
Jeg stred i hiint uhæderlige Slag;
Det vil formørke mig hver Glædesdag —
Og her (med Haanden paa Brystet) en Røst vil minde mig i Nøden:
Du hjalp at lokke ærlig Helt i Døden!

Alard (til Robert).

Jeg følger Eder —
(rækker Kongen sin Guldkjæde.)
Tag igjen dit Smykke;
Din Gunst det gav — nu vil dets Byrde trykke!

Carl.

Robert! — Alard! — I vil forlade mig?

Alard.

Jeg maa — hvis fra i Dag jeg tjente dig,
Jeg maatte, som din Høvding, uden Brøde
Med Verdens Had for denne Gjerning bøde.

Robert.

Du lader haant om Eftertidens Røst;
Ei jeg — dens sanddru Tale blier min Trøst.
Derfor jeg gaaer, at ei mit Navn den nævner,
Naar grusom Dom paa Dommeren den hevner.
Lev vel, min Frænde!

(visende paa de franske Riddere.)

Agt ei disses Raad —
Det er ei mere værd, end deres Daad!

Alard.

Farvel, Kong Carl!

(gaaer med Robert.)

Carl

(efter at have grundet nogle Øieblikke, gaaer han hen mod Døren, men besinder sig og standser med eet.)

Nei —! — Conradin skal døe!

Første Ridder.

Glem disse Utaknemlige, min Konge!

Carl.

Ha! dette Tab erstattes ei af Eder!
Kun det er Trøst, at Faren er forbi.

(En Høvedsmand kommer, idet Carl vil gaae.)

Carl.

Hvad bringer du?

Høvedsmanden.

Et Sørgebud, saa svart,
At fast jeg gruer for at nævne det.

Carl.

Tal, Tal!

Høvedsmanden.

Sicilien er tabt — paa ny
Blev Oprør vakt af Johan Procida —
Hver Fransk er grusomt myrdet —

Carl.

Vil du myrde
Mig med din Rædselstidende!

Høvedsmanden.

Kong Peter
Af Aragon er landet med en Hær,
Og kaaret til Regent af hele Øen.

Carl.

Ha, er det saa! Har Lykken alt fortrudt
Sin korte Gunst? som troløs Overløber,
Meenederst svoret mine Fiender Huldskab?
— Saa er det Tid at handle!
(til Ridderen:)
Hver Provinds,
Som reiste Oprørsfanen, skal aftvinges
Tredoppelt Krigsstyr — Fæstningerne sløifes —
Robert af Bari, Overdommeren,
Skal holde blodig Standret overalt!
Naar Jammerskriget hviner dem i Øret,
Forgaaer nok Lysten dem til Oprørsraab!

Første Ridder.

Dit Bud skal vorde fuldbragt, høie Konge.

Carl.

I Morgen tidlig falde Conradin
Og Frederik paa Neapels store Torv,
Og næste Dag de andre Skyldige!
Lad stærke Troppekorps besætte Byen —
Om mit Pallads skal Vagterne fordopples!

(gaaer.)

Femte Act.

(I Neapel.)

Første Scene.

(En aaben Plads — det er Nat.

Meinhard

(kommer — seer sig ængstelig om).

Hvem sætter efter mig? — Jeg hører Stemmer
Og Fodtrin nær mig, og kan Ingen øine —
Ha, Hevnens Furier forfølge mig,
Forvirre mine Sandser, slaae mit Øie
Med Blindhed, og vildlede mine Skridt!
Jeg hører Strandens Brusen; men, forgjeves!
Jeg kan ei naae til Havet — Bort jeg maa
Før Morgen! — Han skal døe, naar Dagen gryer —
Hør — rasle ikke Lænker? — bringe de
Ham alt fra Fængslet? — Vil da Ingen lede
Mig bort herfra! — Der kommer Nogen — — Nei,
Min Skjælven kunde røbe mig — afsted!

(gaaer.)

Frangipani (kommer).

Vee mig! hun er her ikke — Julia,
Min Datter! Gjennem Natten har jeg raabt,
Men ingen Stemme svarer mig. — Forsvunden
Er hendes ædle Sands; den bugned under
Sin Sorrigs Byrde, og Fortvivlelsen

Har qvalt den med sin klamme Dødninghaand!
— Min Fod er træt, men jeg kan ikke hvile —
O, flye mig ei, mit Barn! du maa tilgive
Din Fader her paa Jorden — hisset møder
Du ikke ham!

Meinhard (kommer tilbage).

Forfærdeligt! — Det var
Skafottet, jeg har seet!

(bliver Frangipani vaer.)

Hør — jeg er fremmed
I denne Stad; jeg beder Eder, viis mig
Den rette Vei!

Frangipani.

Hvorhen?

Meinhard.

Til Marken, eller
Havsbredden — ligemeget — kun herfra!

Frangipani.

Jeg kiender Rösten — Meinhard!

Meinhard.

Frangipani!
Saa finder jeg dig her, Forbandede!

Frangipani.

Mig træffer ei Forbandelsen; jeg har
Absolution.

Meinhard (med vild Latter).

Ha, ha! den fik jeg ogsaa,
Og Helvedflammen brænder dog i Hjertet!
Du Djævel! det var dig, som overgav ham!

Frangipani.

Du sveg ham først!

Meinhard.

Du kunde reddet ham,
Og vilde ikke; skjøndt med ham du svigted
Dit Fædreland!

Frangipani.

Og du din egen Frænde!

Meinhard.

Det minder du mig om? Saa er det vel
Min Pligt at hevne ham! Drag ud dit Glavind,
At jeg kan fælde dig — træk!

Frangipani.

Vil du myrde
En Værgeløs?

Meinhard.

Det spurgte du vel om,
Da Egennytten kaldte paa hans Bødler?

Frangipani.

Det var den falske Munk, der overrasked
Os begge, og besnæred vore Hjerter
Med Skrækkeord og falske Løfter — Hevn dig
Paa ham!

Meinhard.

Og paa Kong Carl! Han lønned mig
Med Utaknemlighed.

Frangipani.

Og mig med Haan.

Meinhard.

Kom, lad os sprænge Fængselsdøren — tænde
Mordfakler ved Voxkjerterne paa Alt'ret,
Og ryge disse sorte Ræve ud
Af Hulerne!

Frangipani.

Det er umuligt — Vagt
Omringer Fangetaarnet, franske Tropper
Besætte hele Staden.

Meinhard.

Hvad vil du da?

Frangipani.

Jeg søger mit ulykkelige Barn;
Hans Dødsdom røved hende Sands og Samling.
Hid skal hun være flygtet i sit Vanvid.

Meinhard.

Lad hende gaae — følg mig; vi er jo Mænd,
Ei skrantne Qvinder!

Frangipani.

Du har ingen Datter!

Meinhard.

Saa led mig i det mindste ud af Byen;
Før vil jeg hvile under aaben Himmel
I Slud og Storm, og søge hvasse Leie
I Tjørnekrat hos giftig Øglemylr,
Før jeg her dvæle vil!

Frangipani.

Kom — denne Vei!

(De gaae.)

Julia

(træder ind — hun stirrer fordybet hen for sig).

„Hans Blik var Ild — hans Røst saa huld,
Hans Hjerte tro, som Guld;
Han Konge var, og Krone bar —
Ak, intet Scepter nu han har!
Hans Bryst er qvalt af Muld!"
— Derfor er Himlen klædt i Sørgedragt;

Sin Glædesfakkel har den slukt i Havet,
Og trukket sorte Slør for blege Ansigt.
Paa Jorden græder Mørket, som i Himlen —
Men Ingen — Ingen — Ingen sørger trofast,
(Med Haanden paa Hjertet.) Som dette!
— — „Med Længselssuk, i Bryllupsdragt,
Hun vented paa hans Komme —
Han kom — i hvide Dødningdragt,
Da Midjenat var omme."

Meinhard og Frangipani komme.

Meinhard.

Hver Udvei spærret —!

Frangipani.

Du maa dvæle her,
Til Dagen er brudt frem.

Meinhard.

Forfærdeligt —
Hans sidste, hule Dødssuk skal jeg høre!

Julia.

— „Da bad den Arme Dag og Nat:
Christ, bryd du Vandringsstaven!
— Gud naade den, som er forladt,
Og ei kan finde Graven!"

Frangipani.

Bedrage mine Sandser mig? Jeg hørte
Jo hendes Stemme — Julia, min Datter!

Julia.

Din Datter? — Hvem er du? — Engang jeg havde
En Fader — men det var ei dig; du ligner
Formeget ham, der myrdede min Konge!
Bort, bort —!

Frangipani.

O, følg mig —!

(Tømmermænd komme med Øxer og Fakler.)

Julia.

Ha! — hans Bødler komme!

(undskyer.)

Meinhard.

O Rædselsskyn!

Frangipani.

Hvor skal jeg skjule mig!

(de træde hurtigt tilside.)

Første Mester.

Hvad var det for et Skrig!

Anden Mester.

Det undrer dig?

Vi har jo hørt sælsomme, fæle Stemmer
Den hele Nat igjennem — Klageraab
Og svare Dødssuk.

Første Mester.

Ja, det har sin Grund;
Paa denne Sorg vil følge værre Uheld,
Og disse Suk vil føde Jammerskrig!

Anden Mester.

Ja! — ja! — Farvel!

Første Mester.

Hvorhen? Kan du sove nu
Paa sligt et nederdrægtigt Arbeid?

Anden Mester.

Nei!

Første Mester.

Gjør du, som jeg — Det er min bedste Øxe;
Men den skal ikke hugge nogen Spaan meer.
I Søen med den! Den har reist en Bygning,

Som knuser os, og al vor Frihed, al
Vor Lykke, naar den falder.

Anden Mester.

Himlen styrke
Vor brave Prinds, som snart skal blæse der!

Første Mester.

Det vil den — kun den Onde frygter Døden.

Anden Mester.

Kom — ned til Stranden!

Første Mester.

Lad os det!
(til de Øvrige.)
— Følg med!
(De gaae.)

Meinhard og Frangipani træde frem.

Meinhard (gysende).

Nu er Skafottet færdigt —!

Frangipani.

Morg'nen gryer —
Nu Tiden nærmer sig — ræk mig dit Glavind!

Meinhard.

Hvad vil du?

Frangipani.

Styrte i det kolde Staal —

Meinhard.

Gjør ikke det — Vi To kan tidsnok døe!
— Fortvivle vil vi ikke; vi vil handle,
Og frelse ham, imens vi hevnes selv!

Frangipani.

Ja, kom! — Vi er forskudt af Mennesker,
Forladt af Himlen — vi har Intet meer
At tabe!

Meinhard.

Efter dem! — Vi rive Faklen
Af Haanden paa dem — taste Blusset i
Tyrannens Borg, og hugge Vagten ned!

Frangipani.

Afsted — afsted! (raaber) Vaagn op, Neapel, af
Din feige Søvn!

Meinhard.

Til Vaaben! frels din Konge!

(De gaae. — En Vagt kommer hurtigt til.)

Anføreren for Vagten.

Hvad? — Oprør — tændte Fakler! — Griber dem!

(de forfølge Meinhard og Frangipani.)

Anden Scene.

(Et Fængsel.)

Conradin (træder ud fra et Sidekammer).

— Min sidste Dag jeg seer i Østen gløde —
Snart blegner jeg i Livets Morgenrøde!
Jeg falder ei ved lystigt Vaabenbrag.
Min Hjelm er knust, mit blanke Glavind rustet,
Mit Skjold er splintret, og mit Harnisk brustet —
Dog væbnet træder jeg mod Skjebnens Slag.
Min friske Kraft med Staalring Lokken krandser,
Og Hjertets Fred er Heltens bedste Pandser!

Jeg døer — den Sidste af en vældig Stamme!
Men Slægtens Navn, som Fuglen af sin Flamme,
Fornyet hæver sig i evig Glands!
Paa Slagets Mark, i Kraftens Strid i Freden
Formæled Æren dødt med Evigheden,
Og Dyden fletted det sin Stjernekrands!

Min Kamp, min Daad fordunkler ei dets Glands,
Og mine Fædre værdig gaaer jeg heden —
Mit Liv var kort; men evigt staae dets Minder;
Jeg falde skal, men døe som Seiervinder!

Frederik træder ind, fulgt af Gottfred (som strax gaaer tilbage).

Conradin
(efter en lang, taus Omarmelse).

Min Ven til Døden!

Frederik.

Ja — det er forbi!
Hver Haabets Dør er lukket — vi skal døe!

Conradin.

Som Mænd, der agted Livets Værd saa høit,
At ei vi frygte Graven, naar den vinker!

Frederik.

Saaledes skal vi ende!

Conradin.

Bedre Lod
Traf dem, der kæmped herlig Lystkamp ud
Med Armens sidste Kraft blandt Fienders Flok,
Og slog imens de segned — dog —

Frederik.

Held dem!
— Vort Fyrsteblod, vanæret, flyde for
En Bøddels Haand!

Conradin.

Det maa ei ængste os —
Vanære kan kun Livet, Døden ei.
Og Bøddeløxen, som vi gyse for,
Omsmedes til et herligt Heltesværd,
Naar Ærens Søn ei skjælver for dens Hug.

Det vil ei vi — blodlystent Øie skal
Ei frydes ved vor Frygt!

Frederik.

Jeg skjælver ikke;
Men uden Suk kan ei det unge Bryst
Løsrive sig fra sine Haab — For kort,
For kort var denne Foraarsdag! Vor Sommer
Har end ei lyst, og Vinternatten kommer!
Forgjeves planted vi vor Hæders Palme —
Midt i sin favre Blomstren skal den falme!

Conradin.

Den falmer aldrig! Med sin friske Top
Den stiger kraftigen mod Himlen op!
— Skred vi ei fremad rask med Kæmpeskridt
Paa Ærens Bane? Har vi ikke stridt?
Har Mænd ei fulgt vort Banner hvor vi gik?
Har ei Tyranner bævet for vort Blik?
Skjalv ikke Mørkets Throne for vor Haand?
Har vi ei løsnet Overtroens Baand?
— De briste skal! For Kraftens Heltestamme
Nedblinker vor Bedrift med evig Ild,
I Aandens Nat en Ledestjerne mild,
Som Friheds Dag bebuder med sin Flamme!
— Vi skulde klage? — nævne Jordens Savn?
Nei, nei! til intet Trøsteord vi trænge!
Ei Aar, men Daad gjør evigt Mandens Navn;
Vort Liv var kort — men vi har levet længe!

Frederik.

Og jeg har sørget! — Feige Mismod, bort!
Lad Graven aabne sig —!

Conradin.

Dens skumle Vei er kort!

Dens Skygge skrækker ei — dens Maal er Glæde!
Til Himlens lyse Hal den fører ind —
I herlig Rad, med høien Smiil paa Kind,
Imøde der os vore Fædre træde.

Frederik.

O glade Udsigt! Var jeg end ei stærk,
Som du, i Modgang, som til Manddoms Værk,
Dog ærligt har jeg fulgt dig, al min Færd
Skal vidne høit: jeg var min Frænde værd!

Conradin.

De blanke Tvillinglys paa natlig Bue
Nedblinke sammen og adskilles ei —
Saa tidt en Vandrer seer dem paa sin Vei,
Han vore Navne seer i deres Lue!

(Man hører Støi af Væbnede udenfor.)

Frederik.

De komme —

Conradin.

Timen er der!

Frederik.

Held os, Held!
Vi vandre sammen uden tungt Farvel!

Gottfred

(kommer — dybt bevæget).

Min ædle Prinds — min Hertug —

Conradin.

Hvortil Taarer,
Du vakkre Svend? Dit Sørgebud vi kjende.

Gottfred.

O tunge, tunge Pligt!

Frederik.

Bedrøves ei —
See, Ven med Ven gaaer kjækt den sidste Vei!

Den Første.

Hans Harm er vakt, og han kan rase trygt!
En saaret Slange, reiser han sig op,
Hans Øie gnistrer, giftigt Fraaden skummer —
Hevngram af Smerte, blodig, han sig krummer,
Og knuser os med edderstænket Krop!

Den Gamle.

Held mig! snart Dødens blide Lod mig rammer.

Den Anden.

Vee os, der leve, for at see vor Jammer!

(Julia træder ind.)

Den Første.

Hvo kommer der med vildtudslagne Lokker?

Den Anden.

O Sorrigs Syn — den arme Julia!

Den Gamle.

En trofast Datter af en troløs Fader!

Julia.

„Hans Grav hun fandt — der var han lagt
I Taarepilens Skygge;
Ved Graven holder Døden Vagt —
Ved Graven vil hun hygge."

(Man hører et Chor fra Kirken.)

Nu est du løst af Verdens Baand —
Forladt er dig din Brøde!

Julia.

Hør — hvilke Toner tale til min Sjæl!

En af Folket.

Hans Time slaaer — hør Sørgechoret runge!

En Anden.

Hans sidste Trøst med Taarer de ham sjunge!

Choret.

Med Haab kan nu den frelste Aand
Gaae Dommens Røst imøde.

Julia.

— O milde Taare, rinder du igjen!
Mit Bryst blier let — nu svinder jo min Smerte!
(med Begeistring.)
Fra gyldne Harper Himmeltoner klinge,
Og Engle synge lifligen i Chor!
Høit suser over mig den stærke Vinge,
Og Himlen aabnes for den mørke Jord!
Jeg seer ham straale blandt Seraphers Hære,
I staalblaat Harnisk med sit dragne Sværd —
En vældig Stridsmand for sin Mesters Ære!
Med saligt Blik han Straalekronen bær!

Choret.

Thi blegn ei, Helt, for Gravens Bred!
I Striden maa du bløde!
Hist finder du en evig Fred —
Lyksalig er den Døde!

Conradin (træder frem).

O, Julia! — Farvel!
(til Vagten.)
Før hende bort —
Hun skal ei see mig bløde.
(Julia føres bort igjennem Mængden.)

Conradin.

Græd kun du,
Mit arme Folk! Thi alle dine Taarer
Vil raabe høit fra dette Sted mod Himlen!
Mit Navn, den sidste Hohenstaufers Navn,
Min blodige Dødsdom være dig et Opraab

Til Kamp, til enig Kraft mod Tyranniet,
Naar Hevnens Dag oprinder for Neapel —
Saa døer jeg ei forgjeves! Snart jeg staaer
For Gud — Farvel! — Han høre vil min Bøn
Om Naade for mig selv, om Eders Frelse!

En af Folket.

Bliv der vor Skytsaand, naar vort Suk dig kalder!

Den Gamle.

Velsign os, førend du fra Jorden gaaer!

(Hele Folket knæler.)

Conradin.

Dig styrke Gud, naar Frihedstimen slaaer!
For dig, mit Folk, jeg stred — for dig jeg falder!

(Idet han træder hen mod Baggrunden, falder Dækket hurtigt.)

Udvalgte og samlede

Poetiske Skrifter

af

C. J. Boye.

Fjerde Bind.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.
1851.

Indhold.

Side.

Baggesens Mindefest, dramatisk Prolog ..... 3.
Floribella, lyrisk Drama ..... 17.

Digte.

Guttorm Skjald ..... 107.
Helenes Kilde ..... 117.
Bogs ..... 123.
Kirkeklokken i Farum ..... 131.
Vaarsang ..... 136.
Sommermorgen-Sang ..... 139.
Efteraars-Betragtning ..... 142.
Høstfest-Sang ..... 144.
Vinterbetragtning ..... 146.
Vintersang ..... 149.
Sang for Danske ..... 151.
Nytaarsaftens-Sang ..... 153.
Bøn efter Høstprædiken ..... 155.
For Asylbørnene ..... 157.
Ossian ..... 159.
Gratiernes Fest ..... 164.
Hymne ..... 168.
Thorvaldsen ..... 172.
Til „Andet Jægercorps" ..... 174.
Den Blinde ..... 176.
Tilegnelse til Frederik den Sjette ..... 178.
Da han sejlede gjennem Øresund ..... 181.
Det danske Vaabenskjold ..... 183.
Studenternes Velkomstsang ..... 185.
Sorgenfri ..... 187.
Morgen- og Aften-Sang ..... 192.
Fakkelsang ..... 195.
Sang paa Odense Gymnasium ..... 196.
Tilegnelse til Caroline Amalia ..... 198.

Bøn paa Fødselsdagen ..... 200.
Den 28de Juni 1845 ..... 202.
En Sang om Sorgenfri ..... 204.
Præsten Jens Bindesbøll ..... 206.
H. C. Sommerschild ..... 210.
Statsminister Mosting ..... 213.
M. C. v. Arnholtz ..... 215.
Charlotte Ouchterlony ..... 217.
Sophie Sneedorff ..... 219.
General Rye ..... 221.
Schleppegrell ..... 222.
Sørgecantate over Kuhlau ..... 225.
Ved Reformations-Festen ..... 228.
Kronings-Cantate ..... 234.
Jule-Cantate ..... 240.
Paaske-Cantate ..... 244.
Ved Kronborg Slotskirkes Indvielse ..... 249.

Baggesens Mindefest.

Dramatisk Prolog.

(1827.)

Personerne.

Emma.
Seline.
Broderen.
Faderen.

(En Lund. I en Kreds af unge Graner og Rosenbuske staaer en Steen, hvorpaa læses: „Jens Baggesen.")

Søstrene træde ind, med Broderen ved Haanden.

Emma.

Her Stedet er!

Broderen.

Din Helligdom i Skoven!

Seline.

Ei mere vor!

Emma.

Et større Navn, forvoven,
Jeg viede den.

Broderen.

Nævn det!

Emma.

Jeg nævner den,
Som alt i Vuggen Himmelen bestemte
Til Grätiers og Sanggudinders Ven:
Ham, Folket først forguded', Mængden glemte,
Og nu vor Længsel ønsker sig igjen.

Broderen.

Hvo gjetter nu ei Navnet? — Baggesen!

Seline.

Paa Altarstenen staaer det.

Emma.

Løvets Tag
Sig hvælver høitidsfuldt paa Skovens Stammer;
Skovtemplet helliges hans Digterflammer —
Til denne Høitid kaldtes du idag.

Broderen.

Men hvilken Sang skal hilse da hans Fest?

Emma.

Hans egne Hymner!

Broderen.

Nævn: hvad toner bedst,
Min muntre, søsterlige Huldgudinde?

Emma.

For hurtigt spurgt! Hvor skal jeg Svaret finde?
Søg alle Rosers Dronning i en Flor,
Der nys sprang ud! I Nattergales Chor
Udfind den bedste Trille! Hvilken Vove
Er det, der nynner venligst i dens Gang,
Naar alle Havets Bølger gaae med Sang
Rundt om de danske Øers Bøgeskove?

Seline.

Hver vælge sin!

Emma.

Det gjør et helligt Tal!

Broderen.

Tregange tre gjør Digteraandens Lykke!

Emma.

Men først en Festens Krands indvie skal
Vor Tinding med sit friske Offersmykke!

(henter tre Krandse.)

Seline.

Nu alt er vel beredt.

Broderen.

Saa sige du
Da Sangindvielsens de første Ord!

Seline (fremsiger).

„Der var en Tid, da jeg var meget lille" — o. s. v.

Emma.

O Baggesen! for dig i Morgenstunden
Sang Himlens vingeklædte Børnechor
En hellig Uskyldssang fra Palmelunden,
Der hist Cherubens Sangpaulun omgroer!
Og ei var Tonen med din Drøm forsvunden,
Din Lyra gjentog den, og du blev stor!

Broderen.

Saa nævner Norden, stolt, hans Digterrang!
(til Emma.)
Nu istem Festens anden Høitidssang!

Emma (synger).

„Naar Børn sig om mig slynge" — o s. v.

Seline.

Ja, Baggesen! om dig i talrig Klynge
De Store lytte, tause, med de Smaae,
Og alle Glædens Minder huldt omslynge
Paany vort Bryst, saa tidt du synger saa;
Sig Oldinghøstens Dage vaarforynge,
Paa Qvist sig atter Somrens Fugle gynge,
Og qviddre sødt for dem, som dig forstaae!

Emma.

Nu, Broder, du din Offerhymne synge!

Broderen (fremsiger).

„Du Plet af Jord, hvor førstegang mit Øie" — o. s. v.

Seline.

O, Baggesen!

Emma.

O Baggesen! Hvi tier
Den danske Harpe, der har tonet saa?

Seline.

Et fremmed Land du dine Toner vier!
Hvor kunde du dog bort fra Danmark gaae?

Broderen.

Han er ei taus! Nys over Sletten klang
Fra Schweitzes Bjerg hans danske Brodersang!
Naar viltre Sværme Nattergalen skrænme,
Og døve Sangeren med Hui og Støi,
Den har ei der i Lunden mere, hjemme,
Men søger Rede paa en fremmed Høi!

Seline.

Dog, sikkert! aldrig vil han Lunden glemme!

Broderen.

Saa lidt, som Fuglen, der fra Reden fløi!
Hans Danmarks Lovsang var hans Hjertes Stemme!

Seline.

Forvist han kommer! Hvo kan ei fornemme
En evig Længsels Suk i denne Røst?

Emma.

Kom, Baggesen! De danske Hjerter gjemme
En Flor af tro Erindring for din Høst!

Broderen.

Han kommer! I hans Bortgangs Sorg og Harme
Den Himmeltanke styrked ham især:
Sit Livs Farvel at skulle stamme her,
At kunne døe i Fædrelandets Arme.

Emma.

Fjernt være Døden fra hans Digterbryst!

Seline.

Forynges skal det ved et Gjensyns Lyst!

Broderen.

Det maatte det!

Seline.

Og helst jeg vil, han kommer
Paa Floras Festdag i den unge Sommer,
Naar Eng og Skov har Høitidssmykker nok
Til Pryd for Skjaldens Vei og for hans Lok!

Emma.

Saa hilse først Violens Duft hans Gang —
Saa reen, som Dannersproget i hans Sang!

Seline.

Kjærminders Flok, som Morgentaarer dugge,
Ham hilse med sit Uskylds Himmelblaae!
Guds Engles Sange om vor Barndoms Vugge
Han lærte vor Erindring at forstaae.

Broderen.

Fra grønne Hæk vil Roserne ham møde,
Og snoe sig tæt om Emmas Sangers Barm!
Hver Purpursky af Elskovs Morgenrøde,
Som lærte Jordens Roser sødt at gløde,
Som steg, saa tidt hans Hjertetoner løde,
Gjenskuer Bruden i sin Brudgoms Arm.

Emma.

Den hvide Rose kommer fra sit Bed,
Med Lilien, reen, som Engles Kjærlighed.
De begge vil sig om hans Harpe slynge;
Thi Baldurs Digtersuk mod Nannas Favn,

Reent, uden jordisk Haab og jordisk Savn,
Kan ingen Harpe, uden hans, besynge.

Seline.

Den kjælne Vedbende vil troløs blive
Forførstegang, fra Træets Favn sig rive,
Og med sit brede, frydindviede Blad
Løvhegne Veien, som han vandrer ad.
Hvem bedre skulde Glædens Løv den give,
End ham, hvis Cithars Skjemt gjør Sorgen glad?

Broderen.

Dybt bøier Egens lyttende Dryade
Den bedste Green, paa Løv og Knopper rig,
Og hvidsker selv hans Navn med sine Blade,
Mens Digter-Borgerkronen fletter sig;
Thi alle Danmarks Hjerteluer flammed',
Og Barnets Nyn hans Sangbøn efterstammed',
Saa tidt hans Taare under helligt Qvad
For Danmarks Held og Fredriks Lykke bad!

Seline.

Og ei den blomstafklædte Mark vil sørge,
Ei Skovens Veemod efter Bladet spørge,
Som offres ham; thi ved sit Strængechor,
(Det trøster Eng og Lund!) naar Frosten kommer,
Han tryller frem en doppelt smykket Sommer,
Hvor Blomsten atter spirer, Bladet groer.

Emma.

Men rigt, som Floras Rige ogsaa er,
Dog ei for Skjalden Krandse nok det eer;
Thi hvilken Green og Busk og Stængel bær
Den Løn, der kroner Vittighedens Seier?
Naar Slag i Slag hans Tanke-Lynglimt ile,
Og ramme Daarerne med Viddets Pile,

Og slaae den hule Pral i Støvet ned —
Hvor er da Kronen, han skal smykkes med!

Seline.

Og er der En blandt alle Blomsters Vrimle,
Hvis Duft er himmelsk nok, der folder ud
Et Blad for ham, som hørte Aandens Bud,
Og lod sin Hymne naae til Himles Himle,
Lod Jubeltonen prise Fredens Gud?

Broderen.

Nei, Intet eier Østens Palmeskov,
Den værdigt nok, der synger Naadens Lov,
Der tolker Himlens Chor i Støvets Psalmer!
Hans Løn er gjemt. Den er ei jordisk Løv;
Har Sangervingen rystet af sit Støv,
Da kroner Englen ham med Himlens Palmer! —
(træder nærmere om Alteret.)
Med festligt Ord indviet, Templet staae,
For Dans Apollo bygt af Skovens Stammer!
Nu Haand i Haand tregange rundt vi gaae
Med løftet Røst, at ham vor Bøn kan naae:
At skjenke Danmark atter sine Flammer!

Seline.

Vi kalde dig! Kom, Kjærlighedens Skjald!

Broderen.

Du, Fædrelandets Sanger, hør dets Kald!

Emma.

I festlig Bøn jeg nævner dig, som den,
Hvis Navn skal aldrig døe: kom, Baggesen!

Faderen (er traadt ind).

(Afsides.) Han kommer ei!

Emma.

Du møder til en Fest!

Faderen.

En Fest?!

Emma.

Nu intet Alvor i dit Øie!

Broderen.

Jeg maner det, som Skjaldens Offerpræst.
(viser ham Stenen.)
Hvad læser du, bekrandst af Lundens Green?

Faderen.

En Dødens Rune paa en Mindesteen!

Broderen.

En Dødens Rune?

Seline.

Ingen Mindesteen!
Han kommer snart!

Emma.

Vor Festsang ham indbød.

Faderen.

Han kommer aldrig!

Alle Tre.

Aldrig!?

Faderen.

Baggesen er død!

Alle Tre.

Død!?

Et Chor (dybt i Stoven).

*) Ak! død er Lundenes Sanger!

Emma.

O nei! Et digtet Sørgesagn har Rygtet,
Som ofte før, fortalt!

---

*) Mel. „Men Lyna svæver i Himlen."

Seline.

Den stærke Aand
Saalænge styrked Støvets svage Baand —
Han er ei død!

Faderen.

„Den stærke Aand er flygtet
Herfra!

Broderen.

O, Danmark! Baggesen er død!

Choret (som før).

„Ak! død er Lundenes Sanger!"

Emma (tager Krandsen af).

Saa blomstred tusind Haab, at flokkes atter
I Klynge om hans Lyre — — visne nu!

Seline (ligesaa).

Saa blomstred Glæden ved hans Cithars Latter —
Nu den er død — — saa døe da ogsaa du!

Broderen (ligesaa).

Saa blomstred, snoet af Gratier i Dands,
Med Vaarens Smykker om de stemte Strænge,
Det evigunge Ydes friske Krands, —
Nu, Strængen tier, maa den visnet hænge!

Choret (som før).

„Ak! død er Lundenes Sanger!"

Emma.

O, græder, danske Piger! han er død,
Der fletted Sangens Roes om Eders Ynde!

Faderen.

Hans Røst om Fædreland og Konge lød —
Lad Mandens Taarer Danmarks Tab forkynde!

Seline.

O græd, Germania! med Danmark græd!
(Til Trøst, ei vi alene skal ham savne!)

Personerne.

Emma.
Seline.
Broderen.
Faderen.

(En Lund. I en Kreds af unge Graner og Rosenbuske staaer en Steen, hvorpaa læses: „Jens Baggesen.")

Søstrene træde ind, med Broderen ved Haanden.

Emma.

Her Stedet er!

Broderen.

Din Helligdom i Skoven!

Seline.

Ei mere vor!

Emma.

Et større Navn, forvoven,
Jeg viede den.

Broderen.

Nævn det!

Emma.

Jeg nævner den,
Som alt i Vuggen Himmelen bestemte
Til Grätiers og Sanggudinders Ven:
Ham, Folket først forguded', Mængden glemte,
Og nu vor Længsel ønsker sig igjen.

Broderen.

Hvo gjætter nu ei Navnet? — Baggesen!

Seline.

Paa Altarstenen staaer det.

Og kron hans Billed paa indviet Sted
Blandt dine Digter-Corypheers Navne!

Broderen.

Du, Schweitzes Hyrdepige, bring din Flor
Af Sneens Blomst og Alperosers Klynge
Til Gravens Hytte, hvor min Sanger boer;
Thi ogsaa du har hørt ham deiligt synge!
Kom, Bjergets Datter! tag din Brudgom med!
Hans Alpeharpe sang om Kjærlighed!

Emma.

Nu er den taus!

Faderen.

Ei nye Sange fleer
Skal blomstersnoe de Sjungnes friske Minde;
Men førend Danmark aldrig synger meer,
End ei hans mindste Qvad skal, glemt, forsvinde!

Emma.

Ak! ei for os gjenlød hans Afskeds Trøst!

Seline.

I fremmed Land forstummede hans Røst!

Broderen.

Saa skulde dog hans Sangs, hans Ønskers Eden
Ei aabnes ham i Døden, som han bad!

Faderen.

Halvbrustet Øie smilede paa Bredden
Af Hegnets Elv mod det, — og luktes, glad!
Ham længtes fjernt herfra paa Smertens Leie
Tilbage hid; da Dødens Varselbud
Nu lød, gav Danmarks Engel ham ieie
Endnu en Kraftens Gnist, og han drog ud,
Forfulgt af Smerten, ad de kjendte Veie
At hilse sidstegang sit Hjertes Brud;

Og som han drog, han glemte Vee og Jammer,
Og sang, opluet af de sidste Flammer,
Sit stærke Qvad om Frihed, Fred og Gud!

Seline.

Nu er han fri!

Emma.

Nu har han fundet Fred!

Broderen.

Hos Gud!

Faderen.

Ved Østersøens kjære Bred
Staae Taareasken ved hans Hvilested!

(De træde i Kreds om Stenen.)

Et qvindeligt Chor (i Sorgedragt, træder ind).

Længe vi ledte ved Aften og Gry,
Vi ledte i Skov og paa Enge;
Sangeren vandred fra By og til By:
Vi savned hans tonende Strænge.
Ei lød hans Cithar i Lunden!

Længselen bad, og vi ledte med Savn;
(De havde hans Hjerte bedrøvet!)
Søgte saalænge og raabte hans Navn,
Til Høstvinden rystede Løvet.
Ei lød hans Cithar i Lunden!

Ei er han kommen! Lad visne til Støv
Hvert Blad kun, I sørgende Kroner!
Aldrig skal meer Eders hellige Løv
Sig flette til Krands om hans Toner!
Ak! død er Lundenes Sanger!

*) Til Melodien af Visen om Lyna.

Aldrig han kommer! Dog trøst dig, mit Savn!
Skjøndt aldrig du kan ham forglemme!
Danmark vil evigt gjentage hans Navn,
Hvert Ord af hans deilige Stemme!
Hans Sang og Minde skal leve!

Floribella.

Lyrisk Drama,

(sat i Musik af **Weyse**, 1825.)

Personerne.

Grev Juan af Ramiro.
Floribella, hans Frænke.
Almanzor.
Borgfogden paa Ramiro.
Fernando, hans formeentlige Søn.
Maurer. Co andalusiske Bønder. Juans Mænd og Vasaller.
Chor af Alser.
Alsernes Konge og Dronning.

Handlingen foregaaer paa og i Nærheden af Borgen Ramiro i Spanien, under Ferdinand den Katholskes Forfølgelser mod de overvundne Maurer.

Første Act.

Første Scene.

(Skovegn. I Baggrunden Slottet Ramiro, hvis Hauge strækker sig hen mod Skoven. Til Venstre seer man Ruinerne af et nedrevet Taarn. Det er Aften, Halvmaanen gaaer frem.)

En Skare omflakkende Maurer har leiret sig i Skoven.

Maurerne.

Vestens fjerne Bjerge graane,
Sunken er den lumre Dag;
Deilig stiger Nattens Maane
I sin Glands fra Skovens Tag.
Sølverpiil fra krumme Bue
Tænder, lynsnar, med sin Lue
Dal og Krat.
Pil dig, Flamme! du opklare
Mahoms Kraft i Kampens Fare,
Hevnens Nat!

Første Maurer.

Ja, til Hevn! I Krat og Dal
Vanker flygtig Saracener
I det Land, hans Fædre tvang.
Mørke Skov, som tæt sig grener,

Er hans usle Herresal,
Mens den christne, stolte Ridder
Seir'rig i hans Haller sidder,
Fryder sig ved Spil og Sang,
Hører spinkle Troubadour
Med sin kjelne Citharqvidder
Haane vore Slagbedrifter
Bag vor egen Borgemuur.

Anden Maurer.

Skjebnen vexler — Lykken skifter:
Vee ham! Vee! naar blodig-rød
Allahs Glands af Natten stiger!
Himlens Harm engang bortviger
Fra dens Folk; den seer dets Nød.

En tredie Maurer kommer.

Den Første.

Har du speidet?

Den Tredie.

Ja. I Morgen
Er der Bryllupsfest paa Borgen.
Tvungen, gi'er en deilig Dame
Grev Juan sin Haand.

Den Første.

Den Stolte!
Grum i Elskov, som i Had!

Den Tredie.

Ingen fremmed Ridder kommer
Til hans Borg med prægtigt Følge;
Jeg kan tænke, han vil dølge
Festen, at man ei skal see,
At den unge Rosen-Sommer
Blegner for hans Vintersnee.

Kun Vasallerne skal samles;
Deres Tal er ringe.

Den Anden.

Godt!
Mens Pokalen lystigt blinker,
Og den gamle, kjelne Høg
Klynker for sin bange Due,
Skal vi gjøre Sorg af Spøg!

Almanzor (bag en Træstamme; afsides).

Timen kommer — Kampen vinker!

Maurerne.

Styrte skal Ramiros Slot!

Almanzor (afsides).

Grev Juan skal Døden true,
Borgen faae sin rette Drot!

Første Maurer.

Tys! Var det en fremmed Stemme?
Staae her Speidere paa Luur
Bag de tætte Stammers Muur?
Op at lede!

(Maurerne reise sig.)

Almanzor (træder frem).

Søge I
Mig?

Første Maurer.

Den Frække søge vi,
Som belurer vore Ord.
Vee dig, hvis du Falskhed dølger
Bag din blanke Pandsergjord!

Almanzor.

Det er ei min Viis.

Første Maurer.

Hvem er I?

Svar!

Almanzor.

En Mand. Af Maurerstamme
Er jeg født, som I; vort Had,
Som vort Vanheld, er det samme.

Fra arvet Borg til fjerne Sted
Mit Navn drog om saa vide,
Mens, glad, jeg sad i vunden Fred
Med Lykken ved min Side;
Men tirred Uven mig med Had,
Og jeg lod Kampen tænde,
Jeg vinked frem en staalblank Rad
Af hundred gjeve Svende.

Da lokked Natten Ransmænd ind
Bag mine trygge Volde;
Min Lykke sank fra høie Tind
Med mine Kæmper bolde.
Alt femten Vintres barske Slud
Har seet mig eensom vanke;
Min Trøst var Mahoms stærke Gud,
Og Hevnens stærke Tanke.

Anden Maurer.

Christnes Svig dig styrted?

Almanzor.

Ja.

Den mig røved Søn og Viv,

Styrted mine Mænd i Døden.
Allah saae mit Mod i Nøden;
Dette Sværd har frelst mit Liv.

Første Maurer.

Følg med os; lad fælleds Mod
Møde fælleds Fare!

Almanzor.

Hvo er
Høvedsmand?

Første Maurer.

Sevillas Støv
Gjemmer Heltens Been; en gammel
Eeg bestrøer dem med sit Løv.

Almanzor.

Kaarer mig til Eders Fører.

Første Maurer.

Ærlig, uden Svig du er?

Almanzor.

Ved den Gud, som Eden hører,
Tro, til Kamp jeg fører Jer!

Anden Maurer.

Eden og dit Øies Flamme
Vidne Sandhed. Lad os kaare
Ham til Høvedsmand!

Maurerne.

Velan!
Vi dig følge!

Almanzor.

Eders Farer
Flygte skal, som Skovens Harer,
For mit Glavinds Lynildblink!

Første Maurer.

Troskab lyde skal dit Vink,
Løse rænkebundne Snarer,
Jevne Farens Klippebrink!

Almanzor.

Grev Juan, Ramiros Ridder,
Saracenens Blodforfølger,
Er min værste Avindsmand;
Ranet Borghal han besidder.
Ham vi tugte først!

Første Maurer.

Det skee!

Maurerne.

Op, til Vaaben!

Almanzor.

Holder inde!
Kun ved Snildhed kan vi seire.
Hist, hvor Bjergets Dal sig krummer,
Vi os, skjult', i Dybet leire.
Snart vi gunstig Tid vil finde —
Da vort blanke Glavind vække
Trygge Uven af hans Slummer,
For til Jorden ham at strække!

Maurerne.

Som du byder!

Juan (i Baggrunden, uden at sees).

Er min Villie
Udført?

Borgfogden (ligeledes).

Ja, min strenge Herre.

Almanzor.

Det er den Forhadtes Røst;
Træder flux bag Krattets Skjul!

(Maurerne træde tilside.)

Borgfogden
(kommer i Baggrunden frem med Juan).

Slsiset er det gamle Taarn;
Steen paa Steen er ei tilbage!

Juan.

Det bedrøver dig, du Daare?

Borgfogden.

Gammelt Sagn bør ei foragtes.
Der en Hær af gode Alfer
Boet har fra Arilds-Dage.
Dem I borde ei forjage.

Held den Egn, hvor Alfen bygger!
Venlig er hans Magt.
Der den tætte Lund omskygger
Markens Foraarspragt.
Doppelt yndigt Fuglen synger,
Doppelt liflig Duft
Sprede fulde Blomsterklynger
I den rene Luft.

Men, fornærmet, Alfen viger
Snart fra venlig Egn —
Blomsten falder, Taagen stiger
Guult staaer Skovens Hegn;
Stormen klynker — mellem Sivet
Standser trætte Bæk;

Fuglen tier, dødt er Livet
I den nøgne Hæk.

Juan.

Tie! Forhadt var Taarnet mig.
Lad de kjelne Alfer søge
Sig et andet Skjul.

Borgfogden.

O Herre,
Ei med Alfen maa I spøge.
Haan ham ei — hans Magt er stor!

Juan.

Hedensk Saracener troer
Sligt maaskee, ei christne Ridder.
Nok om det! Lad mine Svende
Samles i den store Hal.
Der jeg Floribella venter;
Længer ei hun trodse skal!

(gaaer.)

Borgfogden.

Stakkels Yngling! Arme Pige!
Natten truer Haabets Gnist.
Alfen vil, fortørnet, vige;
Er der Frelse i min List?

(gaaer.)

Almanzor og Maurerne (træde frem).

Almanzor.

Det var ham — Tving dig, min Harm,
Til du kan ham sikkert ramme!
— Nu afsted til Dalens Huler!

Maurernes Chor.

Snedig sig Tigeren skjuler;

Jægeren følger dens Spor.
Vee ham! Thi Skovenes Huler
Døden beboer.

I det samme drager en Skare af Alfer, med Alfekongen og Dronningen, forbi Slottet i Baggrunden.

Alferne
(truende mod Slottet, idet de drage bort)
Vee dig Tyran!

Maurerne (idet de gaae).
Dyret sig krummer bag Løvet,
Maaler sit Spring med Forstand.
Snart du dig vrider i Støvet
Blodige Mand!

Alferne.
Vee dig, Tyran!

Floribella (kommer).
Taus, med Længsel i sit Øie,
Slappet Bue i sin Haand,
Søger over Eng og Høie
Luna sin Endymion;
Finder ham bag Rosengrene
Slumret ind i Amors Lund,
Aander Kysset paa hans Mund,
Gjengjeldt af hans Drøm alene:
Hurtigt kommer Dagens Gry —
Før han vaagner maa hun flye!
Er det hendes Suk, der svæver
Gjennem Sommernattens Fred?
Er det dette, Hjertet bæver,
Veemodsfuldt og bange, ved?
Ak! Fernando, ak! for dig,
Er det Hjertet ængster sig!

Fuglen tier, Skoven hviler,
Salig er Naturens Fred;
Perlesmykket, Engen smiler,
Medens Natten stiger ned.

Gjennem Græsset, mat og ene,
Træder frygtsomt Pigens Fjed.
Skygger gaae bag dunkle Grene,
True hendes Kjærlighed.

Duggen blinker — mildt den qvæger
Mathensunkne Sommerblad;
Styrker tørstigt Rosenbæger
Med sit køligfriske Bad.

Ak! men ingen Trøstens Draabe
Aftenskyen sender mig!
Glem da, Hjerte, glem at haabe!
Himlens Draabe glemte dig!

Alferne (i Skoven).
Floribella, fat Mod!

Floribella.
Lød ei mit Navn!

Alferne (i Skoven).
Flye, Floribella, din Fare!

Floribella.
Skovene nævne min Fare,
Kjende mit Savn?
Venlige Aander, som bygge
Mennesket nær,

Sang I fra Lundenes Skygge?
Sværpe I her?

Nogle Riddersvende komme.

Svendene.

Den ædle Ridder byder:
Han venter Jer paa Stand.

Floribella.

Alt Farens Stemme lyder!
At! Intet frelse kan!

Alferne (i Skoven).

Floribella, fat Mod!

Floribella.

Min Trøster ei er svunden!
Saa hæv dig da, mit Mod!
En venlig Alf i Lunden
Er Floribella god!

Svendene.

Den ædle Ridder byder!
I Hallen venter han.

Floribella.

Hans Herrebud jeg lyder;
Jeg følger Jer paa Stand.
Naar Hækt jeg Trods ham byder,
Maaskee jeg frelses kan.

Alfekongen og Alfedronningen træde frem i Forgrunden. Alfeskaren ved Randen af Skoven.

Dronningen.

Hendes Sorg om Redning bad!

Kongen (vil holde hende tilbage).

Bort herfra!

Dronningen.

Ak! bliv du Strenge!

Kongen.

Seer du ei vort Slot i Gruset?
Falme skal det friske Blad,
Gulne skal det grønne Vænge!

Dronningen.

Hendes Fryd han og har knuset;
Hun fortjener ei vort Had.

Kongen.

Straffes maa han!

Dronningen.

Frelses hun!
Er vor Elskovs første Stund,
Utro, gaaet dig af Minde,
Da du fandt din Elskerinde
I den maaneklare Lund?
Svor du ei ved Rosens Lue,
Mens du gløded selv som den
Under Sneejasminens Bue:
Trofast Kjærlighed at frelse,
Svergang du saae Farer true,
Vold og Had at haane den?

Kongen.

Elsker Floribella tro?

Dronningen.

Tro, som vi!

Kongen.

I Støvets Hjerte
Svig og Falskhed ofte boe.

Dronningen.

Tidt ved Himlens tændte Kerte,
Ved hver Urt, hvert Træ, der groer
I Naturens store Rige,
Ved de lyse Alfers Chor
Høit den adelbaarne Pige,
Elskovsvarm, med Taarer svor:
— Natten hørte hendes Ord —
Ringe Yngling ei at svige.

Kongen.

Hun af ringe Stand ham troer?
— Vel da! Tør hun dristigt følge
Beileren paa farlig Vei
Over Livets falske Bølge,
Hjælp jeg hende nægter ei.

Dronningen.

Hun i Døden ham vil følge!

Kongen.

Kom da — tætte Ly os dølge:
Der vi Raad mod Nøden finde,
Mens vor Skare holder Vagt.

Dronningen.

Tak! Nu min Bekymring svinde!

Kongen.

Lidt udretter Alfens Magt,
Kan hun Himlens Gunst ei vinde —
Den er Alfen underlagt!

(Alferne ile ud.)

Anden Scene.

(Sal paa Slottet Ramiro.)

Riddersvende og Piger ere forsamlede. Juan træder ind.

Chor.

Hil, Hil dig, du Skjoldenes Klover!
Du vældige Herre i Strid!
Dig Seierens Krone omløver;
Nu hylde dig Kjærlighed blid!

Floribella (træder ind).

Juan.

Hilser Borgens Herskerinde!

Chor.

Hil, Hil dig! Din Kjærlighed slynge
Sig venligt om Pandsereis Glands!
Med blussende Roser i Klynge
Omflette du Krigerens Krands!

Juan.

Floribella, troe Vasaller
Hylde dig med Sang som Brud.
Min i Morgen vorder du,
Førend Aftenduggen falder!

Floribella.

Misbrug ikke Magtens Bud!
Eder selv I ei beskæmme —
Pigens Villie være fri!

Juan.

Donna, trods mig ei, forvoven!

Husk, I er i Løvens Hjem;
Snart dens Taalmod er forbi!

Floribella.

Eders Trusler ei mig skræmme!
Aldrig kan jeg lyde dem.

Juan.

Af foragtet Tjørn i Skoven
Springe Smertens Torne frem.
Glem ei, jeg er vant at byde!

Floribella.

Mindes, at jeg Qvinden er!

Juan.

Svaghed skal den Stærke lyde,
Kraften staae den Svage nær.

Floribella.

Aldrig kan jeg Eder elske!
I er Ridder — sv ei Tvang.
Lad mig Eders Høimod prise!

Juan.

Syng ei meer den gamle Vise —
Jeg har hørt den mangengang.

Floribella.

Strenge Ridder, kom ihu
Løftet, I min Fader svor!
Har I glemt hans sidste Ord,
Medens Dødens bittre Gru
I det brustne Blik sig malte?
„Vakkre Frænde", saa han talte,
„Floribellas Fader vær!
„Hav som Datter hende kjær;
„Ærligt I beskjerme hendes
„Liv og Fryd med Skjold og Spær"!

Juan.

Velan da! Du krandse
Min seir'rige Landse!
Den kæmped for dig.

Floribella.

Engang med Kjærminder
Det Spær jeg omvinder,
Som kæmped for mig.

Choret.

Som Brud, du bekrandse
Den seir'rige Landse!
Den værned om dig.

Juan.

Sin Ridder den Skjønne
Med Elskov maa lønne,
Er Faren forbi.

Floribella.

Som Fuglen i Skoven,
Som Fisken i Voven,
Er Kjærlighed fri.

Juan.

Ha! trods ei min Vælde!

Floribella.

Jeg frygter ei Vold.

Mændenes Chor.

Ha! skjælv for hans Vælde!

Pigernes Chor.

O, bæv for hans Vold!

Juan.

Ha! skjælv for min Vælde!

Floribella.

Mit Mod er mit Skjold!

Juan.

Mit Vink kan dig fælde;
Det knuser dit Skjold.

Choret.

Hans Vink kan dig fælde —
Det knuser dit Skjold!

Juan.

Floribella, sidste Gang
Spørger jeg dig: vil du række
Mig din Haand foruden Tvang?

Floribella.

Aldrig!

Juan.

Jeg beleer dit Mod!

Floribella.

Ei din Spot mig skal forskrække.
Fast, som Egen paa sin Rod
Trodser bag den lave Hække
Nat-Orkanens vilde Mod —
Stærk, som Klippen uden Rifter
Træder Havet med sin Fod,
Medens Flod og Ebbe skifter,
Staaer min Villie din imod!

Juan.

Saae du aldrig Stormen knække
Egen, som den kraftig stod?

— Havets Hær, med Blodkoraller
Mellem Siv om grønne Lokker,
Klippens Grundvold snedigt rokker.
Trodsigt Hovmod styrter brat;
Medens haanlig Latter gjalder
Gjennem lynophste Nat
Huult fra Dybets øde Haller.
— — Hent min Borgfoged!
(med et Blik paa Floribella:)
Og hans Søn!
Slæber Drengen hid i Lænker —
Agter ei den Gamles Bøn!
(den forsamlede Mængde træder bort paa et Vink af Ridderen.)

Floribella.

Vee mig!

Juan.

Maa den Stolte blegne?
Gisper nu dit Mod paa Straa? —
Troer du, Natten ene saae,
At du sneg dig tidt i Løn
Gjennem Skovens Krat og Bregne
Hen til Taarnets øde Vraa,
For i Svendens Arm at segne?

Floribella.

Vee! vi er forraadte!

Juan.

Ja!
Blus med Purpurglød af Skam!
Skændet er din Stammes Ære.
Men, som Taarnets Muur er falden,
Skal mit Glavind fælde ham!
(Riddersvendene bringe Fernando og Borgfogden, og træde derpaa ud igjen.)

Floribella (vil ile hen mod Fernando).
Fernando!

Juan (træder mellem dem).
Tilbage!

Floribella.
Min Elskte i Lænke!

Fernando.
Hvi skal jeg forsage?

Juan.
Du stolt tør mig krænke?

Borgfogden.
I Frihed ham skjenke!

Juan.
Forvovne, tilbage!

Floribella.
Ak! snedige Ænke
Vor Vei har betraadt!

Fernando.
Saa knuus mig, min Lænke,
Hvis hun er forraadt!

Juan.
Ei nytter hans Klage —
Hans Svig er forraadt!

Borgfogden.
Ei Haab er tilbage —
Ak! Alt er forraadt!

Juan

Du fandt jo Elskovs Myrthe
I brustne Taarn-Ruin —
Som den, du, blegnet, styrte
For Vredesstormens Hvin!

Floribella.

Lad visne frodig Myrthe —
Men ak! lad ham ei bløde!

Fernando.

Henvisner Elskovs Myrthe,
Jeg, glad, vil Døden møde!

Borgfogden.

Din Vrede ham ei styrte!
Tilgiv den Unges Brøde!

Juan.

Hans Gjerning skal du kjende —
Ham intet frelse kan!

Floribella.

O Himmel! frels dog ham!

Fernando.

Du vil det saa? Velan!
Jeg falde skal, som Mand.

Juan (til Borgfogden).

Du kalde mine Svende!
Han bøde skal paa Stand!

Floribella.

Hør mig, Grumme! Din jeg bliver,
Naar han fri og reddet er!

Juan.

Vel, min Donna! — jeg tilgiver.
(til Fernando.) Fly herfra, og skaanet vær!

Fernando.

Bort fra hende han mig river?
Træf mig, Død! Du er mig kjær!

Borgfogden (afsides).

Atter Haabet mig opliver —
Nu maaskee staaer Frelsen nær.

Floribella (til Juan).

Du tilgiver?

Juan.

Jeg tilgiver!

Floribella (til Fernando).

Frelst du er!

Juan.

Min du bliver?

Floribella.

Din jeg bliver!

Juan (til Fernando).

Skaanet vær!

Fernando og Floribella.

Hvilken Smerte!
Brist mit Hjerte!
Død, du bliver
Doppelt kjær!

Juan.

Hevn, du blier mig
Doppelt kjær!

Borgfogden.

Mig opliver
Haabets Skær!

Juan (til Fernando).

Nu afsted, Forvovne!

(kalder ud:)

Svende!

(et Par Ridderfvende komme.)

Juan.

Før ham over Slottets Grændser!
— Lad mit Blik dig aldrig naae! —
I hans Bryst I Pilen sende,
Hvis han ei min Villie ændser!

Fernando.

Floribella!

Floribella.

Vee mig!

Juan (til Fernando).

Gaae!

Borgfogden.

Lad mig mit Farvel ham sige!

Juan.

Gjør det flux!

Borgfogden (omarmende Fernando).

Farvel, min Søn!
(sagte) Dvæl bag Hegnets Muur i Løn!

(Fernando gaaer med Svendene.)

Juan.

Skjønne Dame, græd kuns ud!
Men naar Østens Flammer stige
Med Karmin og Guld i Morgen,

Maa I straale smukt, som Brud —
Da vanzired Eder Sorgen.
(til Borgfogden.) Hendes Tårer hente du! (gaaer.)

Floribella.

Brist da, Hvælving! styrt med Gru!
Dæk mig, tunge Marmorbue!

Borgfogden.

Ei fortvivle I endnu!

Floribella.

Ingen Morgen vil jeg skue!
— Du, som myrder Høiens Rose,
Bøier Liliens spæde Straa,
Taageaand fra Dalens Mose,
Stig i Natten kold og graa,
Aand din Gift paa Lævens Lue,
At før Dag den blegne maa!

Borgfogden.

Stige kan den sunkne Stængel;
Snart I kan Fernando see.

Floribella.

Snart, ja snart, naar Dødens Engel
Os trolover med sin Lee!

Borgfogden.

Over Bjerge gaae hans Veie,
Gjennem Dal og over Sø —
Har I Mod til ham at eie?

Floribella.

Haaner du den arme Mø?
Tænd ei Haabets Fakkelflammer —
Uden Næring maae de døe!

Borgfogden.

Mod! og endt er al din Jammer!

Floribella.

O, hvad vil du?

Borgfogden.

Uden Larm!
List og Taushed er nødvendig;
Alt er tabt, ifald I skjælver!

Floribella.

Faren hærder Pigens Barm!

Borgfogden.

Ridder, Mø og Svende gramme
Hvile snart i Søvnens Arm.
Paa Orangetræets Stamme,
Der sin grønne Bue hvælver
Op mod Eders Sovekammer,
Træder Eders Fod behændig
Fra det aabne Gitters Karm.
Derfra Elskovs Himmelstige
Fører Jer til Haugens Flor.
Træd kun modigt! Engles Chor
Vogter Kjærlighedens Rige.
Ei fra Stigens Trin de vige,
Hvis i Hjertet Troskab boer.

Floribella (udbrydende).

O, min Fader —!

Borgfogden.

Stille, Pige!
Trygheds Frugt paa Taushed groer.
Naar fra rystet Hængegreen
Guldcitronen hurtigt falder,
Truffen af en kraftig Steen,
Er det Tiden — da vær snar!

Floribella.

Elskov vinker — Haabet kalder!
Haab og Elskov Vinger har!

(de gaae til forskjellige Sider.)

Tredie Scene.

(Skoven, med Haugen og Slottet.)

Alferne.

Til Værket! Affted
Med vingede Fied!
Ei snoer Jer omkring,
Paa Engen i Ring!
Nu Kjærlighed haaber,
Nu Faren os raaber;
Den koglende Maane
Sit Lys skal os laane;
Til Værket! affted
Med vingede Fied!

Hist Valmuens Flor
Bag Hækkerne groer.
Dens døsige Duft
Vi sprede i Luft!
Til Slummer den bøie
Det trodsende Øie!
Kun Elskendes Blikke
Betvinge den ikke!
Affted da! Affted
Til brogede Bed!

(de forsvinde.)

(Fernando kommer hurtigt frem.)

Borgfogden (træder ham imøde).

Hvorhen iler du? — Tilbage!

Fernando.

Gengang end jeg hende see,
Skal jeg modløs ei forsage!

Borgfogden.

Dvæl — hun kommer.

Fernando.

Floribella!

Borgfogden.

Følger denne Nat din Flugt.

Fernando.

Himmel! tør jeg troe dig?

Borgfogden.

Stille!

Væk ei Borgens unge Slummer!
Hør — her ei Tid at spilde —
Hist bag Bjerget, veed du, krummer
Havet sig i dybe Bugt,
Lok't af Skovens Ambralugt;
Der et Skib for Anker venter —
Længe ønsked jeg din Flugt —
Dig, Fernando, og din Brud
Til Marseilles Havn det henter:
— Eders Fart bevogte Gud!

Fernando.

Tak, min Fader!

Borgfogden.

Ei din Fader!

Fernando.

Er Fernando ei din Søn?

Borgfogden.

Nei! — Af gammel Adelstamme
Sprang du, som et kraftigt Skud;
Bullen sank for Hadets Flamme —
Jeg af Luen rev dig ud.

Fernando.

Nævn mig da min slagne Fader!

Borgfogden.

Det jeg nu ei røbe tør.

Fernando.

Nævn mig da min Stammes Hader —
Ridderhaand den hevne bør!

Borgfogden.

Jeg dig opdrog som min Søn,
For at frelse dig fra Døden;
Lyd mig nu — spørg ikke meer,
Før dit Sværd kan ende Nøden;
Da mit Bud du sikkert seer.
Lov mig det!

Fernando.

Jeg lyder dig.

Borgfogden.

Floribella snart jeg bringer.

Fernando.

Følg os du, min anden Fader,
Takket ved vor Kjærlighed.

Borgfogden.

Denne Borg jeg ei forlader —
Fast jeg bindes af min Ed.

Fernando.

Uden dig jeg bort skal drage?

Borgfogden.

Mine Bønner Jer ledsage.

Fernando.

Frygt Tyrannens grumme Hu!

Borgfogden.

Stands mig ikke ved din Klage;
Flugtens Stund sig nærmer nu. (gaaer.)

Fernando.

Jeg Ridder er;
Fra Graven stige mine Ahner,
Med buglet Hjelm og blodigt Spær,
I Ly af vundne Seiersfaner.
Til kjæk Bedrift,
Til Kamp med Staal paa Haand de vinke;
Og Evighedens Stjernestrift
Jeg seer fra Vaabenskjoldet blinke.

Skal da Æren med sit Raab
Døve Hjertets Bøn i Nøden?
Styrte Pigens ømme Haab
Med sin Landse grumt i Døden?
Nei! Afsted paa Elskovs Vink!
Hendes Fjed jeg først ledsage,
Saa, paa Ærens Bud, tilbage
Mellem Brag og Sværdeblink!

Ja! som over Land og Bølge
Stjernen ei fra Stjernen viger,
Om den daler, om den stiger —
Saa maa Æren Elskov følge!
Stærke Venus, du, som tindrer
Lige klart, og aldrig skjuler

Dig, forsagt, skjøndt Luna funkler,
Og de andre Lys fordunkler,
Du mig vise Farens Huler,
At den hendes Flugt ei hindrer!
Men naar hun, der ringe Beiler
Ei sit Hjertes Slag har dulgt,
Hviler trygt og uforfulgt,
Da skal Dagens Sol sig speile
I mit blanke Skjold med Ære!
Lydt i Kreds af Heltehære
Skal mit Raab den Stolte kalde;
Ei kan løftet Landse feile,
Intet Værn min Sværdsodd dæmper,
Naar jeg slaaer som hendes Kæmper,
Og i Støvet skal han falde!

Floribella (bag Scenen).

Hvor er han?

Fernando.

Hun kommer!

Borgfogden (bag Scenen).

Ham Grenene dølge.

Fernando (idet Floribella kommer).

Jeg har dig!

Floribella.

Fernando!

Fernando.

Din Ven vil du følge?

Borgfogden.

Bevingede Længsel jeg neppe kan følge!

Floribella.

O, navnløse Glæde!

Fernando.

O, salige Lyst!

Borgfogden.

Livsalige Glæde i Elskendes Bryst!

Fernando.

Men vil du ei skjælve, om Stjernerne vege,
Og hvidlæbet Bove mod Skyerne loe?

Floribella.

Om Stjernerne flygted, om Bølgerne stege,
Din Røst kun jeg hørte, dit Smiil gav mig Ro!

Borgfogden.

Lad, Himmel! ei Stormen med Bølgerne lege!
Jevntkulende Sydvind ledsage dem tro!

Alfechoret (fra Skoven).

Hil dig Floribella! Hil dig! Du er tro!

Borgfogden.

Afsted nu! paa Flugt!

Fernando og Floribella.

Ledsag du os, Fader!

Borgfogden.

Min Ed har mig bundet.

Fernando og Floribella.

Den Grumme dig hader!

Borgfogden.

Mig Gud vil beskjerme. Nu hurtigt paa Flugt!

Fernando og Floribella.

Du dæmper vor Glæde med Afskedens Taare!

Borgfogden.

Lad sløvende Veemod ei Hjertet bedaare!
Alt Vimpelen vinker i svulmende Bugt!

Floribella og Fernando.

Du, o Himmel, ham beskjerme!
Vogt den fromme Oldings Fjed!

Borgfogden.

Iler, før sig Farer nærme!
Fjernt herfra boer Sikkerhed.

Fernando og Floribella.

Himlen skjenke dig sin Fred!

Borgfogden.

Bort, før Natten daler ned!

Fernando og Floribella.

Lev i Fred!

Borgfogden.

Drag med Fred!

Alferne (bag Skoven).

Drag med Fred!

(Dækket falder.)

Anden Act.

Første Scene.

(Borghaugen ved Ramiro. Træerne staae gule. Det er tidlig Morgen).

Almanzor (forklædt).

Det blege Morgenstær oprinder
Fra Natten over Borgens Tag,
Og alle Hjertets stærke Minder
Opvaagne med den unge Dag.
Den høie Borg med ranke Tinder
Staaer kjækt endnu mod Skyens Brag,
Og Lund og Dale har Kjærminder,
Som knækkes ei af Regnens Slag.
Blus høit, du hede Længselslue
Bag Mandens haarde Pandsersærk!
Din Veemod ei skal Kraften kue;
Den stiger, og blier doppelt stærk,
Som midt i Flammen Staalets Bue,
Der hærder sig til Manddoms Værk!

Her, hvor før til ærlig Feide
Jeg min raske Skare førte,
Her, hvor Bjerg og Skovens Grene
Malmets Klang saa ofte hørte,
Naar jeg vendte hjem med Seier —

Her jeg maa, forklædt og ene,
Uvens Gang med List bespeide
Om min Borg, som Uven eier!

Juan (kommer).

(raaber tilbage:) Slæb den trædske Borgfog'd frem!

Almanzor (afsides).

Ha! hans Skjebne fører ham!

Juan.

Hans Bedrag har aabnet Flugtens
Dør for Floribella!

Almanzor (afsides).

Bruden
Flygtet!

Juan.

Tænd din Fakkel, Morgen!
Straal for mine Mænd igjennem
Snevre Huulvei! — Bøde skal du
Med dit Blod, forvovne Røver!

Almanzor (afsides).

Røvernavnet nævner du?

Juan.

Hvo er du, som taler her?

Almanzor (træder frem).

En, som Fiendehaand har røvet
Gods og Tagskjul.

Juan.

Og hvad søger
Du paa mine Enemærker?

Almanzor.

Ly og Hjælp — (afsides:) og Hevn!

Juan.

Du mødte

Nys en Dame med en Svend
Paa din Nattevandring?

Almanzor.

Nei.

Juan.

Fra din Hjemstavn, siger du,
Fiender har fordrevet dig?

Almanzor.

Ja.

Juan (opmærksom).

Din Stemme skjælver!

Almanzor.

Det er
Vredens Feberrysten, Herre.

Juan.

Og uhevnet veg du?

Almanzor.

Hevnens
Time venter jeg endnu.

Juan.

Gaae! — Den Feige, som ei værger
Sig til Blodets sidste Draabe,
Naar hans Bolig Voldsmand hærger,
Ingen Ridders Hjælp tør haabe.

Almanzor (heftig).

Feig —? Det var jeg ikke! — Feig! —

Juan (afsides).

Hvilken trodsig Røst! (høit) Afsted!
Snig dig ikke lumsk imellem
Krattet — eller Borgens Hunde
Skal dit Betlerspor forfølge! (raaber:)
Svende! Hvorfor dvæler I?

(han gaaer noget tilbage mod Borgen.)

Almanzor
(træder et Par Skridt hen efter ham, og drager Sværdet frem under Kappen; men besinder sig, og holder inde).

Ikke nu! — Ei Snigmordsdaad! —
Jeg er Ridder; Frygt og Fare
Ængste Damen, som er flygtet
For hans Favntag, barske Svende
Uden Skaansel søge hende;
De maae mødes af min Skare!
Er den Skjønne sikker nok,
Saa skal Slagtrompeten lyde,
Skingre høit, og ringe Flok
Sletbevogtet Borgport bryde! (gaaer.)

(Svende fører Borgfogden frem.)

Juan.

Binder endnu Trods din Tunge?
Endnu ikke vil du røbe
Flugtens Snigvei?

Borgfogden (rolig og bestemt).

Nei.

Juan.

Ha! Vee dig!
Jeg skal lære dig at sjunge
Smertens hæse Uglesang!

Borgfogden.

Opbryd med dit Staal mit Bryst;
Ei af Hjertet du udriver
Det, min Læbe trofast gjemmer!
Uden Suk jeg overgiver
Døden disse gamle Lemmer.

Juan.

Ei for tidligt du dig glæde!

Bradsød skulde dig forlyste?
Nei! I snevre Marterkammer
Under Jorden skal dig trykke
Stærke Jern-Mø til sin Barm,
Og den tykke Borgmuur ryste
Ved din Hvinen!

Borgfogden.

Større Jammer,
End du nu mig kan berede,
Har jeg skuet her; og Kraften
Gav mig Himlen. Livets Værk
Har jeg fuldendt; og dets Aften
Skal endnu mig finde stærk!

Juan.

Denne laante Kraft, jeg haaber,
Bugne maa ved Smertens Byrde;
Denne frække Kulde vige
Pinens tunge Svededraaber!
Lad ham ned i Fængslet stige;
Martre ham! Den trange Skrue
Led for Led skal langsomt knue;
Dog lad Pinslen ei ham myrde;
Sønnens Død han først skal see,
Naar min Flok med Byttet kommer!

(gaaer.)

Borgfogden.

Over os der er en Dommer!

(føres bort.)

Anden Scene.

(Vild Bjergdal.)

To Bønder komme.

Første Bonde.

Her komme vi ei;
Det kan du nok see!

Anden Bonde.

Der gaaer jo en Vei.

Den Første.

Ha! ha! jeg maa lee!
Der staaer jo en Klippe!

Den Anden.

Derud kan vi slippe;
Der staaer jo en Skov.

Den Første.

Det er jo en Klippe!

Den Anden.

En Skov, med Forlov!

Begge (afsides).

Han er fuld! han er gal!

Den Første.

Ha! ha! ha! vil man see!
Er da her ei en Dal?

Den Anden.

Ha! ha! ha! jeg maa lee!
Er da dette en Dal?

Begge (afsides).

Han er fuld! han er gal!
(meraliserende for hinanden.)

Saa er det at qvelne
I Kro og i Kippe;
Saa kan man ei skjelne
En Skov fra en Klippe!

Den Første.

Naar Mørket nu synker,
Og Røvere komme!

Den Anden.

For tidligt du klynker;
Knap Natten er omme

Den Første.

Han troer det er Morgen!

Den Anden.

Han troer det er Aften!

Begge (afsides).

Han bortskylled Sorgen
I Vindruesaften!
Forstanden gik med —
Det gjør hans Fortræd!

Den Første (afsides).

Stakkels Mand! han er beskjenket!

Den Anden (ligeledes).

For at trøste sig ved Tabet
Af sit Æsel, blev han fuld —
Arme Fyr! saa misted han
Baade Æsel og Forstand!

Den Første (vil lede ham).

Kom nu, gode Ven — følg med!

Den Anden (ligeledes).

Lad mig lede dig afsted!

Den Første.

Til Ramiro-maae vi ile —
(afsides) Han vil hjælpe mig at gaae!

Den Anden.

Vist! Her er ei Tid til Hvile —
(afsides) Han kan selv knap rigtigt staae!

Den Første.

Havde jeg nu kun mit Æsel!
Paa en Prik det Veien kjendte,
Hvert et Hul og hver en Sti;
Aldrig mindes jeg, det hændte
At det gik en Kro forbi.
Ak! nu er det dødt og borte,
Kommer aldrig meer igjen!

Den Anden.

Livets Dage kuns er korte!
Døden river Ven fra Ven!

Den Første (elegisk).

Veemodsfuld fra Klippens Toppe
Blege Maane seer min Sorg!

Den Anden.

Det er Dagen, som er oppe!

Den Første.

Seer du da ei Aftnen graane?

Den Anden.

Der er Dag paa Himlens Pol!
(afsides) Han taer Solen for en Maane!

Den Første.

(afsides) Han taer Maanen for en Sol!
(høit) Der er Øst!

Den Anden.

Nei — der er Vest!

Den Første.

Troe du mig!

Den Anden.

Det veed jeg bedst!

Den Første.

Lad ei Andre sligt fornemme —
Tal med mere Sands og Aand!

Den Anden.

I den By, hvor jeg har hjemme,
Er der Vest paa venstre Haand.

Den Første.

Kom — nu maae vi gaae!

Den Anden.

Javist!

Var vi Skoven kun forbi —
Ellers gaaer det os, som sidst;
Disse stolte, lange Træ'er
Med de golde Naalekroner
Alle Folk i Veien er:
Det er sikkert Standspersoner,
Som en Trold har barkbedækt —
Spanske Grever og Baroner
Af en gammel Adelsslægt.
Man maa vise dem Respekt!

Den Første.

Snak! Respekt? — Gaae rask forbi!
Alle slige gamle Stammer
Er jo hule indeni!

(Fernando og Floribella komme.)

Floribella.

Rundt omkring os Klipper true.
Udgang finder Øiet ei!

Fernando.

Maanens blege Koglelue
Har i Nat vildledt min Vei!

Første Bonde (afsides).

See! En Herre!

Anden Bonde (ligeledes).

Med en Frue!
Hvad vil de paa denne Vei?

Floribella.

Endnu jeg Ramiro siner
Hist bag Skovens mørke Rand.

Fernando.

Guult det blanke Taarn sig høiner —
Let vort Spor man finde kan.

Floribella.

Havets dumpe Brusen viger —
Svunden er den nære Strand.
Dagen voxer, Faren stiger —
Snart alt flammer Solens Brand. (De gaae.)

Første Bonde.

Saae jeg ret? — Det var den skjønne
Frøken fra Ramiro Slot?

Anden Bonde.

Med en Ridder i det Grønne?
Det betyder intet godt!

Første Bonde.

Men vi saae dem hist jo komme;
Altsaa maa der være Vei.
Hvor de gik kan vi jo gaae —

Anden Bonde.

Kom da — kom! — Vi haste maae! (De gaae.)

(Fernando og Floribella tilbage.)

Saa er det at qvelne
I Kro og i Kippe;
Saa kan man ei skjelne
En Skov fra en Klippe!

Den Første.

Naar Mørket nu synker,
Og Røvere komme!

Den Anden.

For tidligt du klynker;
Knap Natten er omme

Den Første.

Han troer det er Morgen!

Den Anden.

Han troer det er Aften!

Begge (afsides).

Han bortskylled Sorgen
I Vindruesaften!
Forstanden gik med —
Det gjør hans Fortræd!

Den Første (afsides).

Stakkels Mand! han er beskjenket!

Den Anden (ligeledes).

For at trøste sig ved Tabet
Af sit Æsel, blev han fuld —
Arme Fyr! saa misted han
Baade Æsel og Forstand!

Den Første (vil lede ham).

Kom nu, gode Ven — følg med!

Den Anden (ligeledes).

Lad mig lede dig afsted!

Den Første.

Til Ramiro-maae vi ile —
(afsides) Han vil hjælpe mig at gaae!

Den Anden.

Vist! Her er ei Tid til Hvile —
(afsides) Han kan selv knap rigtigt staae!

Den Første.

Havde jeg nu kun mit Æsel!
Paa en Prik det Veien kjendte,
Hvert et Hul og hver en Sti;
Aldrig mindes jeg, det hændte
At det gik en Kro forbi.
Ak! nu er det dødt og borte,
Kommer aldrig meer igjen!

Den Anden.

Livets Dage kuns er korte!
Døden river Ven fra Ven!

Den Første (elegisk).

Veemodsfuld fra Klippens Toppe
Blege Maane seer min Sorg!

Den Anden.

Det er Dagen, som er oppe!

Den Første.

Seer du da ei Aftnen graane?

Den Anden.

Der er Dag paa Himlens Pol!
(afsides) Han taer Solen for en Maane!

Den Første.

(afsides) Han taer Maanen for en Sol!
(høit) Der er Øst!

Den Anden.

Nei — der er Vest!

Den Første.

Troe du mig!

Den Anden.

Det veed jeg bedst!

Den Første.

Lad ei Andre sligt fornemme —
Tal med mere Sands og Aand!

Den Anden.

I den By, hvor jeg har hjemme,
Er der Vest paa venstre Haand.

Den Første.

Kom — nu maae vi gaae!

Den Anden.

Javist!

Var vi Skoven kun forbi —
Ellers gaaer det os, som sidst;
Disse stolte, lange Træ'er
Med de golde Naalekroner
Alle Folk i Veien er:
Det er sikkert Standspersoner,
Som en Trold har barkbedækt —
Spanske Grever og Baroner
Af en gammel Adelsslægt.
Man maa vise dem Respekt!

Den Første.

Snak! Respekt? — Gaae rask forbi!
Alle slige gamle Stammer
Er jo hule indeni!

(Fernando og Floribella komme.)

Floribella.

Rundt omkring os Klipper true.
Udgang finder Øiet ei!

Fernando.

Maanens blege Koglelue
Har i Nat vildledt min Vei!

Første Bonde (afsides).

See! En Herre!

Anden Bonde (ligeledes).

Med en Frue!
Hvad vil de paa denne Vei?

Floribella.

Endnu jeg Ramiro siner
Hist bag Skovens mørke Rand.

Fernando.

Guult det blanke Taarn sig høiner —
Let vort Spor man finde kan.

Floribella.

Havets dumpe Brusen viger —
Svunden er den nære Strand.
Dagen voxer, Faren stiger —
Snart alt flammer Solens Brand. (De gaae.)

Første Bonde.

Saae jeg ret? — Det var den skjønne
Frøken fra Ramiro Slot?

Anden Bonde.

Med en Ridder i det Grønne?
Det betyder intet godt!

Første Bonde.

Men vi saae dem hist jo komme;
Altsaa maa der være Vei.
Hvor de gik kan vi jo gaae —

Anden Bonde.

Kom da — kom! — Vi haste maae! (De gaae.)

(Fernando og Floribella tilbage.)

Floribella.

Ak! hvor naae vi Søens Bred?

Fernando.

Jeg vil speide, jeg skal søge;
Hviil du her dit trætte Fjed! (han gaaer.)

Floribella.

Ton igjen, du hulde Røst,
Du, der sødt bag Skoven klang!
Blide Alfers Tryllesang,
Bring det bange Hjerte Trøst!
Ak! maaskee mit Haab bedrog —
Kun en Fugl det var, som slog!

Nei! den dybe Klipperevne
Ei skal vorde Elskovs Grav!
Hæv, o Alf, din Tryllestav!
Gjennem Fjeldets Væg du jevne
Os en Vei til trygge Hav!
Dig det var, som Trøsten gav!

— — Ak! jeg vil min Frygt bekæmpe,
Byder Modet kjækt at stige —
Seierløs, den svage Pige
Kan dog ei sin Gysen dæmpe.
(lyttende).
Bjergets Stemmer huult besvare
Hvert hans Fodtrin. — Er det Fare,
Som til Jil hans Fod bevinger?
Eller er det Fryd han bringer?

Fernando (kommer tilbage).

Forgjeves! Forgjeves!

Floribella.

Du søger forgjeves?

Fernando.

Fra gabende Kløfter
Sig Bjergvæggen løfter,
Og trodser vort Haab!

Floribella.

Kun Echo sig skjuler
I bundløse Huler,
Og haaner vort Raab!

sammen:

Forgjeves vi lede,
Vi see ingen Bølge —
Saa vil da i Brede
Os Himlen forfølge!

En Flok Maurer (iniger sig frem).

Forgjeves de lede;
Sig Stierne dølge.
De aldrig skal træde
Ved Strandbredens Bølge!

(træde frem mod Fernando.)

Dit Harnisk — dit Sværd!
Hvis ei, maa du bløde!

Fernando.

Ha! røverske Færd!
Med Svig, I mig møde?

Floribella.

O, ræk dem dit Sværd!
Hvis ei maa du bløde!

Fernando.

Til Kamp I mig møde?
Ha! føl da mit Sværd!

Maurerne.

Han Døden er værd!

Almanzor (træder hurtigt til; til Maurerne).

Stød Staalet i Skeden!

(til Fernando) Du stod, som en Mand!

Fernando.

Dem lysted ei Freden;
Og fægte jeg kan!

Maurerne.

Vort Sværd er i Skeden!

Almanzor.

Ei bryde I Freden
Mod eenlige Mand!

Fernando.

Og bryde I Freden,
Da holder jeg Stand!

Floribella.

Nu dæmpet er Vreden;
Nu aande jeg kan!

Almanzor.

Raske Svend, du mig behager!
(til Maurerne.)
Ti mod Een! — er det et Slag,
Hvori Staalets Handske tager
Laurens Green paa Ærens Dag?

Fernando.

Tilgiv dette vilde Mod!

Lyster I, det staaer til Eder
Deres Feil at gjøre god.

Almanzor.

Eders Blik mig hu'er saa,
At til Alt hvorom I beder
I af Hjertet Ja skal faae.

Fernando.

Vel! Forgjeves her jeg leder
Om en Vei til Havets Bugt;
Stavnens spilte Vinge bier,
Utaalmodig, efter Flugt —
Før os did ad sikkre Stier.

Almanzor.

Søen bruser nær herved.
Eders Gang I har forvildet?

Fernando.

Klippedalen har os hildet.

Almanzor.

Jeg skal løse let dens Snare.
— Eders Dame?

Fernando.

Ja, Herr Ridder!

Almanzor (til Floribella).

Kjækt I trodser Veiens Fare,
Skjønne Donna? Glat og steil
Klippens Vei sig rædsomt styrter.
Døden straffer Fodens Feil
Dybt i hvirvelvilde Syrter!

Floribella.

Før os, Ridder! Ei jeg skjælver.
Amor venlig Trinet hvælver

Under Pigens sikkre Fod
Paa det blanke Klippespeil.

Almanzor.

Vakkre Donna, I har Mod!
(til Maurerne.)
Fem af Eder os ledsage!
Uden Strid — mærk vel mit Ord —
Skaren bliver her tilbage!
(til Fernando.)
Følg mig! — Her sig Veien snoer. (de gaae.)

(De øvrige Maurer trække sig tilbage. Strax derpaa hører man et Chor af Juans Svende.)

Chor (bag Scenen).

Hist saae vi dem gange
Med vildsomme Fjed;
Vi snart skal dem fange —
Afsted!

(Juans Svende træde ind, dele sig i to Skarer, og adsprede sig, søgende, til begge Sider).

Alle Svendene.

Her sikkert de ere!

Alfe-Stemmerne (bag Fieldene).

De ere!

Første Skare.

Velan da! fald an!

Anden Skare.

Saa grib dem! Velan!

Stemmerne.

Fald an! Velan!

Første Skare.

Siig, er de histhenne?

Stemmerne.

Histhenne!

Anden Skare.

I Sporet kan kjende?

Stemmerne.

Kan kjende!

Første Skare.

Saa skynd Jer! Fald an!

Anden Skare.

Saa grib dem! Velan!

Stemmerne.

Fald an! Velan!

Første Skare (truende mod den anden).

I tør os forhaane?

Stemmerne.

Forhaane!

Anden Skare.

Jert Glavind I skaane!

Stemmerne.

I skaane!

Første Skare.

Os dristigt I true?

Ha! ha!

Stemmerne.

Ha! ha!

Anden Skare.

Jert Blod vil vi flue!

Første Skare.

Nu kalder ei Tiden
Til Støien og Strid;
Men lyster Jer Striden,
Vi finde vel Tid!

Alle.

Vi finde vel Tid!

Stemmerne.

Vel Tid!

Første Skare.

Nu dæmper Jer Brede!
Affted!

Anden Skare.

Det gjælder at lede!
Affted!

Stemmerne.

Affted! Affted!

(Svendene ile ud ad Bjergstien.)

Tredie Scene.

(Haugen ved Ramiro.)

Juan (raaber ud).

Taarnvagt, har dit Falkesie
Speidet rundt?

Taarnvagten (udenfor).

Forgjeves Herre!

Juan (for sig selv).

Søvnen hvilte tungt som Døden
Paa de raske Vaabensvende!
Som i Feberdøs jeg kæmped
Selv med vilde Drømmesyner! —
Søge Nattens Aander paa min
Herreborg? Ha! lad dem kogle!
Jeg er Mand!

(seer sig overrasket om.)

Bedrager Øiet?
Hvad er dette? Guulnet bæver
Træets Blad! Den grønne Krone
Nys sig hvælved Lag for Lag — —
Ingen Sangfugl Stemmen hæver
Fra den høie Piniekrone;
Taust er Guldorangens Tag!
Er det Alfens Vælde? Skrække
Sandheds Glimt bag Sagnets Dække?

En Svend (kommer).

Tvende Bønder, ædle Herre,
Som har seet de Flygtende,
Kom i dette Nu til Slottet.

Juan.

Seet Fernando — Floribella,
Siger du?

Svenden.

Saa vidne de.
Dog forvirrer Vinens Dunst
Deres Ord og Tanker —

Fjerde Scene.

(Bjergfuld Strand med et fremspringende Næs. Den opgaaende Morgenrøde formørkes af sorte Skyer.)

Alferne (dybt fra Baggrunden).

Himlen har sænket Skyernes Slør;
Daggryet blegner, synker og døer.
Maagen fra Dybet flagrer med Skrig,
Vaere den vil mod Bølgernes Svig;
Harmfulde Havfrue, gridsk efter Liig,
Griber i Vingens kløftede Flig;
Stormfuglen stiger, spotter dens Fraad,
Varsler langs Stranden Skibbrud og Graad!
Snart, Floribella, prøves dit Mod;
Elsker du tro, er Himlen dig god!

Hør, hvor det klynker! hør hvilke Suk!
Hvor er nu Vovens nynnende Kluk?
Hør hvilket Brøl mod Strandbreddens Tang!
Hvor er nu Zephyrs deilige Sang?
Afgrund og Fjeld er Vovernes Gang!
Hvor er nu Tritons græsgrønne Vang?
See, hvor det blinker! Hu! hvilket Lyn!
Sved det ei Bølgens graahvide Bryn!
Snart, Floribella, prøves dit Mod;
Elsker du tro, er Himlen dig god!

(Det begyndte Uveir, med Storm, Lyn og Torden, tiltager. Et Skib, tumlet af Bølgerne, driver frem.)

Chor (af Skibsfolket).

Vee os! Vee!
Stormens Vinger
Slaae i Voven;

Vred, den byder
Roret Trods!
Huult fraoven
Dønnet lyder;
Lynets Vinger
Knuse os

(Floribella, Fernando, Almanzor og Maurerne træde ind.)

Fernando og Floribella.

For silde! For silde!
Vi see ingen Stavn!
Den Bølgerne vilde
Har drevet fra Havn!

Almanzor og Maurerne.

For Stormene vilde
Hist driver en Stavn!

Fernando.

Os Faren vil hilde
Paa Hav og paa Land!

Floribella.

Ei Tid er at spilde:
Ei dvæle vi kan!
(til Almanzor, visende paa Maurerne.)
De hurtigt sig sprede
Langs bugtede Strand,
En Baad at oplede!

Fernando.

Naar Bølgernes Vrede
Kun tæmme vi kan!

Almanzor.

Ja, iler, hver Mand!

(Maurerne gaae.)

Choret fra Skibet.

Vee os! Vee!

(Skibet driver om Næsset.)

Fernando, Floribella og Almanzor.

Dagen viger — Skyen synker —
Lynet ene brænder klart.
Gjennem Stormen Raabet lynker —
Himmel, vogt den vilde Fart!

Floribella.

Snart vil Orkanen vige!
Snart hviler oprørt Sund!

Fernando og Almanzor.

Med doppelt Kraft de stige,
Hvert rædselfuldt Secund!

Floribella.

Fernando, lad os vove
Den raske Baad at troe!
Bag hine skumle Skove
Du veed at Fiender boe!

Fernando og Almanzor.

Vi ei til oprørt Bove
Vor Lykke tør betroe.
Hist vinke tætte Skove
Til Ly og sikker No!

Maurerne (bag Scenen).

Til Slag!

Fernando, Floribella, Almanzor.

Hør Vaabenbrag!

Fernando og Almanzor.

sammen:
Hør Sypdet klirrer!
Til Slag, til Slag!

Floribella.

Ny Skræk forvirrer!
O, Sorgens Dag!

(Fernando og Almanzor ile ud.)

Juans Svende (bag Scenen).

Hollah! Vi har dem fundet!
Vee ham, den utroe Svend!

Maurerne.

End ei er Kampen vundet!

Almanzor og Fernando.

Rask trænger frem, som Mænd!

Floribella.

De skjulte Sti har fundet —
Nu frelse Himmelen!

Den anden Skare af Juans Svende.
(fra den anden Side.)

(bag Scenen:) Hist Bulderet lød!
(træde ind.) Vi hende har fundet!
De stedes i Nød!

sammen:
Her, Donna, I hvile!
Til Hjælp maae vi ile —
De stedes i Nød!

Floribella.

O kunde jeg stride,
Som Mand ved hans Side,
Jeg frygted ei Død!

(Svendene ile ud efter Fernando og Almanzor. — Tvende blive tilbage for at bevogte Floribella.)

Floribella.

Skyen blinker
Kampen vinker!
Vaabendøn
Døver Havets vilde Drøn!
Mægtigt over Valen slaaer
Døden sine Vinger;
Huult dens Røst til Jorden naaer —
Hør, dens Kogger klinger!

De to Svende.

Hør Sorgens Suk! See bittre Qval!
Mig Pigens Taarer røre.
Lad tilsom Flugt i krumme Dal
Til Redning hende føre!
Flye Donna! Flye for Skjebnens Slag!
Det doppelt tungt Jer rammer.
Med Døden straffes hans Bedrag;
Og Eder venter Jammer!

Floribella.

Jeg flygter ei med feigt Bedrag,
Fordi mig Nøden rammer!
Jeg følger ham paa Sorgens Dag,
Og trodser Vredens Flammer!

Riddersvendene
(føre Almanzor og Fernando med sig).

Triumph! Vi vandt!

Fernando og Floribella.

Nu Alt er forbi!

Almanzor.

Vor Kamp er forbi!

Svendene.

Nu hurtigt tilbage
Ad nærmere Sti!

Fernando og Floribella.

Ved synkende Dage
Vor Lykke oprandt;
Med Stjernerne fage
Før evigt den svandt!

Almanzor.

Her baader ei Klage —
De haane dens Tant!

Svendene.

Til Slottet tilbage!
Vort Bytte vi vandt!

Fernando.

Ei Haab er tilbage!

Floribella.

Dig vil jeg ledsage,
Skjøndt Haabet forsvandt!

(Alle gaae.)

(Dækket falder.)

Juan.

Kald dem!
Vinen hader Løgn.

Svenden.

De vente
Hist paa Eders Bud. (gaaer ud.)

Juan

Ja bøde
Skal Fernando med sit Liv!
Tvang skal haane Floribellas
Vægren, faaer jeg dem i Vold!

(Svenden kommer med de to Bønder.)

Bønderne.

Strenge Herre! Ædle Greve!
Eders Naade længe leve!

Juan.

Donna Floribella saae I?
Svar mig tydeligt og kort!

Bønderne.

Donna Floribella saae vi;
Ak, med Suk, beklage maae vi,
At hun løb fra Eder bort!

Juan.

Med Fernando gik hun ene?
Siig, hvor var det I dem saae?

sammen:

Første Bonde.

Mellem lutter Fjeld og Stene
Arm i Arm vi saae dem gaae.

Anden Bonde.

Mellem Skovens tætte Grene
Arm i Arm de monne staae.

Juan.

Skov du nævner? — Fjeld han siger?
Taler Sandhed — eller Vee!!

Begge Bønderne (hemmeligt til Juan).

Vinen ham i Panden stiger;
Ends kun ei hvad han Jer siger —
Jeg er ædru, kan I see.

Juan.

Naar var Mødet? Hvor var Stedet?
Strax fortæller hvad I veed!

Bønderne.

Rusen har hans Sind vildledet —
Jeg skal give ret Besked.

Første Bonde. Anden Bonde.

(paa een Gang.)

Som jeg sad en Aften sildre
Med min Hustro ved vort Bord
„Gil" — saaledes man mig kalder —
Saadan hed min Fader og —
„Gil, du dog besøge skulde
Isabel', vort kjære Barn;
Tag en Mule, helst den Gamle,
Sadle den, og drag med Gud —!"

Herre, jeg vil ikke spilde
Tiden med unyttigt Ord;
Den, som let til Snak forfalder,
Sjeldent kun gjør Nogen klog;
Og især naar Folk er fulde,
Deres Ord er som et Garn,
Hvori smukke Tanker samle,
Men ei godt kan slippe ud —

Juan.

Tie, fordømte Sladderhanke!
Hvorhen gik de, spørger jeg!

Bønderne.

Stranden til stod deres Tanke;
Derhen spurgte de om Vei.
Uden Svar vi lod dem vanke,
Da vi selv den vidste ei.

Juan.

Ha! til Havet!

Bønderne.

Nei! til Stranden!

Juan.

Tie! og pak Jer!

Bønderne (til hverandre).

Hørte du!

Juan (til Svenden).

Femten Svende i ei Nu
Sprænge i Gallop til Stranden!
Hurtig! Troppen føre du!
(til Bønderne:)
Bort! Afsted i dette Nu!

sammen:

Begge Bønderne.

Vee! hvor han blier gram i Hu!
Gaaer han kun ei fra Forstanden!
Vi maae bort i dette Nu!

(Ridderfvenden gaaer — derpaa Bønderne.)

Juan.

Ned til Havet søgte de?
Gamle Borgfog'd, det er dine
Ænker! Uforsigtig troede
Jeg dit Ord, din falske Ed.

Vansmægt i dit mørke Fængsel
Mellem Øglerne! Dit hæse
Jammerskrig skal trøste mig,
Naar min hede Attraa brænder
Efter Floribellas Favn!

Hevn, Elskov og Harm
Rase vildt i min glødende Barm!
Ha! skulde de flye?!
Stiig, Orkan, i din beegsorte Sky!
Dræb Morgenens Gry,
Sænk mod Havet din knusende Arm!
Lad dens Slag
Dække Stranden med Vrag!
Men betroe de i fraadende Havn
Med Foragt
Deres Elskov til strøbelig Stavn,
For at trodse min Magt,
Byd, Orkan, da dit Hav
At det aabner sin evige Grav!
(Trompetklang udenfor.)

— Malmet lyder — Staalet klinger —
Utaalmodig Hingsten snøfter —
Ha! nu slaaer det raske Trav!
Svende uden Frygt og Fare,
Styrter Jer mod Strandens Dal!
Som en Ørn fra Fjeldets Kløfter
Styrter gjennem Luftens Hav —
Som en Hai paa brede Vinger,
Naar den jager flygtig Skare
Gjennem høie Bølgesal!
Hurtigt, Svende! Byttet henter!
Tørstig Harm og Længsel venter! (gaaer.)

Fjerde Scene.

(Bjergfuld Strand med et fremspringende Næs. Den opgaaende Morgenrøde formørkes af sorte Skyer.)

Alferne (dybt fra Baggrunden).

Himlen har sænket Skyernes Slør;
Daggryet blegner, synker og døer.
Maagen fra Dybet flagrer med Skrig,
Vaere den vil mod Bølgernes Svig;
Harmfulde Havfrue, gridsk efter Liig,
Griber i Vingens kløftede Flig;
Stormfuglen stiger, spotter dens Fraad,
Varsler langs Stranden Skibbrud og Graad!
Snart, Floribella, prøves dit Mod;
Elsker du tro, er Himlen dig god!

Hør, hvor det klynker! hør hvilke Suk!
Hvor er nu Vovens nynnende Kluk?
Hør hvilket Brøl mod Strandbreddens Tang!
Hvor er nu Zephyrs deilige Sang?
Afgrund og Fjeld er Vovernes Gang!
Hvor er nu Tritons græsgrønne Vang?
See, hvor det blinker! Hu! hvilket Lyn!
Sved det ei Bølgens graahvide Bryn!
Snart, Floribella, prøves dit Mod;
Elsker du tro, er Himlen dig god!

(Det begyndte Uveir, med Storm, Lyn og Torden, tiltager. Et Skib, tumlet af Bølgerne, driver frem.)

Chor (af Skibsfolket).

Vee os! Vee!
Stormens Vinger
Slaae i Voven;

Vred, den byder
Roret Trods!
Huult fraoven
Dønnet lyder;
Lynets Vinger
Knuse os

(Floribella, Fernando, Almanzor og Maurerne træde ind.)

Fernando og Floribella.

For silde! For silde!
Vi see ingen Stavn!
Den Bølgerne vilde
Har drevet fra Havn!

Almanzor og Maurerne.

For Stormene vilde
Hist driver en Stavn!

Fernando.

Os Faren vil hilde
Paa Hav og paa Land!

Floribella.

Ei Tid er at spilde:
Ei dvæle vi kan!
(til Almanzor, visende paa Maurerne.)
De hurtigt sig sprede
Langs bugtede Strand,
En Baad at oplede!

Fernando.

Naar Bølgernes Vrede
Kun tæmme vi kan!

Almanzor.

Ja, iler, hver Mand!

(Maurerne gaae.)

Choret fra Skibet.

Vee os! Vee!

(Skibet driver om Næsset.)

Fernando, Floribella og Almanzor.

Dagen viger — Skyen synker —
Lynet ene brænder klart.
Gjennem Stormen Raabet klynker —
Himmel, vogt den vilde Fart!

Floribella.

Snart vil Orkanen vige!
Snart hviler oprørt Sund!

Fernando og Almanzor.

Med doppelt Kraft de stige,
Hvert rædselfuldt Secund!

Floribella.

Fernando, lad os vove
Den raske Baad at troe!
Bag hine skumle Skove
Du veed at Fiender boe!

Fernando og Almanzor.

Vi ei til oprørt Vove
Vor Lykke tør betroe.
Hist vinke tætte Skove
Til Ly og sikker No!

Maurerne (bag Scenen).

Til Slag!

Fernando, Floribella, Almanzor.

Hør Vaabenbrag!

Fernando og Almanzor.

Sammen:
Hør Spydet klirrer!
Til Slag, til Slag!

Floribella.

Ny Skræk forvirrer!
O, Sorgens Dag!

(Fernando og Almanzor ile ud.)

Juans Svende (bag Scenen).

Hollah! Vi har dem fundet!
Vee ham, den utroe Svend!

Maurerne.

End ei er Kampen vundet!

Almanzor og Fernando.

Rask trænger frem, som Mænd!

Floribella.

De skjulte Sti har fundet —
Nu frelse Himmelen!

Den anden Skare af Juans Svende.
(fra den anden Side.)

(bag Scenen:) Hist Bulderet lød!
(træde ind.) Vi hende har fundet!
De stedes i Nød!

Sammen:
Her, Donna, I hvile!
Til Hjælp maae vi ile —
De stedes i Nød!

Floribella.

O kunde jeg stride,
Som Mand ved hans Side,
Jeg frygted ei Død!

(Svendene ile ud efter Fernando og Almanzor. — Tvende blive tilbage for at bevogte Floribella.)

Floribella.

Skyen blinker
Kampen vinker!
Vaabendøn
Døver Havets vilde Drøn!
Mægtigt over Valen slaaer
Døden sine Vinger;
Huult dens Røst til Jorden naaer —
Hør, dens Kogger klinger!

De to Svende.

Hør Sorgens Suk! See bittre Qval!
Mig Pigens Taarer røre.
Lad tilsom Flugt i krumme Dal
Til Redning hende føre!
Flye Donna! Flye for Skjebnens Slag!
Det doppelt tungt Jer rammer.
Med Døden straffes hans Bedrag;
Og Eder venter Jammer!

Floribella.

Jeg flygter ei med feigt Bedrag,
Fordi mig Nøden rammer!
Jeg følger ham paa Sorgens Dag,
Og trodser Vredens Flammer!

Riddersvendene
(føre Almanzor og Fernando med sig).
Triumph! Vi vandt!

Fernando og Floribella.

Nu Alt er forbi!

Almanzor.

Vor Kamp er forbi!

Svendene.

Nu hurtigt tilbage
Ad nærmere Sti!

Fernando og Floribella.

Ved synkende Dage
Vor Lykke oprandt;
Med Stjernerne fage
Før evigt den svandt!

Almanzor.

Her baader ei Klage —
De haane dens Tant!

Svendene.

Til Slottet tilbage!
Vort Bytte vi vandt!

Fernando.

Ei Haab er tilbage!

Floribella.

Dig vil jeg ledsage,
Skjøndt Haabet forsvandt!

(Alle gaae.)

(Dækket falder.)

Tredie Act.

(Klippeegn. — Baggrunden en høi Fjeldvæg.)

Chor

(ledsaget af Hammerslag høres bag Fjeldvæggen).

Knittrer, Flammer,
Høit med Brag!
Løft dig, Hammer,
Slag i Slag!

(Klippevæggen aabner sig, og man seer en stor og dyb Bjerghule, hvis Hvælving er besat med Krystaller og glimrende Stene. Inderst i Baggrunden er Alfeskaren sysselsat med at forfærdige tvende Rustninger. Nogle smede; Andre gaae disse tilhaande. Ilden flammer hist og her i Baggrunden).

Alle.

Hjelmen er færdig!
See hvilket Værk!
Heltene værdig!
Hvælvet og stærk!

Nogle Stemmer.

Fra klare Væld
I hule Fjeld
Bring Kjølevand hid!
Ei dvæler! ei hviler!
Med Bækkene iler
Den rindende Tid.

Andre Stemmer.

Op! puster rød
Den matte Glød!
Lok Vindene hid!
Ei dvæler! ei hviler!
Med Stormene iler
Den vingede Tid.

Alle.

Knittrer, Flammer,
Høit med Brag!
Løft dig, Hammer,
Slag i Slag!

Nogle Stemmer.

Hæv dig, Skjold, i gylden Bue,
Let, men fast!
Mægtig skal din Hvælving true
Nidingsvold og Rænkehast!

Andre Stemmer.

Deel din Hærjekraft med Sværdet,
Luebaal!
Syvfold kjølet, syvfold hærdet,
Spalte dybt det skarpe Staal!

Alle.

Knittrer, Flammer,
Høit med Brag!
Løft dig, Hammer,
Slag i Slag!

De Første.

Blodrubinen dunkelrød
Varsler Død!

Straal i Fiendens Hjerte ind!
Bleg hans Kind!

De Andre.

Foraarsgrøn, Smaragden bær
Haabets Skær.
Smiil fra Heltens Sværdeflaft!
Styrk hans Kraft!

Sammen.

Demant med din Ætherglands,
Flet du her din Straalekrands!
Reen af Hjerte, uden Svig
Være den, der bærer dig!

(Fire Alfer holde de to Skjolde, Sværd og Hjelme, medens de Andre dandse i Ring omkring dem.)

Almindeligt Chor
(medens Skaren dandser).

Dæmper, Flammer,
Eders Brag!
Trætte Hammer,
Stands dit Slag!
Sølvblank over Skjoldets Grund
Voxer Maanens Bue rund,
Dybt mod Skjoldets krumme Rand
Blege Stjerner flye paa Stand.
Saa skal Heltekraften stige,
Saa skal rædde Skarer vige
For den kraftig-fromme Mand!

(Alfekongen og Alfedronningen træde ind. Dandsen ophører.)

Alfechoret.

Hil vor Konge! Hil hans Brud!
Vi har adlydt Eders Bud!
(fremstiller Rustningerne for dem.)

Alfekongen og Alfedronningen.

Alt er hamret — Alt er færdigt!
Hvilket Værk!
Staalets Ild er Skjoldet værdigt!
Hjelmen let og stærk!

Alfekongen.

Skulde Magten nu dem fælde?

Alfedronningen.

Lumskhed saare dækket Bryst?

Begge.

Staalet styrke-Armens Vælde!
Seier krone mandig Dyst!

Choret.

Staalet styrke Armens Vælde!
Seier krone mandig Dyst!

Alfekongen og Alfedronningen.

Nu hurtigen løfter
De susende Vinger!
Flyver høit! flyver op
Over Bjergenes Kløfter
Og Fjeldenes Top!

Choret.

Over Biergenes Kløfter
Og Fjeldenes Top!

Alfekongen og Alfedronningen.

Rænker og Vælde
Møder vort Skjold!

Choret.

Sværdet skal fælde
Avind og Vold!
(Dækket falder.)

Fjerde Act.

Første Scene.

(Skoven med Haugen og Slottet i Baggrunden.)

Maurerne komme frem.

Chor.

Det er Tid!
Kom ihu vor Høvdings Fare!
Snildt sig sprede delte Skare
Hist og did!
Jægerflok i aabne Skov
Slaaer sin Kreds af blanke Spær;
Svulmet Slange Øiet spiler —
Værgeløst er hildet Rov.
Træder frem! Rykker nær
Med kraftigt Mod!
Ha! iler!
Hugger ned! Støder til!
Lad det eddrede Blod
Slukke Blikkets Ild! —
Det er Tid!
Kom ihu vor Høvdings Fare!
Snildt sig sprede delte Skare
Hist og did!

(Fordelte, snige de sig til begge Sider gjennem Skoven op mod Slottet. Kort derpaa hører man stærke gjentagne Signalstød i Hornet fra Borgtaarnet).

Borgvagten (bag Scenen).
Til Vaaben!

Juan (kommer).
Hvorfor gjalder
Malmets Raaben?

Juans Svende (komme).
Vagten kalder:
Op til Vaaben!

Borgvagten.
Blinkende Spær
Hist og her
Vandre med List bag Krat og Træer.

Juans Svende.
Fiendtlige Spær
Mellem Krat og Træer!
(stærkere, gientagne Signalstød.)

Juan og Svendene.
Hør de stærke Stød!
Hvor er Faren?
Hvor er Skaren?
Gaaer forvoven
Flok bag Skoven
Til sin Død?

Juan.
Drager trindt omkring,
Om Borgen i Ring
Med Jil!
Med løftede Spyd!
Sender mod Krattets raslende Lyd
Den dræbende Piil!

Svendene.

Om Borgen i Ring!
Med Ild!
Med løftede Spyd!

Maurerne (fra begge Sider, bag Scenen).

Allah!

Juan og Svendene.

Det er Maurer!
Det gjælder at slaae!
Blodige Laurer
Bryde vi maae!

(ile ud. Vaabenlarm fra alle Sider.)

Anden Scene.

(Fængselshvælving under Slottet med en Jerndør og et Sidefængsel til Høire. En Lampe oplyser den.)

Almanzor og Fernando føres ind af Juans Svende, som strax træde tilbage og tillukke Fængselsdøren.

Almanzor (afsides).

Skumle, velbekjendte Hule!
Ingen Styrke, ingen Klygt
Sprænger Eders tykke Mure,
Eders Porte — fast og trygt
Fangne Bytte Mørket skjuler.

(træder hen mod den aabne Dør til Sidefængslet.)

Roligt slumrer hist en Olding
Paa det haarde Steengulv —

(farer overrasket tilbage.)

Ha!

Sender Graven sine Døde,

For at byde mig et, Uheld
Varslende, Velkommen? — Det er
Ham! — han lever! — Store Himmel!
(fatter sig.)
Ei Forbauselsen forraade
Mig! Staaer her mit sidste Maal,
Vil jeg synke, uden Navn,
I min Grav —
(vender sig mod Fernando, der har staaet taus, og stirret mod Jorden.)
Han behøver Trøst.
(høit): Fæst ei, mørk, dit Blik i Støvet!
Uveiledt, den stumme Smerte
I Fortvivlelsens de øde
Labyrinther sig forvirrer.

Fernando.

Ned i Haabets Grav jeg stirrer.
Visne Myrthe spreder Løvet
Om dens Rand — den sidste Kjerte
Slukked' nu sit Blus og døde.

Almanzor.

Fra den golde Klipperevne
Hæver sig det unge Skud
Kraftigt paa sin nøgne Rod,
Trodser Høstens barske Slud
Og den svulmne Vinterflod —
Aldrig bar det Løv i Vaaren,
Brød Orcanens Larm dets Mod.
— Du er Mand; og ikkuns Daaren
Med sin brudte Trøstestav
Peger hen paa Haabets Grav.

Fernando.

Var det mig kun Skjebnen hilded

Lumsk i Dødens Fangenet,
Hver dens Marter var mig let;
Men med mig jeg dig forvilded
I Ulykken!

Almanzor.

Du kan glemme
Floribella over mig?

Fernando.

Elskov med sin Himmelstemme
Synger hendes Trøst.

Almanzor.

Saa lad ei
Mig bedrøve dig!
(griber hans Haand med Ømhed.)
— Fernando,
Hvad var det, som mægtigt drog
Mig til dig? I Modgang hærdet,
Kun for Had mit Hjerte slog —
Du har smeltet det igjen.
Som en Fader, som en Ven,
Følger jeg dig uforfærdet,
Hvor dig Himlen kalder hen!

Fernando (i hans Arme).

O min faderlige Ven!

Almanzor.

En Søn jeg favned, faderglad,
En blid, huldsalig Engel,
En Rosenknop bag friske Blad,
Der blussed paa sin Stængel;
Min Hauges Flor brød Fienders Flok,
Da visned al min Lykke —

O, kunde du den nøgne Stok
Igjen med Blomster smykke!

Fernando.

Med Herrefind paa Herreborg
Min Fader sad blandt Helte;
Jeg kjendte, barnlig, ei min Sorg,
Da natlig Svig ham fældte.
Bag Vestens Sky min Fremtid staaer —
Maaskee min Dag alt helder —
Men sønligglad med dig jeg gaaer,
Hvis Skjebnen ei mig fælder.

Almanzar.

Hans Blik var Ild, hans Røst var blid,
Hans Træk hos dig jeg finder;
Saa tale om en svunden Tid
De liflige Kjærminder.

Fernando.

En Drøm fra Nattens første Tid
Er mig min Faders Minder;
Men god som du, saa kjæk i Strid
Min Tanke tidt ham finder.

(sammen:)

Almanzor.

Vær du min Søn!

Fernando.

Min Fader du!

Begge.

Lad komme Døden med dens Gru!
Den Bryst ved Bryst os finder!

Men vaagner atter Lykkens Gry
Med alle sine Straaler,
Og Friheds Haand med Smiil paa ny
Os rækker Livets Skaaler,
Jeg nævner dig med {Sønne- / Fader-} Navn,
Og dig i Glæden følger;
Og synke skal de gamle Savn
I Evighedens Bølger.

Almanzor.

Troe i Livet!

Fernando.

Troe i Døden!

Almanzor.

Som et Glimt af Land i Nøden
Viser sig ved Lynets Slag
For det sønderbrudte Vrag,
Seer min Tillid Morgenrøden
Varsle os en Frelsens Dag —
Men bedaarev mig mit Haab,
Lad os gaae, som Mænd, i Striden,
Vriste Bødlen Sværd fra Siden,
Blegne under Glædesraab!

Fernando.

Floribellas Navn jeg nævner;
Jublende, med Staal i Haand
Falde jeg, som hendes Hevner!

Almanzor.

Lad os hvile. — Matte Fod
Svigter let paa blodig Tillie;
Trættende var Dagens Færd.

Lidt kun hjælper os vort Mod,
Naar ei Styrken, som et Sværd,
Tjener Heltens kjække Villie.

Fernando.

Kommer hid den blide Slummer?

Almanzor.

Martres du af Ang'rens Kummer?

Fernando.

Nei!

Almanzor.

Saa strøk dig hen, min Søn,
Paa det haarde Gulv i Fred!
Send mod Himlene din Bøn!
Er det end din sidste Aften,
Venlig daler Søvnen ned,
Og med Hvilen kommer Kraften.

(de lægge sig Begge til Hvile.)

(En blid Musik begynder; efter nogen Tid gaaer Bagteppet op, og man seer en underjordisk, af Lamper oplyst Gang, ad hvilken Alfeskaren med Alfekongen og Dronningen komme ind; nogle Alfer bære Rustningerne, og de Andre danne en Gruppe omkring dem. Et klart Skin oplyser Hvælvingen.)

Alfernes Chor.

Til Ustylds Værn, til Kamp mod Vold
Vi bringe Skjold,
Som intet Hug skal kløve;
Vær Alfens høie Gave værd!
I ærlig Færd
Det skal bestaae sin Prøve!

Med konstig Haand ved Luers Baal
Vi hamred Staal,
Som Trolddom ei skal døve;

Men blinker det til Lastens Værn,
Liig sløve Jern,
Sin Eier det bedrøve!

Med spilet Gab og røden Tand
Fra Hjelmens Rand
Sig krummer gule Løve.
Vær stærk, som den, med Ædelmod!
Og Hjelmen god
Skal Fienders Glavind sløve!

(De lægge Rustningerne ved de Sovendes Fødder.)

Alfechoret.

Vaagn op!
Til Kampen stævn!
For Kjærlighed!
For mandig Hevn!

(under Choret have Alferne trukket sig tilbage, og forsvinde gjennem den underjordiske Gang.)

Fernando og Almanzor (fare op).

Hvilken Drøm! hvilket Syn!
Saae du Alfernes Hær,
Hvor den svæved os nær?
Under løftede Bryn
Blinked venlige Lyn!

Fernando (bliver Baabnene vaer).

Nei! det var ingen Drøm!

Almanzor (ligeledes).

Vil mig Øiet bedaare?

Fernando.

Her er Glavind, der kan saare!
See den brede Straalestrøm!

Begge.

Held os! det var ingen Drøm!
Hil dig, høie Alfehær!
Eders denne Gave er!

Almanzor (beser Skjoldet).

See! mit gamle Vaabenmærke
Staaer jo her!

Fernando.

Samme Pryd jo dette bær!

Begge.

Nær i Slægt er alt det Stærke;
Modgangs Sønner Frænder er!

Maurerne (i en lang Fraskand).

Allah! staae os bi!

Fernando (bliver udgangen vaer.)

Stærke Muur os fængsler ei!

Almanzor.

Held os! det er Alfens Vei!

Begge.

Op fra Mørket! op til Slag!
Op til Friheds lyse Dag!

Maurerne.

Allah! staae os bi!

Fernando og Almanzor.

Maurernes Stemme
Kan jeg fornemme;
De vil os befrie!

Maurerne (som før).

Allah! staae os bi!

Almanzor og Fernando.

De ængstes! De vige!
Hør Raabet i Nød!
Fra Dybet vi stige
Til Sei'r eller hæderlig Død!

(de træde hurtigt ud.)

Borgfogden
(kommer, efter et kort Ophold, ud fra Sidefængslet).

Hvilke Toner! hvilket Skue!
Som om tusind Nattergale
Sang i Chor ved Maanens Lue
Under Løvets Glimmersale!
Hvilken Drøm! Omkring mig hæved'
Alfer Sølvervingen hvid;
Kjære Stemmer mig omsvæved
Fra en fjern, en bedre Tid!
— Favre Drømmesyn! Saa fage
Fra min Sjæl du maatte vige!
I dit Purpurskær' tilbage
Saae jeg dig mod Himlen stige!

Korte Drømme
Hele Livet er.
Lette Rosenskyer svømme
Tordenmulmet nær.

Dybt det svæver
Mod min Tindings Snee;
Snart, med Døbens Røst, det hæver
Lynets blanke Lee.

Ei jeg gyser;
Hist fra Skyens Rand
Morgenklare Stribe lyser
Hen til Fredens Land.

— Tunge Fodtrin larme! Kommer
Alt med sine Bøddelsvende,
Med sit strenge Blik, min Dommer,
Bringende det sidste Bud? —
Ingen Frygt skal Hjertet kjende!
Efter Livets vegne Sommer
Maa jo rase Vintrens Slud!
— Hvor det rasler! hvilket Bulder!
Snart det voxer — snart det viger! —
Er det Kampens Døn, som ruller
Over mig? — Hør Vaaben klirre!
Er det Slagnes Suk, der stiger?
Seiersstemmer, der forvirre
Ørets Lytten?

(bliver den aabne Gang vaer.)

Ha! mit Fængsel
Alfens Vælde aabnet har!
Friheds Straale, stærk og klar,
Glimter gjennem Livets Trængsel,
Liflig, som den unge Morgen
Mellem Egeskovens Stammer!
— Stormer fiendtlig Skare Borgen?
Straffens Dæmon, grib dit Blus!
Styrt Juan med dine Flammer
I det dybe Tartarus!

(han gaaer.)

Tredie Scene.

(Aaben Søilesal mod Slotshaugen, hvis Terasser høine sig i Baggrunden. Piger ophænge Blomsterkrandse.)

Juan (træder ind).

Den forvovne Skare viger
For min tappre Hær. Forgjeves
Rased vilde Saracener,
Med sit Hyl fra gramme Bryst.

(til Pigerne.)

Hvi forstummer Hallen, Piger?
Sangens muntre Røst skal hæves!
Seiersglæden smukt forener
Sig med Brudefestens Lyst!
— Hvor er Floribella?

Floribella
(træder ind, bleg, men med Fatning og Værdighed).

— Her!
Ei hun, modløs, undflyer Eder!

Juan.

Vel! det kjække Sind mig glæder!
Ei jeg møder med Behag
Qvindeklynk og kjelne Taarer,
Kommer jeg fra lystigt Slag.

Floribella.

Overmodet dig bedaarer,
Og din Glæde blier Bedrag!

Juan.

Trodser du, fordi du rammer
Manden med dit Øies Piil?
Ved mit Glavind, stolte Mø,

Med din Purpurlæbes Smiil
Skal du læge slagne Skrammer!

Floribella.

Praler! Ogsaa jeg kan døe!

Juan.

Hvo vil tænke nu paa Død?
Dybt i Vestens svale Sø
Kjøler hede Dag sin Glød
I chrystalne Brudekammer —
Snart du skal, som Bølgen rød,
Favne mine stærke Flammer!

Floribella.

Aldrig du mit Had skal tvinge!
Nær mig paa sin brede Vinge
Kaarne Helgen nu sig leirer;
Hver din onde Plan han veirer
Bort, som Høstens gule Blad
Flagrer vildt, naar Skyen seirer,
Hen ad nøgne Stammers Rad!

Juan.

Haan mig varsomt! Din Fernandos
Piinsler voxe med mit Had!

Floribella.

Han er Mand!

En Svend (kommer ilende).

Fornyet stiger
Kampen, Herre! — Vildt den bølger
Atter op mod Slottet!

Juan.

Vige
Mine Stridsmænd? Drømmer du?

Svenden.

Alt var Sei'ren let at kjende,
Da med eet fra Skovens Skygger
Treen til Maurerflokken tvende
Kæmper — Over mørke Dragt
Straaled Hjelmens høie Bue,
Skjoldets gyldengule Pragt.
Natten selv, man skulde mene,
Avled dem med Maanens Lue,
Fiendtligsindet mod din Magt.

Juan.

Og et Gjøglesyn kan skræmme
Mine seiervante Skarer?

Svenden.

Ædle Ridder, iil, at tæmme
Deres Skræk med kraftigt Ord!

Juan.

Døden slaae de feige Harer
Alendybt i sorten Jord!
— Gaae! jeg kommer!

(Svenden gaaer.)

(til Floribella:) — Dine Blikke
Straale Glæde, falske Qvinde?!

(til Pigerne:)

Vogter hende!

(til Floribella:)

Juble ikke?
Denne Arm har lært at vinde!

(Juan gaaer.)

Floribella.

Nei! mig skal ei Haabet blinde!
— Over nøgne Høstmark ile
Rad paa Rad i flygtig Vrimmel

Sorte Skyers Skyggeflokke,
Stundom milde Solglimt smile,
Som de Øiet vilde lokke
Til at troe ustadig Himmel —
Mens da Zephyr venlig hvidsker,
Og den glade Vandrer atter
Træder ud fra kedsomt Ly,
Brister flux med Stormens Latter
Stegne Sky, og haanlig pidsker
Vilde Iling ham paa ny.
— Tving dig, svage Bryst, til Ro!
Intet Solglimt vil jeg troe!

(Vaabenlarmen nærmer sig.)

Pigerne.

Fiendtlig Hob sig nærmer —
Hør de vilde Gnye!
Intet os beskiermer —
Hvorhen skal vi flye?!

(De trække sig frygtsomme tilbage.)

Floribella.

Skiebnens Stund sig nærmer —
Hør de vilde Gnye!
Modet mig beskiermer —
Hvorfor skal jeg flye?

Juan

(kommer, saaret, tilbage uden Hjelm og Skjold, med blottet Glavind i Haanden).

Dødens Skygger blinde
Øiet snart med Gru!

(træder hen mod Floribella, for at gjennembore hende.)

Dig han ei skal vinde —
Med mig falde du!

sammen:

Floribella.

Himmel! frels mig nu!

Pigerne.

Himmel! frels os nu!

(Almanzor og Fernando trænge i samme Øieblik ind, hver fra sin Side. Borgfogden følger Fernando.)

Almanzor og Fernando

(idet Almanzor slaaer Juan Sværdet af Haanden.)

Riding! mod en Qvinde
Raser grumt din Hu?
Hevn du ei skal finde
Midt i Dødens Gru!

sammen:

Floribella (til Fernando).

Skal jeg her dig finde
Midt i Dødens Gru?

Borgfogden (betragter Almanzor).

Fjerne Dages Minde
Stige i min Hu —!
Skulde Drømmen blinde
Vaagne Blik endnu?

(Juan støtter sig, forbittret og afmægtig til en Pille; Almanzor træder hen mod ham.)

Almanzor (tager Hjelmen af).

Kjender du Almanzor ei?

sammen:

Juan.

Vee! Almanzor!

(styrter forfærdet ud.)

Borgfogden og Pigerne.

Ja! Almanzor!

(kaster sig for hans Fødder.)

Ja —! Din Røst gjenkjender jeg!

Almanzor (løfter ham op).
Underfuld er Skjebnens Vei!

Borgfogden og Pigerne.
Underfuld er Skjebnens Vei!

Borgfogden (til Fernando).
Du i ham din Fader favne!
(til Almanzor.) Der, Almanzor, staaer din Søn!

Fernando.
Du min Fader?!

Almanzor.
Du min Søn!?

sammen:
Borgfogden.
Ja! din Fader!
Ja! din Søn!
Floribella.
Min Fernando er hans Søn!?
Pigerne.
Ha! Fernando er hans Søn!?

sammen:
Almanzor.
O, jeg ahned dig i Løn,
Glæde uden Maal og Navn!
Fernando.
Mig en Fader kalder Søn!
Svundet er mit dybe Savn!
Floribella og Borgfogden.
Himlen hørte, mild, vor Bøn!
(Borgfogden.) Atter fandt vi Lykkens Havn
(Floribella.) Glæde uden Maal og Navn!

Fernando og Almanzor.

Nævn igjen det kjære Navn!

Fernando.

O, min Fader!

Almanzor.

O, min Søn!

Begge.

Favre Tryllelyd, hvor klinger
Liflig-mildt din Harmoni —
Som naar Englens lette Vinger
Suse Jordens Dal forbi!

sammen:

Floribella og Borgfogden.

Favre Lyd! paa Glædens Vinger
Hæver sig din Harmoni!
Mandens stolte Blik du tvinger,
Og en Taare staaer deri!

Fernando, Floribella, Almanzor, Borgfogden og Pigerne.

Glæde uden Maal og Navn!

Almanzor (til Borgfogden).

Gamle Svend, med trofast Arm
Frelste du Fernandos Liv
I den rædselsvangre Midnat,
Da Juan med blodig Ænke
Myrded mine Mænd, min Viv?

Borgfogden.

Seier var ei meer at haabe.
Ubevæbnede, i Blod
Saae jeg vore Svende synke;

Døden ønsked mig mit Mod —
Da med eet fra nære Kammer
Barnligt Skrig jeg hørte klynke.
Drengens Lykke var mig god;
Mellem midnatsskumle Stammer
Undkom vi. Ved klogtig Kunst
Vandt jeg, før et Aar forsvandt,
Ukjendt den Forhadtes Gunst.
I var frelst, det vidste jeg;
Men min lange Søgen fandt
Intet Spor af Eders Vei.
Ventende paa Straffens Stund,
Jeg ham opdrog som min Søn
Paa hans egen Fædregrund.
— Resten veed I.

Almanzor.

Hvilken Løn
Har for dig min Faderlykke!

Borgfogden
(omringet af Almanzor, Ferdinand og Floribella).

Til min Barm jeg tør Jer trykke,
Før min Aften synker ned!

Fernando.

Den vor Fryd skal blomstersmykke!

Floribella.

Glade Hjerters Kjærlighed
Krandse skal din Lok med Fred!

(Maurerne træde ind fra begge Sider, fulgte af Borgens Vasaller.)

Første Maurer.

Hil dig, Høvding! Slagen ligger
Grev Juan, med sine Mænd.

Almanzor.

Tak for Eders kjække Troskab!
(træder frem mellem dem.)
Naaede aldrig Don Almanzors
Navn og Slagdaad Eders Øre?

Første Maurer.

Mænd ham prise — Barnet kjender
Hans Bedrift.

Almanzor.

Jeg er Almanzor!
Straffens Sværd i Eders Haand
Har min Borg tilbagevundet.

Maurerne.

Hil Almanzor af Ramiro!

Almanzor.

Tvungen af sit Riges Grander,
Har Kong Ferdinand bekræftet
Maurerfolkets Fred og Ro;
Ei tør Hadet meer forfølge.
Paa sit gamle Herresæde
Skal Almanzor atter boe.
Tappre Mænd, vil I med Glæde
Tjene mig?

Maurerne.

Med Blod og Liv!

Almanzor (blotter sit Glavind).

Drager Sværdet da, og giv
Løftet paa mit blanke Værge!

Maurerne
(vende Sværdespidserne mod hans Glavind).

Evig Troskab vi dig sværge!
Dig vi give Blod og Liv!

Chor af Piger, Vasaller og Maurer.

Hil Almanzor! Hil hans Søn!
Hil hans Brud, som Vaaren skjøn!

Almanzor og Borgfogden.

Atter eier
Don Almanzor Mænd og Borg.
Vige skal for Lykkens Seier
Lange Dages Sorg!

Fernando og Floribella.

Fast og prøvet,
Kæmped Hjertet i sin Nød;
Trygt, af Haabets Grønt omløvet,
Staaer nu Rosens Glød!

Almanzor, Fernando, Floribella og Borgfogden.

Held og Glæde,
Kjærlighed i trofast Sind
Paa Ramiros Herresæde
Atter drage ind.

Maurerne, Pigerne og Vasallerne.

Hil Almanzor! Hil hans Søn!
Hil hans Brud, som Vaaren skjøn!

Almanzor, Fernando, Floribella og Borgfogden.

Atter stige
Alfens Bo i Lundens Ly!
Aldrig skal ham Slægten svige;
Aldrig meer han flye!

Alferne
(vise sig paa Terasserne i Baggrunden).

Alfens Rige
Snart skal blomstre her paa ny;
Borgens Glands og Lykke stige
I hans Vingers Ly:

Maurerne, Pigerne og Vasallerne.

Hil Almanzor! Hil hans Søn!
Hil hans Brud, som Vaaren skjøn!
Herligt stige
Don Almanzors Navn mod Sky!
Aldrig meer fra Klippen vige
Lykkens tændte Gry!

Alferne.

Hil Almanzor! Hils han Søn!
Hil hans Brud, som Vaaren skjøn!

(Idet Alferne drage forbi, falder Dækket.)

Digte.

Guttorm Skjald.

Harald, med den fagre Lok,
Skued' mildt til Hallens Glæde;
Nærmest ham paa Bænkesæde
Sad en kraftig Sønneflok.
Bistert saae til Festens Gammen
Erik under Brynet frem;
Halfdan, Bjørn sad' kjærligt sammen,
Mange Brødre tæt hos dem.

Gamle Drot til Siden hen
Saae, bekymret, Sønnen skule,
Saae hans Læbe Vreden skjule,
Medens Hjertet gjemte den;
Broder frygted' Brodernag;
Bange var den Herre god,
At hans muntre Kæmpelag
Skulde see hans Sønners Blod.

Op fra Bænken da paa Stand
Han sig reiste. — Hvilket Skue!
Net som breden Eeg paa Strand
Staaer i Morgenrødens Lue!

Høit han slog til Lyd med Vælde;
Dybt var Bordets Ar at see.
Han bar mange Vintres Elde,
Men som Dovre bær sin Snee.

„Hvor er Guttorm?" lød hans Stemme
Blidt og mildt; dog kunde Hver
Drottens Tale grant fornemme,
Thi nu taug hver Læbe gvær.
„Hvi forstummer Harpens Tunge?"
— Spurgte han med venlig Bøn —
„Du vil dog for Harald sjunge?
Tjener du ei Haralds Søn?"

Mellem Klyngen, ikke seen,
— Knap var Kongens Ord tilende —
Med sin Strængeleg ihænde
Skjalden frem for Harald treen.
Venligt smilte manget Øie,
Da de brune Lokker gled',
Som han dybt sig monne bøie,
Over Staalets Plade ned.

Fagervoxen, bred af Bryst,
Rank som Fjeldefyrrens Stamme,
Smykt med mangen Hædersskramme,
Saae ham alle Mænd med Lyst.
Panden, hvælvet, høi og hvid,
Skød det dunkle Haar tilside;
Alle Møer maatte lide
Øiets Flamme, stærk, men blid.

„Hvilket Drapa, Herre god,
Lyster I af Guttorm høre?
Skal en Elskovs-Sang Jer røre?
Eller Valen, rød af Blod? —"
— „Hvad du vil, min Guttorm, sjung!"
— Svaret lød fra Kongesæde —
„Kampens eller Hjertets Glæde —
Du gjør Harald atter ung."

Guttorm prøved' Strængens Klang,
Om den toned klar og reen;
Tæt i Kreds fra Hallen lang
Alle Kæmper sagte treen.
Tidt vel større Kreds, end her,
Havde hørt hans Harpeleg;
Blusset dog i Kinden steg,
Da de Alle treen ham nær.

Høit, som Kindens fagre Lue,
Voxte Sjælens Flammer og;
Deiligt var hans Blik at skue,
Da med Kraft han Strængen slog.
Slaget bruste i hans Sang,
Som om Stormen Skoven brød,
Tusind Spær og Skjolde lød;
Alle Norges Buer klang.

Korslagt Arm paa Egeplade,
Fremadbøiet, Kongen sad,
Saae de grønne Seiersblade
Spire under Bardens Qvad.

Da blev Helten vel tilmode:
Vegne vare for hans Sværd
Een og treti Drotter gode —
Det var vel en Høisang værd!

Gjennem Dovres Taagesky,
Over Elv og Fjeldekløfter
Sangens Vinge-Slag ham løfter;
Gaulaa-Bred han seer paany.
Høit fra Nord til Sarpens Skum
Søndenfjeldske Dal han kuer;
Men for Haralds Helteluer
Er der end for lidet Rum.

Sidst paa skjoldhængt Skib ombord
Førte Skjalden ham igjen;
Over dybe Hafursfjord
Døden vied' Stridens Mænd.
Under Storm og Bølgedands
Lurens vilde Stemmer stege;
Alle Fiendens Snekker vege —
Da var hele Norge hans.

Endt var Ovadet. Hver en Mand
Stod omkring med draget Sværd;
Under Sangen, tyktes han,
Gik han midt i Ledingsfærd.
Hørt han havde Havets Bove
Bruse huult i Harpens Toner,
Skuet Strandens Graneskove
Ryste deres grønne Kroner.

Endt var Qvadet. Fremadbøiet,
Sad med løftet Buskebryn
Harald end, og Kampens Lyn
Knittrede fra Heltesiet.
„Min er nu al Norges Strand!"
Lød som Tordenslag hans Ord:
Thi paa høie Borderand
Stod han end i Hafursfjord.

„Seier!" gjalded' Flokkens Skrig.
Alle Sværd i Hallen klirred';
Harpens Trolddom dem forvirred',
Endnu saae de Fjordens Liig.
Op foer Drotten fra sit Sæde,
Vakt af Drømmens søde Lyst,
Trykte Guttorm fast med Glæde
Til sit høie Kongebryst.

„Lyster dig, min Skjald, saa tal,"
— Ud med Fryd han høit mon bryde —
„Lyster dig, som Jarl, at byde,
Din er Glommens favre Dal!
Eller vil du Elskovs Lykke' —
Din er Norges bedste Maard!
Vil du Ædelsteen og Smykke?
Alt er dit i Kongens Gaard!"

Sindrig, med besked'n Hu,
Lod da Guttorm Svaret høre:
„At jeg Harpen veed at røre
Vidner mig dit Øie nu;

Vel paa Slagets røde Vei
Vog jeg stundom og en Kæmpe;
Men at styre Land med Lempe
Lærte Bragurs Kløgt mig ei."

Guld jeg fik i Halfdans Sale,
Ei maa Rigdom Barden røre;
Men — ifald en dristig Tale
Ei vil harme Drottens Øre —
Vil du vel, hvis Tiden minder
Mig engang om budne Løn,
Vil du da min første Bøn
Sige Ja foruden Hinder?" —

— „Mærk Enhver, som er tilstede,
Herse, Jarl, og hver hans Mand!"
— Raabte Kongen uden Vrede —
Mærk mit Løfte her paa Stand:
Ved min Krone! intet Nei
Skal hans største Ønske svige;
Brøst, jeg veed, for Drot og Rige
Ønske Guttorms Tanker ei."

Løftet gjorde Skjalden glad;
Ikke hvilte Haanden længe;
Atter slog han gyldne Strænge,
Sang et lifligt Elskovsqvad.
Bort var rullet Kampens Torden,
Dybt i Dalen var den svunden;
Blomster spired' frem af Jorden,
Løvet rasled' mildt i Lunden.

Korte Nat i Haralds Sal
Gik med Sang og Skjemt og Gammen;
Enigt sad' de Kæmper sammen
Til det sidste Hanegal.
Derpaa for den Herre selv
Bøied de sig dybt, og ginge,
Sprang saa ud med Hjelm og Klinge
I den morgenkolde Elv.

Alle sved' de behænde
Brydespøg i Bølgeskjød — —.
Bradt, som Himlen skifter Lød,
Gammen sig til Graad kan vende.
Gangne var kuns Uger faa,
Da lod Erik, hadst i Sinde,
Brænde Bjørn, sin Broder, inde,
Som han trygt paa Bolster laae.

Halfdan saae den røde Hane
Flagre over høie Tage,
Vild i Sind paa Bannerstage
Bandt han hastigt Stridens Fane.
Ret som Svalen for en Ørn,
Erik maa for Halfdan flygte,
Bringer Harald pyntet Rygte
Om sin døde Broder Bjørn.

Op fra Bænken Drotten sprang
— Erik var hans Førstefødte —
Streng, mens Faderhjertet blødte,
Svor han Halfdan Undergang.

Borde nu ei Sønnen vige?
— Skyen vilde tømt sit Lyn —
Trodsig la'er han Kampen stige;
Søn mod Fader! hvilket Syn!

Mellem Trøndelagens Fjelde,
Grønne Vange, mørke Skove,
Ruller Vesterhavets Vove
Ind i dybe Fjord med Vælde;
Agdenæs med Klippeværget
Skjoldvagt staaer ved ydre Sund;
Længer ind gaaer Thorebjerget
Ud fra Stades Granelund.

Reinebøigden indad krummer
Nær derhos sin favre Bred;
Hundred' Skibe Bugten rummer;
Harald staaer i Stavnen vred.
Snart ham Halfdans Staal kan række;
Snart staaer Søn for Faders Ram.
Flux fra Stade, herd og gram,
Halfdan lægger ud sin Snekke.

Natten viger, Dag er tændt.
Spæret løftes, Koggret klirrer,
Fremadhældet Kæmpen stirrer,
Bjørnesenen har han spændt.
Hvo er han, som uden Sky
Nu la'er hastigt Aaren slaae?
Halfdans Rækker vil han flye?
Haralds Snekker vil han naae?

Brynje over ulden Kofte,
Hjelmdækt, Staalets Handske paa,
Guttorm staaer paa Baadens Tofte,
Støtter sig til sænket Raa.
Vil han da i Døden ile?
Doppelt Piilregn let ham naaer! —
Alle Buer sank til Hvile;
Snart for Harald Skjalden staaer.

Ud til Skibets Rand imøde
Norges Drot ham iilsomt gik;
Vredens Ild lod Hjertet gløde,
Lagde Taager om hans Blik.
Derfor meente, glad, hans Harm,
Guttorm vil mod Halfdan stride,
Bød ham, ved sin egen Side
Kaste Spær med kraftig Arm.

Trofast og med dristigt Ord
Svarte sindrigt Guttorm da:
„Ei min Herre veg jeg fra;
Før mig Døden slaae til Jord!
Men mit Hjerte gyser koldt
Ved det nære Kampens Drøn;
Drotten myrde vil sin Søn!
Faders Fald faaer Sønnen voldt!"

„Hvo vil ære Fredens Bud,
Naar ei Herren ærer dem" — ? —
— „Skal jeg da," brød Harald ud,
„Flye mit eget Herrehjem?

Vil den Stolte bøie sig,
Hvorfor skikker han da dig?
Drønner ei hans Vaabengjald? —
Trodsig Nakke knækkes skal!"

— „Ungdom praler med sin Trods,"
— Guttorms blide Stemme klang —
„Styrter sig i Undergang,
Blind, som Elvens vrede Fos.
Ei sin Pligt vil Halfdan glemme,
Hvis du, mild, ham byder Fred — "
— — „Tie Forvovne!" raabte, vred,
Harald med sin Bjørnestemme.

„Trygle skulde jeg vel nu?
Gaae paa Stand! Hans Blod skal flyde!" —
— „Ei du trygle skal, men byde,"
Svarte Guttorm uden Gru.
„Herre! uden Nei og Hinder
Maa du høre denne Bøn:
Om den budne Skjaldeløn
Er det Guttorm nu dig minder!"

Aldrig Harald Løftet sveg;
Guttorm bragte Fredens Ord;
Og paa Kongens Stavn ombord
Halfdan snart, med Anger, steg.
Drotten til sit Bryst ham drog,
— Der dog Sønnen hviler helst —
Hvert et Spær mod Skjoldet slog;
Sangen hævde Norge frelst.

Helenes Kilde.

(En Legende.)

Lyksalige kaldes vel alle de,
Som ret er af Hjertet rene;
De skulle, forsand! Gud Herren see,
Han lader dem aldrig alene.
Lyksalig nævner jeg den forvist,
Der ikke laer Haabet glippe,
Der fæster sin Tro paa den Herre Christ.
Han bygger sit Huus paa en Klippe!

Som Rosen opskyder fra Tjørnen haard,
Imellem de skaanske Bjerge
Helene blomstred' paa Kongens Gaard.
(Han var hendes Slægt og Værge.)
Som Rosen pryder den yndigste Vaar,
Og skinner, som Dronning, alene,
Skjøndt Blomster i Flok paa Marken staaer,
Og dufte fra Busk og Grene,
Helene Kronen for Alle bar;
Ei vidste hun selv, hvor fager hun var
Blandt alle de Jomfruer vene.

Saa tidt som hun rundt i Hallen gik,
Og Bægeret fyldte ved breden Bord,
Og lod saa uskyldigt det fromme Blik

Baade Fremmed og Frænde møde,
Da hvidsked' saa manget forelsket Ord
Om Lilier og Morgenrøde.

Saa tidt som hun op til Himlen saae,
(Hendes Øine vare saa blide,)
Da glæded sig alle Guds Engle smaae,
Og viftede Skyen tilside;
De skyndte paa, saa den hasted' forbi,
Og saae i de deilige Blikke:
„Hun bliver, forvist, en Engel, som vi;
Det nægter Gud Fader os ikke!"
Og smiilte hun ret af Hjertet glad,
De slog' deres Vinger tilsammen;
Og sukked hun fromt til Gud, og bad,
Da saae de didop, hvor den Evige sad,
Og sang deres hellige Amen!

Saa tidt som hun gik udi Lund og Vang,
(Der lysted' hun helst at vandre,)
Med Borgens Piger sin Aftengang;
For hende de bedste Blomster opsprang,
Som lukkede sig for de Andre.
De elskede hende paa deres Viis;
Dem fattes jo Menneskestemme.

Men Slangen er kommen fra Paradiis;
Den har i al Verden hjemme.
Den lægger sig under de Blomster smaae,
Og lurer bag reneste Lilie.
Den falske Konge paa Jomfruen saae
Med syndige Tanker og Villie!

Han klappede hende saa gjerne paa Kind,
(Saa gjør' jo de kjærlige Fædre);
Hun meente: det er vel hans venlige Sind;
Hun vidste det ikke bedre.

Han fulgte med hvor hun gik og stod:
„Din Umag, min Drot, er for megen!"
Han er mig dog ret, som en Fader, god;
Jeg savner fast ikke min egen!

Han stirred ind i det klare Blik
Med Elskovs Blus i sit Øie;
Hun tænkte: han har dog en underlig Skik!
Hvor kan ham dog Sligt fornøie?

Han snoede sin Arm om det smekkre Liv.
„Hvad er det, min Herre byder!?" —
„„O! hvis du nu bliver i Løn min Viv,
Ret snart jeg min Dronning forskyder!
Jeg gier dig min Krone! jeg gier dig min Skat!"" —
Da fik hun at kjende sin Fare!
Saa mørk er end ikke den sorteste Nat,
At Lynet jo kan den opklare.

Da sænked' sin Bue det hvælvede Bryn;
(En Due har ogsaa Vrede!)
Som Skylregnen følger paa Skyens Lyn,
Hun stride Taarer mon græde.

Forfærdet hun kaldte paa Herrens Navn,
Og sled sig løs af hans falske Favn.
Ei fulgte han dristigt efter —

Hvor Tiisvilde Banker sig høine fra Strand,
Hun satte sin Fod, og lovede Gud.
Som Jomfruen treen i det hvide Sand,
Da sprang der en Kilde fra Banken ud.

Den mægtige Straale har dybt sit Hjem
I Jordens forborgne Hule; —
Hvad Herren vil drage for Lyset frem,
Det mægter ei Jorden at skjule!

Den skyder sin Straale foruden Meen,
Den Fromme til Hæder og Ære;
Som hun var af Hjertet uskyldig og reen,
Saa vilde den ogsaa være.

Som hun var af Hjerte from og stærk,
Saa blev og den det, forsande!
Der komme saa Mange med Brøst og Værk,
At drikke dens kraftige Vande.

Ret aldrig endnu dens Kraft aflod;
Ved Midsommers lange Dage
Der kommer saa Mangen med haltende Fod,
Og lader sin Krykke tilbage.

Den risler og synger fra dyben Grund:
Den Fromme vil Gud bevare;
Han finder Hjælpen i Nødens Stund,
Og trøstes i al sin Fare!

Bogø.

(Et Sagn.)

Sig Rygens Herre han reed under Ø,
Og Seieren blev hans Fæstems;
Han tog hende med sit blanke Sværd,
Og Døden førte hans Brudefærd.

Paa liden Ø under Danmarks Kyst,
(Den lysted' han selv at eie,)
Laae Dens Konge med Spydet i Bryst,
Den blodige Mark var hans Leie.

I klingrende Staal, med Blus paa Kind,
Med Skjoldet kastet tilbage,
Gik Rygens Herre paa Borgen ind;
Der mødte ham Graad og Klage.

Den kongelige Enke i Taarer sad,
Sin eneste Søn hun bar paa Arm;
Den vrede Mand ei gjorde ham glad,
Han skjulte sit Ansigt ved Moderens Barm.

Hun aabned' sin Læbe, hun knuged' sin Haand,
Hun mægted' dog ei at tale;
Ak! Smerten haver sit Tungebaand
I Hytter og høie Sale!

Hun aabned sin Læbe til ydmyg Bøn,
Hun kunde den ei fremføre;
Hun bøied' sig over den grædende Søn;
Det maatte vel Hjertet røre.

Heel manget Sorgens Skue forsand!
Der er paa Jorden at finde;
Dog smerter vel meest den stærke Mand
En fager, utrøstelig Qvinde.

Vel Brynien skjermer om Kæmpens Liv,
At Pilen ham ikke saarer;
Dog rører ham vel den uskyldige Viv,
Hvis Øie staaer fuldt af Taarer.

„Jeg slog min Fiende, jeg eier hans Borg,
Jeg tager i Vold hans Rige;
Dog ynkes jeg over din Skjønhed og Sorg;
Thi mærk, hvad jeg nu vil sige:
Du skal ei hungrig af Landet gaae,
Dit Barn skal ikke forsmægte;
Hvad Sæd dig lyster du frit kan saae,
Det vil jeg dig ikke negte.
Du bygge nu her i Mag og Ro
Til al din Sæd bliver moden;
Som Hersker du maa paa Øen boe,
Til den er hugget fra Roden.
Jeg sværger dig til ved den øverste Gud:
Mit Løfte skal ei bedrage!"

Og Kæmperne skøde hans Snekker ud;
Og Alle de seiled' tilbage.

Hun, grædende, seer over Havet hen,
Seer alle de Seil forsvinde.
Naar Høsten kommer, og skifter igjen,
Hvor skal jeg da Hjælpen finde?

Det kjæreste Haab udi Menneskens Barm,
Før Hjertet har lært at bede,
Det er dog en Smaafugl, spæd og arm,
Der sidder i Moderens Rede.

Det fromme Haab, som er bygget paa Gud,
Og flyver paa Bønnens Vinger,
Jeg ligner ved Fuglen, der kjækt flagrer ud,
Og frit sig mod Himmelen svinger.

Det bryder igjennem den mørke Sky,
Og kaster al Frygt og Klage;
Det hviler sig hist i Guds Kjærligheds Ly,
Og henter hans Løfter tilbage.

Hun græder ved Dag og ved Midnats Stund,
Ved Morgen og Aften silde;
Og kommer der stundom et skakket Blund,
Da spaaer hende Drømmen ilde.

Hun tyktes at skue den grønne Sæd
Opskyde med Hast, og den bølgede strax
Alt under Foraarets Vinde.
Og Sommeren skød sine Straaler ned,
Og Høsten modned' de tunge Ax;
Saa maatte hun drage fra Sted til Sted.
Hvor skulde hun Trøsten finde?!

Hun vaagned' med Kummer, hun sukked' i Løn,
Hun vilde ei vække den slumrende Søn.
„Du skal ikke raade paa Borgen!"
Hun lukked' paany sit Dielaag;
Det trykkedes til af Sorgen.

Og værre Syner, truende, drog
For Øiet frem. I Fortvivlelsens Garn
De fangede Smertens Tanke.
Paa Armen hun bar sit vansmægtende Barn;
Fra Huus til Huus hun langsomt gik,
Ei Raad hun hørte, ei Brød hun fik,
Forgjeves de lod hende banke.
Som Rosen, der falder i Sommeren af,
Han visned i hendes Arme;
Hun selv maatte grave den lille Grav.

Da sprang fra Panden den kolde Sved;
Hun bøied' sit Hjerte for Herren ned,
Hun raabte og bad: „mig Gud ham gav!
O Herre! du dig forbarme!"

„O Herre! lad komme hvad skal og maa,
Men ham du mig ei betage!„
(Hun foldede Barnets Hænder smaae —)
„Jeg haver ei Mere tilbage."

„O Herre! jeg raaber i dybeste Nød,
Mine Synder du mig tilgive!"
(Hun vuggede Barnet paa sit Skjød —)
„Lad denne dog hos mig blive!"

„O Herre! jeg kjender ei Vei eller Sti,
Jeg kan ei see dem for Taarer;
Du føre mig Nødens Dyb forbi,
Om ogsaa min Fod du saarer!
O Herre! jeg giver mig dig i Haand;
Min Baade du vel maa ville!"

Da fandt hendes Tanke Trøstens Aand,
Da blev hendes Hjerte stille.
Guds hellige Engle Jorden forlod,
Da Christus paa Korset døde;
Med Harme de saae hans uskyldige Blod,
Som Menneskehænder udgøde.
Saa stor en Synd var der aldrig skeet;
De kunde den ei forglemme.
Og sjelden har siden Støvet dem seet,
Og sjelden hørt deres Stemme.
Men hviler den Fromme med Sorg og Savn
Og truende Syner i Søvnens Favn,
Mens Taarer paa Bolsteret strømme,
Da svæve de stundom til Jorden endnu,
Bortvifte med Vingen den sorgfulde Hu,
Og bringe ham venlige Drømme.

Og Synet skifted', og Drømmen blev god;
Det luftede mildt, som en Morgenvind.
Et Himmelens Bud ved Leiet stod
I skinnende Klæder, med Smiil paa Kind.

Paa Haanden han bar en Bøgefrugt,
(Hun syntes det grant at øine;)
Og Skallen brast, og rank og smukt

Begyndte sig Stammen at høine.
Paa Grenene satte sig Blad hos Blad,
Og byggede Træet en Krone;
Og Sønnen, som Drot, i Skyggen sad
Med Scepter paa Faderens Throne.
Og Fuglene sang: ret hastigt forgaaer
Paa Ageren Rug og Hvede,
Men Bøgen voxer i hundrede Aar.

Da reiste hun sig med Glæde.
Hun kalder paa alle sine raske Mænd:
„Nu spænder de Oxne for Ploven!"
Hun byder sine Qvinder! „I følge mig hen,
At rydde hver Bøg i Skoven!"

Og Bogen falder med brune Blad,
Mens Stormen Skyerne jager.
„Nu," sagde den kløgtige Qvinde, glad,
„Nu haver jeg Sæd til min Ager!"

Og Svendene drage den Fure lang,
Og vende den svedende Oxe.
„I pløie paatværts endnu engang!
Min Lykke skal her opvoxe!"

Og tredive Sædemænd Skridt for Skridt
Betænksomt gaae over furede Vang.
„I kaste kun Sæden tyndt og vidt,
Saa finder den Rum til at voxe!"

Nu Vinteren kom og Vinteren gik,
Der kom baade Stork og Svale.

Og alle de Smaaunger Vinger fik.
Til Skov og til Eng og til Kildevæld
Med sørgelig Oviddren de hilste Farvel,
Og fløi fra de danske Dale.
Den fremmede Konge med Stormen kom.
„Det længes mig efter min Eiendom!
Nu haver jeg sparet og trøstet."
Hun svared', besked'n, med ydmygt Mod:
„Jeg haver vel saaet, min Herre god,
Men endnu jeg haver ei høstet."

Hun førte ham ud til de Bøge smaae;
Hun havde ei nødigt at lede.
„Du gav mig Forlov at pløie og saae,
Nu giv mig Forlov at frede!
Vel hasteligt skyder og snart forgaaer
Paa Ageren Rug og Hvede,
Men Bøgen voxer i hundrede Aar,
Og lever i mange flere."

Han rynked' sit Bryn, saa hun blegned' derved;
Men fast hendes Lid til Herren staaer.
„En ærlig Kæmpe holder sin Eed,
En Konge dog meget mere!?"

Som Engenes sølvblaae, rislende Baand,
Der snoe sig mod Havets Kyster,
Er Kongernes Hjerter i Herrens Haand,
Han bøier dem, som han lyster!
I sorte Skjæg han brummede vred:
„Ha! Mands List tidt er behænde,
Men dette jeg nu tilvisse veed,

En Qvindes er uden Ende!
Jeg svor dig til ved den øverste Gud,
Mit Ord skal dig ikke bedrage!"

Og Kæmperne skøde hans Snekker ud.
Og aldrig han vendte tilbage.

De Smaabøge voxte til Glæde og Gavn,
Og Sønnen voxte tillige.
Og Bogs kaldte hun Landets Navn,
Og takkede Gud for sit Rige.

Kirkeklokken i Farum.

Hvor Farumsøens blanke, dybe Vande,
Med Krat og Skovhegn om den høie Bred,
Med større Naboso sig kjærligt blande,
En venlig Landsby ligger smukt i Fred.
Rundt om den Vaar og Sommer blomstervirke
De agergrønne Marker; over dem
Sig hæver fredeligt den røde Kirke
Imellem Piil og Hyld om Bondens Hjem.
Paa Høien der, med nære Sø fortrolig,
Staaer Sjælehyrdens straabedækte Bolig.

Der sad ærværdig Præst i Natten silde
Engang — det var en stormfuld Efterhøst.
Paa Himmelen fløi mørke Skyer vilde,
Og sparsomt kun nedsmiilte Maanen Trøst.
Ved Lampens Blus han veied Skriftens Tale
Om Synd og Død og Naadens store Ord;
Ved aarle Morgen skulde han husvale
En Syg med Lædskedrik fra Herrens Bord.
Da hørte han — et Gys han maa betvinge —
Den store Kirkeklokke sælsomt klinge.

Det var ei stærke Hammerslag, han hørte,
Ei Stormens Haand, som Klokkerebet drog;
Det var, som om et varsomt Jern berørte
Klangfulde Malm. Da lukked han sin Bog.
For Nattens Aander var han ikke bange,
Og aldrig Djævlens Magt han agted stort,
Thi han var from; ad Kirkegaardens Gange
Han rolig gik, og aabned hellig Port.
Snart stod han mellem Kirkens hvide Buer,
Oplyste svagt af Maanens matte Luer.

Han lytted skarpt; men Klangen var forstummet.
Da løfted han med Kraft sin dybe Røst;
Tidt blege Synder havde den fornummet,
Som hykled Fromheds Skjul for Hjertets Brøst.
„Hvo," raabte han, „har her i Natten hjemme?
Hvo vover at forstyrre Kirkens Fred?" —
Hver Hvælving klang. Da syntes han fornemme
Et Suk, der lød fra Kirketaarnet ned.
„Stig ned!" han bød, „Jeg, Herrens Tjener, byder!" —
Og snart fra Stigen sagte Fodtrin lyder.

Ved Choret kommer ham et Barn imøde,
En Dreng, vel otte Somre har han talt.
Ei var de trinde Barnekinder røde;
Det var, som havde blegen Sorg dem malt.
Den venstre spæde Haand han varsomt lukked,
Som gjemte han i den en kostbar Skat.
„„O! vær ei vred,"" saa bad han blidt, og sukked,
„„Fordi jeg var i Kirken denne Nat!
Da Aftenklokken ringet blev, herinde
Jeg skjulte mig; ei var mig Ondt isinde.""

„Og hvorfor," spurgte Præsten ham forundret,
„I denne vilde Nat du dvæled her?
Mod Tag og Muur Uveiret jo har dundret. —
Hvad er det, du i Haanden gjemmer der?"
— — „„Ak, Fader!"" svared Drengen, „„ nær ved Døden
Min Moder er"" — — og Graad hans Stemme brød —
— „Jeg veed det, Søn! fortvivl kun ei i Nøden!
Du veed: i Herrens Haand er Liv og Død." —
— — „„Ja! Ham jeg har befalet mine Veie!"" —
— „Og hvi forlod du da din Moders Leie?" —

— „„Jo,"" svared han, „„den Rust, som man kan gnide
Af Kirkeklokken just ved Midnatstid,
Helbreder ganske vist. Det fik jeg vide
Igaar, og derfor skyndte jeg mig hid"" —
— „Og ene gik du?" — „„Ja! for Nattens Fare
De frygted Alle; Ingen vilde gaae."" —
— „Du frygted ei?" — „„Ak jo! den hvide Skare
Paa Kirkegulvet fra min Krog jeg saae.
Min Aftenbøn jeg bad; da bort de vege;
Dog snart paany de frem af Graven stege.""

„„Og Mange blandt dem troede jeg at kjende;
Jeg vilde bedet; men i Skrækkens Nød
Jeg sang: Hvo veed, hvor nær mig er min Ende?
Da tænkte jeg kun paa min Moders Død;
Og dristigt steg jeg op; jeg hørte Uhret
Slaae Tolv, men ingen Død kom meer igjen.
Jeg sad saa trygt, som liden Fugl i Buret,
Og skrabed Rusten af — her har jeg den.
Ved Morgengryet hjem jeg vilde vende,
Og vist jeg troer, at det skal frelse hende.""

— „Du fromme Barn! Gud Kjærligheden lønner!
For ham er Natten Dag. At du er god,
Det har han seet; han høre vore Bønner!" —
Da sank de Begge ned ved Altrets Fod.
Og medens Taaren rulled over Kinden,
Som Vift af Englevinger Stormen sang;
Igjennem Orglets Piber sused Vinden,
Og Psalmetoner gjennem Choret klang.
Og Maanen straaled klart fra skyfri Bue,
Og Altrets Sølverstager stod i Lue.

„Nu kom, mit Barn! Nu gaae vi til din Moder.
Ei meer de Døde hindre vil din Vei.
Hvad hisset over Nattens lyse Kloder
Besluttet er, det veed ei du, ei jeg;
Men fast paa Herren haabe vi, du gode,
Du kjære Søn!" — — „„Ja, Fader! lad os gaae.
Jeg er saa let, jeg er saa glad tilmode;
Thi mens jeg bad, et deiligt Syn jeg saae:
Forbi mig svæved der en himmelsk Skare,
O! vist til Hytten Lædskedrik de bare.""

Nu Begge skyndsomt gik. Men Støvets Tanke
Er seen mod Englens Flugt, som Ormens Gang;
Ei trende Slag vel Hjertet kunde banke,
Mens hiin fra Himlen sig mod Jorden svang.
For Leiet stod han med sin Sølvervinge;
Ved Nat han havde svævet Barnet nær;
Thi hvergang Jordens Kirkeklokker klinge
Med hellig Tone, glædes Himlens Hær.
Til Sundhedssøvn han lukked trætte Øie,
Og svang sig atter hurtigt mod det Høie.

Og da de To treen ind i stille Kammer,
Hun aanded sundt, og slumrede saa trygt:
Klart blussed' Lampens før saa matte Flammer,
Og Vaagekonen blunded' uden Frygt.
I Drøm de saae den blege Læbe smile;
Og Hjertets tause Hymne steg i Løn.
Da vaagned' styrket Moder af sin Hvile,
Og, modersalig, favned hun sin Søn!

Vaarsang.

Hvor deilig er den unge Vaar!
I Brudeklæder Høien staaer,
Og Markerne sig pryde!
Hvor er Guds Jord dog lys og smuk!
Jeg treen herud med Sorg og Suk,
Og dog jeg maa mig fryde!

Den Blomster-Hær (hvo tæller dem?)
Som Herrens Vidne træder frem;
O! hvis den kunde tale,
Da brød den ud i Lov og Priis
Om ham, der lod paa tusindviis
De mange Blade male!

Den bær jo dog, skjøndt lav og stum,
Guds Naades Evangelium,
Naar du beseer den nøie.
Hvor fromt, naar Dagen rinder ud,
Den stirrer, morgenfro, mod Gud,
Med Duggen i sit Øie!

Hvor pynteligt det stolte Træ
Sin Foraarsklædning lader see!
O! hvis det kunde sjunge,

Hvert Løv, der groer i Lund og Skov,
Istemte lydt sin Skabers Lov
Med liflig Psalmetunge!

Mod Himlen hæver det sin Top;
Til ham det løfter Kronen op,
Som gav det den at bære:
Med stumme Qvist, du seer det nok,
Det vinker hid en Fugleflok,
At qviddre ham til Ære.

Med Psalmechor af Trille-Slag,
Med Støtter og med hvælvet-Tag
Staaer Skoven som en Kirke;
O Skaber! i dens Helligdom
Hver brusten Knop fortæller om
Hvad du formaaer at virke!

Fra Green til Green gaaer Vaarens Vind,
Og svaler mildt min hede Kind
Med Haabets Englevinger!
Jeg vil ei græde ved mit Savn,
Mens al Naturen Herrens Navn
Sin Priis med Jubel bringer!

Vel manget Haab, som Verden gav,
Blandt Verdens Sorger fandt sin Grav,
Lod mig beholde Taaren;
Men trøstigt vil jeg lide paa:
Min døde Glæde kan opstaae,
Som Lundens Blomst i Vaaren!

Og dvæler den fra Stund til Stund, —
Hvor længe stod ei nøgne Lund
Foruden Løv og Tone!
Paa Gud jeg bie vil, som den;
Min Lykke grønnes vel igjen,
Og skyder atter Krone.

Han dækker Bord og reder Seng
For mindste Kryb i Skov og Eng,
Endskjøndt de ikke bede;
Mit Hjertesuk har Røst og Ord;
Hvad godt mig er paa denne Jord
Han vil mig vel tilstede!

Sommermorgen-Sang.

(Den 28de Juni 1845.)

Skærsommerens Nat med sit lette Blund
Er stakket paa Danmarks Vænge;
Ved sidste Trille, der qviddrer i Lund,
Slaaer Lærken til Lyd paa Enge.
Om Guld paa Green, om Agerens Skat
Har Markerne drømt i den lune Nat;
Saa dvæler ei Høsten ret længe!

Den slumrende Lilie reiser sig op,
Nu rister den Duggen af Die;
Og Morgenen lufter i Bøgens Top,
At Blomster og Blade sig bøie.
En Skaberens Lovsang de hvidske i Løn;
Og vi ville sjunge vor Morgenbøn:
Gud Ære og Tak i det Høie!

Vi love for Hvile, for al den Fred,
Som Menneskehjertet vil frede!
Vi volde os selv saa mangen Fortræd;
Fra ham kommer hver vor Glæde!
Naar Himmelens Rose, Guds Miskundheds Glands,
Udfoldes i Østen med Straaler i Krands,
Da haabe vi Alt hvad vi bede!

Naar Roserne knoppes, hvor Bøgen groer,
Den Sommerens Dag frembryder,
Da Danmark, krandset med hele dens Flor,
Sin Dronning Godmorgen byder.
Vi bede for hende vel Dag for Dag;
Nu samle i Chor sig Hjerternes Slag,
Og Bønnen saa trøsteligt lyder:

Som Natten skynder sig hastigt bort,
Og Duggen bli'er Perler hvide,
Saa gjøre han al hendes Kummer kort,
Og alle hendes Taarer blide!
Han trøster den Fromme mod al Fortræd;
Saa bringer den altid Velsignelse med,
Som Skyen ved Foraarstide!

Som Blomsterne svulme, og Axet faaer
Sin Fylde i Sommerens Dage,
Saa give hende Alt, hvad hun planter og saaer,
En mangefold Glæde tilbage!
En Rigdom af Kjærlighed gav hende Gud;
Den strøer hun saa vide, saa rundeligt ud;
Af den kan vi Alle tage!

Den ønsker og beder, i Vel og i Vee,
For Konge og Folk og Rige!
O! maatte det Alt tilsammen skee,
Da saae ikke Danmark sin Lige;
Da byggede Fromhed og Troskab og Tro
Med Lykke og Gammen i Hvermands Bo,
Da blev det et Paradiis-Rige!

Gud tælle hende til de mange Aar!
Dem alle ved Christians Side!
Hvad Dagen maa bringe, imedens den gaaer,
Fik Mennesken' ikke at vide;
Men Kjærlighed haver sig Haabet til Løn,
Han bøier jo Øret til hver dens Bøn,
Han gjør dem vel lyse og blide!

Efteraars-Betragtning.

Hvor er nu Eders Blomsterflok, I Dale?
Du, nøgne Mark, hvor er din Sommerkrands?
Til Svar jeg hører Hvirvelstormen tale
Om Glædens Flugt fra Lykkens høie Sale,
Om Sorgens Magt, at Verdens Lyst er hans.

Hvi lagde du, o Skov, din Æreskrone,
Hvor Morgenduggen glimrede paa Blad?
Et Vindens Suk er Svarets Sørgetone:
Al Jordens Høder vakler paa sin Throne,
Til Jordens Glimmer Skjebnen bærer Had!

Jeg seer med Veemod til de øde Steder,
Men deres Alvor gjør min Tanke klog;
En Prædikers opslagne Viisdoms-Bog
Er hver en Plet, hvor jeg forgjeves leder
Om Herligheden, Nattefrosten tog.
Min Bøn skal ikke Himlens Gud besvære
Med Raab og Suk om Lykkens store Skat:
En bedre Glædens Krands jeg vel kan bære,
End den, der falmer i en Modgangs-Nat!

Jeg saae engang i Efterhøstens Dage,
(Og dette Syn jeg ofte dvæler ved,)
At Skyen tidligt sendte Sneen ned,
Mens Løv endnu paa Træet var tilbage.

Dets Klynger holdt den hvide Byrde fast,
Og Sommersmykket gjorde Grenen Skade;
For høit den havde elsket sine Blade,
Og Kronen bøied' sig, og Grenen brast!
Jeg saae det, som et Budskab om at tænke
I lyse Timer paa den sorte Sky,
Hvor hastigt, uden Varsel, den kan sænke
Sit Mørke ned, og alle Straaler flye!
Jeg gav mit Hjerte denne Viisdoms-Lære:
At have Livets bedste Glæder kjære,
Som den, der snart i Nød kan vorde stedt:
At Sorgens Vægt blier doppelt tung at bære,
Ifald den finder Hjertet uberedt!

Jeg bad til Gud, han vil mig, naadig, spare
For Smertens bittre Bæger, fyldt til Rand;
Men og jeg takker ham for hver en Fare,'
Hvis Alvorsmine gav min Sjæl Forstand,
For hvert et Savn, der sved' mine Kræfter,
At, hvis jeg rammes af den værste Vee,
Min Frelsers Bøn jeg trøstigt beder efter
I mit Gethsemane: „Din Villie skee!"

Vinter-Betragtning.

Guds Naades Røst er aldrig stum;
Jeg læser overalt hans Lov.
Hans Bud og Evangelium
Saa venligt sig forene,
Som Blad hos Blad i tætte Skov
Paa høit oprakte Grene.
Jeg Løfter mellem Trusler fandt
Saatidt min Tanke søgte dem;
En Sandheds Alvors-Prædikant
Stod Granen fra mit Fødehjem;
Forjættelsen den og bar frem,
Ei Alvorsbud alene.

Heel tankefuld da Somren kom,
Sin Glorie berøvet,
Den standsed' mig, og talte om
Forkrænkelsen i Støvet;
Den kaldte Stilhed til mit Sind,
Mens Eeg og Bøg i pyntet Kreds
Stod lysegrøn og veltilfreds,
Og leflede med hver en Vind,
Som flaggred mellem Løvet.
Jeg vexle vil paa Glædens Dag
Med stille Hu mit Velbehag!
Det gjør mig ei bedrøvet!

Og Lunden falmed'. Guul og bleg,
Den skjælvede, mens Stormen steg.
Dens Dage havde Herren talt,
Og Flokkeviis til Jorden faldt
Dens Herlighed og Smykke.
Men Grenen vaied' fro og karsk;
Den vinkte med sin grønne Qvist,
Og trøsted mig mod Sorgens List:
Om Verden er dig vred og barsk,
Du gjemme kan din Lykke!
Jeg gjemmer Troens Hjerteblad,
Og bær det som en Krone;
Og Kjærligheden gjør mig glad!
Sit Vintergrønt har Haabet paa;
Dets Krands kan ikke Sorgen naae,
Det sidder høit paa Throne!

Og Riimfrost over Marken laae
En kold Decembermorgen;
Den stod med Sølvmors-Kaabe paa,
Med Demant-Smykke, strunkt og stivt,
Og Solens Straaler den besaae,
Dens Pryd var ei forborgen.
Dens Glimmer faldt for Vindens Vift;
Den lod den falde uden Suk,
Dens egen Dragt var doppelt smuk.
Lad falde Verdens Æresprägt,
Naar kun mig Herren hynder!
Trods Verdens Uret og Foragt,
Hans Roes jeg, glad, forkynder!

Og Sneens Liigdug snart blev lagt
Hen over Jordens døde Pragt.
Liig sorte Kors ved Grave,
Med udrakt Green stod Skovens Rad;
Kun Granen vaied' foraarsglad
I Dødens tause Have.
Den kasted' Dødens Liin; dens Top
Bar Haabets grønne Fane;
Mod Himlen saae den freidig op,
Den kunde Livet ahne!
Bestig, min Tanke! — vær ei seen! —
Med dristig Glæde, Green for Green,
Den ranke Himmelstige!
Guds Engle møde ovenfra;
De synge med Hallelujah
Om Evighedens Rige!

Vinter-Sang.

Vinteren sin Liigdug breder
Over Engens døde Straae.
Lad kuns ud paa Dødens Steder
Dine glade Tanker gaae!
Lad dem samle Lærdom ind,
Stilhed til det muntre Sind!
Altfor trygt i Glædens Sommer,
Svigter det, naar Sorgen kommer.

Hør hvad Skyens Vinterpsalme
Synger huult i nøgne Lund!
Alle Lykkens Kroner falme,
Glæden har sin Løvfalds-Stund!
Klapprende, mens Stormen gaaer,
Qvist mod Qvist i Skoven slaaer:
Saa kan vel det stærke Hjerte
Skjælve, svagt, ved Livets Smerte!

Veed du, du vil ei forsage,
Modløs, under Verdens Strid?
Grenen, stærk i Vaarens Dage,
Knækkes let i Frostens Tid!
Kilden gjennem Skoven gik;
Hvor er nu dens Lædskedrik?
Vel du kan i Nøden sande:
Verdens Trøst er frosne Vande!

Mener du at undflye Døden,
Om du Dødens Tanke flyer?
Bølgens Gang ved Aftenrøden
Standser førend Dagen gryer!
Hastelig den Veiret jog;
Nattefrosten greb den dog.
Stiv og kold, maa blanke Bove
Under Kistelaaget sove!

Al den Styrke, Verden giver,
Visner som et faldet Blad:
Dødens Frygt dens Mester bliver,
Syg den er ved Lykkens Had.
Troens Kraft har Hjerterod;
Den staaer Frost og Storm imod.
Overvintret under Sorgen,
Ei dens Krone blier forborgen.

Sang for Danske.

Der er et Land; dets Sted er høit mod Norden,
Og Dybets Bjerge svømme nær dets Havn;
Men skjøn som det er ingen Plet paa Jorden,
Og Danmark nævner man dets favre Navn!
I sølvblaae Vesterhav en deilig Have,
Med Bøgehegn, hvor Nattergale boe!
Og hver en Deel gav Himmelen sin Gave,
Paa hver en Plet Velsignelserne groe!

Fra Eid'rens Strøm til Skagens nøgne Banker
Den jydske Halvø krummer sig mod Nord.
Et herligt Land! dets Folk sig Velstand sanker;
Paa fremmed Strand det henter Guld ombord.
Den muntre Stridshingst over Engen vanker,
Og Stimer myldre i den dybe Fjord;
Til Stavn og Ror har Skoven Egeplanker,
Dets Sønner Kraft, og Snildhed deres Ord.

Mod Øst for denne tvende Have stride
Med Sjølunds Bred og Othins gamle Ø;
Nær Lolland, Falster, staaer i Klæder hvide,
Med Løv om Haaret, Bølgens ranke Mø.
Det raske Folk kan ingen Mangel lide,
Thi Ag'ren her sig bølger som en Sø;
Om favre Blomstereng staae Lunde blide;
Her er det smukt at leve, tungt at døe!

Og dybt mod Syd, hvor Elbens Bølge gynger
Vel tusind Snekker langs den grønne Kyst,
I fede Marsk imellem gyldne Dynger
De røde Hjorde hvile sig med Lyst.
I østlig Sø, hvor vrede Stormfugl synger,
Bornholm staaer, kraftigt, med sit Klippebryst;
Og dybt i Stenen er Karfunkelkynger,
Og det har Mænd, som lee ad Kampens Dyst!

Saa skille Strøm og Sunde Mark og Stæder;
Men Eet er Danmark, trofast er dets Magt;
En Bro af Malm Samdrægtigheden smeder
Fra Bred til Bred, og Ærlighed staaer Vagt.
Vort Held er eet, og fælleds er vor Hæder
(Den vogter Sværdet med sin Varetægt!)
Og een den danske Bøn, hvert Hjerte beder:
„Gud skjerme Kongen og hans hele Slægt!"

Nytaarsaftens-Sang.

(1830.)

I blodrødt Aftenskær gaaer ned
Det gamle Aar;
Ei smile Kjærlighed og Fred,
Guds Engle smaae, fra Skyen ned.
En varre Morgen, stormfuld, vred,
Dets Aften spaaer.
I vilde Skrig og Tordendrøn
Forstummer Millioners Bøn
Om Fred!

Af Nattens dunkle Skjød fremgaaer
En ukjendt Dag;
Men ham, der kjender alle Aar,
Vor Bøn paa Haabets Vinger naaer;
Og ei forgjæves Korset staaer
I Danmarks Flag.
Paa Troens Grund vort Haab er bygt;
Til ham vi overgive trygt
Vor Sag.

Forgjeves ei fra Fædres Old
Bær Danmarks Skjold
En Hjertekrands, der aldrig brast
For Tvedragts Haand, for Overlast;

Hold os, saalænge den er fast
Og luersd!
Bestyrk den med din Kraft, o Gud!
At ingen Storm maa slukke ud
Dens Glød!

Velsign du med retfærdig Løn
Hver Kongens Bøn!
Hans Morgenbøn er Folkets Fred,
Hans Aftensuk vor Kjærlighed.
Læg Aar til Aar at glædes ved
Hans milde Bud!
Vor Troskab vogter om hans Borg,
Beskjerm ham du mod Hjertesorg,
O Gud!

Sortklædt i Mulm, det nye Aar
Af Dybet gaaer.
Din Naade, som et Morgenvift,
Udvide Tordenskyens Rift,
At klart din Himmels Stjerneskrift
I Natten staaer!
Lad Folk og Fyrster læse der:
„Det Rige kun, som Fredens er,
Bestaaer!"

Bøn.

(Efter Høstfest-Prædiken. 1830.)

Din Frygt, o Gud, er Rigers Styrke,
Er Fyrstens Fred og Thronens Vagt.
Kun der, hvor Folkets Hjerter dyrke
Og ære dig, bestaaer dets Magt!
I Nøden bli'er det ei tilskamme,
Dets Fred er byg't paa Troens Grund;
I Lykken og i Vanhelds Stund
Din Naades Bistand bli'er den samme.

Thi hør os, Gud! lad Aanden virke
I Alles Sind med hellig Magt,
At Landet er dig som en Kirke,
Hvis Grundvold er i Havet lagt,
Med Himlens Hvælving ovenover;
Hvor fromme Chor med fælleds Bøn
Tilbeder Christus som din Søn,
Og dig med ydmyg Andagt lover.

Og hør hvad vi fremdeles bede:
Forlad vor Skyld, og straf os ei!
For Pest og Nød og Krigens Vrede
Du lukke naadig Havn og Vei!
Lad Kjærligheden boe herhjemme
Bag Havets blanke Bølgevold!
Ni Hjerter staae i Danmarks Skjold;
Lad Tvedragt ei dets Pryd beskæmme.

Velsign med Viisdom dem, der byde!
Giv Folket Fromhed og Forstand!
At Lovens Røst maa lykligt lyde,
Og Lovens Glavind gjennnes kan!
Lad ingen Kummer mere nærme
Sig Kongens Borg! Formeer hans Aar!
Foryng hans Kraft, mens Tiden gaaer!
Hans ganske Huus din Fred beskjerme!

For Asylbørnene.

(En Prolog.)

Lykkelig er den, hvis Tanker
Har den forduns Glæde kjær,
Naar en møisom Veis Besvær
Savn og Sorg til Hjertet sanker!
Lykkelig er den, der finder,
Naar han leder efter Fred,
Lyse, favre Barndoms Minder,
Som han, glad, kan dvæle ved!
Uden Skygger, morgenrøde,
Skinnende med Østens Gry,
Smile de hans Blik imøde;
Og hans Hjertefred, som døde,
Vække de til Liv paany.
Straalevarme, foraarsglade,
Bydø de ham Haabets Krands,
Lade Himmelduggens Glands
Perle paa de friske Blade,
Lade Kjærlighedens Røst
Fra de første Uskylds Dage
Kalde til hans Sjæl tilbage
Tro og Tillid, Mod og Trøst!

Derfor lad os og bede,
(Medens selv vi trøstes saa),
Barne-Paradisets Glæde

Kjærligt for de arme Smaae —
Dem, der ellers maatte staae
Udenfor, og see, og græde!

Naar saa Livets Alvors-Tid
Kommer til dem med sin Prøve,
Naar dem Verdens Savn bedrøve,
Og de fristes i dens Strid,
Da skal aarle Tiders Lyst
Gjemme i den Voxnes Bryst
Haab, som Verden ei kan tage;
Da skal fromme Tankers Sæd,
Tidligt lagt i Hjertet ned,
Voxe frem i Farens Dage,
Bære Frugt i Kjærlighed!
Da vil Barnets Vaar-Kjærminder
Med de gyldne Stjerner i,
Selv naar Lykkens Glimt forsvinder,
Og dens Løfter er forbi,
Pege mod Guds Himmelblaa,
Hvor hans Naades Stjerner flamme,
Sige dem: „Han er den Samme,
Som lod os i Græsset staae!"

Derfor vil og vi berede
Barne-Paradisets Glæde
Kjærligt for de arme Smaae.

Ossian.

Reis dig, Storm, og ryst de tunge Grene,
Som bedække Conas gamle Skiald!
Træt af Livet, sidder han alene,
Sjunget har han sine Kjæres Fald.

Ubrugt ligger ved hans Side Spydet,
Rammer ei, thi Natten er saa mørk;
Tidt paa Kampens Dag det har ham frydet,
Fældet Ornen i den vilde Ork.

Reis dig, Storm, og ryst de nøgne Kroner!
Vrede Fjeldstrøm, hæv din vilde Klang!
Blander nu de dybe, hule Toner
Med den gamle Bardes sidste Sang!

Ei sin Manddoms stærke Røst han hæver,
Svag er Stemmen nu i Gubbens Bryst;
Svag, som Vindens Susen, naar den svæver
Over Legos sivbevoxne Kyst.

Døden kalder — lang er Gravens Hvile —
Endnu eengang stige Harpens Lyd;
Mens forbi ham fjerne Tider ile,
Mindes han sin Kummer og sin Fryd!

Ja — jeg skuer Eder, svundne Dage —
Fra mit Øie viger Mørket bradt!
O, saa kom I mangengang tilbage,
For at trøste Kæmpen i hans Nat.

Stridens fjerne Steder kan jeg skue,
Nat oplyst' af Morgenrødens Skær;
Hisset stod jeg, rank, i Staalets Lue,
Slog mit Skjold, thi Fienden var mig nær.

Ha! da kom de, tusinde i Vaaben,
Kom, som Lynglimt fra den sorte Sky;
Dalen skjalv, da deres vrede Raaben
Buldred høit, som vilde Bølgers Gny.

Men de sank, liig Klippens ranke Ege,
Sank i Støvet for mit stærke Sværd;
Mange Barders Seiersfange stege,
Fingal smilte til min Ungdoms Færd.

Ullins hvide Kyster saae mig stride,
Om min Stavn lod fjerne Bølgers Larm;
Oscar, Heltes Ziir, stod ved min Side,
Nær mig Fingal løftede sin Arm.

„Fingal — Oscar — Ossian!" saa lyde
Bange Raab ved vore Skjoldes Lyd;
Verdens Konge frygtede vort Møde,
Naar han fjernt saae Glandsen af vort Spyd.

Thi vi hjalp den Svage med vor Vælde,
Slog den Stolte i hans mørke Hjem,

Rysted Morvens skovbedækte Fjelde,
Naar i Stormgang tungt vi skrede frem.

Men min Harpe lød i Conas Dale
Efter Stridens vilde Vaabenskrald;
Lød ved Høitids-Fryd i Fingals Sale,
Naar os Møen rakte Festens Skal;

Slagets Sønner hørte deres Hæder,
Hjertet fryded' sig ved Harpens Lyd —
Nu er svundne alle Kampens Glæder!
Aldrig mere kommer Festens Fryd!

Oscar faldt — den slappe Heltebue
Hænger høit i Træet ved hans Grav;
Fingal sank, som Aftenstjernens Lue,
Naar den slukkes i det fjerne Hav.

Ene staaer jeg paa den nøgne Hede,
Lukt er Øiet, Alt har mig forladt;
Ingen Haand mig kjærligen skal lede,
Ingen trøste mig i Livets Nat.

Ei Malvinas blide Røst jeg hører,
Hun er hist hos Oscar i hans Sky;
Ak! naar Vinden hendes Harpe rører,
Stige alle mine Savn paany!

Jordens Slægter synke maae i Støvet,
Ingen øiner deres svundne Spor;
Høstens barske Vælde vifter Løvet,
Skovens Pryd, hen over øde Jord.

Da gaaer Stormen gjennem nøgne Kroner,
Vintren kommer, truende og mørk,
Dødens Magt med sine Rædsler throner
I den vide, sneebedækte Ørk.

Ogsaa mig skal Dødens Mørke skjule,
Ingen kjende skal mit Hvilested
I den kolde, mosbedækte Hule,
Hvor den bratte Fjeldstrøm styrter ned.

Stærke Fingal! grant jeg kan fornemme
Dine Raab fra Luftens øde Hal!
Tidt i Natten har jeg hørt din Stemme,
Favre Oscar — snart jeg komme skal!

Snart med Eder Ossian skal ile,
Svøbt i Taager, gjennem dunkle Sky,
Ramme Luftens Dyr med sine Pile,
Fryde sig ved Kampens Røst paany!

Men paa Jorden skal mit Rygte leve,
Dødens Haand ei saare skal mit Navn;
Og de Svage ved min Daad skal bæve,
Men de Stærke nævne mig med Savn.

Hist i Egen, Harpe! skal du hænge,
Standse Hedens Vandrer i hans Gang,
Nattens Aander røre dine Strænge,
Bringe fjerne Efterslægt min Sang!

Styrt dig, Elv, igjennem Klippens Rifter,
Siig den yngste Fremtid hvem jeg var!

Syng, o Nordvind, Ossians Bedrifter:
Kæmpet har jeg, som jeg sjunget har!

Bring min Roes hen over fjerne Hede,
Væk den Svages Slummer ved mit Navn!
Byd det vilde Storhav i dets Vrede
Buldre „Ossian" i fjerne Havn!

Gratiernes Fest.

(Skrevet 1816.)

Lysets første Straaler smilte
Bag de gyldne Høie frem,
Medens Stjernehæren ilte
Til det kolde Bølgehjem.

Drømmegudens Flugt mig hæved
Høit henover Hav og Land,
Let paa Æther-strømme svæved
Jeg til Cyprens Blomsterstrand.

Gjennem Lundens tætte Kroner
Bæved Østens Straaleskær,
Hilst af tusind Morgentoner
Fra bevinget Sangerhær.

Kaldt af Philomeles Trille,
Gik jeg, taus, med varsom Fod
Ind i Skovens dunkle Stille,
Hvor Cytheres Alter stod.

Nyligbundne Blomsterkrandse
Duftende om Alt'ret hang,
Og jeg saae Chariter dandse
Rundt omkring med festlig Sang.

Phøbos kom fra Østens Høie,
Paa hans Skulder Harpen hang,
Guddom straalte fra hans Øie,
Og de gyldne Strænge klang.

Fulgt af hver en Pieride
Delphens skjønne Hersker kom;
Sødt Erato ved hans Side
Sang om Elskovs Helligdom.

Alle Huldgudinders Blikke
Hilste Harpens unge Gud;
Blidt, som deres Smiil, var ikke
Morgenskyens Purpurbrud.

Haand i Haand med yndig Glæde
Svæved Pindi hulde Chor
Med Chariters favre Kjæde
Paa den rosenstrøete Jord.

Terpsichore sprang fornøiet
Over Engens Blomsterbed,
Intet Straa sit Hoved bøied
Under hendes lette Fjed.

Smilende Apollon rørte
Harpens altid stemte Streng;
Bækken standsed, tause hørte
Lundens Chor og Skov og Eng.

Venlig, som en Zephyrs Susen
I det stille Tempes Skjød,

Klar, som Sølverbækkens Brusen,
Gratiernes Stemme lød.

Yndigt sang den hele Kjæde;
Høit i Chor til Harpens Slag
Sang de med Gudinders Glæde
Om en Søsters Fødselsdag.

„Huld, som Pindi Sangerinder
Er hun," nynnede de Tre;
„Skjøn, som Cyprias Veninder,"
Svarte Pieriderne.

Og de priste Smilets Ynde,
Sang om Læbens Sølverlyd,
Og om Blikke, som forkynde
Uskylds rene Himmelfryd.

„Held dig" sang de, „Lund, som spreder
Skygger rundt om hendes Fjed!
Nordens Paphos, dig udbreder
Flora al sin Herlighed"

„I dit Ly Eroter søge,
Dig tilsmiler Cypria;
Under dine dunkle Bøge
Vandrer vor Amalia!"

Hellig Lyst min Tanke hæved;
„Det er hende — sang jeg — ja!"
Medens Chorets Jubel bæved:
„Dannemarks Amalia!"

Det er dig, Gudinder synge,
Herthas Lykke — Nordens Pryd" —
„Hende," sang den hele Klynge,
„Musers og Chariters Fryd!"

Morgenrødens Fakkel blegned;
I sin lyse Straalekarm
Dagen kom, og Eos segned,
Overvunden, i hans Arm.

Ensom hvilte jeg i Lunden
I min Dal i Egens Ly;
Himmelchoret var forsvunden
Med det stille Morgengry.

Fugle qviddrede i Skoven,
Blomster dufted paa min Vei,
Zephyrs Vinger krused Voven,
Men min Tanke saae det ei.

Dristigt søgte jeg at finde
Stemmer i min Harpes Bryst
For at synge dig, Fyrstinde,
Morgensynets drømte Lyst,

Om Gudinders Sang og Dandse,
Om Apollons Harpeslag,
Om Chariters Offerkrandse,
Vundne paa din Fødselsdag!

Hymne.

Hvem er du, du, som dristigt vil randsage
Alherrens uudgranskelige Bud?
Hvo er vel du, hvis tøilelose Klage
Forvovent gaaer i Rette med din Gud?

Kan du, hvis Aand bær Støvets Slavelænke,
Som nys blev til, for hastigt at forgaae,
Begribe ham, hvem Cherub ei kan tænke,
Som ei Seraphers Første kan forstaae?

Prøv Tankens Flugt, bred ud dens snare Vinge,
Og kjæk til fjerne Tider ile du!
Forsøg om den maaskee dig kunde bringe
Hen til hans dunkle Ophavs første Nu!

Far dristigen forbi ufødte Dage,
Maaskee bag dem du kan hans Ophør see!
Forfærdet svimler, styrter du tilbage,
Thi han er evig — du er Menneske!

Før gyldne Sol afgrændsed Klodens Zoner,
Før Himlen favned Hav og viden Jord,
Sad Jehovah paa Almagts høie Throner,
Og Dybets Nat fornam hans Almagts Ord.

„Bliv," lød hans Røst, og paa den unge Himmel
Skred Dagen frem med gyldne Straalers Pragt;
Men Dagen sank, og talløs Stjernevrimmel
Gik frem, og veg for Maanens Overmagt.

Og Mørket svandt, og Østens Morgenrøde
Fandt Jordens Søn ved hans Mandindes Bryst;
Og alt det Skabtes Hær gik dem imøde,
Og Ørknens Løve adlød deres Røst. —

Ja, hæv dig atter, Tanke, du, som svimmel,
Forfærdet veg, da du besaae hans Værk —
Han Almagts Bud udsender fra sin Himmel;
Men Himlens Gud er god, som han er stærk!

Gaae hen, og see den unge Vaar, som hviler
I Dalens Skjød med Blomster om sit Haar!
Gaae hen, og see hvor Høsten yndigt smiler
Paa rige Vang, hvor gyldne Ager staaer!

Hør Skovens Chor, naar Mørket den forlader —
Og glem din Frygt, og føl Algodheds Gud!
Syng glad hans Priis, thi Herren er din Fader,
Tilbed kun ham, og kom ihu hans Bud!

Naar mørke Nat udslukker Lysets Lue,
Og høitidsfuld opstiger fra sit Hjem,
Da vend dit Blik mod hvalte Himmelbue
Og see den lyse Hær, som vandrer frem.

See, hist en klar og pragtfuld Stjerne brænder,
Og trindt om den en Hær af mindre gaaer;

Hiin klare Lue disses Straaler tænder,
Mens selv sin Glands af større Sol den faaer.

Afmaalte Gang de gyldne Skarer vandre
Ad sikker Vei, og aldrig fare vild;
Paa enig Bane tindre hos hverandre
Hint svage Glimt og denne store Ild.

Hvem ordned da de skjønne Luerader?
Hvem gav den Lov, som styrer denne Hær?
Knæl, Skabning, knæl for Viisdoms høie Fader,
Og føl, hvor svag din største Kundskab er!

Men hist fra Dybet rædsomt Mulm opstiger —
Var det ei Skyens Tordenrøst, som lød!
Fra mørke Bue Stjerneskæret viger,
Nu maler Lynets vilde Blus den rød.

Hvi blegner du? var ei din Tanke værdig
At frydes ved hiin Pragt paa Himmelen?
Saa skjælv! thi Herrens Almagt er retfærdig;
Ei Viisdoms Gud kan være Lastens Ven.

Men hvor vil du dig for hans Aasyn skjule?
Til hvilken Afgrund flyer du for hans Arm?
I Havets Dyb, i Nattens skumle Hule,
Hos Dødens Skygger griber dig hans Arm!

Gaae frem, og knæl! Dit sønderknuste Hjerte
Med hede Suk afbede Herrens Harm!
Til Soningsoffer bring den dybe Smerte,
Der martrer nu din angerfulde Barm!

Da skal din Jammer vorde dig til Baade,
Guds Kjærlighed har dine Taarer kjær;
Og atter huldt tilsmiler dig hans Naade,
Barmhjertig, mild hans strenge Retfærd er.

Da følger dig hans Øie, hvor du drager,
Og overalt er Herren paa din Vei,
Paa hver en Sti sin Dyrker han ledsager;
Hvor er det Sted, hvor Herren kommer ei?

Knæl, Menneske, for alle Verdners Fader!
Opreiste Støv, knæl for den Høie ned!
Tilbed ham du, hvem fremfor Myriader
Algodhed skjænker Himlens Herlighed!

Ham tænke du, naar Lysets yngste Straaler
Gaae zittrende af Havets Bølger frem —
Naar frugtbar Dug fra Aftenrødens Skaaler
Neddrypper mildt til Blomsterhærens Hjem!

Ham prise du med stærke Jubeltoner,
Imedens høit det fromme Hjerte slaaer!
Ved hvert dit Fjed du øiner Herrens Throner,
Hvorhen du seer, hans Offeralter staaer.

Hallelujah! hos Naadens milde Giver
Boer Viisdoms Dyb og Magtens Herlighed!
Hallelujah! han er — han var — han bliver
Fra Evighed til Evighed!

Velkomst-Sang

til

Albert Thorwaldsen

(paa Helsingørs Rhed.)

Velkommen hjem til Danmarks Kyst!
Du vil den aldrig glemme;
I Kunstner-Barm og Digter-Bryst
Har Kjærligheden hjemme.
Din Ungdoms-Lund staaer Bredden nær,
Og dig velkommen byder;
O! Hjertet har dog Bøgen kjær,
Endskjøndt dig Lauren pryder!

Vær hilset paa det favre Sund,
Som Hav med Hav trolover!
Du elsker dog af Hjertens Grund
De kjære, sølvblaae Vover.
Ad Danskes Vei til Roes og Magt
Dig Bølgen maatte bære;
Og Seier har dig Toget bragt;
Det bragte Danmark Ære.

Velkommen mellem Havn og Havn
Dig hilse to Nationer.
Hvert Folk du har jo lært dit Navn,
Og Alle bød dig Kroner.
De skinne med samdrægtig Glands,
Mens Verdens Fyrster krige!
En lukket Ring er Kunstens Krands,
Og eet er Aandens Rige!

Sang til „Andet Jægerkorps."

(Ved Festen i Marienlyst Slotshave 1849.)

Den gaaer gjennem Landet fra Sliens Vig
Den Kampens navnkundige Bane;
Der hug' sig den preussiske Ørn, med Skrig,
Tilblods paa den korsede Fane.
Og hvor der kjendtes de blodigste Spor,
Der kæmped' „det Andet Jæger-Cor."

Med Æren det havde saa fast en Pagt,
Om ogsaa det brøsted' paa Lykke;
Naar Egen maa vige for Stormens Magt,
Den synker i hele sit Smykke.
Hurrah for Heltene, Een mod Tre,
Der slog' ved Slesvig og Oversee!

Hurrah for dem Alle, der stunge ned
Med Riflens treeggede Landse
Af Tydskernes Hjelm-Skov i Sundeved
De prægtige Seierens Krandse!
Naar Skjebnen har prøvet det unge Mod,
Tilsidst bliver Lykken den Kjække god.

En Borg-Vold der kneiser paa jydske Grund,
De Voldsmænd til Hinder og Ovide:
Der samles de Danske ved Nattestund,
De sværge, til Døden at stride.
Før Dagen opvaagner af Havets Skjød,
Det gjælder, Danmark! Liv eller Død!

Og Midnatten blegned, og Taagen veg —
Nu briste det skal eller bære!
Og alt medens Solen paa Himlen steg,
Den hilste paa Dannebrogs Ære;
Og fremmest i Hæren den saae igjen
De raske, sigtende Riffel-Mænd.

Og alle de Kugler traf Ærens Maal
I Midten af Fiendernes Skandse;
Den spyede af Svælget de røde Baal;
Det kunde ei Seieren standse!
Og hvor der kjendtes de blodigste Spor,
Der stormed' „det Andet Jæger-Cor!"

Paa Valen der blegned saa mangen Mand,
De Mange bær dybe Vunder;
Dem takker med Taarer alt Danmarks Land;
De Stjerner vil aldrig gaae under!
Og Hurrah med Glæde for alle Dem,
Der kom med Fred og med Seier hjem!

Den Blinde.

(En Epilog.) *

Slukket er mit Dies Straale.
I, som Verdens Pragt besee,
Synet vel I kunne taale
Af den blinde Broders Vee?
Om det ogsaa Hjertet saarer,
Det I følte mangengang:
Hvo der udsaaer fromme Taarer
Høster ind med Frydesang.
Ikkuns Tak jeg vil frembære,
Klynker ei med sjunket Mod.
Nei! „her er dog godt at være
For Enhver, der selv er god!"
Der er Nat, hvorhen vi skue;
Men vor Nat er stjerneklar!
Glandsen af Guds Naades Lue
Er for Aanden aabenbar!
Troen er dog ikke blind;
Den seer grant i Himlen ind!
Vaarens Knop os hilser ikke;
Haabet er dog ei fordulgt!
Engleklædt, for Sjælens Blikke
Gaaer det frem, af Trøsten fulgt!

*) Fremsagt af En af Blinde-Institutets Elever 1837.

Er end Jorden fuld af Møie,
Kjærligheden er os god!
Den er jo den Blindes Øie,
Den er jo den Haltes Fod!

O! den er jo her tilstede!
Himlen give den sin Løn!
Hvilken Tak har Nattens Søn,
Som kan Alles Hjerter glæde?
Lad mig takke ved at bede
Alle danske Hjerters Bøn:
Mange vorde Frederiks Dage!
Hvert et Aar, der vender om,
Al sin Byrde med sig tage
Fra hans karske Alderdom!
Aldrig saae jeg Folkets Fader;
Men hans Ord er Kjærlighed.
Gud, som ingen From forlader,
Vogte hans og Danmarks Fred!

Tilegnelse. *)

Modtag med Gunst en Sangers rige Gave!
Omton't af Vovers Nyn, ved stille Bugt
Hans Harpe hænger, taus, i Dødens Have;
Men aldrig døer hvad han har sjunget smukt.
Paa Graven strøer nu Taareasken Løvet,
Men Knoppen gjemmer Livets friske Saft;
De spæde Oviste kun see ned mod Støvet,
Mod Himlen stiger Stammen i sin Kraft.

Modtag i Arv hvad høit og skjønt herneden
Der fra hans Bryst i danske Toner klang,
Hvad han har følt og tænkt for Evigheden,
Hvad han med Smiil og under Taarer sang!
I lette Aftenskyers Purpurvrinmel,
Med tro Erindring i det lægte Bryst,
Han nævned' Danmarks Fredrik fra sin Himmel,
Gjenkaldende sit Jordlivs Digterlyst.

„Min Digtervandrings Vei med Torne strøete"
(Saa sang han) „Skjebnens Villie mangengang;
„Mit eget Saar ved Andres doppelt blødte,
„Og mangen Veemod sukker i min Sang.

*) Til Frederik den Sjette, med Baggesens danske Værker.

„Dog han forhaaned' ei min sjungne Smerte;
„Uhindret tør den nynne paa hans Borg —
„O! følte ømt, som hans, hvert jordisk Hjerte,
„Et Eden blev da Jorden med sin Sorg!"

„Men ofte fletted' og sit Blomstersmykke
„Rundt om min Tinding Livets bedste Fryd;
„Da qvad jeg, henrykt, Fædrelandets Lykke;
„Og spøgende steg mine Strænges Lyd.
„Min Jubel gjentog Nordens Millioner
„Om ham og det! Og (glad, jeg veed det!) smuk
„Han fandt min Cithars Spøg — ei Glædens Toner
„Forstumme der for vrantne Hyklersuk."

„Og frit opløfted' sig min Sang paa Jorden
„Mod Aandens Trældom og mod Slavers Frygt.
„Dens Røst vil døves af Despoters Torden;
„Til Fredriks Øre tør den komme trygt!
„Han brød den arme Bondes tunge Lænke,
„Og frigjort Neger for hans Throne kom:
„Ham lokker ingen Overtroens Ænke
„Til Angreb mod Fornuftens Helligdom!"

„Hans Herrespir bær ingen golde Grene!
„Som Arons Stav, det blomstrer i hans Haand;
„Thi Konstens Blad med Fredens Løv forene
„Rundt om det Kjærlighedens Hjertebaand.
„O! siig ham: salig her i Ly af Palmer,
„Urørt af Verdens Roes, jeg dog er glad,
„At ei min Digterkrands i Støvet falmer,
„Fordi den bær hans Navn paa manget Blad!"

„Siig ham: min sidste Længsel stred dernede
„Mod Dødens Smerter, at endnu eengang
„Jeg maatte see den Plet, hans Dyder frede,
„Og synge ham, med Tak, min Afskedssang!
„Siig ham: naar tidt min Himmelharpe klinger
„Endnu om Danmark og om Frederik,
„Da løfter Fredens Engel sine Vinger,
„Velsignende dem Begge med sit Blik!"

„Da lytter hver en salig Aand, og smiler
„Til Nordens Eden og dets Vogter ned;
„Og Danmarks Bøn, foren't med deres, iler
„Til Gud for ham om jordisk Salighed!" —
Saa sang han, og gik bort i Aftenrøden.
Den nedsank, døende, i Nattens Favn;
Men han har hisset overvundet Døden,
Her straaler Livets Krone om hans Navn.

Da Frederik den Sjette seilede igjennem Øresund.

Hør, Konge-Stavn! fra Strand og Sund
Et Glædens Hurrah stige!
Styr Kysten nær! Din Ankergrund
Er rundt om Danmarks Rige.
Og vore Hjerters Troskab er
Et Kongedyb foruden Skjær.
Saa trygt i Favn det Kongen bær',
Og aldrig skal det svige!

See! Skandsen vinker med sit Flag
Med Korset i dets Vinge!
Lad Kjølen glide jevnt i Mag;
Vi Hilsen har at bringe.
Naar Sommernattens Stjerne staaer
I Sundets Speil, fra Dybet gaaer
En Havfrue-Sang, der Lykke spaaer;
Dens Hilsen vil vi bringe.

Om Kronens Borg i Kreds og Chor
Den synger Frederiks Lykke:
At sommerfrodig Krandsen groer,
Der skal hans Høstdag smykke;

At favre Fremtids Aar i Rad
Skal Folket juble trygt og glad
I Kreds om ham, for hvem det bad
Om Alderdom og Lykke!

Hvad Hjertet gjerne høre vil
Kan Øret grant fornemme.
Vort Hjertehaab vi lytte til
I Havfrue-Chorets Stemme:
Mens hvide Kors i Purpurgrund
Udflagrer over Øresund,
Ret aldrig Danmark seer den Stund,
Der kunde ham forglemme!

Det danske Vaabenskjold.

(Den 28de Januar 1836.)

Held Danmark, Held! vor Lyst, vor Fred,
Vor Kjærlighed!
Et prægtigt Vaabenskjold hun har,
Som aldrig falske Mærker har —
Om Troskab, Kraft og kjæk Bedrift
En sanddru Skrift!
For Drot og Folk de skrevne staae,
Og alle danske Hjerter slaae
Derved.

Held dig, vor Konge uden Vold
Og uden Frygt!
I Kronens Ly paa Danmarks Skjold
Staaer Havets Svane strunk og bold;
Den løfter sig fra Bølgen kold,
Og seer mod Land.
Saa vogter rundt om hver en Strand
Dit Blik og Spiir det elskte Land
Saa trygt.

Vor Fader Frederik, mild og god,
Hil være dig!

Paa Vaabenpladen stærk af Mod
Staaer Troskab, som en Væbner god
Med løftet Arm for Thronens Fod
Foruden Svig.
Ni Hjerter har det danske Skjold:
Vor Kjærlighed er mangefold
For dig!

Og Løven i sin Styrke gaaer
Paa gylden Grund.
Den Held og Ja vort Ønske spaaer:
End bære Kongen mange Aar,
Saa karsk, som Vintergranen staaer
I Danmarks Lund.
Med Alt, hvad ham er hjertekjært,
Fordopple Himmelen ethvert
Hans Aar!

Den krone med retfærdig Løn
Enhver hans Bøn!
Han Kronen, stærk, i Stormen bar;
Hans Viisdom er dens Demant klar;
Dens Perle: Taaren, Øiet har
For Sorgens Bøn.
Hans Morgen steg i Herlighed;
Hans Aftenfol gaae silde ned
I Fred!

Studenternes Velkomstsang.*)

Konge! Du blev savnet længe
I din gode, gamle Stad;
Rundt omkring stod Blomst i Enge,
Dog var intet Hjerte glad!
Musers Søn tør ogsaa bære
Velkomst-Jubel til din Borg:
Det er Fyrstens Trøst og Ære,
At hans Sorg er Alles Sorg!

Nattens Dug i Blomstens Bæger
Blank og reen, som Perler, staaer;
Morgenvind med Blomsten leger,
Og den korte Glands forgaaer:
Folkets Suk for Kongens Lykke,
Folkets Taarer ved hans Vee
Det er Perler i hans Smykke,
Som en Evighed skal see!

Konge! Vi har sørget saare;
Alles Røst var Klageraab!
Hver vor Glæde blev en Taare,
Al vor Tanke Frygt og Haab!

*) Da Frederik den Sjette kom, helbredet, tilbage fra Holsteen.

Danmarks Døttre, Danmarks Sønner
Glemte Dagens andre Savn,
Nævned' fromt i hede Bønner
Kun den kjære Faders Navn!

Stormens Draaber Egen taaler,
Om de tungt paa Bladet sank;
Snart i Sommersolens Straaler
Skinner Kronen doppelt blank;
Fuglen qviddrer fra sin Rede:
„Vi har Stammens Krone kjær!"
Konge! doppelt er vor Glæde,
Thi vor Frygt stod Haabet nær!

Egen i de danske Skove
Sommerfrisk i Høsten staaer;
Alle Hjerters Haab dig love
Egens Styrke, Bøgens Aar.
Hvad du ønsker tæt i Klynge
Blomstre frem af frugtbar Grund!
Danmarks Kjærlighed vil synge
Dig sit Chor til sidste Stund!

Sorgenfri.

(Til Christian den Ottende, den 18de September 1842.)

Høie, lyse Sommersal,
— Med saamanget stille Kammer
Rundt omkring af Krat og Stammer —
Luun mod alle Vinde, sval,
Naar den hede Straale flammer!
Er der Sandhed i det gamle
Tryllesagn om Alfers Magt?
Er det dem, som travelt samle
Hid den rige Blomsterpragt?
Er det den, som trofast bygger
Dig i Vaaren disse Skygger,
Og i Skoven holder Vagt?

See! hvor smukt det friske, tætte
Grønsvær har sit Tæppe lagt
Over denne Lundens Slette!
See! hvor fredeligt og godt
Hviler sig paa krandset Høi
Dannerkongens Sommerslot!
Hist, hvor Veiens Støv og Støi
Er ved Dag og Nat paafærde,
Staaer med Løv dit ranke Gjerde;

Over disse Kroners Top
Ingen Sky sig hvirvler op.
Og mod hine Nabo-Banker
Bugter du din blanke Aa;
Og ved Bredden dybt i Tanker
Ask og Piil i Række staae,
Hælde sig med Green og Blade
Kjærligt over Bækkens Flade,
At den kan i Skygge gaae.
Men i dine dunkle Gange
Aabner du mig og dit Hegn,
Viser gjerne mig de mange
Solglimt af en landlig Egn.
Over Sø og Blade-Lag
Hisset Frederiksdal jeg øiner,
Her imellem Graner høiner
Søllerød sit Kirketag!
Hvad skal først mit Øie standse,
Min Betragtning dvæle ved?
Lunde, Agre, Mark og Bred
Horizontens Skove krandse
I mangfoldig Herlighed!

Høie, lyse Sommersal,
Med din Slette, med de lange
Hvalte, skyggefulde Gange,
Og med Aaen i din Dal, —
Venligt vinker du ved Dag
Hid om Borgen Mængdens Vrimmel,
Naar saa smukt den klare Himmel
Skinner over Løvets Tag.

Stille er din Morgenfred,
Høitidsfuld din Eensomhed!

Da, mens over Lund og Vang
Lærkens Morgentriller synge,
Og i Skjul af Løvets Klynge
Nattergalens Aftensang,
Danmarks Bøn med Tak og Glæde
Søger hid til Christians Slot,
Nævner Alt, hvad Stort og Godt
Kjærligheden veed at bede;
Takker dig, du kjære Sted,
At du la'er din Stilhed frede
Om hans Sjæl og om hans Fjed!

O, hvor tidt har Knop og Blad,
Blomsterduft og Fugletoner
Hilst ham under disse Kroner,
Og Naturen gjort ham glad,
Naar han læste, from og klog,
I Guds Viisdoms Billedbog!
Og hvor ofte lod din Vaar
Haabets friske Kraft ham sanke,
Naar han saae med ydmyg Tanke
Mod sin Fremtids Herskeraar,
Og han veied' alvorsfuld
Vægten af en Krones Guld!
Og hvor ofte har din Lund,
Tempelhvalt paa ranke Pille,
Hørt hans Andagt i en stille,
Uforstyrret Bønnens Stund,

Hvidsket sagte med sit Blad
Ja og Amen, mens han bad!

Tak for hver en Morgenglæde,
Som besøger her hans Sjæl! —
Snart for Dagens Vift og Hede
Svinde Duggens Perler vel;
Men, forynget, Løv og Straa
Kraft af Himlens Draaber faae!

Tak for hver hans Aftenhvile
Efter Scepterets Besvær! —
Aftenrødens gyldne Pile
Slukkes snart af Nattens Hær;
Men Velsignelse og Fred
Sank i deres Straaler ned!

Tak for hvert dit Smiil i Vaaren,
Og ved Sommer og i Høst!
Tung og hed er Konge-Taaren;
Mægtig er Naturens Røst,
Bringer i sit Trøsterbud
Hjertets Hvile, Fred i Gud!

Ham tilhøre Magt og Ære!
Det er Herrens Priis og Løv
Aftenklokkens Toner bære
Nu hen over Mark og Skov;
Over Slot og Bondens Tag
Gaae de stærke Bedeslag,
Bønnen vil han naadig være:
Danmarks rige Vang og Vænge

Ingen Nødens Dag betrænge,
  Ingen Fiendes Overmagt!
Huus og Kirke, Borg og Hytte
Med sin Naade Gud beskytte!
  Ham er Alt ihænde lagt.
Christians Veie han ledsage!
Kraftens Aar med Lykkens Dage
  Skride langsomt ham forbi!
Hid ham mangen Vaarsol kalde!
Vogt den bedste mellem alle
  Roser i hans Sorgenfri!

Morgen- og Aften-Sang.

(1841.)

1.

Blanke Dug paa Løv og Straa
Glimrer smukt ved Morgenrøde;
Lifligt Tak og Andagt gløde,
Milde Gud! dit Lys imøde,
Hvor de fromt i Øiet staae.
Tak og Priis for denne Morgen
Tusindfold din Himmel naaer;
Hvert et Hjerteslag paa Borgen
Gjennem Danmarks Hjerte gaaer!

Landesorg var Kongens Suk
I de lange Smertens Dage.
Da du gav ham, karsk, at drage
Til sit Sorgenfri tilbage,
Stod Naturen lys og smuk.
Sommerstraalen lod du sprede
Guldglands over grønne Blad,
Minde ham om Folkets Glæde;
Og hans varme Taare bad.

Doppelt Tak med Frydesang
Lover dig for denne Morgen!
Ei din Naade blev forborgen;
Doppelt trøstigt efter Sorgen
Gjør vort Haab sin Himmelgang:
Lad ham see den efter blide
Dages Kredsløb tidt igjen,
Hilse den ved hendes Side,
Som med os velsigner den!

Dag for Dag din Naadesol,
Medens Sky og Skygger svinde,
Over Kronen klart oprinde!
At dens Ædelsteen maa skinne
Trindt omkring hans Kongestol!
Tro og Troskab, Thronens Smykke,
Lyse i dens Straalebrud;
Christians Navn med Danmarks Lykke
Vidt paa Jorden bredes ud!

2.

Din Himmels Port ei Mørket lukker,
Gud Zebaoth! for Jordens Røst;
Om Støvet takker eller sukker,
Dets Aftensang faaer Løn og Trøst.
Fra Huus og Hytte den forener
Sig fromt i Kjærlighedens Chor:
At Kongen du din Fred forlener!
Saa mangen Sorg i Kronen boer.

Velsign hans vaagne Herskertanke,
Mens Nattens Skygger skride frem!
Din Stjernehær har Straaler blanke;
Nedsend ham Kraft og Haab i dem!
Velsign hans Bøn, hans Dagværks Møie,
Hans Lid til dig i Jesu Tro!
Lad hvile saa paa Sjæl og Øie
Din Himmels Fred og Søvnens Ro!

En bedre Krone hisset blinker,
(Af jordisk Guld ei tung og rig;)
I stille Nat vel stundom vinker
Den Sjælens Længsel op til dig!
Men hør, o Herre! hvad vi bede:
I Danmarks Glæde gjør ham glad!
Hans Kongevei du naadigt frede!
Læg Aar til Aar i lange Rad!

Fakkelsang

(paa Kronborg Slot, den 22de September 1841.)

Glædens Blus af festlig Kjerte,
Konge! du forstaaer:
Varmt og høit hvert ærligt Hjerte
Dig imøde slaaer.
Der er Fest hvor Folkets Klynger
Flokkes om sin Drot, og synger:
Gud ham glæde! Tak og Ære
Landets Fader være!

Land med Lov din Viisdom bygger;
Kunst og Flid og Klygt
Vogter du i Fredens Skygger;
Det gjør Danmark trygt.
Alle Kraftens spredte Grene
Under Kronen sig forene.
Bedste Demant i dens Smykke
Er dig Folkets Lykke.

Disse Fakkeluer slukkes
Snart i dunkle Nat;
Og naar Borgens Høisal lukkes,
Har du os forladt.
Men ved Dag og Nat den samme,
Brænder stadigt Troskabs Flamme;
Fjernt og nær for Christians Glæde
Danske Hjerter bede!

Sang

(ved Odense Gymnasiums Indvielse 1846.)

Den pryder Fyrstens Sværd
Den dunkle Seiers-Palme,
Han faaer i Heltefærd;
Men blodig er den vundne Krands;
Den grønnes for at falme,
Og Taarer er dens Glands.

Det er en bedre Ziir,
Naar Egeqvisten vindes
Om Borgerkongens Spiir —
En Fredens Stav, der blomstrer smukt,
Og mellem Knopper findes
Den gyldne Lykkens Frugt.

Og yndigt Laurens Green
Snoer Blad og Blomsterstængel
Om Kronens Ædelsteen.
Den voxer af en kraftig Rod,
Den planted Lysets Engel
Ved Evighedens Flod.

Dens Løv er Aandens Ly,
Dens Blomst er Tankens Glæder,
Dens Top staaer høit i Sky.
Thi synge vi den Herres Lov,
Der Viisdomstræet freder
I Danmarks Bøgeskov!

Kong Christian Hil og Sæl!
Med Krandsen om din Krone,
Med Straaler i din Sjæl!
Mens Lærdom, Kunst i Norden boe,
Og Skjaldens Stræng har Tone,
Dit Hæders-Løv vil groe!

Tilegnelse

(til Prindsesse Caroline Amalia med „Aandelige Digte og Sange" — 1833.)

Malet Skjold med Bispestav
Prunkede paa Kingos Grav.
Bispens Stav og Vaabenskjold
Fik Forkrænkelsen i Vold;
Psalmetonen, Præsten sang,
Frit sig over Graven svang.
Den tog Himmelvinger paa;
Den kan ikke Døden naae.

Tiden blev saa saare klog,
Fandt kun Feil paa hvert hans Blad,
Rev hans bedste Hjerteqvad
Ud af Kirkens Psalmebog;
Kolde Ord og tomme Lyd
Skulde tolke Christnes Fryd.
Tiden vil vel skifte Sind,
Lukker nok hans Toner ind!

Urørt, staaer i støvet Krog
Kirkeharpen, Kingo slog.
Danmark eier Skjalde nok;
Ingen den ihænde tog;
Ingen i den hele Flok
Synge vil paa gammel Viis
Herrens Lov og Korsets Priis.

Har jeg Kraft, som Hu dertil?
Er en Gnist af Kingos Ild
Given mig med Naadens Haand?
Løstes ret mit Tungebaand,
Naar jeg prøved hvad jeg kan?
Finder jeg engang, som han,
Hjertevei til Christnes Aand?

Dem, Fyrstinde, klog og from,
I hvis Hjerte Jesu Tro
Gyder Lys og Kraft og Ro,
Overgiver jeg min Dom!
Den, som lytter Dag for Dag,
Mens, i stille Bøn, for Gud
Aandens Vinger foldes ud,
Til Guds Engles Harpeslag,
Kjender bedst, om Psalmens Klang,
Er den dæmpet end og svag,
Gjenlyd har af Himlens Sang.

Bøn.

(Paa Dronningens Fødselsdag 1842.)

Al den Trøst, os Verden bringer,
Ligger dog i Støvets Baand.
Tak da, Gud! for Sjælens Vinger,
Tak og Priis for Bønnens Aand!
Kjærlighed har Hjertefrygt,
Haabet ønsker aldrig trygt;
Vil de have Ro og Glæde,
Maae de flyve op, og bede!

Kjærlighed, med Haab ihænde,
Og mod dine Throner see;
Hjerterøsten vil du kjende:
Danmarks Dronning nævne de.
Hendes Bøn og hendes Fred
Signe du med Miskundhed!
Hvad vi skulle helst begjære
Hendes Ønsker skal os lære.

Bede vi: lad Troens Fylde
Rigt udgydes Dag for Dag!
Lad din Naadesol forgylde
Kirkespiir og Hyttetag! —
Det er hendes Morgenbøn,
Hendes Aftensuk i Løn;
Os til Fred, dit Navn til Ære,
Lad det fuldt velsignet være!

Bede vi for Kongens Dage,
For hans Lykke, for hans Slægt,
At du Land og Folk vil tage
Altid i din Varetægt, —
Det er hendes Ønskers Raab,
Morgensang og Aftenhaab!
Føi da med dit Ja tilsammen
Hendes Bøn og Folkets Amen!

Denne Dag hun hilste Livet;
Tak for den, du Livets Gud!
Den har Kronen hende givet;
Tak for det dit Kongebud!
Giv du, mange Aar i Rad
Haab og Held at følges ad!
Kommer Sky for Sol at skygge,
Trygt paa dig kan Troen bygge.

Høihed faaer vel Suk at høre,
Sidder Kjærlighed paa Borg;
Aabne staae de høie Døre
For saa Manges Nød og Sorg.
Ingen Taare tye derhen,
Uden hun kan stille den!
Det er hendes Hjerteglæde;
Det er hendes Bøn vi bede!

Den 28de Juni 1845.

(Paa Sorgenfri.)

Helligdag holde nu Sletter og Skove,
Løvsalens Høitid og Blomsternes Fest;
Fremmede Sangfugl fløi hid over Vove,
Buden af Lærken til Gjæst.
Gjerne den kommer;
Lummer er Syden, den nordiske Sommer
Huer den bedst.
Marken forstaaer hvad de qviddre og bede,
Dufter ved Morgenens Chor;
Hækken staaer, pyntet, om Engenes Flor,
Tæller sin Rosenkrands, blusser af Glæde.

Nu er det Festdag. Med Rosernes Klynger
Hilse dig, Dronning, vor Tak og vor Lyst!
Venligt Naturen om Kjærlighed synger,
Bedre dog Menneskens Bryst;
Vingede Tanker
Stige med Sang, naar det svulmer og banker,
Flokkes om Borgen fra Heder og Kyst.
Fuglen forstummer for Høstvindens Stemmer,
Blomsten i Enge forgaaer —
Frisk, overvintret fra Sommer til Vaar,
Hjertet sin Troskab mod Stormene gjemmer.

Aaret omskifter de Tider saa sage.
Bunden i Krands under Hjerternes Slag,
Danmark sin Tak for enhver af dets Dage
Bringer dig samlet i Dag.
Høisal og Hytte
Nævne den sammen, og veed, du vil lytte
Huldt til dem alle med lige Behag —
Sjunge dig Tak for dit Smiil under Kronen;
Hilsen og Fred er dit Blik!
Tak for din Taare, naar Armoden gik
Smilende, trøstet og hjulpen, fra Thronen!

Tak for din Fromhed! Den tindrende Stjerne
Seer ikke selv sit livsalige Skær,
Spreder dog Straalernes Glands i det Fjerne,
Bringer Velsignelsen nær.
Tak, at du fletter
Myrthen om Christians Scepter, og letter,
Tro, dets Besvær,
Trøster hans Ønsker, og deler hans Glæder:
Freden i frodige Ly!
Englen, du hilser i Morgenens Sky,
Smiler til Danmark, saa ofte Du beder!

En Sang om Sorgenfri.

(Da Dronning Caroline Amalia besøgte Jægersborg Skole i Juli 1850.)

Det staaer saa trygt og godt
I Ly af Bøgens Klynger
Det stille Sommer-Slot.
Det vinker med sit favre Navn:
Og der Naturen synger
Om Fred i Hjertets Savn.

O, Dronning! hvor du gaaer
Du hilses af Kjærminder
Fra din og Danmarks Vaar!
Med Dug i Øiet Blomsten staaer;
Og Tankens Veemod finder
Sin Trøst fra Glædens Aar.

Dens Høisal var dit Slot;
Og han, som var din Glæde,
Var Danmarks bedste Drot.
Af Taagen stiger Solens Glands:
Hans Roes vil Tiden frede,
Den fletter paa hans Krands!

Hans Bøn var Folkets Fred,
Hans Dagværk var dets Lykke,
Hans Styrke Kjærlighed.

Og Aandens Glæder, Kunst og Qvad,
Om Egekronens Smykke
Vandt Laurens friske Blad.

Saa mangen Tanke stor
Han fandt hvor Lundens Grene
Gjenlød af Morgenchor.
Og, Sorgenfri, dit Navn vil staae
Blandt Christians Bautastene,
Dets Runer ei forgaae!

O, Dronning! hvor du gaaer
Du hilses af Kjærminder
Fra din og Danmarks Vaar!
I Blomstens Die Duggen staaer;
O, Hjertets Veemod finder
Sin Trøst fra Glædens Aar!

Minde-Sange.

Præsten Jens Bindesbøll.

(1830.)

Paa Landsbykirkegaardens Høi,
Tre Mile bort fra Stadens Støi,
En simpel Grav nu opreist er;
Min gamle Frænde hviler der —
Til høire Kirkens høie Muur,
Til venstre Herrens fri Natur:
Til Kirken vied ham Guds Haand,
Og fri og kraftig var hans Aand.
Ifald du kommer did engang,
O Vandrer, mærk dig denne Sang!
Den simpel er, men den er sand;
Og sandru, simpel var og han.

Ei Riddersmandens Kors han bar;
(Det bar ei Petrus eller)
Men Herrens Stridsmand vel han var,
Som Faa Guds Kirke tæller —
En Ordets Kæmper reen og bold
Foruden Frygt og Dadel;
Og Sandhed var hans Vaabenskjold,
I Hjertet var hans Adel.
Eet Kors hàn maatte drage paa,
(Og det gjør ei tilskamme):
At Daaren haanligt til ham saae;
Hans Frelser bar det samme!

Hans Sværd var Jesu Christi Tro,
Og blankt det skinned i hans Haand;
Hans Pandsergjord var Hjertero,
Hans Bannermand var Herrens Aand.
Hans Hjelm var Salighedens Haab,
Og det var uforfærdet;
„Guds Ære!" var ham Stridens Raab,
Men Kjærlighed bar Sværdet.

Ifald du hørte Stormen gaae
Med Vælde gjennem Skoven,
Og ned de hule Stammer slaae,
Der pynted' sig foroven —
Saa har du hørt hans Kæmperøst
Mod Kirkens Hvælving bryde,
Naar Falskhed skjulte Hjertets Brøst,
Og vilde Synden pryde.
Ifald du Morgenvinden saae
Aftørre Duggens Taare,
Og reise op det spæde Straa,
Der bøied sig saa saare —
Da kjender du hans Kjærlighed,
Hvorlunde den mon tale:
I hvert hans Ord var Jesu Fred;
Det maatte vel husvale!

Ei Rang og Titel bar hans Navn,
Han hed som andre Præster.
(Mon det var Christus noget Savn,
Naar kun han kaldtes: „Mester! ?")
Men det han var, som helst og bedst
Vi Herrens Mænd skal være:

En høilærd, velærværdig Præst,
Og saa han hed med Ære!

Paa Verdens Viisdom var han klog,
Ved Nattens Lampe gransked' han;
Hans Tale var en Viisdomsbog,
Et Rigdoms Dyb var hans Forstand;
Dog helst i Bøgers Hovedbog
Han Kundskab vilde lære.
At han var from, som han var klog,
Det var hans Roes og Ære!

Han var en ærlig Troens Præst,
Ei Døgnets Tvivl ham førte vild;
Hver Dag var ham en Pindsefest
Med Aandens Lys og Aandens Ild.
Men aldrig greb han Stridens Pen
Om Bogstav og om Lære;
At han var Kirkefredens Ven,
Det var ham just til Ære!

Hans Kjortel grov var, gammeldags;
Ei bedre han begjerte.
(Den Døber bar vel samme Slags,
Da han ved Jordan lærte.)
Hans Hjord var rig; ei han det var;
Thi helst han vilde give.
Den halve Uld kun hjem han bar,
Og lod det Halve blive.

Hans Huus var lidet, Stuen lav;
Dog var der lyst derinde,

Thi Kjærlighed han fik og gav,
Og Fred var der at finde.
Ei bød han Stormand did til Gjæst
Og dem han gjæsted' ikke;
Han var jo kuns en ringe Præst —
Hvor kunde Sligt sig skikke?
Men kom der Fattigmand til Huus
Og Børn og hungrig Enke,
Da lod han fylde Fad og Kruus,
Da fyldtes alle Bænke..
Og hvor den Ringe laae paa Straa,
Hvor Intet var at tage,
Med Haanden fuld han tidt mon' gaae,
Var ei en Hvid tilbage.

Nu er den gode Hyrde død!
Hans Stav ei Smerte sønderbrød;
Hans Vandring her var tung og lang,
Men let og snar hans Himmelgang.
Foran ham dragen var til Gud
Hans Kjærlighed, hans Hjertes Brud;
I gamle Barm hun tro var gjemt,
Blev altid savnet, aldrig glemt!
Hun Qvinde var, som han var Mand —
Nu favnes de i Glædens Land!
Naar Alle frem for Dommen gaae,
Ved høire Side de skal staae;
Og Overhyrden, mild og blid,
Vil til dem Begge sige:
„I Guds Velsignede, kom hid
At arve Himlens Rige!"

H. C. Sommerschild.

(1825.)

Yndig er Vaaren, der, smilende, vinder
Blaa Anemon og Viol om sin Lok;
Engen sit Liv og sit Smykke gjenfinder,
Skovene hilses af qviddrende Flok.
Sommeren sidder i Pragt paa sin Throne;
Purpur og Guld er dens glimrende Dragt;
Glødende Straaler gaae ud fra dens Krone,
Agerens Haab kan fortælle dens Magt.

Sommer og Vaar! Eders Ynde jeg kjender,
Nævner den gjerne ved Strængenes Røst;
Vredes dog ikke, at heller jeg vender
Hjerte og Hu mod den sildige Høst!
Gulnede Løv kun er Guldet, den eier,
Mørkerødt Blad er dens Skarlagenpragt;
Lundenes Sukke fortælle dens Seier,
Rundt om dens Telt holde Stormene Vagt.

Mig ei de mægtige Stemmer forskrækker;
Syng kun dit Stridschor, o Høst, i min Dal!
Tanken til Kraft ved dit Alvor du vækker,
Skjuler med Løv du den hærjede Val.
Da kan jeg synge. I Sommerens Hede
Slappedes Strængen. Nu stemmer den smukt.
Hellig Begeistring er Sangerens Glæde;
Stormen derude bevinger dens Flugt.

Høsten er kommen. De visnede Høie
Føle den. Harpen er stemt i min Haand —
Hvorfor vil Veemod da fylde mit Øie?
Hvorfor betvinger da Smerte min Aand?
Ak! med de døende Blade fra Lunden
Nedsank i Støvet en Ven af min Sjæl!
Vinteren kom, før hans Sommer var svunden;
Sædmandens Løn blev ham ikke tildeel!

Rig var den vorden. Guds Ager at dyrke,
Gik han jo aarle og silde; med Fred
Hegned' han den; og hans mandige Styrke
Segned' før Tiden for Arbeid og Sved.
Tredie Gang falder Taaren fra Grenen
Ned paa hans Gravkors ved Høstvindens Vift —
Er han alt glemt? eller læser paa Stenen
Endnu en Vandrer den sanddrue Skrift?

Ei er han glemt; skjøndt den Frommes Bedrifter
Svinde, før Mosset paa Marmoret groer,
Medens den blodige Vildmand, der rifter
Skjoldet i Slag, nævnes evig og stor.
Ei skal han glemmes! Hvor Nidelven favner
Kjærligt hans Høi i sin rolige Favn,
Der et utrøsteligt Hjerte ham savner,
Der nævne Mange med Taarer hans Navn.

Mange ham nævne hvor Slette og Banke
Krandses af Bøge ved smilende Sund.
Der var han glad; thi hans følsomme Tanke
Smelted' Naturen i Dal og i Lund.

Venner gik hos ham, og Glæden ham fulgte;
Aabent og lyst var det mandige Blik;
Ærlige Læbe ei Hjertet fordulgte;
Derfor han Hjerterne vandt hvor han gik.

Fjern er min Dal fra den Plet, hvor han hviler.
Veien er lang over Bjerge og Hav;
Ofte dog Tanken i Skumringen iler,
Sørgende, hen til den eensomme Grav.
Stundom jeg troer da hans Røst at fornemme,
Høre ham nævne, som fordum, mit Navn,
Høre hans Fløites melodiske Stemme
Tone, som før, under Glæder og Savn.

Ak! det er Drømme, som Dæmringen ene
Skaber af Mindet om henfaren Fryd;
Natvinden suser i Træernes Grene;
Koglende Klang var den liflige Lyd!
Kun den urolige Aand, som, bedrøvet,
Bæved' for Graven, forspildte sin Ro;
Han hæved' ofte sit Blik over Støvet:
Fred var hans Liv, og hans Hvile blev Ro.

Tredie Gang falder Taaren fra Grenen
Ned paa hans Gravkors ved Høstvindens Vift;
Gulnede Løv dækker Navnet paa Stenen,
Kan dog ei skjule hans fromme Bedrift.
Høsten er kommen — ei Sangerens Glæde!
Veemod og Længsel og Savn er hans Røst.
Segnende Blomster, der, haabende, sprede
Frøet om Graven, I lære ham Trøst!

Johan Sigismund v. Mosting.

Ved Dødens Bolig Kjærligheden sørger;
Men trøstigt gjennem Taarer seer den did,
Hvor Aanden boer; og uden Frygt den spørger
Om Sjælens Hvile efter Livets Strid.
Og hvad den lytter til, og hvad den troer
Er Evangelier fra Herrens Ord.

„Lyksalig," staaer der, „er en Reen af Hjerte;"
Forjættet er det: „han sin Gud skal see!" —
Hans Sjæl var reen. Af Mesteren han lærte
Sin Vei, sit Haab, sin Fred i Vel og Vee.
Den lyse Aand var tankesnar og klog;
Sin bedste Viisdom han hos Christus tog.

Forjættet er der om Guds Løn: „han bliver
I den, der bliver udi Kjærlighed." —
Hans Hjerte var den glade, gode Giver,
Hans Sjæl var trofast, og hans Vandring Fred.
Mod Verdens Utak stred han, lige blid,
I Kjærlighed sin Mesters gode Strid.

Og skrevet staaer der: „til sin Herres Glæde
Den troe og gode Tjener skal gaae ind." —
Og han var tro. De mange Dages Hede
Og Byrder bar han jo med freidigt Sind.
Hans Raad var ærligt, og hans Tanke stærk;
Hans Kald var stort, retfærdigt alt hans Værk.

Og Aanden siger: „salig er den Døde,
Som døer i Herren!“ — Han er død i Gud.
Ved Livet glad, han, rolig, saae imøde
Dets sidste Time med dens Alvorsbud.
Hans Haab var trygt; ved Christus holdt han fast,
Mens Livet smilte, og da Øiet brast.

I Kjærlighedens Arme har han blundet
Sit sidste Blund. Den græder ved hans Grav;
Men Smerten har sin Kraft i Troen fundet,
Sin Trøst i al den Roes, ham Danmark gav.
Uplettet blev hans Skjold paa Graven lagt,
Og tro Erindring holder Æresvagt.

M. C. v. Arnholtz.

Sin Tid og Stund fik Ingen vide;
Men hastigt Dagens Timer flye.
Det hælder stærkt mod Nattetide
Fra allerførste Morgengry.
Lad komme Livets Aftenstund!
Vi døe dog ei, vi slumre kun!

Din Kalk, o Grav, vi trøstigt tømme!
Din bittre Sovedrik gi'er Fred!
En stakket Søvn, men uden Drømme,
Hvad er vel den at ængstes ved?
Opvaagnet, med Hallelujah
Den frelste Sjæl gaaer bort' herfra!

O! sørg da fromt med Taalmods Taare
I Sorgens Huus, du Kjærlighed!
Mens Hjertet længes tungt og saare,
Du Christi Ord om Himlen veed!
Dit Haab er bygt paa Troens Grund:
Han er ei død, han hensov kun!

O! græder da med Trøst og Maade,
Forladte, hvem han Fader var!
Hold Troen fast! lad Herren raade!
De Kjæres Kreds ei glemt han har.
Han vaagnet er paa Fredens Sted
Til Bøn hos Gud for Eders Fred!

O! holder Maade da med Sorgen,
I, Venner, som ved Graven staae!
Guds Engle har ham hilst Godmorgen;
Og samme Hilsen I vil faae.
Hvor Vennen atter Vennen seer
Farvel og Savn ei kjendes meer!

Farvel for disse Støvets Tider,
Du kjære, lyse, stærke Aand!
Dog brister ei, mens Tiden glider,
Det faste Troskabs Hjertebaand.
Naar hist vi mødes Favn i Favn,
Du nævner, salig, Alles Navn!

Charlotte Duetherlony.

Paa Høien staaer den lille Grav.
Er der ei trygt at sove?
Naar Herren tager hvad han gav,
Hans Navn vi skulle love!
Han kjender vel den rette Stund;
Hvem skulde han adspørge?
Men selv han danned' Hjertets Grund,
Og veed, at det maa sørge.

Hun var saa blid, saa god og from!
O! det just Trøsten bringer!
Med Bud om Himlens Fred hun kom,
Men saae ei sine Vinger.
En halvtudsprungen Blomster-Flor
Bar Sjælen i sit Gjemme;
Den aabnes hist, hvor Christus boer.
Hos ham de Smaae har hjemme!

En Foraars-Aften mild og klar,
Naar Maane-Straaler vinke,
Og alle Enge Perler har,
Og alle Skove blinke,
Og sagte Vover op mod Bred
I Maanelyset spille —
Det var jo Barne-Hjertets Fred!
Dets Glæde var saa stille!

Med Smiil i Øiet, Smiil paa Kind
Hun sov jo hen og døde.
Det sidste Blik vel stirred' ind
I Himlens Morgenrøde!

Hun hørte vel Guds Engles Sang:
Velkommen til vor Glæde! —
O! kan jeg døe, som hun, engang,
Bør Ingen for mig græde!

O! kan vi hilse saa Farvel
Engang til Støvets Egne,
Hvad bli'er da Livets bedste Held
Mod Dødens Fred at regne?
Hun Kjærligheden fik og gav;
Hvad meer er her at finde?
Paa Høien staaer den lille Grav,
I Hjertet hendes Minde.

Mod Herrens Raad jeg trætter ei;
Men tæller jeg og veier
Hvert Suk og Savn paa Jordens Vei
Mod alt hvad Godt den eier,
Det mindste Tal vel Glæden faaer,
Det største Sorgens Taarer.
Vel den, som tidligt Graven naaer,
Før Verden Hjertet saarer!

Mod Verden har jeg intet Had,
Jeg veed, vi skal jo fristes.
Men ak! Saamanget Uskylds-Blad
Af Barnekrandsen mistes!
Vel den, der uden Synd og Strid
Kan vinde Himlens Palmer!
Lyksalig den, som kaldes did,
Før Barnekronen falmer!

Sophie Sneedorff.

„Flyv op, min Sjæl! tag Vinger paa!" —
Det sang hun jo saa gjerne,
Mens Blik og Tanke opad saae
Mod Aftenhimlens Stjerne.
Med Alvor i den unge Sjæl,
Saa glad, og dog fortrolig
Med Død og Grav, hun ledte vel
I Himlen om sin Bolig!

Hun saae det vel paa Tankens Flugt
Mod hine Straalers Egne,
At, er end Pilgrimslandet smukt;
Dets Lyst er lidt at regne
Mod Hjemmets Fred, hvor Engle boe;
Den kan ei Ord udsige!
Sin Gud hun var paa Jorden tro,
Og stunded' mod hans Rige.

De mange Boliger, jeg veed,
Har Huus i Herrens Himmel;
Hvor søger jeg da hendes Sted
Blandt Nattens gyldne Vrimmel?
Jeg seer det ei; men Stjernens Krands
Er Straaler uden Lige —
Hun har sit Hjem i Lysets Glands,
I Herlighedens Rige!

Jeg seer ei hendes Glæder der.
Men „salig er den Døde,
Som døer i Gud!" Og har ei her
Hver Nat sin Morgenrøde?

Saameget kan jeg vel forstaae,
Hvor lidt jeg end udgrunder:
Guds Himmel selv er altid blaa,
Hver Sky gaaer neden under.

Hun har ei glemt sin Kjærlighed;
Den kan ei Døden tage.
Og seer hun da til Støvet ned,
Og lytter til vor Klage? —
Forklared' seer hun Jordens Savn,
Dens Taarer og dens Trængsel;
Og hist har Tiden intet Navn,
Og Haabet ingen Længsel!

Med Taarer vi til Graven gaae,
Med Savn, som aldrig glemme.
Men Korset skal ved Graven staae,
Og det har Trøst og Stemme;
Det var i Livet hendes Tro,
Vor Kraft det er i Nøden!
Og Blomsten skal ved Korset groe,
Og smile blidt mod Døden.

Den seer til Gud, og rister af
Den tunge Nattens Draabe —
Hvert sorgfuldt Hjerte Christus gav
At bede og at haabe.
Og Naadens Kors et Vidne bær,
Som vel gjør Hjertet stille:
Hvad Gud har sammenføiet her
Han vil ei hist adskille!

Ved
General Ryes Jordefærd.
(1849.)

Før Talen.

Gud Zebaoth du laer dig kalde,
Du Hjælpens Arm for Gideon:
Og skal den Stoltes Taarne falde,
Din Cherub selv har Sværd i Haand.
Vor Takkebøn vi tør vel bede,
Du Fredens Gud, for vundet Slag.
Men Veemod taaged' Seirens Dag,
Og alvorsfuld er nu vor Glæde.

Med Sort sig Dannebrog omvinder,
At hilse Heltens Afskedsstund;
Men gjennem Sørgefloret skinner
Det hvide Kors i røde Grund;
Thi du ham Styrken gav ihænde,
Hans Raad var du, Hærskarers Gud!
Til Seier førte du ham ud;
Vor Tak for ham dit Navn bekjende!

Efter Talen.

Forfængelig er Verdens Ære,
Naar Sjælen for Guds Ansigt staaer;
Men her et Folk vil Kisten bære,
Og Kjærlighed som Følge gaaer.
Lad Graven skjule Støvets Baare!
Hans Spor staaer dybt paa Ærens Vei!
Hans Mindekrands forvisner ei:
Dens Morgendug er Danmarks Taare!

Schleppegrell.

(Den 25de Juli 1850.)

Dagen gik frem. Der var Fred i Naturen;
Fuglene hilste Skærsommer i Lund.
Morgenens Luftning, opvakt af sit Blund,
Hvidsked til Blomsten og Axet i Furen:
Nu er det Lovsangens Stund!
Mennesket glemte sin Bøn. Medens Skoven
Oviddred sin Andagt og bøied sit Blad,
Hujede Manden i Harme og Had,
Svingede Sværdet, og stormed forvoven
Mod Bajonetternes fældede Rad.
Gangeren fnyste og tramped med Hoven
Blødende Liig, medens Tromme og Luur
Hvirvled og skingred til Brøl af Kartoven
Vildt i Guds Tempel, den stille Natur.

Aftenen steg i sin Pragt. Over Balen
Stjernen veemodig sig speiled i Blod.
Løven fra Skjoldet skred stolt gjennem Dalen,
Slagen laae Fienden i Rad ved dens Fod.
Kampen var endt. Mellem Døendes Rallen
Bønklokken ringede Seieren ind;
Sukket, med Taaren paa Stridsmandens Kind,
Gik gjennem Rækkerne: Helten er falden!

Schleppegrell! Danmark dit Drapa vil sjunge.
Kampens Bedrifter maae tone i Chor,
Huult Batteriet med glødende Tunge
Tordne i Sangen, med Stormens Tenor
Seierens Hurrah i Omqvædet runge.
Fredens Bedrift, og det kjærlige Hjertes
Fromhed og Flamme i trofaste Barm
Har ingen Stemme i Slagsangens Larm:
Det vil Erindringens Suk i sin Smertes
Ensomhed nynne, naar Taaren er varm.
Ilden i Øiet, der, langsomt til Vrede,
Søgte den Glade, og loe ved hans Glæde,
Græd ved den Grædendes Savn,
Tankens Begeistring for Alt hvad Retfærdigt
Ædelt og Stort, der er Mennesket værdigt,
Nævner den da ved dit Navn!

Rolig og bred, ruller Elven med Vælde
Gjennem vort Fødelands deilige Dal;
Dyb er dens Alvor i Skyggen af Fjelde,
Venlig dens Gang i den løvklædte Sal.
Vel kan den bruse, og harmfuld den skummer,
Møder den Hindring og Trods —
Gaaer dog igjen, under skumhvide Fos,
Stille, som før, mellem Granskovens Master.
Det var din Gang gjennem Livet. Fortrolig
Tidligt du blev med dets Arbeid og Strid;
Høi var din Sjæl, under Stormene rolig,
Barnlig dens Glæde, dens Alvor var blid.
Mødtes din Iver af Modstand og Hinder,
Da var du hastig og djærv som dit Sværd;
Aaben og freidig var Nordmandens Færd,
Trofast mod Vennen, forsonlig mod Fiender.

Schleppegrell! Dannmark dit Drapa maa qvæde.
Helten i Slaget kan jeg ikke sjunge
Værdigt hans Daad i den stsiende Dyst.
Hjertet paa Skjoldet er Sangerens Glæde;
Løven i Spring, med den blodige Tunge,
Knuser ham Citharens Bryst.
Ak! og den klagende Kjærligheds Taare,
Sønnernes Længsel og Søstrenes Savn
Tie dog ei, naar det krandsede Navn
Jubler i Seierens Chor ved hans Baare!
Sjælens Begeistring for Alt hvad Retfærdigt
Ædelt og Stort, der er Mennesket værdigt,
Fasthed, som Klippens ved Brændingens Bred,
Troskab mod Gud, og det følende Hjertes
Fromhed og Flamme i Modgang og Fred:
Det blier Erindringens Trøst i dens Smertes
Ensomme Timer, naar Taaren er hed:
Det vil jeg mindes, mens Aarene skride
Vexlende hen,
Trofast, som du, naar du sad ved min Side,
Gav mig dit Haandslag, og kaldte mig Ven!

Cantater.

Sørge-Cantate
over
Frederik Kuhlau.*)
(1832.)

Chor.

Flor omvinder Lyrens Strænge,
Der saa klart og lifligt lød;
Taus og ustemt vil den hænge,
Lyrens Mester alt er død!
Mangt et Savn og mangen Taare
Finder Sanger-Hjertet her,
Let bevæget, let at saare!
Gravens Stilhed blev ham kjær.

Tre Stemmer.

En eenlig Sangfugl har sin Rede,
Men ingen Mage, ingen Ven;
Den eier selv kuns Lidet Glæde,
Men Jorden glæder sig ved den.
Vil Mange lytte til dens Røst,
Da finder den sin bedste Trøst.

Een Stemme.

Naar Vaarens Blad for Vinden gynger,
Den hilser Marken i sin Flugt;

---

*) Componeret af Weyse, opført i Studenterforeningen.

Og Blomsten aabnes hvor den synger,
Og Livet blomstrer doppelt smukt.
Sit eget Savn den qviddrer kun
I vemodsfulde Aftenstund.

Tre Stemmer.

Den ryster Duggen af sin Vinge,
Og stiger høit ved Morgengry,
At høre hine Harper klinge,
Som Engle slaae bag gyldne Sky;
Sit fulde Orgel stemmer den,
Og daler, syngende, igjen.

Chor.

Og ak! naar vingeskudt den blier af Jordens Kummer
Dens sidste Nyn er Melodi;
Den døer; men ei dens Røst forstummer,
Dens Sangerliv er ei forbi.
Dryaden gjemmer Sangen i sit Hjem,
Og kalder tidt de kjære Toner frem.

Fire Stemmer.

Ei Lyren, Kuhlau! meer du stemmer;
Dit tause Kammer er en Grav!
Men Danmark hver din Tone gjemmer,
Som du til evig Arv os gav.

Din Alvorsrøst er Dybets Brusen,
Der stiger under Stormens Slag;
Dit Hjerteqvad er Lundens Susen
Ved Zephyrs Vift en Foraarsdag.

Du, Mester over Lyst og Taarer,
Dit Plecter var Apollons Piil!
Med Veemod dybt du Brystet saarer,
Og spreder Skyggen ved dit Smiil.

Ei brast din Sangbund, ei dens Strænge,
Af Melodier endnu fuld;
For tidligt ak! vi maatte hænge
Cypressens Krands om deres Guld.

Slutnings-Chor.

Dens Blad er jordisk Løv; Cypressen falmer;
Men Musers Krone visner ikke saa!
Hvad Aanden hørte hist blandt Himlens Palmer,
Og sang begeistret her, kan ei forgaae!
I Harmoniens Land du finder Freden.
Forkrænkeligt, dit Støv hos Døden boer;
Dit Navn formælet er med Evigheden:
Dets Brudesang var dine Toners Chor!

Ved
Reformationsfesten 1836.*)

Første Afdeling.

Chor.

Gud Zebaoth, de stærke Straalers Gud,
Ved Dag og Nat din Kraft sig aabenbarer!
Du fører selv de blanke Stjerneskarer
Med vældig Arm paa Firmamentet ud.
I Glands og gylden Pandserdragt
Du stiller dem paa Nattevagt,
Til Morgenrøden ender Mørkets Farer,
Og Dagens Straale vinder Overmagt.
Gud Zebaoth! vi love dig!

Terzet.

Og Aandens Lys du selv bevarer;
Dit Straalevæld udgik det fra!
Det skeer, som Christus havér sagt:
„Om Jord og Himmel end forgaae,
Dog mine Ord kan ei forgaae!"

Chor.

Hans Løfte staaer hos dig ved Magt!
Hans Ord er Verdens Lys! Hans Navn er vort Hallelujah!
Gud Zebaoth! Vi takke dig!

Aria.

Herrens Raad ei vi forstaae!
Helved aabned' sine Porte,

*) Opført i Vor Frue Kirke til Weyses Musik.

Lod en Hær af Skygger sorte
Frem mod Jesu Rige gaae.
Bethlehem, dit Morgengry
Veg og svandt for Støvets Øie;
Eders Glands, I Zions Høie,
Skjultes under Dødens Sky!
Kjærligheden gik forladt;
Troen famled om i Blinde;
Ikke kunde Haabet finde
Vei til Gud i Syndens Nat!

Chor.

Du saae det, Gud! Dit Navn blev glemt paa Jorden,
Og Afguds-Altre fik din Helligdom.
Hvi gjemte du, langmodig, Dommens Torden?
Hvi taug, Retfærdighed! din Almagts Dom?

Duet.

De Mørkets Mænd Guds Børn forbøde
Hans Riges Evangelium!
Ak! Glædens Bud forgjeves løde,
Og Lovens Himmelrøst blev stum!

Chor.

Men Herren saae det; og hans Time kom!

Terzet.

Med Trøstens Drik, som Hjertet qvæger,
Med Frelserens Forsonings-Blod,
Paa Naadebordet Naadens Bæger
Forgjeves for den Bange stod.
Vansmægtet Synder Kalken saae:
Den maatte ei hans Læber naae!

Chor.

Men Herren saae det; og hans Time kom!

Qvartet.

Ha! Løgnens Ord sig frækt formaster
At spotte Jesu Christi Tro!
For Guld den solgte Bod for Laster,
Og Dybets onde Magter loe.
I Himlen var der Sorrigs-Sang:
Forraadt blev Christus anden Gang!

Chor.

Men Herren saae det; og hans Time kom!
Han sparer kun, han glemmer ei sin Dom!

Recitativ.

Som Nattens Stjerner mellem Skyers Hær,
Gik Jesu Stridsmænd frem. De faldt og døde!
Men Jorden stirred paa dem; fjernt og nær
Steg Haabets Længsel dem imøde
Om bedre Tiders Morgenskær.
Med Qval og Band,
Med Baal og Brand
For Christi Sag vel Mange maatte bøde;
Men Aandens Magt paa deres Tunge laae;
Med Stephanus de Himlen aaben saae,
Og loved' Jesus, mens de døde!
Som Pindseflammer lued Baalets Brand;
Dets Gnister fløi fra Land til Land!
De tændte Kraftens Luer røde;
Og Babels Styrke fandt sin Overmand!

Qvartet.

Du Wartburgs Kæmper, uden Sorg
Og Frygt for Djævles Svig,
Gud Herren var din faste Borg!
Vi takke Gud for dig!

Det falske Babels Segl og Baand
Du rev fra Herrens Bog;
Og Verdens Magt og Løgnens Aand
Med Ordets Sværd du slog!

Guds Riges Dag! Hallelujah!
Brød atter, herlig, frem,
Med Straaler over Golgatha,
Med Glands om Bethlehem!

Chor.

Lovsynger Herren! Seieren veed han at tage!
Priser Gud Zebaoth! Psalmer og Bøn ham behage!
Hvo der vil fremme hans Værk,
Den gjør han modig og stærk!
Mægtig er Gud i de Svage!

Anden Afdeling.

Chor.

Lovsynger Herren! Vidt han udspreder sin Naade!
Solen paa Himlen skinner al Jorden til Baade!
Lande med Øer i Hav
Lyset tilbage han gav!
Han la'er sin Kjærlighed raade!

Quintet.

Danmark! deiligst Vang og Vænge,
Hegnet ind med Bølger blaae,
Dine favre Blomsterenge
Under Dødens Skygger laae.

Fuglen sang for Mark og Vove
I det vide Tempels Rum
Mellem Pindse-Mai i Skove
Vaarens Evangelium.

Herrens Barn ei kunde sjunge
Lov og Priis med Fuglen glad;
Kirken sang med fremmed Tunge,
Hjertet taug, mens Læben bad!

Chor.

Men Herren saae det! og hans Time kom!
Han sparer kun, han glemmer ei sin Dom!

Recitativ.

Som Kornmod blinker Slag i Slag
Med Varselsbud om Høstens Dag,
At snart staae alle Marker hvide,
Steg Glimt paa Glimt fra Syd til Nord!
En Rigdoms Høst gi'er Christi Ord:
Dets Himmelkraft er Straaler blide!
Den store Høstens Herre saae,
Arbeiderne var ikkun faa;
I Flok han Høstmænd veed at kalde!
Hans Tjener, som paa Thronen sad,
Gik foran i den lange Rad.
Den modne Sæd vel maatte falde!

Chor.

Op, Christi Kirke! sjung din Fryd
Med danske Tungers Jubellyd!
Gud Herren Priis du bringe
For Kongen og hans fromme Bud,
Der løste Kalk og Bibel ud
Af Pavens Band og Tvinge!
For Lyset, paa dit Alter sat!
For Ordets rige Kirkeskat!
Du blev ei arm og ringe!

Choral.

O store Gud! vi takke dig
Med Psalmer og Hallelujah!
Bønhør os, Gud, miskundelig!
Velsignelsen er ovenfra!
Lad skinne under Kirkens Tag
En evig Aandens Pindsedag!
Lad Kirkespiret fast bestaae,
Med Sønnens Kongekrone paa!
Og før til enig Bøn og Sang
Ad Fredens Vei vor Kirkegang!

Chor.

Gud Zebaoth! de stærke Straalers Gud!
Ved Dag og Nat din Kraft sig aabenbarer!
Du fører selv de blanke Stjerneskarer
Med vældig Arm paa Firmamentet ud.
I Glands og gylden Pandserdragt
Du stiller dem paa Nattevagt,
Til Morgenrøden ender Mørkets Farer,
Og Dagens Straale vinder Overmagt.
Gud Zebaoth! vi love dig!

Ved

Kong Christian den Ottendes og Dronning Caroline Amalias Kronings og Salvings-Fest

I Frederiksborg Slotskirke

Søndagen den 28de Juni 1840. *)

I.

Indgangspsalme.

Store Gud! Du er os nær;
Dette Huus er dig en Bolig!
Støvets Aand, med din fortrolig,
Finder dig, og beder her.
Jordens Høihed knæler ned,
Herre, for din Herlighed!

Dig, Gud Fader, naaderig,
Kjærlighedens Fylde tjener;
Folk og Fyrste du forener;
Fadernavnet er fra dig!
Du velsigner deres Pagt;
Lad den, urørt, staae ved Magt!

Herre Christ, med Kongenavn!
Du, Guds Søn og Gud tillige!
Tak og Lov, at dette Rige
Hviler i dit Riges Favn!
Troens Grund vi bygge paa;
Fast paa den lad Thronen staae!

*) Componeret af Weyse.

Hellig' Aand med Christi Bud!
Naadens Løfte du os bringer,
Giver Haabet Bønnens Vinger,
Kaster al vor Sorg paa Gud!
Folk og Fyrste kom ihu!
Lys og Lue tænde du!

Fader, Søn og Himmel-Aand!
Gud, som throner i det Høie!
Alle bede, Alles Øie
Vogter paa din Faderhaand!
Hør vort Amen! Svar dit Ja!
Du er Herren Jehovah!

II.

Før Kongens Salving.

Du, som tæller Kongens Dage,
See ham for dit Ansigt staae!
Selv han Scepteret kan tage,
Sætter selv sin Krone paa.
Dog han veed, at du skal raade;
Støv er Fyrsten, du er Gud!
Konge kun af Herrens Naade,
Vil han elske Herrens Bud.

Dit er Riget! han vil bære
Sværd og Spiir med trofast Haand!
Dig tilhøre Magt og Ære!
Gjem hans Ed! velsign hans Aand!

Sorg og Møie Kronen tynge;
Du er al hans Hjælp og Trøst.
Dig hans Kongehaab lovsynge.
Hør hans Andagt! Hør vor Røst!

Retfærd er din Vældes Tjener,
Viisdom er din Engel, Gud!
Sandhed du din Magt forlener,
Naaden gaaer dit Himmelbud!
Haand i Haand du dem vil sende,
At han Raad og Styrke faaer;
Fromt din Salvede bekjende:
Kun ved dem hans Throne staaer!

Strømmens Vei mod Dybets Kyster,
Hjertets Veie styrer du;
Du dem bøier, som dig lyster.
Herre! kom hans Bøn ihu!
Alles Hjerter du ham give,
Kjærlighed til Vaabenvagt!
Troskab lad hans Tjener blive!
Slaae hans Fiender! styrk hans Magt!

III.

Før Dronningen salves.

Kun en Jesu Tjenerinde,
Reen af Hjerte, blid i Sinde,
Kronens Guld er værd at bære!
Tag den fromt af Gud!

Landets Moder! du vil trykke
Til din Barm dets Sorg og Lykke;
Kongens Medhjælp vil du være,
Du, hans Hjertes Brud!

Vaage maae hans Magt og Møie,
Vogte Lov, og Uret bøie;
See! paa Rigets Skjold den stærke
Løve staaer i Spring.
Kjærlighed vil smykke Borgen,
Styrke Haanden, mildne Sorgen!
Hjertetegn ved Kraftens Mærke
Pryde Skjoldets Ring!

Dronning! stor er Herrens Naade!
Over Taarer kan du raade!
Ham i Miskundhed du ligne, —
Kronens bedste Magt!
Dine Dyder Folket lede!
Dine Glæder Herren frede!
Al din Gjerning han velsigne!
Trofast er hans Pagt!

IV.

Efter Salvingsacten.

Bærer Tak for Herren frem!
Over dem hans Aand skal være!
Han har kronet dem med Ære,
Korsets Tegn har salvet dem!

Til en frodig Pagtens Stav
Scepteret han Kongen gav;
Blad ved Blad vil grønnes smukt
Mellem Blomst og moden Frugt!
Dronning-Diademets Pryd,
Mildhed, Tro og Qvindedyd,
Sprede vil i Straalebrud
Lys og Fred og Fromhed ud!
Beder med Hallelujah:
Fader! Giv dem mange Dage!
Deres Bønner dig behage!
Hør os, Herre Jehovah!

V.

Slutningspsalme.

Du, Gud Herre, gav os dem;
Dem du gav det danske Rige!
Lad dets Held og Hæder stige,
Deres Glæde voxe frem!
Kjærlighedens Dannevirke
Du bevogte, naadefuld,
Engens Grøde, Markens Guld,
Fredens Baand i Huus og Kirke!

Havet kaared Danmark ud.
Lad det tro sin Brudgom blive!
Roes og gyldne Ringe give
Rige Dyb sin favre Brud!

Herre! du om Grændsen frede!
Styrk vor Tro, hvis Sværdet slaaer!
Christi Kors i Flaget staaer.
Du er med os, naar vi bede!

Dig, Gud Herre, stærk og stor,
Al din Skabnings Røst høilover;
Jordens Kreds og Dybets Vover
Prise dig i talløst Chor!
Gjennem alle Toners Vrimmel
Hører du hvert Hjertes Raab!
Dig lovsynge vore Haab;
Hørt os har du i din Himmel!

Ved
Julefesten. *)

Chor.

Herren er trofast! Herren er stor!
Lover hans Navn i forenede Chor!
Han gav Propheter Spaadomsrøst
Om Jesus Christus, Verdens Trøst:
„Et Lys oprinde skal for dem, der bygge
I Mørkets Dal, i Nattens Hjem;
For dem, der sidde under Dødens Skygge,
Skal Livets Straaler bryde frem!"
Og Herrens Løfte stod ved Magt!
Hallelujah!
Og Tidens Fylde kom med Naadens Pagt!
Hallelujah!
Herren er trofast! Herren er stor!
Lover hans Navn i forenede Chor!

Terzet.

I Midnatstimen blev det Morgengry;
Jehovas Aande vifted' Zions Palmer;
Og aftenlukket Blomst sprang op paany;
Og Skovens Chor sang Kjærlighedens Psalmer
Hærskaren kom, og Englens Stemme lød,
Og alle slog med Fryd de gyldne Vinger:

---

*) Opført, til Weyses Musik, i Slotskirken paa første Juledag 1834.

„Jeg Glædens Bud den ganske Verden bringer!
I Dag er Christus fød!"
Hallelujah fra høie Himle klang,
Fra Jorden toned' Jubel det imøde;
Om Herrens Naade alle Harper løde,
Til Herrens Ære Jord og Himmel sang.

Chor.

Herren er trofast! Herren er stor!
Lover hans Navn i forenede Chor!

Aria.

Er jeg værdig til at sjunge,
Gud, din Lov med Støvets Tunge!?
Tør jeg blande, svag og bange,
Hjertets Røst med Aanders Sange?

Jeg veed det vel,
Med Sorg og Suk jeg maa det sige:
En falden Engel er min Sjæl,
Uværdig til at see Guds Rige.
Men Christus kom med Kraftens Kald;
Han har i Haand min tabte Ære,
Min Hjælp, min Styrke han vil være;
Jeg kan opreises af mit Fald!

Chor.

Priis dig, Gud! for Bethlehem!
Der gik Jesus Christus frem!
Vældigt er hans Ord! Hellig er hans Magt!
Synden er ham underlagt.

Duet.

Skal jeg frydes? Skal jeg klage?
Døden vil min Glæde tage!
Døden vil, jeg skal forsage!

Jeg seer min Grav!
I den maa Livets Aften dale;
Men dette Støv kun er dens Krav;
Jeg trøstigt vil min Skyld betale.
En Julenat er Dødens Stund,
Som Himlens Straaler gjennembryde;
Hærskarens Røst vil lifligt lyde,
Og vække mig af Gravens Blund!

Chor.

Priis dig, Gud! for Bethlehem!
Der gik Jesus Christus frem!
Livet er hans Bud! Evig er hans Magt!
Døden er ham underlagt!

Aria.

Sinai med Lovens Torden
Truer og forfærder Jorden!
Hør dens Stemmer! skue dens Flammer! føl din Nød!
Lovens Mester er din Dommer;
Hver din Skyld han ihukommer!
Syndens Sold er Død!

Quartet.

Min Synd er stor!
Jeg seer med Taarer op fra Jorden;
Men jeg har hørt Guds Englechor
Opløftet over Dommens Torden!

Jeg Naadens Altar øine kan;
Min faste Tro er Hjertets Die.
Jeg seer Guds Søn sit Hoved bøie,
Og Verdens Synder bærer han!

Chor.

Priis dig, Gud! for Bethlehem!
Der gik Jesus Christus frem!
Han min Frelse blev! Alt han har fuldbragt!
Hans Forsoning staaer ved Magt!
Lover Herren, Myriader!
Han er trofast! han er Fader!
Priser hans Navn!
Lover Sønnen, frelste Skarer!
Han vor Himmel-Arv bevarer!
Priser Jesu Christi Navn!

Ved
Paaskefesten. *)

Chor.

Han brød sin Grav! Han lever!
Fra Sol til Sol gaaer Englebud;
Og Morgenstjernen bryder ud
I Jubel og Hallelujah:
Priis være dig, Seraphers Gud,
Dig, Støvets Jehovah!
Han brød sin Grav! Han lever!
Med Dommens Tordners Brag
Henruller Englens Harpeslag;
Og Satan skjuler sig, og Mørkets Skare bæver
For Naadens Sol, for Livets Dag,
For Himlens Hallelujah!

Tre Stemmer.

Fra Paaskebjerget, see! han stiger ned!
Gak frem, min Sjæl! med Lovsang du ham møde!
Opløft dig høit! og bøi dig! og tilbed!
Han kommer, seirrig, i sin Herlighed,
Men Naadens Straaler om hans Tinding gløde!
Din Jesus lever! Kast dig i hans Favn!
Din Herre lever! Knæl for Christi Navn!

---

*) Componeret af Organist Hansen i Roeskilde, opført i Christiansborg Slotskirke.

Chor.

Han er Guds Søn! Han bær sin Faders Krone!
Han Døden slog;
Han Magten tog,
Gjenfødt af Gravens Skjød til Verdens Kongethrone!

Een Stemme.

Himlen jubler, Jorden synger;
Men paa Blad og Blomsterklynger
Nattens Taarer endnu staae.
I den lyse Paaskemorgen
Mindes jeg Langfredags-Sorgen;
Korset maa jeg tænke paa.

Han, de Dødes Førstegrøde,
Vilde pines, maatte bløde!
Jeg skal dele Smertens Lod!
Klag, mit Suk! og strøm, min Taare!
For min Synd han lod sig saare;
Synden er jo Dødens Braad!

Fire Stemmer.

Føl hans Qval! men tag hans Fred!
Græd kun ud! her er jo Hvile
Ved hans aabne Hvilested!
Stenens Skjul er væltet af;
Brudte ligge Skrækkens Pile;
Knuust er Lovens Tordenkile
Mod din Frelsers Klippegrav!
Ham, Opstandelsen og Livet,
Ham er Alting overgivet!

Chor.

Død! hvor er din Braad?
Helvede! hvor er din Seier?
Lovet være Gud! Han gav os Seier
Ved Jesus Christus!

Vexelsang.

Jeg sjunger høit, trods Dødens Magt,
Din Priis, opstandne Herre!
Den eier ei saa stærk en Vagt,
Som kan mig indespærre.
Et Hvilens Sted er Graven kun;
Jeg blunder der et Sabbaths-Blund
Med dig, opstandne Herre!

Jeg sjunger glad, trods Savn og Nød,
Trods Alt, hvad jeg skal taale:
Al Sorgens Nat igjennembrød
Din Paaske-Morgenstraale!
Med Suk i Barm, med Graad paa Kind,
Jeg seer dog klart i Himlen ind!
Jeg lide vil og taale!

Jeg sjunger frit: lad Jorden faae
Mit Legem at forkrænke!
Som du opstod, skal jeg opstaae,
Trods Dødens List og Lænke!
Dit Jorde-Billed bær jeg her;
Dit himmelske jeg hisset bær!
O! Salighed at tænke!

Choral.

Korset i de Dødes Have
Viser mod Guds Himmelbo;
Trøsten ved de Kjæres Grave
Hviler trygt i Jesu Tro!
Savn og Længsel maae dog sørge;
Kalder Døden Ven fra Ven,
Den Forladtes Taarer spørge:
Finder jeg ham hist igjen?

See til Jesum! stil din Længsel!
Morgenrød blev hver en Sky,
Da han treen fra Gravens Fængsel
Ind i Sines Kreds paany!
Ei din frelste Sjæl skal famle,
Vildsom, paa et fremmed Sted;
Alle vil din Mester samle
Hist hos Gud i Kjærlighed!

Chor.

Jesus Christus, min Forsoner!
Frelser for Enhver, som troer!
Over alle Smerte-Toner
Stiger Haabets Frydechor!
Trøstigt vi din Hjælp vil kræve
Nu, og i den sidste Nød.
Dig, o Jesus! vil vi leve!
Døe i dig en salig Død!

Slutningschor.

Op hver, som Troens Palme bær,
Som Deel i Frelsen eier!

Stem i, forløste Skabningshær,
Og priis din Konges Seier!
Af Satan Verden var forraadt,
Og Døden kued' Jorden;
Paa Slangens Hoved han har traadt,
Og truet Dommens Torden!
Hallelujah for Paaskesol!
For Christi reiste Kongestol
I Himlen og paa Jorden!

Ved

Kronborg Slotskirkes Gjenindvielse paa anden Søndag i Advent 1843.

Før Indvielses-Talen.

En Himlens Forgaard, store Gud!
Er hvert dit Huus paa Jorden,
Med stærke Lyd af Lovens Bud,
Og Drøn af Dommens Torden.
Men Lysets Herlighed
Opfylder viden Rum;
Og her er Naadens Sted,
Med Evangelium
Til Troens Børn paa Jorden!

Den Arme lægger der sin Nød,
Den trætte Sjæl sin Byrde.
I Verden lure Synd og Død,
Her boer den gode Hyrde.
Trods Satans Magt og Svig,
Sin Hjord han kalder hid;
Han fører den til dig,
Han gjør den Hvilen blid,
Den himmelbaarne Hyrde!

Thi beder her hans Menighed:
Lad dette Huus dig være,
Som før det var, et helligt Sted
For Lovsang og for Lære!

Din Hellig' Aand paany
Du har i Naade sendt;
Ved Pindse-Lyn fra Sky
Er Alterlyset tændt.
Det skinne dig til Ære!

Giv Templets Tjener Kraftens Ord!
Lad Psalmen lifligt klinge!
Lad Døbefond og Alterbord
Omskygges af din Vinge!
I Jesu Christi Navn
Lad Hjorden søge hid,
At hviles i hans Favn,
At styrkes til hans Strid!
Han vil os Seier bringe!

Før Prædiken. Adventpsalme.

Sit Indtog har nu Christus gjort!
Han drager ind ad Kirkeport;
Han kommer, naar vi bede.
Vor Palmegreen er Troens Fred;
Vor Hovmods Dragt vi lægge ned
Og for hans Fødder brede.
Ham er Alting overgivet;
Han er Sandhed, han er Livet!
Han sin Faders Huus vil frede!

De haane vel Guds Kirkes Ziir,
Og slaae med Steen mod Zions Spiir,
De bistre Løgnens Dverge;

Men om saa Helvedporten brast,
Staaer Daab og Ord og Alter fast;
Guds Søn er Kirkens Værge!
Den er Bruden. Den skal drage
Jorden rundt, og Seier tage!
Den har Advent alle Dage!

O, Herre Christus! drag du ind
I alle Hjerter, Alles Sind!
Opret i os dit Rige!
Med Knæfald for din Kongestol,
Med Kroner paa af Naadens Sol,
Vi Hosianna sige!
Verdens Dommer! dig til Ære
Frem for Herren dem vi bære,
Naar du hist i Skyen kommer!

Efter Prædiken.

Hvor vi søge dig, vor Gud,
Er du nær, og la'er dig finde;
Hvor du lod din Sol oprinde,
Vælde Naadens Kilder ud.
Men dit Huus er Bønnens Sted;
Sjunge Troens Børn tilsammen,
Stiger lifligt Englens Amen
Til din Himmels Forgaard ned.

Sukket i en Synders Bryst,
Al den Frygt, os Verden lærte,
Haabet i et sorgfuldt Hjerte,
Og dets Slag ved Livets Lyst
Bryde her i Andagt frem;
Bønnens Aand paa sine Vinger
Dig vor Tak og Taare bringer,
Og din Fred velsigner dem!

Dig, vor Gud, i Haab og Tro
Tak og Priis for Alt vi sige!
Lad os i dit Naade-Rige
Under Fredens Skygger boe!
Kjærlighed i Troens Baand
Alle Hjerter sammenknytte!
Over Borg og Huus og Hytte
Holde du din Almagts Haand!

Slutningspsalme.

Vor Gjerning er med Gud begyndt
Til Jesu Christi Ære.
Guds Ord er hørt, hans Navn forkyndt;
Hans Aand vil med os være!
Hallelujah for Adventsdag,
For Hvilen under Kirketag!
Gud Herren Tak og Ære!

J.C. 11/9/43